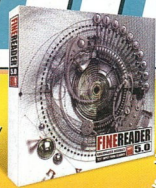

Computer

PANORÁMA

XIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM • 1145 Ft/4,85 €

Teljes, magyar nyelvű Spirit verzió

3 CD!

A CD-mellékleteken

Szörny (III/1.)

Színes amerikai thriller

• Másolásvédezt CD-k feltörése

• Tesztelje Ön is PC-jét!

• **CD-írás** mesterfokon

Szex-tett

Interaktív bemutató

(teljes verzió)

Tesztek

• **18** notebook

• **12** CD-újraíró

• **11** palmtop

1500 mobil logó

Siemens-telefonokra

Gyakorlat

• Bolondos PC

• **25** tipp CD-íráshoz

• Matatás a Registry-ben

CleanDisk 2002

Lemeztakarító (Win98/XP)

(teljes verzió)

Internet

• Webkamerával a Föld körül

• Ingyen böngészőprogram

• A tizek bandája • Mobil játékok

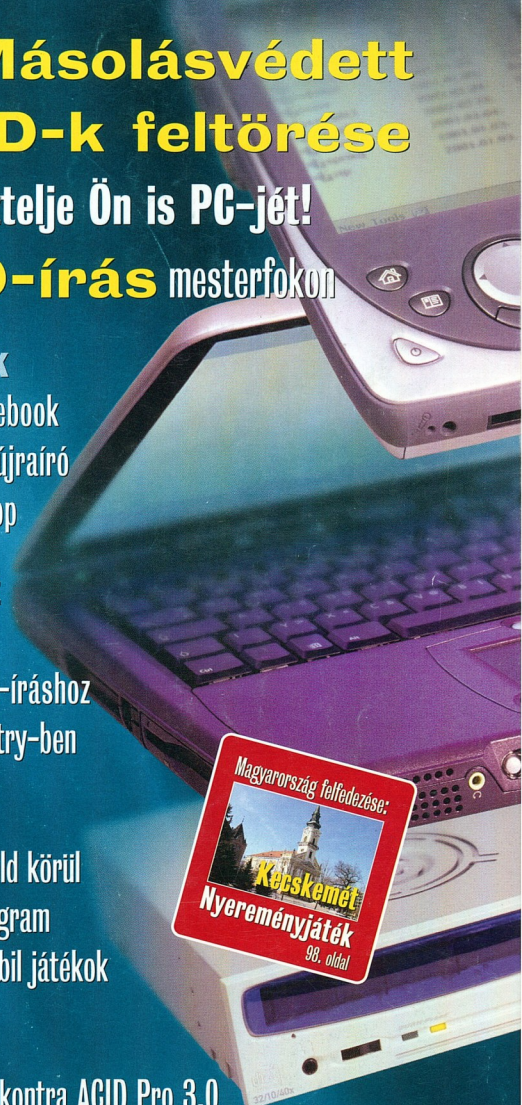
CamStudio

képernyőfotózó

(teljes verzió)

Szorítóban

• Magix Music Maker G6 kontra ACID Pro 3.0

HP szervizautó

Önért bármeddig elme gyünk!

Ha március 4. és április 30. között vásárol hp LaserJet nyomtatót a 2200, 4100 vagy 5000 sorozatból és regisztrálja magát weboldalunkon, akkor nem csak egy nagyteljesítményű, a csúcstechnikát képviselő többfelhasználós lézernyomtatóhoz jut, hanem éveken át tartó garantált nyugalomhoz is!

A HP **most** a felsorolt nyomtatókra kibővített, 3 éves garanciát vállal, amelynek keretében a nyomtató meghibásodása esetén a bejelentést követő munkanapon helyszíni kiszállást biztosítunk.

Hegyeshalomtól Záhonyig, Magyarország minden pontján.

Regisztrációs cím: www.hp.hu/akciok

hp LaserJet 2200 sorozat

hp LaserJet 4100 sorozat

hp LaserJet 5000 sorozat

+3 év garancia

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT HÍVJA VEVŐSZOLGÁLATUNKAT VAGY KERESSE FEL WEBLAPUNKAT!

A kiterjesztett garanciát azok a vásárlók vehetik igénybe, akik az akció ideje alatt vásárolják meg és regisztrálják nyomtatójukat.

A termékek fotók tájékoztató jellegűek, opcionális kiegészítőket tartalmazhatnak.

Iránytűvel könnyebb...

Teleki Sámuel egyik híres anekdotája arról szól, hogy Zanzibár szigetén a felfedező megkérte segítségét, vegye elő az iránytűt. Mire a segéd sápadtan kijelentette: „Baj van uram... az iránytűt a sziget észak-nyugati sarkában felejtettem...” Akár igaz a történet, akár nem – megfelelően példázta: hiába tudjuk a helyes irányt, ha nincs nálunk az iránytű. Nincsen ez másképpen a számítástechnikában sem, hiába tudjuk, mit szeretnénk, könnyű eltévedni az árak és az üzletek sűrűjében. A Kedves Olvasó „idejét és lábát” megkímélendő, Boltkóstoló rovatunk keretében munkatársaink ezentúl minden hónapban három üzletbe látogatnak el (természetesen inkognitóban), hogy az ott tapasztaltakat leírva megkönnyítsék a választást a több száz PC-s bolt között. Kérdézősködnek, nézelődnek és fényképeznek, remélve, hogy ezáltal megkímélik Önt attól, hogy esetleg feleslegesen utazzon a „nem megfelelő” üzletbe – vagy éppen ellenkezőleg: megmutatják hová érdemes menni. Természetesen hoznak árlistát is, így megtudható, hogy mit, hol, mennyiért láttak. Az „iránytű” ettől persze még nem lenne teljes, így mostantól CD-mellékletünkön és weboldalunkon egyaránt megtalálhatják megújult Compass-adatbázisunkat, amelyben félszáz számítástechnikai üzlet kínálatát közöljük (a monitoroktól az egerekig), ismertetve a termékeket és kiemelve a legkedvezőbb árakat. A kínálatban vidéki és fővárosi üzletek egyaránt szerepelnek, hogy Önök könnyen megtalálják azt a boltot és árat, amely a legközelebbi és a legmegfelelőbb. S ha az újjászületett Compass rovat segítségével a vásárlásra szánt idő és „idegeskedés” mennyiségét sikerült csökkentenünk, már elégedettek vagyunk. Hiszen ismét segíthettünk – és ez a dolgunk.

Jó felfedezést kívánunk (és ne feledjék az iránytűt...!)

KAZÁRI CSABA

Computer Panoráma Online
felelős szerkesztő

MÁR AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

MP3 MÁNIA KÜLÖNSZÁM

- Ingyen MP3-as programok
- Amit az MP3-ról tudni kell
- Zenei CD-ből MP3
- Szoftveres és hardveres MP3-lejátszók
- Legális MP3
- MP3 a Linux világában
- MP3-cserélő rendszerek

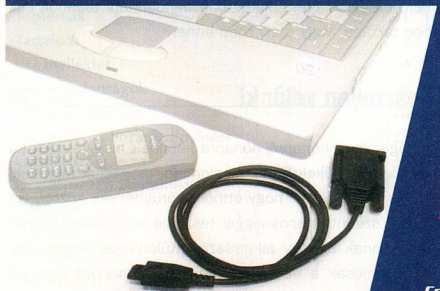

NYOMTATÓK KÜLÖNSZÁM

- 60 nyomtató részletes tesztje
- 55 tipp és trükk a gyorsabb nyomtatáshoz
- Mátrixnyomtatók
- Lézerprinterek
- Tintasugaras nyomtatók
- Színes lézerek
- Fotónyomtatók
- Nyomtatás hálózatban

ÚJ AKCIÓ!

**Fizessen elő
a Computer Panorámára
egy évre
adatkábelrel*
mindössze**

13 333 Ft-ért!

*Az adatkábel csak Siemens típusú készülékekhez használható.

Rendelésekor kérjük ne felejtse el megadni mobiltelefonjának típusát!

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, 456-6964, E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Az akció a készlet erejéig érvényes!

FELMÉRÉS

Freestart, Axelero és GTS Datanet – Tesztre fel! 25

JOG

Spam és jog – Szemét a mailboxban 30

HARDVER

CD-írók tesztje – Égető sebesség	36	■	TESZT
Palmtopok tesztje – Titkár(nő) a zsebben	54	■	TESZT
Notebookok tesztje – Lap-TOP	62	■	TESZT
Hogyan vegyünk hardvert? – Tavaszai bevásárló	72		
Gyorsteszt/ECS Book PC	81	■	TESZT
Gyorsteszt/Gericom SuperSonic2	81	■	TESZT
Gyorsteszt/DMC Photo-clip	81	■	TESZT
Gyorsteszt/Sony CRX751	82	■	TESZT
Gyorsteszt/Kyocera FS-1010N	82	■	TESZT
Gyorsteszt/Samsung SMS-2100	82	■	TESZT
Gyorsteszt/Kie PC-801	83	■	TESZT
Gyorsteszt/Lexmark X520	83	■	TESZT
Gyorsteszt/Samsung Optical Wheel Mouse	83	■	TESZT

GYAKORLAT

Védelem és feltörés – Legális CD-másolás	47	●	CD
25 tipp CD-íráshoz – Kisütöttük	50		
Teszteljen velünk! – Az orvos hához jön	76	●	CD
Levélmenedzsment Windows és Linux alá (2.) – Likvidált vírusok	93		

SZOFTVER

Windows Commander 5.0 – Nem béna a béta	85	●	CD
FineReader 5.0 Office – Szöveg-elő	88		

VÍRUS

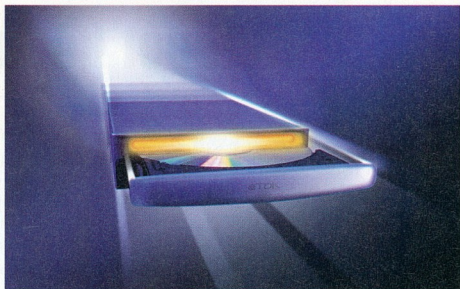
Bin Laden nyomában – Virtuális terrorizmus 96

INTERNET

Böngészőprogramok (5.) – Web Talkster, a beszélő böngésző	99	●	CD
Az internet veszélyei – A tizek bandája	101		
Utazás a Föld körül – Pillantás a nagyvilágba	103		
ICQ, az üzenetküldő – Szólj hozzá!	106	●	CD
Internet és telefon – Mobil játékok	108		

WINDOWS/GYAKORLAT

Tipppek számszámra (3.) – Még hatékonyabban	109		
Vidám PC – Áprilisi bolondságok	114		
Mataítás a Registryben (1.) – Pilótavizsga nélkül	117		

CD-írók tesztje 36

Az elmúlt év alatt hihetetlen fejlődésen mentek keresztül a CD-írók. Szinte hónapról-hónapra jelentek (jelennek) meg új, gyorsabb típusok. Legutóbbi, ezen témát feszegető tesztünk már több mint egy éve jelent meg, ezért aktuálisnak éreztük a mostani hazai piac jeles képviselőit csokorba gyűjteni és minél alaposabban szemügyre venni.

Legális CD-másolás 47

Egyre több programot látnak el másolás elleni védelemmel, ami érthető a szoftverfejlesztő szempontjából. Viszont sok alkalmazásnál fennáll a veszély, hogy a CD-k megsérülnek. Írásunkban bemutatjuk, hogyan lehet biztonságos másolatot készíteni a másolásvédelem ellenére.

Palmtopok tesztje 54

Hívják őket palmtopnak, PDA-nak, Pocket PC-nek, kézisámítógépnek, sőt még tenyérgépnek is, egy biztos: ezek azok az eszközök, amelyek a táskánkban, a zsebünkben és természetesen a kezünkben is kényelmesen elférnek, és elsődleges feladatuk a mindennapi teendőik érzékelése. Vagy azért több ennél?

Teszteljen velünk! 76

Újságunkban hónapról-hónapra jelennek meg tesztek különböző termékekről. Ez alkalommal megadjuk mindenkinek a lehetőséget, hogy otthoni körülmények között, tetszése szerinti alaposággal tesztelje le a számítógépét, vagy annak egy-egy alkatrészét. Különleges kollekcióink nemcsak a sebesség méréséhez, hanem bizonyos esetekben az eszköz megbízhatóságának az ellenőrzéséhez is kínálunk programokat.

Választás 2002

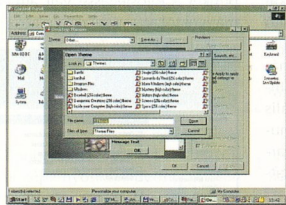
Nemcsak a hazai lakosság, hanem a világháló is hónapok óta választási lázban ég. Szinte nem is találni olyan magyar portált, amely ne hozta volna létre saját választási oldalát. Az internet ideális eszköz, hiszen nemcsak a legfrissebb információkról értesülhetünk percek alatt, hanem a korábbi híreket is egy helyről érjük el.

FÓKUSZBAN

Voks a hálón	32
Voks 2002 – mindent egy helyen	32
Régi idők választásai	32
Első Magyar Politikai Fogadóiroda	32
Hivatalos oldalak	33
Az első választóknak	33
Szolgáltatás pártoknak	33
Az interneten	34
Választási informatika	35
Poligocsi – bárki lehet politikus	35

Bolondos április – bolondos PC 114

A bolondos április jegyében készült összeállításunk, amelyben megmutatjuk, hogyan kölcsönözhetünk némi jártékosságot úgy komoly számítógépünknek. Kevésbé ismert internetes leőhelyeket is bemutatunk, ahonnan valóban egyedi asztal-motívumokat, ikonokat, hangokat tölthetnek le.

ÁLLANDÓ ROVATOK

Toptémák	1
Tartalom	2
CD-melléklet	4
Hírek, újdonságok	10
Olvások fóruma	28
Computer Panoráma Business	129
ComPass	135
Osztályozzon bennünket	140
Adatbank	141
Előzetes	142
CP-szervíz	143
Impresszum	143
CP-interjú	144

CD-MUSTRA

Kémkedés és hírszerzés	120
A magyar bor	120
Ezer év 100 templom	120

DVD

A hónap lemeze: Azok a csodálatos Baker fiúk	122
Frekvencia	122
Kalózok	122
Háláli fegyver	123
Final fantasy: A harc szelleme	123

JÁTÉK

Medieval Total War	124
Star Wars Galaxies	124
Hitmen 2	124
Etherlords	124
Playstation újdonságok: ICO	126
Headhunter	126
Ecco, the dolphin	126

Jelen lapszámunk 30 250 példányban készült.

A MATESZ által auditált 2001. első félévi átlagos terjesztett példányszám 22 338 darab, az átlagos remittenda 741 darab.

A Computer Panoráma az IPSVZ tagja

GIK HUNGÁRIA

GIK HUNGÁRIA

GIK HUNGÁRIA

GIK HUNGÁRIA

GIK HUNGÁRIA

A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piacutató intézetek Média-analízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jövedelemmel rendelkező, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkori férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatásteletronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

MEDIAN

MEDIAN

MEDIAN

MEDIAN

Tavaly ősszel indult be a Median webaudit, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalainkat, a kutatások alapján, havonta több mint 40 ezren töltik le, az ingyenes hírleveletünk előfizetői száma pedig meghaladta a 2000-et.

Egyéb programok

GRAFIKUS
PROGRAMOK

AB Picture Converter
Autolmager 1.1
Deformer 2.1
Fractalus 3.5
IconCool Editor 2.6
Image Catalog 3.05
Mix-Fx
Mountain 3D 1.6
PQview 1.11
RFFlow Trial
UniView 1.6

HÁLÓZATI
PROGRAMOK

AutoFTP Pro 3.2
Available Domains Standard
Edition 3.0
FTP Voyager 9.0
IP Sentry 4.4.1r
JQuotes 2.0
Link Checker 2.0.7
MailList King 3.0.4
Malt Away
Palace Control Panel 4.0
Smart Sender
The Guardian 2.0

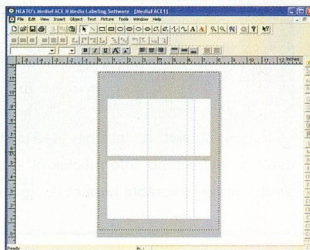
ZENEI
PROGRAMOK

Audio Converter
Blast 1.1
Brainwave Generator 3.1
DSH Jukebox 7.0
Funny Voice 1.1
Groove Mechanic 2.5b
MP3 Tag Clinic 2.4
MP3ToWav 3.0
Playlistz 3.8 Trial
Sound Sensor 1.0
Test Tone Generator 2.2
Triplex3 plugin
ultraCD Player 1.0
Waver 2.65

Computer Panoráma

FINEREADER 5.0

TELJES VERZIÓ A FineReader az egyik legjobb OCR program, amelynek a segítségével szkennelt szövegeinket, prospektusainkat képfájlból szövegszerkesztőben feldolgozható formátumra alakíthatjuk. Új verziójának menürendszere teljesen magyar nyelvű, és tökéletesen felismeri a magyar ékezetes karaktereket is. Mindenkinek ajánljuk, aki nyomtatott iratait szeretné szerkeszthető, elektronikus formában is használni.

az interneten keresztül lehet ingyenesen regisztrálni.

MÁS KÉPP 1.
SZEX-TETT

TELJES VERZIÓ A Kossuth kiadó *Más képp* sorozatából szemezgetve most a *Szex-tett* című interaktív ismeretterjesztő bemutatót kapják kézhez olvasóink. Mielőtt bárki éjszakai tévéadásokra és buja képeket felvonultat internet-oldalakra gondolna, tisztázzuk, hogy a Szex-tett elsősorban diákok, tanárok és szülők számára készült összeállítás, amely a szexuális kultúrát, a szexuális úton terjedő betegségeket hivatott bemutatni, átvéve a felvilágosítás kissé „zavarbaejtő” feladatát a szülőktől és kiegészítve a tanárok által elmondottakat.

CLEAN DISK 2002

TELJES VERZIÓ Takarító programokból sohasem elég! Íme egy nagyon hatékony és gyorsan dolgozó program, amely megszabadítja gépünket a fölöslegessé vált átmeneti állományoktól.

CD CHECK

TELJES VERZIÓ E havi egyik hardvertesztünkhez kapcsolódik ez a program. Aki ugyanis CD-írással foglalkozik, bizonyára örül majd e kicsiny szoftvernek, hiszen a segítségével ellenőrizhetjük a felírt adatokat, s azt, hogy nem került-e hibás állomány a lemezre.

MEDIAFACE II

TELJES VERZIÓ S ha a felírt CD tökéletes, jöhet a feliratozás. Ebben – is – segít a *MediaFace II*, amely kazetta, videokazetta és CD etiketek feliratozására hivatott, beleértve a felületet és a tokot egyaránt. A programot

AOL INSTANT
MESSENGER

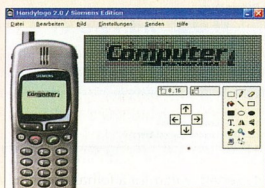
TELJES VERZIÓ E kicsiny program segítségével könnyedén cseveghetünk ismerőseinkkel az interneten keresztül, ehhez mindössze az AOL rendszerében kell regisztrálnunk magunkat, ingyenesen.

INFOGATE

TELJES VERZIÓ Az *Infogate* programja – az angolul tudók számára – fényűjságszerűen jelenti

CD-ROM 2002/4

Handylogo 2.0 és RingtoneManager 2.0

HANG-KÉPEK SIEMENSRE

Előző számunkban a Nokia tulajdonosoknak mutattunk be egy programcsomagot, amelynek használatával egyénivé tudják varázsolni mobiltelefonjukat.

Sokan érdeklődtek, hogy más gyártó készülékeire is le lehet-e tölteni egyéni operálólogókat és csengőhangokat. E havi CD-mellékletünkön a Siemens telefonokhoz való programokat helyeztük el.

A programcsomag telepítéséhez a CD \full\siemens könyvtárban található *siemens.zip* nevű állományt kell kicsomagolni. Mivel egy teljes verziójú, kereskedelmi programról van szó, hasz-

nálátoz szükség van egy ingyenes regisztrációra. A kicsomagoláshoz szükséges jelszót egy automatikus választélemben kaphatják meg olvasóink, ha küldenek egy e-mailt a **siemens@cpanorama.hu** címre.

A programok telepítése és használata csaknem teljesen megegyezik a Nokia logo- és csengőhang-szerkesztővel. Ennek leírását megtalálhatják múlt havi számunkban.

Mindkét program esetén az egyetlen különbség, hogy indításuk után ki kell választani, hogy milyen típusú Siemens telefonhoz szeretnénk használni.

A szoftver az S35, C35, M35, SL45 és S25-ös mobilokat tudja kezelni. Miután ezt beállítottuk, már rajzolhatjuk a logókat, szerkeszthetjük a csengőhangokat vagy felhasználhatjuk az adatbázisban található kész képeket és dallamokat.

Kedves Siemens tulajdonos olvasóink, most Önökön a sor, hogy egyénivé tegyék telefonjaikat a Computer Panoráma segítségével!

cseveghetünk, amelyet akár saját skinek használatával is testre szabhatunk.

WINDOWS XP ZPAINT

TELJES VERZIÓ

E picurka program segítségével gombokat rajzolhatunk – különböző jellemzőkkel – amelyeket aztán felhasználhatunk saját programjainkban. Fejlesztőknek nagyon hasznos.

CAMSTUDIO

TELJES VERZIÓ

A CamStudio segítségével rögzíthetjük „ténykedésünket” a képernyőn, s elmenthetjük azt AVI videoformátumba. Sőt, akár narratorkodhatunk is, miközben kattintgatunk, hiszen a program hangot is rögzít. A felvételt készíthetjük a teljes Desktopról vagy annak csak egy meghatározott részéről.

Egyéb programok

FELHASZNÁLÓI PROGRAMOK

- 1CleanUp
- 2002 CD Eject 1.75
- 2xExplorer 3.18
- ADCS 1.08
- Cacheman 5.11
- CD Keeper Pro 3.1
- Check Identical Files 2.1
- ClickBook 5.0
- Directory Snoop 4.02
- Directory Toolkit 3.7
- DriveSpaceChk 3.0
- File Maven Pro 2.10
- File Merge Express 2.41
- FileQuest XP Gold Edition 3.0
- LJConfig 1.1
- Name Runner 1.0
- NDIR 2.15
- PG Calculator 1.4
- R-Studio Demo 2.0
- Shortcuts Map 2.0
- Softinbox Favorite Files 1.3
- TopStart 2.1
- Wallswapper 2.0
- WinNavigator 1.96

meg a különböző forrásokból összegyűjtött híreket képernyőnkön. Természetesen mi határozhatjuk meg, mire vagyunk kíváncsiak. Politikai hírek, sport hírek, időjárás, tőzsdei információk, új filmek stb. és kiválaszthatjuk, mely hírforrások anyagait szeretnénk olvasni. A program folyamatosan frissíti információit az internetről, de nem szükséges hozzá 24 órás kapcsolat, modemes hozzáféréssel is tökéletesen használható.

TRILLIAN

TELJES VERZIÓ

AOL, MSN, Yahoo vagy ICQ? Iserőseink általában „szétszórva” találhatóak e csevegő rendszerek valamelyikén. De mi nek telepíteni az összes kiszolgáló programot, amikor a Trillian egy ablakban jeleníti meg az összes felhasználót, bármelyik rendszer tagja is legyen. Ráadásul kényelmes és funkciókban gazdag felületen

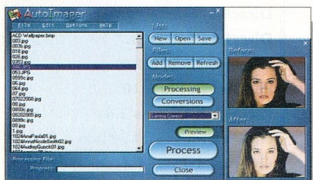
CD-HOTLINE

Amennyiben kérdései, problémái lennének a Computer Panoráma CD-mellékletével kapcsolatban, érdeklődjön e-mailben Nákovics László kollégánknál.
laszlo.nakovics@cpanorama.hu

SHAREWARE

AUTOIMAGER

GRAFIKA Nagyon hasznos és nem lebecsülendő módon tetszetős ez a képek automatikus konverziójára, manipulálására szakosodott program. Különféle listákat tarthatunk fenn, amelyeknek a képeit a kijelölt képformátumra vagy a megadott effekttel módosítva elmenthetjük. A képszerkesztő módzatok közül kiemelnénk a keret eltávolítását, és a sok látványos színszerkesztő (pl. RGB bővítés) funkciót.

Mix-FX

GRAFIKA Internetes honlapunkat pillanatok alatt látványos szöveg-megjelentéssel dobhatjuk föl, és ehhez csupán az elkészült animáció kódba helyezését kell megoldanunk. A szöveg beírása után egy betűtípust és effektet kell választanunk, a forgatás, nyújtás valós időben történik. A szükséges méretű animáció beállítás után el is menthetjük SWF formátumban (Flash), s önállóan futó animáció is készíthető vele.

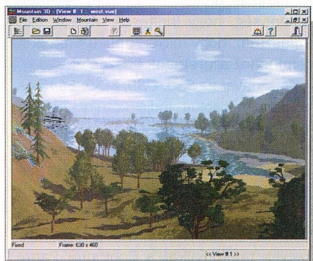
FRACTALUS

GRAFIKA Bizony régen szerepelt már kollekciónkban fraktálkészítő program. Pedig joggal mondhatjuk, hogy a fraktálokkal készített képek a világ minden kultúrája számára elfogadottak, mégpedig azért, mert matematikai algoritmusokkal

készülnek. E program egyetlen hátránya, hogy csak a Mandelbrot és a Julia halmazokat ismeri.

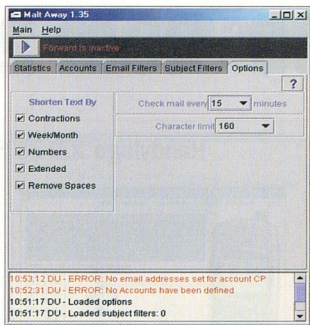
MOUNTAIN 3D 1.6.1

GRAFIKA ...és ha már a fraktáloknál tartunk, mindenképpen el kell, hogy mondjuk, a fraktálok nem csak különleges képek létrehozására használhatók. Mivel a természet összes eleme a matematika elveit követi, a fraktálok értelemesen a felhők, sziklák, partvonalak, faágak térbeli elhelyezkedésének meghatározásában is jeleskednek. Ez a program térbeli tájakat készít a fraktálok használatával, akár csak a jó régi VistaPro. Csak egy picit szebben.

MALT AWAY

HÁLÓZAT Amennyire elterjedt az internet, annyira használható ez a levélmenedzser program. Hogy miért? Azért, mert Java nyelven íródott, ez pedig garancia arra, hogy az operációs rendszer típusától független. Indítás után az első dolgunk az Accounts alatt az In és

Out szerver, valamint a felhasználói név és a jelszó megadása. A sokoldalú szűrési opciók mellett különlegesség az automatikus levéltovábbító funkció, amely a felesleges sallangokat is kiszűri a levélből.

SMART SENDER

HÁLÓZAT Maradjunk még a levelezésnél! Ez a program olyan kis körlevélküldő, amely ugyan még nem túl összetett, viszont már kényelmesen használható. A Mail Content fülön megírhatjuk a levelelnket, a Mail Liszte felvehetjük a címzetteket (később le is tilthatunk akárkit), a Configure alatt pedig az adatainkat és a küldő szerverek címeit adhatjuk meg. A küldés legfeljebb három szerveren keresztül történhet, a Log alatt a küldés sikerességéről informálódhatunk.

LINK CHECKER

HÁLÓZAT Ha már honlapot készítnék, akkor bizony előfordulhat, hogy egy-egy link már nem oda mutat, ahová eredetileg gondoltuk volna. Ez a program még a legszerteágazóbb web-

Havi Top 10 – Külföldi

1. Morpheus Preview Edition
2. KaZaA Media Desktop
3. ZoneAlarm
4. ICQ 2001b
5. SpyStopper 1.75
6. WinZIP
7. DivX Video Bundle
8. iMesh
9. IncrediMail XE
10. Download Accelerator

Forrás: Cnet, ZDNet

Havi Top 10 – Hazai

1. Global DivX Player
2. WinZIP
3. McAfee VirusScan 4.0.3e
4. Microsoft Internet Explorer 5.5
5. MP3 To All Converter
6. Easy CD Ripper
7. KaZaA Media Desktop
8. Fresh Download
9. Netscape Communicator 4.51
10. Zoom Player

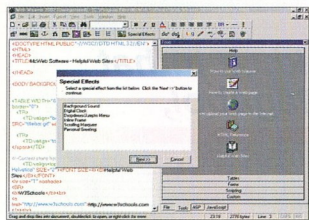
Forrás: Origo, Internetto

struktúrát is átlátja, és jelentést tesz a linkek állapotáról. Ez önmagában még nem érdekes, hiszen ilyen programok léteznek. Ami viszont különlegessé teszi, az a típus szerint szűrt lista exportálása. Így akár a képekre, programokra mutató linkek is elmenthetők, és egy erre alkalmas letöltésmenedzserben felhasználhatók.

WEBWEAVER 2002

HÁLÓZAT Lehet, hogy beépített előnézete nincsen, ám rengeteg, kezdők által is használható funkciókkal rendelkezik ez a weboldalszerkesztő program. Indításkor eldönthetjük, hogy kezdő vagy haladó módban indulunk, esetleg a program, netán a HTML használatát szeretnénk átnézni. Kezdők számára vázsló indul el, de úgy gondoljuk, kis hozzájárulással a program több funkciója is használhatóvá válik.

DSH JUKEBOX

ZENÉ Talán nem is gondolnánk, hogy milyen zenekezelő program készíthető némi programozói türelemmel a Windows médialejátszójának a használatával. Az MP3, WMA és WAV fájlokat, képeket is kezelő program minden menüje áttekinthető. Talán csak a zenéink listája nem, amelyekben az ID3 információk össze-visszasága okoz galibát addig, amíg a programmal ki nem javítjuk ezeket. Zenehallgatás közben – aktív internet-kapcsolat mellett – akár az aktuális szám dalszövegét is letölthetjük.

AUDIO CONVERTER

ZENÉ Ma már a különleges zenei- és hangformátumokat kizárólag csak a profi hangszerkesztő programok képesek írni-olvasni (mint a mellékletünkön lévő Awave), ez a program megmaradt a szokásnak megfelelő CD-WAV-MP3 kódolásnál, ami kétségtelenül konverzió. Ha zenei lemezt helyezünk a meghajtóba,

a program kiírja a számat, nekünk pedig az opciók alatt a minőség beállítását után elég csak a **Start Convert** gombra kattintani, és már indul is az MP3 tömörítés.

BRAINWAVE GENERATOR

ZENÉ Az agy, bizonyítottan a 4-8 Hz-es tartományban, állapottól függően, különféle hullámokat bocsát ki magából, amelyre hatni lehet. Ez a program egyszerű, sztereo (különleges effektek nélküli!) hangkártya beállítás mellett olyan programokon vezet végig minket, mint a relaxáció, a tanulás, a figyelem-összpontosítás, a hipnózis, az altatás és a kreativitás növelése. Ezek mellett támogatja az **AudioStrobe** külső szemüveget is, amely a frekvenciának megfelelően villog.

TRIPLEX3 PLUGIN FOR WINAMP

ZENÉ A Winamp alá készült plugin kihasználja a videokártyák teljes 3D-s támogatását, és akár a teljes képernyőn dinamikus, minden elemében látványos animációt vonultat fel, amely a zene ütemére mozog. Teljes képernyőn még a Winamp-ra sincs szükség, hiszen a főbb kezelőszerveket az éger megmozdításakor a program felkínálja.

A SZERKESZTŐ AJÁNLATA

A hónap programja:

PG CALCULATOR 1.4

Ha azt mondjuk, hogy számológép, mindenki a kis egyszerű, négy alapműveletet ismerő programcskákra gondol. Ez azonban más. Mindent tud, amit egy tudományos számológépnek tudnia kell, még akár grafikon is rajzol. Magyar nyelvű a telepítője, de a program és a dokumentáció még nem. Csak bemutató verzió, ennek ellenére egészen biztosan sokan hasznát fogják venni, hiszen a Windows tudományos számológépe ehhez képest csak egy zsebszámológép. A kezeléséhez ugyanúgy hozzá kell szoknunk, mint egy eredeti számológéphez, de a megszokást könnyítheti, ha a **Skins** könyvtárban lévő könyvtárvevkelel egyező típusú gépünk van vagy volt. Ha a **Default** könyvtár tartalmára másoljuk a szóban forgó fájlokat, a számológépünk máris a megadott változatban fog működni, még a gombok helye is megváltozik. Megjegyezzük, hogy könyvelői számológépnek is használhatjuk, hiszen a kijelző tartalmát szöveges fájlba menthetjük.

FILEQUEST XP

FELHASZNÁLÓI Sokak számára a merevlemez tallózása is nagy „kaland”, s jól jöhet egy társ, aki ebben segíthet. Az immár Windows NT, 2000 és XP alá is optimalizált fájlkezelő program egyszerre több könyvtár tartalmát is meg tudja jeleníteni, nem beszélve a multimédiás fájlokról.

CHECK IDENTICAL FILES

FELHASZNÁLÓI Ilyen áttekinthető felülettel ellátott programot ritkán láthatunk. Könyvtárakat rendelhetünk a keresés tartományába, ezek tartalmát módosíthatjuk (a keresés szempontjából persze), majd a duplikált fájlokat tetszés szerinti módszerrel kiválasztva törölhetjük.

Mozizzon velünk!

**Computer Panoráma előfizetés
+ LG DRD 8160B DVD-lejátszó =**

= 26990 forint

Fizessen elő, mert ...

**az elsők között, az otthonában
kapja meg az újságot,**

**naprakész információkhoz juthat
a számítástechnika világából,**

**megajándékozunk Önt
egy DVD-lejátszóval.**

Rendelje meg most:

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Még több információ: www.computerpanorama.hu

**LG DRD 8160B
DVD-lejátszó**

**gyors
megbízható
nélkülözhetetlen**

Az akció a készlet erejéig érvényes!

gyorshírek

RIMM memóriamodulok

Az egyre élesebb ár/teljesítmény verseny a DDR RAM-ok és az RDRAM-ok között a Rambus-t is lépésre készítette: a cég bejelentette a RIMM 4200-at, egy duálcsatornás RDRAM modul, amelynek működési frekvenciája 1066 MHz. A RIMM 4200 4,2 Gbájt/s-os memória-sávszélességet kínál egyetlen modulon, amely 160%-kal nagyobb a jelenleg használt csúcsteljesítményű RIMM-eknél. Az új modulok kompatibilisek a meglévő RDRAM vezérlőkkel.

Az ASUS lesz az első cég, amely a RIMM 4200-es modulokat is támogatja alaplapot másodíq piacra. várhatóan a második negyedévbén.

INFO www.rambus.com

★ ★ ★

Intel premier • Az Intel hillsborói üzemében elkészültek az első 300 mm-es szilíciumszelvények, 0,13 mikronos technológiával gyártott mikroprocesszorok. Az új mikroprocesszorokat asztali, mobil és szerver számítógépekbe fogják beépíteni.

INFO www.intel.com

Projector 36 ezerért*?

NetProjector®
Standard v1.11

Ha már van hálózata,
miért ne vetítene vele?

Letölthető demó:
<http://www.blumsoft.com>

Tel.: 06-20-98-16-668,
E-mail: info@blumsoft.com

*ÁFA nélkül, oktatási intézményeknek

APC: szünetmentes biztosság

Az *American Power Conversion* (APC) a CeBIT-en mutatta be a toronyba és szekrénybe szerelhető szünetmentes Smart-UPS termékcsalád legújabb tagjait. Az új modelleket kétszeres konverziós, online rendszerű 1 kVA-es és 2 kVA-es topológia jellemzi. A 220/230/240 voltos Smart-UPS On-Line szünetmentes tápegységek a *PowerChute Plus* szoftverrel és az APC felügyeleti eszközökkel – többek között a Web/SNMP felügyelői kártyával és a környezeti paramétereket

A Smart-UPS On-line áthidalási ideje korlátlanul növelhető plusz akkumulátorok hozzáadásával

figyelő bővítő-kártyával – felügyelhető.

Mind egyik Smart-UPS On-Line-ban a

felhasználó által a tápellátás leállításánál is könnyen cserélhető akkumulátorokat találunk. Mivel az eszközökhöz tulajdonképpen akárhány akkumulátorcsoport is csatlakoztatható, az UPS áthidalási ideje természetesen növelhető.

INFO www.apc.com

Compaq tárolórendszer

A Compaq MSA1000 segítségével jobban kihasználhatjuk meglévő tárolókapacitásunkat

A Compaq bejelentette a *StorageWorks Modular SAN Array 1000* (MSA1000) tárolórendszert, amely a korábbi DAS (*Direct Attached Storage*) rendszerekről a SAN (*Storage Area Network*) alapú rendszerekre való migrációt segíti.

Az MSA1000 a Compaq ENSA-2 (*Enterprise Network Storage Architecture-2*) tárolóarchitektúra koncepciója gyakorlati megvalósításának a része. A moduláris felépítésű SAN Array 1000 előnye a skálázhatóság és a nagy teljesítmény. A berendezést kifejezetten azoknak a felhasználóknak fejlesztették ki, akik tároló vagy kiszolgáló konszolidációt terveznek, amelynek révén jobban kihasználhatják tároló erőforrásait.

INFO www.compaq.com/storage

Dupla Power Mac G4

Az Apple bejelentette az elsősorban kreatív profiknak szánt „digitális erőművet”, az új *Power Mac G4*-et, amelyet dupla 1 GHz-es *PowerPC G4* processzorral, *Nvidia GeForce4* grafikus kártyával, valamint DVD/CD-író *SuperDrive*-val láttak el.

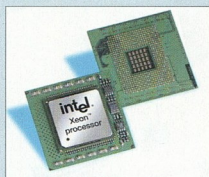
Az Apple ezenkívül két további *Power Mac G4* modellt is bemutatott, amelyek 933 MHz-es, illetve 800 MHz-es *PowerPC G4* processzorral kerülnek forgalomba. Valamennyi modell tartalmazza a *Velocity Engine*-t, a 933 MHz-es és a dupla 1 GHz-es modellek pedig még processzoranként 2 Mbájt DDR L3 háttértárat is tartalmaznak, a teljesítmény további növelésére.

Az új *Power Mac* modelleket a következő generációs *Nvidia* és *ATI* grafikus technológiákkal szerelték fel: a 800 MHz-es *Power Mac G4*-et *ATI Radeon 7500* kártyával szállítják, 32 Mbájt DDR SDRAM-mal. A 933 MHz-es és a dupla 1 GHz-es modellek pedig az *Nvidia GeForce4 MX* kártyát használják.

INFO www.apple.com

Kétutas Xeon processor

A San Fransiscóban rendezett *Intel Fejlesztői Fórumon* az Intel bejelentette az első olyan, szerverek számára készült Xeon processzort, amely a *Hyper-Threading* technológiát és a *NetBurst* mikroarchitektúrát alkalmazza. A cég ezzel egyidőben mutatta be az *E7500* lapka-

Az új kétutas Xeon processzort a nagy teljesítményű szerverek számára fejlesztette ki az Intel

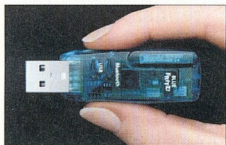
készletet is. Az új szerverplatform akár 80%-kal nagyobb teljesítményt is képes produkálni a korábbi Intel-alapú platformokhoz képest.

Az új processzor 2,2 GHz-es, 2 GHz-es és 1,8 GHz-es példányokban lesz hozzáférhető. A lapkát 0,13 mikronos gyártástechnológia és 512 Kbájt másodszintű gyorsítótár jellemzi. Az *E7500*-as lapkakészlet támogatja a DDR memória-technológiát, továbbá kiegészíti a Xeon 400 MHz-es rendszerbuszát, amely 3,2 Gbájt/s sávszélességet biztosít másodpercenként.

A *Hyper-Threading* technológia többszörös végrehajtást tesz lehetővé: az operációs rendszer úgy látja, mint két logikai processzort. A két szálón futó folyamatkezelés ahhoz hasonlítható, mintha valaki egyszerre két telefonbeszélgetést folytatna.

INFO www.intel.com

ISDN, DSL és Bluetooth egyetlen készülékben

A BlueFRITZ! USB egyetlen készülékben egyesít három kommunikációs technológiát

A német AVM cég három kommunikációs technológiát – az ISDN-t, a DSL-t és a Bluetooth-t – egyesítette egyetlen, mindössze 12 gramm tömegű USB készülékben.

A pehelykönnyű BlueFRITZ!

USB készülék biztonságos és szabványos rádiókapcsolattal biztosítja az adatátvitelt az akár 100 m-re levő ISDN elérési ponthoz. Az eszköz segítségével valamennyi ISDN alkalmazást – internetet, PC-faxot, adatátvitelt és távoli elérést – rugalmasan és kényelmesen elérhetjük otthonról, az irodából vagy mondjuk a kertből.

A BlueFRITZ! kizsákmányolja az adattömörítést és a kapcsoló csatornák előnyeit, így akár a 240 Kbit/s sebességű internet-hozzáférést is lehetővé teszi.

INFO www.avm.de

Sun kocka

A Sun Microsystems bemutatja az új Sun Cobalt Qube 3 szerverkészüléket, amelynek a segítségével az otthoni irodák és a kisvállalatok működ-tethetik weblapjukat, kiépíthetik e-mail rendszerüket, hálózatban üzemeltethetik otthoni vagy irodai gépeiket, továbbá megvédhetik számítástechnikai környezetüket az internet veszélyeitől (például a számítógépes kalózkodtól vagy a vírusoktól).

A Sun Cobalt Qube 3 egy tökéletes internet- és intranet-szerver, egyenesen a dobozból. Segítségével igen könnyedén kapcsolhatók helyi hálózatba a PC-k és Macintosh gépek, ami lehetővé teszi az otthoni vagy kisvállalati

rendszerek számára a fájl- és dokumentummegosztást és a megosztott erőforrások (nyomtatás és internetkapcsolat) kínálta előnyök kihasználását.

A Sun Cobalt Qube 3 szerverberendezés beépített tűzfalat tartalmaz, illetve támogatja a virtuális magánhálózatokat (VPN) is. Intuitív, böngészőalapú grafikus felhasználói felülete (GUI), előre telepített és konfigurált alkalmazásai, beállítható hálózati szolgáltatásai és a Windows Domain Controller technológiával való együttműködése nagymértékben megkönnyítik a szerver üzemeltetését, felügyeletét és használatát.

INFO www.sun.com

„Minden egyben” HP

A Hewlett-Packard legújabb többfunkciós (all-in-one – AIO) megoldásai egyetlen kompakt, sükágyas eszközben egyesítik a tintasugaras nyomtatást, faxolást, lapolvasást és másolás funkciót.

A HP Officejet d sorozat kiváló nyomtatást, hálózati opciókkal kiegészített, egyszerű dokumentum-megosztást és kibővített digitális képkapcsolási jellemzőket kínál, elsősorban a költségérzékeny és eredményorientált otthoni és kisméretű irodák felhasználói számára.

Az új eszközök intelligens nyomtatási rendszere különböző nyomtatófejek és festékatronok segítségével gondoskodik az optimális nyomtatási minőségről, teljesítményről és megbízhatóságról. Egyes modellek ezenkívül a digitális fényképezőgépek memóriakártyáinak fogadására alkalmas csatlakozónyílást és a HP egyszerű, számítógép nélküli nyomtatást támogató, exkluzív Photo Proof Sheet jellemzőjét is magukban foglalják.

A HP Officejet d sorozat a tintasugaras többfunkciós termék-kategóriában elsőként kínál „legal” méretű (22 x 36 cm-es) beolvasási és másolási felületet, automatikus dokumentumadagoló, valamint automatikus kétoldalas másolást „letter” vagy A4 méretű papírra.

A HP Officejet d sorozat intelligens nyomtatási rendszere

19 fekete-fehér és 16 színes oldal előállítására képes percenként. Az eszközzel 2400 dpi felbontású, fényképmínőségű prezentációs és marketinganyagokat készíthetünk prémium fotópapírra, illetve éles, 1200 x 600 dpi felbontású fekete szövegnyomatokat állíthatunk elő.

Az eszközöket 33,6 kbps sebességű faxmodemmel is felszerelték. Az egyszerű másolási opciók között az egyetlen gombnyomással történő másoló-készítés is szerepel.

HP Officejet d: négy készülék egyben

A szkennel alapfelbontása 1200 x 4800 dpi, emelt szintű felbontása pedig 9600 dpi, 48 bites színmélység mellett.

A többoldalas anyagok automatikus faxolásában, másolásában és szkennelésében 50 lapos automatikus dokumentumadagoló segíti a felhasználót.

A berendezéssel 18 fekete-fehér, illetve 16 színes oldalt másolhatunk percenként.

INFO www.hp.hu

Á3.600 többszámú hangszóró rendszer a PHILIPS-től!

- Á3.600 Acoustic Surround Power rendszerhez egyszerre akár három független hangforrást is csatlakoztathat
- Csatlakoztatható két analóg kimenettel rendelkező asztali DVD lejátszóhoz
- Ultravékony szatelit hangszórók, kiróbbanó hangzás - a woOx™ subwoofer-rel

multimedia.hu

PHILIPS

gyorshírek

Formatervett LG monitor • Az LG Electronics több digitális terméke is IF Design Díjat nyert a Nemzetközi Formatervetési Fórumon. A díjazott termékek között van az LG 22 colos LCD multifunkcionális monitora, amelyen a kép a képből a jövőtől egyszerre nézhetjük a televíziót, és dolgozhatunk a PC-n. A monitor az asztalra és a falra is elhelyezhető.

A készüléken három USB csatlakozó, antennabemenet, különböző jackdugók, koaxbemenetek, valamint S-video és DVI-D csatlakozó található.

A monitorhoz távirányító, valamint négy felcsavarozható, illetve kihajtható lábú (2-2 wattos) multimédias hangszóró is tartozik.

Az LG könnyűérintésű (soft-sensor) kezelőgombjával a működtetése is könnyű.

INFO www.lge.com

★★★

23 Gbát egyetlen lemezen

• Az LG Electronics a világban elsőként rukkolt ki egy 23 Gbát digitális VDR (Video Digital Recorder) berendezéssel.

A beépített VSB (Vestigial Side Bands) tuner tartalmazó készülék nemcsak a DVD-nél ötször több adat tárolására képes lemezeket, de a hagyományos DVD-korongokat is lejátszza. A VDR készülék 405 nm hullámhosszúságú – kék színű – lézertárolókkal írja, illetve játssza le a lemezeket.

INFO www.lge.com

Ultravékony Toshiba notesz

A Toshiba bemutatta a legújabb, *Portégé 2000* névre keresztelt ultravékony noteszgépet, amelyet főként azoknak ajánl, akik rengeteget utaznak. A gépben a cég vadonatúj 20 Gb-ot tárolókapacitású, meglehetősen apró merevlemez kapott helyet, amely 16%-kal kisebb, mint hasonló kategóriájú társai. Az erős magnézium-ötövény házban rejlő gép alig nyom többet, mint 1 kg, és kevesebb, mint 2 cm vastag. A „szíve” helyén egy Pentium III-M 750 MHz-es processzor „dobog”, amelyet 256 Mb-át RAM egészít ki.

A Portégé 2000-ben integrált Wi-Fi technológiát találunk, amelyel drótnélküli hálózatokhoz csatlakozhatunk, ezenkívül Ethernet-portot, modemet, hagyományos RGB csatlakozót a monitorhoz, két USB portot és gyors IR-t, sőt opcionálisan a Bluetooth-ról is lehet-

Portégé 2000: ultravékony noteszgép azoknak, akik sokat utaznak

tőség van az SD vagy PC Cardon keresztül.

A megjelenítő 12,1 colatló, és külön érdekessége, hogy 40%-kal kevesebb alkatrészből áll, mint a jelenlegi TFT kijelzők. Az opcionális második teleppel közel hét órán keresztül használhatjuk az ezüstös-metál csillogású noteszgépet, DVD- és CD-ROM-meghajtót pedig az USB vagy PC Card aljzaton keresztül csatlakoztathatunk hozzá.

INFO <http://computers.toshiba-europe.com>

Mágikus Minolta

A Minolta Magyarország Kft. forgalomba hozta a világ egyik leggyorsabb A4-es színes lézernyomatját, a *magicolor 3100*-at. A *Minolta-QMS* színes hálózati lézernyomatja a *Crown III* nyomtatásvezérlőnek és a *Prismalaser* technológiájú nyomtatóműnek köszönhetően 16 színes vagy fekete-fehér oldalt nyomtat percenként, 1200 x 1200 dpi felbontásban.

Az új *Prismalaser* technológia alkalmazásával a nyomtató egyszerre víszál fel mind a négy színt a papírra, így a színes és a fekete-fehér nyomtatási sebessége azonos.

A *magicolor 3100*-zal debütál az új gömbzsémcsés *Microfine* festék is. A kisméretű festékszémcsék nem amorf, hanem szabályos gömb alakúak, így a homogén felületek egyenletesebb, a színtámenetek finomak és a betűk túlélesek lesz-

nek. A különleges festék viaszit is tartalmaz, így nincs szükség az olajozó egységre a nyomtatáshoz.

A *magicolor 3100* sebességén és minőségén kívül gazdag felszereltségével is kitűnik. Az alapfelszereltség részét képezi a duplex egység, amely automatikus kétoldalas nyomtatást tesz lehetővé, az Ethernet 10/100BaseT hálózati kártya, a párhuzamos és az USB interfész. A készüléket beépített, automatikus érzékelésű, szimulán multiprotokol FastEthernet hálózati interfésszel, gyors, 350 MHz-es RISC processzorral és 256 Mb-át memóriakapacitással látják el, ezáltal a bonyolultabb, heterogén hálózatokban is megállja a helyét.

Kedvező, hogy a nyomtató papírkapacitása egészen 1600 lapig növelhető.

INFO www.minolta.hu

Ricoh Aficio 120 – digitális másolórendszer kis irodáknak

A Ricoh új Aficio 120-as modellje különösen kompakt, gyors és igény szerinti bővíthető megoldást kínál a kisirodák számára és munkacsoportoknak. A többfunkciós be rendezés az „egy beolvasás, többszörös másolat” elvét alkalmazza, s a folyamatos másolási minőséget a rendszer memóriája révén biztosítja. A 600 dpi-s felbontás és a 256 szürkefokozat a legfinnyásabb igénye-

Az Aficio 120-as modell a kisirodák ideális eszköze

ket is kielégíti. Az első másolat nagyon gyors (8 másodperc alatti) elkészítésével és a percnkénti 12 oldalas másolási sebességgel az Aficio 120 kiváló termelékenységűt is kínál.

A kényelmes és könnyű kezelhetőség az egyik legfontosabb tulajdonsága a Ricoh többfunkciós irodai eszközeinek. A kezelői felületen való eligazodás és a karbantartás ügyszólván gyerekjáték. Az Aficio 120 festékkazettájának cseréje nagyon egyszerű, és bármely felhasználó másodperc alatt elvégezheti.

Az Aficio 120 bővítheti lehetőségeket is kínál, amelyekkel a rendszer egy munkacsoportos hálózati nyomtatóvá fejleszhető.

INFO www.ricoh.hu

WEBGINE Per4mance a felső kategóriás Pentium4 alapú notebook! Maximális teljesítménye 2200MHz! Gyorsabban végzi a munkáját, mint a legmodernebb asztali számítógépek többsége. A GERICOM ismét Magyarországi leggyorsabb hardwhozható gépet kínálja Önnek!

Ajándék Windows XP Home operációs rendszerrel!

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Pentium 4 1800MHz / 256Kb cache
• 8x CD író / 8x DVD Combo Drive
• 256MB DDR RAM
• 30GB merevlemez **539.900 Ft**

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Pentium4 2200MHz / 512Kb cache
• 8x CD író / 8x DVD Combo Drive
• 512MB DDR RAM
• 40GB HDD **679.900 Ft**

- Intel 845 chipset
- 1.44MB floppy meghajtó
- 83 Savage 4 max. 64MB shared memóriára + TV-OUT
- Fax Modem 56k V90, EtherNet 10/100MHz beépítve
- SMART memóriakártyára olvashó
- FireWire IEEE 1394 beépítve, Intra Port, 3 USB port
- Digitalis 3D hangkártya, S/PDIF digitális hangkimenet
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA csatlakozó
- Sorus, párhuzamos, VGA, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 325mm x 275mm x 41mm, 3.2kg, metál színben

SUPERSONIC 2

GERICOM SUPERSONIC2 a leggyorsabb Pentium III generációt képviseli. Itt az idő, hogy újragondolja a Notebookokról alkotott véleményét. A gépben minden technikai újdonság jelen van! Intel Pentium III 1200MHz Tualatin processzor, a leggyorsabb videokártya, az ATI Radeon, TV kimenet, FireWire, FaxModem, hálózati kártya, hatalmas memória és merevlemez. **Mostantól GSM modulál is megvásárolható, így Ön bárhol, bármikor telefonálhat vagy használhatja az internetet. Jöjjön el hozzánk és próbálja ki személyesen!**

- 1.44MB floppy meghajtó
- B3 Funkció (közvetlenül vezérelhető CD lejátszás)
- Alli Radeon Mobility 32MB + TV-OUT
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100MHz beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve, Intra Port, 2 USB port
- SoundMAX Digitalis 3D hangkártya, sztereo hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA csatlakozó
- Sorus, párhuzamos, VGA, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 306mm x 276mm x 39mm, 3kg, metál színben

Minden SUPERSONIC 2 notebook megvásárolható Intel Pentium III Tualatin 1266MHz / 512Kb cache processzorral is!

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Pentium 1000MHz
• 8x DVD meghajtó
• 120MB SDRAM
• 15GB merevlemez **329.900 Ft**

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Pentium III 1000MHz / 256Kb
• 8x DVD meghajtó
• 256MB SDRAM
• 20GB merevlemez **359.900 Ft**

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Pentium III 1200MHz Tualatin / 256Kb
• 8x DVD meghajtó
• 512MB SDRAM
• 30GB merevlemez **429.900 Ft**

• 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
• ATI Rage LI-PRO ACP VEGA 8MB
• 8x CD író / 8x DVD Combo Drive
• 512MB SDRAM
• 30GB merevlemez **489.900 Ft**

WEBGINE

GERICOM WEBGINE akár 1200MHz-es teljesítményrel, DVD meghajtóval, nagy mértékűen árnál Modern tervezésű ház, beépített FaxModem és hálózati csatlakozás és legújabb 1000MHz-es Intel processzor minden változatban megtalálható. A gépet Windows és otthoni és irodai feladatok ellátására ajánljuk. Az Internet elérésre, Fax küldésre és fogadásra, számítógép hálózatra való csatlakozás azonnal lehetséges. A kristálytisztaságú képet biztosító 14.1" TFT kijelzővel kategóriájában belüli hiteletlenül alacsony áron az Öné lehet!

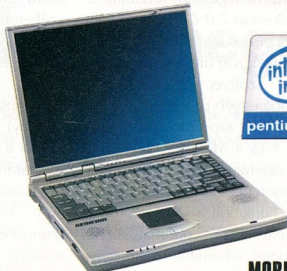
- Intel Pentium III vagy Celeron proc.
- 1.44MB floppy disk meghajtó
- FaxModem 56Kbps V90 beépítve
- EtherNet 10/100MHz hálózati kártya
- 120bit 20GB SIS Engine VEGA
- USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereo hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infraréd Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 315mm x 256mm x 39,5mm, 2,95kg

• 15.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Celeron 1200MHz Tualatin / 256Kb cache
• 8x CD író / 8x DVD Combo Drive
• 256MB SDRAM
• 30GB HDD **399.900 Ft**

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Pentium III 1000MHz / 256Kb cache
• 8x DVD meghajtó
• 256MB SDRAM
• 15GB merevlemez **299.900 Ft**

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Celeron 1000MHz
• 8x DVD meghajtó
• 120MB SDRAM
• 6GB merevlemez **259.900 Ft**

OVERDOSE-T

- 1.44MB floppy disk meghajtó
- FaxModem 56Kbps V90 beépítve
- EtherNet 10/100MHz hálózati kártya
- FireWire IEEE 1394 csatlakozó
- 120bit 20GB SIS Engine VEGA
- TV-OUT kimenet
- 30 Stereo hangkártya
- Beépített sztereo hangszórók
- 1x PCMCIA, 2x USB
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infraréd Port IrDA 1.1
- Li-Ion akkumulátor
- Hardtáska
- 300x254x37mm, 2,7kg

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Celeron 1200MHz Tualatin / 256Kb
• 8x DVD meghajtó
• 120MB SDRAM
• 15GB merevlemez **279.900 Ft**

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Pentium III MOBIL 1000MHz / 256Kb
• 8x DVD meghajtó
• 256MB SDRAM
• 20GB merevlemez **339.900 Ft**

OVERDOSE II

- Intel Pentium III processzor
- Intel 440BX ACP chipset, 1.44MB FDD
- ATI Rage LI-PRO ACP VEGA 8MB
- 2x USB és S-Video TV-OUT
- FaxModem 56Kbps V90
- EtherNet 10/100MHz PCMCIA kártya
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereo hangszórók
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infraréd Port IrDA 1.1
- Li-Ion akkumulátor
- Hardtáska
- 316mm x 256mm x 39,5mm, 3,2kg

• 15.1" TFT kijelző (1024x768)
• Intel Pentium III 850MHz / 256Kb cache
• 8x DVD meghajtó
• 256MB SDRAM
• 20GB merevlemez **269.900 Ft**

MOBIL
processzorral is
kapható!

GERICOM CO. KFT

7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.

ACOMP PEST

Tel: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolsa.net

8400 Sopron, Újteleki u. 1-5.

Tel: 06-99 524-250, gardex@axelera.hu

ACOMP PÓLUS CENTER

1103 Budapest, Dömsödi utca 1/b.

Tel.: 433-4147, Fax: 264-8549, cedrus@elinyet.hu

GARDEX

CEDRUS COMPUTER KFT.

1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.

Tel./Fax: 339-5647, 339-5648 acomp@acomp.hu

1152 Budapest, Szentmihályi út 131.

Tel./Fax: 419-4081, 419-4082 acomp@acomp.hu

gyorshírek

rEVOLUTION CRM • A *rEVOLUTION Software* bemutatta legújabb fejlesztését, a *rEVOLUTION CRM – Partnerkezelő rendszert*. A szoftver olyan piaci szegmens – a kis- és középvállalatok – számára készült, amelyre az ügyfélkezelő szoftverek szempontjából a fejlesztők eddig nem helyeztek kellő hangsúlyt, de a cég szerint a gazdasági súlya miatt jóval nagyobb figyelmet érdemel. Az alkalmazás már 250-300 ezer forinttól megvásárolható, ez az összeg a licenccíjon kívül a bevezetés és az oktatás költségeit is tartalmazza. A rendszer szektor-speciemes, mivel a gazdasági ágazattól függetlenül minden vállalatnál megtalálható alapadatokra épül. Bevezetése történhet önállóan, vagy a *rEVOLUTION Iroda++* integrált ügyviteli rendszer moduljaként is.

INFO www.revolution.hu

Novell címért az SAP portálhoz • A Novell és az SAP *Portals* (az SAP AG leányvállalata), egy csomagban forgalmazza ezentúl a Novell személyazonosságkezelő szoftverét, a *Novell eDirectory-t* és az *SAP Portals Enterprise Portal* termékét. Az *eDirectory* személyazonosság-kezelési lehetőségeivel a vállalati portál kisebb adminisztrációs költségekkel és biztonságosan működhet, mivel egyszerűbbé válik a felhasználó-kezelés, és lehetővé válik a személyazonosság-alapú hozzáférés a portál erőforrásaihoz.

INFO

www.novell.com/products/edirectory

Tökéletes tömörítés

Van egy olyan számítógépes axióma, amely szerint tökéletes tömörítés márpedig nem létezik. Egy kicsit bővebben: matematikailag lehetetlen olyan programot írni, amely képes minden fájl egy bittel tömöríteni. Természetesen olyan programot lehetséges készíteni, amely a közönséges adatokat egy bitnél sokkal nagyobb mértékben képes zsugorítani (gondoljunk a .jpg-re vagy a .zip-re), azonban ezek a tömörítési technikák nem működnek véletlenszerű adatokkal, tehát olyanokkal, amelyek nem követnek ismert mintákat.

Így amikor egy kevésbé ismert floridai cég, a *ZeoSync* január elején bejelentette, hogy

megvalósította a tökéletes tömörítést, a szakértők összeráncolták a homlokukat. Bár a *Reuters* is hírlí adta a *ZeoSync* „eredményét”, maga a sajtóközlemény nem tartalmazott semmilyen technikai konkrétumot, ráadásul magát a terméket nem tesztelte még egyetlen független szakértő sem.

Ha azonban a hír mégis igaz lenne, akkor beköszöntene az utópia: a hagyományos modemek egy DSL kapcsolat sebességével száguldának, a DSL maga pedig vakítóan gyorsan szállítaná az adatokat: egy 40 Gbájtos merevlemez egy terabájtnyi adatot tárolhatna és így tovább. Persze, csak ha működne a dolog...

INFO www.zeosync.com

Közép-európai Photoshop

Az *Adobe Systems* 2002. február 24-én bejelentette népszerű képfeldolgozó és grafikai szoftvere legújabb verzióját, a *Photoshop 7.0 CE-t*. Az új verzió számos továbbfejlesztett és új funkcióval dicsekedhet.

A szoftver nemcsak az *Adobe* egyéb programjával integrálódik szorosan, de a *Mac OS X* és a *Microsoft Windows XP* operációs rendszerekben is minden nehézség nélkül működik. Funkcióit a közép-európai karakterekre optimalizálták, különös tekintettel a magyar nyelv támogatására.

A kibővített eszköztár egyik figyelemreméltó új eszköze a *Healing Brush*, amely letakarítja a képről a porzszeméket, karcolásokat, foltokat, ráncokat, megtartva az árnyékolást, világosítást, textúrát és a szerkesztendő kép egyéb tulajdonságait.

Az új fájlbőngésző lehetővé teszi a képek lokalizálását, rendszerezését, a digitális kamerákra vonatkozó EXIF információk (beállítás, dátum stb.)

megtekintését. Az új festésközettel pasztell- és szén-hatású mintákat, valamint fű- és levél-szerű effekteket egyaránt készíthetünk, a *Pattern Maker* plug-in segítségével pedig a szíkták és a homokot utánozhatjuk.

Továbbfejlesztették a *Liquify* (higany) funkciót is, amelyben immár a navigáti és a többszörös parancsvisszavonási lehetőség is adott.

A beépített *ImageReady* komponensnek köszönhetően további mentési lehetőségek közül választhatunk, megtartva a rétegeket és az átlátszóságot. A program a *WMBP* formátumot is támogatja.

Az *ImageReady*-vel slice-ok, rolloverk és animációk készíthetők, s mindezt egyetlen palletán. A *Photoshop 7.0* támogatja az *Adobe XMP-t* is.

Az új verzió beszerzésére a *Trans-Europe Kft.* – az *Adobe* magyarországi forgalmazója – több frissítési módozatot is ajánl.

INFO www.trans-europe.hu

Rés az Internet Explorerben

Kritikus biztonsági rést fedezett fel az *Internet Explorerben* egy magyar cég, az *IE- és XML-ajú szoftverfejlesztéssel* foglalkozó *IVY Magyarország Kft.* A hibára akkor derült fény, amikor a cég kulcstermékéhez, az *IVY*-hoz olyan új komponens fejlesztettek, amely a távoli webhelyek adatainak kezelését teszi lehetővé egy központból, biztosítva a különböző internetes forrásokból származó adatok konzolidálását.

E biztonsági réssel visszaélve a hackerek és a rosszindulatú webhely-operátorok kaput nyithatnak a felhasználó számítógépére, vagy féregprogramot telephetnek rá. A kapuk keresztül a betolakodó fájlok lophat el, és elolvashatja a tulajdonos személyes adatait tartalmazó cookie-kat anélkül, hogy az áldozat erről tudomásul szerezze.

Ahhoz, hogy valaki egy ilyen támadás veszélyének tegye ki magát, nem kell fájllok letöltenie az internetről, egy „preparált” weblap egyszerű meglátogatása is elég. Csak nagyon kevés teljesen biztonságos weblap van: a hackerek minden olyan webhelyre, amelyet feltörtek, feltehetik a veszélyes kódok.

Mivel az *Internet Explorer* valamennyi verziója – operációs rendszertől függetlenül – érintett, a világ internet felhasználóinak 97%-a állandó veszélyben van. Az *IVY Magyarország Kft.* riasztását követően a *Microsoft* frissítési csomagot bocsátott ki, amely a *Windows Update* webhelyről tölthető le.

INFO www.microsoft.com/hun

A Business Class* megérkezett

A HP többfunkciós termékek már eddig is a felhasználók kedvenc eszközei voltak, kis irodában és otthon dolgozók tízezrei élvezték a kompakt, helytakarékos kivitel és a megalkuvás nélküli minőség előnyeit. Most azonban felsőbb osztályba léptek. Az új **hp LaserJet 3300mfp** és a **hp officejet d** sorozatok modelljeit kifejezetten a vállalati felhasználók igényei alapján fejlesztettük ki.

Hálózatbarát működésüknek köszönhetően minden funkciójuk megosztható** a munkacsoportok tagjai között. Így, egy felhasználóra vetítve lényeges megtakarítás érhető el nem csupán a beruházás, hanem a működtetés területén is.

Egy igazi business class, a turistaosztály áraiért.

hp LaserJet 3300mfp sorozat
14 lap/perc sebességű lézernyomtató
és másoló • színes szkennel
• fax (hp LaserJet 3330mfp)

hp officejet d155xi
16 lap/perc sebességű színes fúvósugaras nyomtató
• szkennel • másoló • fax (d135, d145, d155xi)
• kártyaolvasó (d145, d155xi) • hálózat (d155xi)

gyorshírek

Topshop az interneten • Imár nemcsak a televízióból értesülhetünk az egyik legnagyobb hazai televíziós direktorétekesítéssel, a **Topshop** akciós és új termékeiről, hanem az internetről is. A **Webconsult.hu Kft.** által készített online áruház felépítése egyszerűen átlátható, ezért egyszerűen kiválaszthatók és megrendelhetők a termékek. A katalógus termékeit a megfelelő termékcsoport kiválasztásával tekinthetjük meg, a kereső segítségével pedig gyorsan fellelhetjük azokat a termékeket, amelyek felkeltették érdeklődésünket. Minden termékről pontos információ olvasható.

INFO www.topshop.hu

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagutnál

Fuji - Canon - Nikon Casio - Sony - Minolta Olympus - HP - Kodak digitális fényképezőgépek hatalmas választéka
Fuji FinePix 6900 4800 2800 2600-A101
Nikon CoolPix 5000 995 885 775
Canon PS m690 **G2 540 A40** A10-DJUS V
Olympus E20 4040 3020 700-C12-100
SONY F707 S85 FS P50 P30 CD300
Minolta Dimage 7 5-304 203 X

Canon PowerShot G2 Casio QV-3000
 Nikon CoolPix 5000 Fuji FinePix 6900

CompactFlash 32 - 512 MB
SmartMedia 32 - 128 MB
MemoryStick 32 - 128 MB
MMC 32 - 64MB 50 32 - 128MB
IBM microdrive I GB
FireWire-USB-PCMCIA olvasók
Nikon dia/filmszkennerek

DIVA MP3 lejátszó (CF kártya, diktafon, USB)

3. IO, 20 GB Digital Wallet mobil háttérrel fényképező

DigiFénykép-MEDIKER
 1013 Budapest I. ker. Attila út 47.
 hétfő-10-18h. szombat 10-14h. 7:25-0000
www.digifenykep.hu

Gyermekportál a neten

A **Color Plus Kft.** fiatal alkotóinak ötlete alapján, több neves művész közreműködésével és az **Informatikai Kormánybizottság** támogatásával elindult az interneten az **Egyszervolt.hu** gyermekportál.

A portál négy alaplírelére az oktató-játék, a mese, a dal és a vers. Ezeket egészíti ki számos további érdekes szolgáltatás, mint például az **Ajánló**, amelyben gyermekeknek szóló, nívós, magyar és külföldi CD-ROM-okat és weboldalakat mutatnak be, illetve ugyanitt található a kulturális családi programajánlatok gyűjtemé-

Nemcsak a gyerekeknek, hanem a szülőknek is hasznos, szórakoztató információkat kínál az Egyszervolt.hu gyermekportál

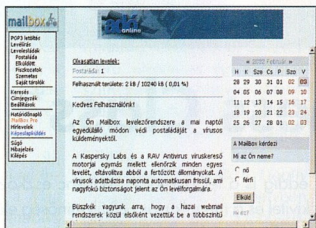
nye, valamint a **Kézműves Műhely**, ahol a gyerekek és a szülők hasznos kezűgyesség fejlesztő játékokhoz kaphatnak ötleteket.

INFO www.egyszervolt.hu

Vírusvédelem a Mailbox.hu-nál

A hazai ingyenes levelezőrendszerek közül a **Mailbox.hu** elsőként vezetett be többszintű víruskeresési megoldást. 2002. január 28-tól működik a **Mail Hungary** vírusvédelmi rendszere. Ez többek között ellátja a Mailbox.hu ingyenes internetes levelezőrendszer védelmét is. A megoldásban a világ legjobb víruskereső motorjai, a **Kaspersky AntiVirus** és a **RAV Antivirus** kaptak szerepet.

Az elektronikus levelezés mindennapi életünk része lett. Az e-mail az elmúlt néhány év alatt a személyes üdvözlét kiegészítéssel az üzleti kapcsolattartásig hasznos eszközzé vált, ezért mindannyiunk számára fontos, hogy mentes legyen a vírusos küldeményektől. A Kaspersky Labs szerint napjainkban az e-mail vált a vírusfertőzések fő forrásává, ez te-

A Mailbox.hu levelezőformát két víruskereső motor ellenőrző folyamatos

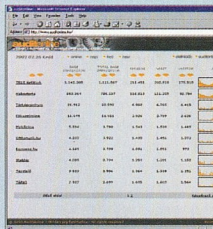
szí ki a 2001-ben regisztrált esetek 90%-át. A két víruskereső motor egymás mellett ellenőriz minden egyes levelet, elutólvita azokból a fertőzőt állományokat.

A vírusok adatbázisa naponta automatikusan frissül, ami nagyfokú biztonságot jelent a levelezőformalra nézve. A napi csaknem 200 ezer darabos e-mail forgalomban – a cég szerint – nagyon jól teljesítenek a Kaspersky és a RAV víruskereső motorok.

INFO www.mailbox.hu

Auditált oldalak

Február elején elindult a **TÁRKI-AuditOnline** szolgáltatás nyilvános bétatesztje. Az új szolgáltatás célja a szolgáltatókkal, reklámügynökségekkel együttműködve a weboldalak látogatótságának a megbízható, hiteles általánosan elfogadott mérése.

Az AuditOnline a weboldal látogatótságról közöl megbízható adatokat

Az AuditOnline jelenleg több mint húsz tartalomszolgáltató – közte az **Origo**, az **RTL Klub Online**, a **Startlap** és a **TRUE Network** – látogatótságot, napi mintegy 5 millió oldal letöltéssel mér.

A letöltött oldalak számát valós időben mutatja a mérőrendszer, amelyet a TÁRKI egy debreceni informatikai céggel, a **Webinform**mal közösen fejlesztett ki. Március 31.-ig bárki ingyen kipróbálhatja a szolgáltatást, amely a mért oldalakon elhelyezett mérőkódokon alapul. Minden oldal elejére és végére egy-egy mérőkód kerül, ezek segítségével a megkezdett és a teljes oldalletöltések egyaránt mérhetők. Ezen felül a rendszer a látogatói adatokat – például a felhasználók számát – is mérli. Ezek az adatok a tartalomfejlesztés szempontjából lehetnek fontosak a website-ok számára.

INFO www.auditonline.hu

Online karrierpiac

Megalakult Magyarország legnagyobb karrier-site csoportja, a *Jobbank csoport*. A vállalkozás hét piaci szereplőt tömörít, és álláshirdetéseit legalább kilenc site-on vagy karrier oldalon jelennek meg. A csoport névadója a *Jobbank.hu*, Magyarország egyik legrégebbi karrier oldala. A csoport megalakításában részt vett még a *Human Line Kft.*, az *ÁllásCentrum Kft.*, a *Telnet Rt.* és a *Bank&Tőzsde*. A csoport összehangolja marketing tevékenységét és közös értékesítést folytat. A cégek ügyfelei a csoporthoz tartozó valamennyi site-on vagy oldalon egyszerre jelentethetik meg a hirdeteiket. Kizárólag a cso-

A Jobbank oldalain több karrier-site kínálatából válogathatunk

port hirdeteit jelenteti meg ezután a *Jobbank*, a *Stop! Karrier* rovat, az *ÁllásCentrum*, a *Bank&Tőzsde Karrier-Online*, a *Jobsout24*. A *Jobsout24* szolgáltatását a *Népszabadság Online* is igénybe veszi.

INFO www.jobbank.hu

Az üzlet kikötője

Új szolgáltatásokkal bővült a *Hoppenstedt Bonnier* által működtetett *Üzleti kikötő* weboldal, amelyet azok számára hoztak létre, akik termékek, márkák, szolgáltatások után kutatnak.

A termékkereső segítségével pillanatok alatt – díjmentesen – megtalálhatjuk azokat a vállalatokat, amelyek a keresett terméket vagy márkát gyártják, forgalmazzák vagy képviselik, illetve meghatározott szolgáltatásokat kínálnak.

A *Hoppenstedt Bonnier* friss termékeiről – adatbázisaiak legfrissebb verzióiról, statisztikai adataikról, új termékeikről,

Céginformációk és hírek minden mennyiségben az *Üzleti Kikötő* oldalain

szolgáltatásairól, akcióikról – a kéthavi rendszerességgel megjelenő, ingyenes *hírvélvélből* tájékozódhatnak az érdekeltek.

INFO www.adatbazis.com

Marhaság lenne nem béééérelni!

Tally
Computer Printers

A színek ereje, az üzlet sikere

Béreljen* Tally TS006-os
színes lézernyomatót
havi
17 900.-** forintért!

Tartós bérlet
** Netto, Áfa nélküli ár

- Harmadik generációs technológia
- két processzoros szupergyors adatfeldolgozás
- 6 oldal/perc színes, 24 oldal/perc mono nyomtatási sebesség
- 192 MB memória
- Fast Ethernet hálózati illesztés
- 2400 x 600 dpi felbontás

Részletes információ: Kvint-R Kft 1089 Budapest, Delej utca 41. Tel.: (36-1) 477-4050; www.tally.hu

gyorshírek

Ingyenes tárhely • Az UltraWEB team február 23-án elindította ingyenes tárhely szolgáltatását. Elsődleges céljuk egy Magyarországon egyedülálló színvonalú szolgáltatás kialakítása: szervereiket kifejezetten a nagy számú, nagy méretű statikus fájlok kiszolgálására optimalizálták. A regisztrált oldalakhoz korlátlan méretű tárhely járul, amely fájlmérettől függetlenül vehető igénybe, csak a szabályzatban leírtaknak kell megfelelni.

INFO www.ultraweb.hu

Sportfórum WAP-on • Február 1-től nemcsak a világhálóról értesül, hanem akár mobiltelefonnal is elérhetik a felhasználók a Sportfórum legfrissebb hírvéit. Az új szolgáltatás keretében a wap.vodafone.hu címen eredményeket, híreket, érdekességeket olvashatunk a sport világából, természetesen egy erre alkalmas WAP-os mobilkészülékkel. A népszerű sportportál hamarosan új szolgáltatásokkal bővíti: a Fórum-csoport – a Sportforum.hu anyavállalata – ugyancsak a mobiltelefonosokat egy új SMS tippjátékmal fogja meglepni.

INFO www.sportforum.hu

National Geographic magyarul • Elkészült a National Geographic Channel magyar nyelvű weboldala. Magyarországon eddig csak az angol nyelvű változatot lehetett felkeresni, most már magyar nyelven is élvezhetjük a csatorna híreit.

INFO

www.nationalgeographic.co.hu

Oracle fejlesztőközpont

Az Oracle elindította a Windows Fejlesztői Központ (Windows Developer Center) szolgáltatását a vállalat online fejlesztői hálózatán. A központ azoknak a fejlesztőknek és partnereknek nyújt segítséget, akik Microsoft Windows alapú technológiákat használnak az Oracle szoftvereivel együtt. A Windows Fejlesztői Központ ingyenesen elérhető fejlesztésközvetítő és szolgáltatásokat nyújt, amelyek az Oracle Technology Network (OTN) hálózatán érhetőek el.

A központból letölthetők a legújabb fejlesztéskészletek az Oracle9i szoftverhez, valamint az XML és a webalapú szolgáltatásokhoz. A felhasználók központi szakmai fórumokon vehetnek részt, amelyeken megvitathatják, hogy miként lehet a legtöbbet kihozni az Oracle szoftvert futtató Windows környezetből, továbbá információkat és erőforrásokat vehetnek igénybe az Oracle nyílt szabványokon alapuló szoftvereire való áttéréshez.

INFO www.oracle.com

Internet az iskolákban

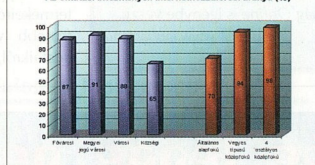
A GKI Gazdaságkutató Rt. – a Webigen Rt.-vel és a Sun Microsystems Magyarországgal együttműködve – negyedévente felméri az internet-használati szokásokat, a hazai elektronikus gazdaság fejlődését. Az alap és középfokú oktatási intézményekre vonatkozó felmérésből kiderül, hogy az általános és középfokú iskolák jelentős többsége már rendelkezik internetkapcsolattal. A válaszadó iskolák 77%-ában van lehetőség a világhálóra csatlakozni, településtípusonként azonban nagy az eltérés az ellátottságban: míg a fővárosi iskolákban az arány 87%, a megyei jogú városiakban 91%, a városi iskolákban 88%, a községi iskolákban csak 65%-ában van erre lehetőség.

A középfokú iskolák körében az internet-ellátottság szinte teljes mértékű: a négyosztályos középiskolák intézményeknél az arány 98%, a vegyes típusú iskolák esetében pedig 94%. Az általános iskolák már alacsonyabb százalékban rendelkeznek internet-csatlakozással, esetükben 70% a hozzáférés aránya.

A csatlakozás típusa tekintetében magasan az ISDN vezet (51%). Ebben nagy szerepe van a SunNet programnak, amely az iskolák számára az internetet ezzel a kapcsolódási lehetőséggel biztosítja. Második helyre a hagyományos kapcsolt vonali modem került, az összes internet-hozzáférés 26,5%-a ilyen típusú, a kisebb általános iskolák esetében ez gyakran alkalmazott csatlakozási forma. A középiskolák esetében a bérelt vonal áll a második helyen, amely nagyobb kapacitásával már több felhasználót képes megfelelő minőségben kiszolgálni. Érdekes, hogy minden harmadik alap- és középfokú oktatási intézménynek már saját weboldala van.

INFO www.webigen.hu

Az oktatási intézmények internethozzáférése aránya (%)

A négyosztályos középiskolák oktatási intézmények 98 százalékának van már internet hozzáférése

A csatlakozás típusa tekintetében magasan az ISDN vezet (51%). Ebben nagy szerepe van a SunNet programnak, amely az iskolák számára az internetet ezzel a kapcsolódási lehetőséggel biztosítja. Második helyre a hagyományos kapcsolt vonali modem került, az összes internet-hozzáférés 26,5%-a ilyen típusú, a kisebb általános iskolák esetében ez gyakran alkalmazott csatlakozási forma. A középiskolák esetében a bérelt vonal áll a második helyen, amely nagyobb kapacitásával már több felhasználót képes megfelelő minőségben kiszolgálni. Érdekes, hogy minden harmadik alap- és középfokú oktatási intézménynek már saját weboldala van.

INFO www.webigen.hu

Új generációs internet

A Cisco Systems a házigazdája annak a hat európai városban zajló konferenciasorozatnak, amelynek a témája az internet jövőbeni szerepe az oktatásban. A budapesti regionális szakmai konferencián a nemzeti kutatási hálózatok, egyetemek, főiskolák és kutatóintézetek műszaki vezetői cserélhettek véleményt az internetes technológiák jövőjéről, a jövő internetjének architektúrájáról, valamint szerepéről a kutatás és a felsőoktatás területén.

Az Új Generációs Internet azoknak a technológiai fejlesztéseknek az összefoglaló megnevezése, amelyek lehetővé teszik a korábbinál jóval összetettebb, nagy szávszélességet igénylő multimédiás alkalmazások igénybevételét a távoktatásban, a gyógyításban, valamint a közös kutatási projekteknél.

Az együttműködő kutatók virtuális laborokban dolgoznak, az egyetemi hallgatók távoli intézmények előadásain vagy távoktatási programjaiban vehetnek részt, az orvosok online diagnózisokat állíthatnak fel, míg az egyetemi könyvtárak szervereiről videopalap tananyagok tölthetők le.

Az Új Generációs hálózatok előnye közé tartozik a nagy sebesség, a multicasting támogatást és Quality of Service garanciát nyújtó nagy teljesítményű gerinc-hálózati infrastruktúra, valamint a korlátlan számú felhasználóra és eszközre való skálázhatóság.

INFO www.cisco.hu

DUPLA ÉLVEZET

SZÍNESBEN!

(*2002. június 30-ig)

Most minden színes C7000-es lapnyomtatónkhoz OP14ex lapnyomtatót adunk ajándékkal!

Most minden színes C9000-es lapnyomtatónkhoz JVC TH-A9R DVD házi-zenei-rendszert adunk ajándékkal!

Színes digitális LED nyomtatás: 12 színes lap percc
1200x1200 dpi valós felbontás, duplex egység
A4, papírkapacitás 1690 lap
256 MB RAM, 5 GB HDD, hálókártya

Színes digitális LED nyomtatás: 21 színes lap percc
1200x1200 dpi valós felbontás, duplex egység
A4, A3+, max. papírméret 328x900 mm, papírkapacitás 2850 lap
320 MB RAM, 5 GB HDD, hálókártya

THE COLOUR OF BUSINESS
LIGHTS COLOUR ACTION!

Ok!, Network Solutions
for a Global Society

C7000 Sorozat

C9000 Sorozat

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtato.com www.okihu.hu

OKI SHINRAI PARTNEREINK - VISZONTELADÓK BUDAPEST: DATEN KONTOR TRADE KFT. 203-9302 • DUNA ELEKTRONIKA KFT. 237-7299 • FLAG INFORMATIKAI RT. 383-0155 • FOXART KFT. 452-1070

GRÁNÁTALMA TEAM KFT. 315-1797 • HUMANSOFT KFT. 270-7621 • KVENTA KFT. 269-5262/190 • MINOR RENDSZERHÁZ RT. 436-3029 • MŰSZERTECHNIKA RENDSZERHÁZ KFT. 4329-477 • PRINTREX BT. 222-2919

PROFESSIONAL KFT. 216-5300 • PUB KFT. 351-8409 • SENZOR KFT. 347-5083 • SPRINT COMPUTER KFT. 342-4707 • DEBRECENI TRACCO KFT. 526900-424 • GYŐR MŰSŐLŐGÉPCENTRUM KFT. 96313-008

EGER ANSYS KFT. 36537-204 • NÓMÉZŐVÁSÁRMEY DELFIN COMPUTER INFORMATIKAI RT. 62246-810 • KECSKEMÉNY BESTCOM KFT. 76485-119 • MÁTÉSZALKA WAXTEK INFORMATIKAI KFT. 44313-555

PÉCS LETTCOMP & NÉMETI BT. 309577-703 • SOPRON TELECOMP KFT. 99338-555 • SZEGED IRODAGÉP KFT. 62440-022 • SZÉKESFÉHÉRVÁR ITV ALBATECH KFT. 22500-331

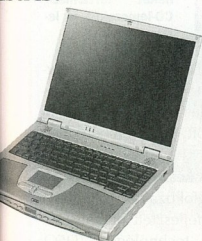
SZOLNOK WIN INVESTOR RT. 56413-086 • SZOMBATHELY FLAG SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT. 94501-890 OKI DEMUTATÓTEREM BUDAPEST PRINTER HOTLINE KFT. 223-0223

AZ OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. MINDEN 1999. JANUÁR 1-TŐL, ÁLTALA FORDALOMBA HOZOTT LAPNYOMTATÓJÁNAK LEVÁLÁSIG TÖRVÉGBEN (LED) ÉLJELTÁRTAM GARANCIÁT VÁLLAL.

Világelső technika és minőség

MediaMarkt mi más?

csúcs!

CHIP TIPP 2001:

ASUS A1300, 13.3" XGA TFT (1024x768), 8x DVD, TV-out
C-900 MHz, 128 MB, 10 GB,
56Kbps modem +10/100 LAN
299 900 Ft

AKCIÓ!
149 900 Ft

CRITO 98, AMD K6-2 300 MHz,
64 MB, 10 GB, FDD + CD ROM

IBM 12.1" TFT, 133 MHz 80 MB
2GB, FDD+CD ROM 99 900 Ft

USB FDD
19 900 Ft

USB Externál HDD Holder
19 900 Ft

Asuscom
ISDN Link 128 Kb
19 900 Ft

IPAO Stowaway
Portable Keyboard
35,000 Ft

„Az év legjobb vétele!”
- Computer Panoráma

ASUS L8400 "L"

14.1" XGA TFT, (1024 x 768)
csúcs ATI 16 MB videokártya
128 MB, 20 GB HDD

opció 1: 8 x DVD
P-III 1.13 GHz, 256K cache
399 900 Ft

opció 2: új COMBO (DVD + CD RW)
CELERON 1.2 GHz, 128K cache
439 900 Ft

opció 3: új COMBO (DVD + CD RW)
P-III 1.13 GHz, 256K cache
479 900 Ft

CRITO P-4

1" SXGA TFT (1400x1050)
P4 1,7 GHz,
12 MB Videó RAM(1 GB-ig)
40 GB HDD
modem + ethernet
különleges 2x drive:
COMBO(DVD + CD RW) +
CD ROM!!!!
599 900 Ft

USB Numeric keypad
jól kell számolni?
9 900 Ft

Auto inverter
Szivargyújtóról!
(notebook-hoz)
15 900 Ft

Li-Ion
Akkumulátor
29 900 Ft

USB Port
Replicator
25 000 Ft

gi notebookját
szavassároljuk,
újat vesz!

minden típusú notebook
javítását vállaljuk!

CRITO

1137 Budapest, Szent István Krt. 18.
Tel./fax: 329 3063 vagy 349 2624
www.crito.hu

Arányk az AFA-t nem tartalmazza.

gyorshírek

Forradalom a rajzfilm-készítésben • A *Hewlett-Packard* és a *DreamWorks* egy több millió dollár értékű, három évre szóló stratégiai szövetség keretében a rajzfilmkészítés technológiájának a forradalmasítására készül. A megállapodás értelmében a HP szállítja majd a *DreamWorks* digitális stúdiója számítástechnikai infrastruktúráját, a *DreamWorks* pedig „preferált szolgáltatóként” kezeli a HP-t valamennyi alaptechnológiai beszerzés során. Így a HP biztosítja majd az új animációs stúdió valamennyi műszaki munkaadóllomását, szerverét, nyomtatóját, hálózati és Linux technológiáját.

A két cég már a *Shrek* című rajzfilm elkészítésében is együttműködött, majd a HP fejlesztői a *DreamWorks* egyedi animációs szoftvere, a *ToonShooter* hatékonyságát növelték meg.

INFO www.hp.com

Linux-kit a PlayStation 2-höz • A *Sony* bejelentette a PS2-es *Linux* észak-amerikai piacra szánt változatát. A cég májusban tervezi a kit piaci dobását, amelyet kizárólag a www.us.playstation.com webhelyen lehet majd megrendelni.

A *Linux* csomag tartalmaz egy belső, 40 Gb-át kapacitású merevlemez, hálózati adaptort 100BaseT Ethernet interfésszel, *Linux* Kernel 2.2.1-et (USB eszköztámogatással), *Linux* szoftverdisztribúciót két DVD-n, monitor adaptert audio-csatlakozókkal, USB-s billentyűzetet és egeret.

INFO www.sony.com

Hifi a világhálón

Philips Streamium MC-i 200: hifi az internetről

A *Philips* bejelentette a világ első internetre csatlakoztatható mikro hifitornyát, a *Streamium MC-i 200*-ast, amellyel az internetes rádiók adásait hallgathatjuk, de a rendszer a számítógépünkön tárolt MP3 és MP3 PRO fájlokat is lejátsza, miközben az előadóhoz kapcsolódó adatokat is megjeleníti a kijelzőn. A készülékkel természetesen CD-inket, MP3 CD-inket, írható és újrírható

lemezeinket is meghallgathatjuk. Ahhoz azonban, hogy valóban jó hangminőséget kapjunk, szélessávú internet-hozzáférése van szükségünk, ezért a *Streamium MC-i 200* közvetlenül csatlakozik a kábel- vagy DSL szolgáltatáshoz. A 2x50 wattos RMS kimeneti teljesítményű *Streamium MC-i 200* az év második felében jelenik meg az európai piacon.

INFO www.philips.com

D-VHS filmek a láthatáron

Négy nagy hollywoodi filmstúdió, a *Fox*, a *Universal*, a *DreamWorks* és az *Artisan* meglepő bejelentést tett, miszerint még idén nyáron D-VHS formátumban dobnak piacra olyan filmeket, mint a *Függetlenség Napja*, a *Drágán Add az Életed* trilógia, a *Terminátor* két része. A D-VHS egy szalagos technika, amely a hagyományos VHS technológiához hasonlít, s a D-VHS lejátszó akár a „sima” VHS kazeták lejátszására is alkalmas. E lépést más, DVD-párti filmstúdiók szkepticzizmussal fogadták, hiszen a kereslet szerintük inkább a lemezalapú tárolási megoldásokra lesz. Azonban a D-VHS kétértelmesen előnye, hogy nagyfelbontású (HD) mozgóképet is képes tárolni.

INFO www.jvc-victor.co.jp/english/

A VisionTek európai babérokra tör

A 1988-ban alakított észak-amerikai *VisionTek* nevét leginkább az Egyesült Államokban ismerik, ahol a cég grafikus kártyái hihetetlen népszerűségnek örvendenek. A cég most úgy döntött, hogy az amerikai sikerek után az európai piacot is meghódítja, s kiépítettek egy-egy központot az Egyesült Királyságban, valamint Németországban. A *VisionTek*, amely memóriagyártással is foglalko-

A *VisionTek* sikerterméke az Nvidia-alapú Xtasy grafikus kártya

zik, legnagyobb sikerét az Xtasy márkanéven futó Nvidia-alapú grafikus kártyáinak köszönheti.

INFO www.visiontek.com

Autórádió MP3 lejátszóval

A *Blaupunkt* bemutatta az első olyan autórádiót, amely beépített MP3-lejátszót tartalmaz.

A *Blaupunkt* új autórádiója az MP3 zenelemezeket is lejátsza

A *Skyline* sorozatban megjelent *Los Angeles MP 71* autórádiót olyan CD-meghajtóval látták el, amely a személyi számítógépek világából ismert egyszerű írható CD-ROM-lemezek lejátszására is alkalmas. Ezáltal a szokványos műsoros CD-lemezeket kívül a gépkocsiban azok a CD-k is lejátszhatók, amelyekre előzőleg MP3 műsorávokat égettek. Ez az eljárás CD-lemezeként mintegy 170 (könnyzüenei) zeneszám tárolását, és ezzel kereken tizenegy órányi műsoridőt kínál.

Az autórádió a *Blaupunkt* által továbbfejlesztett *Digi-Ceiver* vevőrezs alkalmazásával különösen jó vételi mi-

nőséget nyújt, az URH sávban tartalmazza az RDS rádiós adatrendszer kényelmi funkcióit, és lehetőséget nyújt a KH és HH sáv vételére is. A készüléklet x50 wattos végfokozattal szerelik. A továbbfejlesztett digitális ekvalizer technológiát (DEQ) változtatható sávszélességű szűrővel alakították ki. A háromsávú DEQ áramkör révén a hangjellemzők optimálisan hozzáilleszthetők a jármű akusztikai jellemzőihez.

Hasonlóan a *Skyline* sorozat többi modelljéhez, az MP3 lejátszós autórádiót is kockkártyás lopásvédelmi rendszerrel, CD-váltó vezérlővel látták el.

INFO www.blaupunkt.com

Blu-ray Disc: a DVD utóda

Kilenc vezető szórakoztatóelektronikai cég – a Hitachi, az LG, a Matsushita, a Pioneer, a Philips, a Samsung, a Sharp, a Sony és a Thomson – közösen jelentették be a DVD utódjának szánt nagy kapacitású optikai lemezformátumot, a Blu-ray Disc-et.

A Blu-ray Disc jóvoltából 27 Gbájtnyi anyagot rögzíthetünk egyoldalas, egyrétegű, 12 cm-es – azaz CD/DVD méretű – lemezen, mégpedig 405 nm-es kék lé-

zert használva. Ez a kapacitás 4-5 DVD-minőségű mozifilm, 13 órányi hagyományos tévéműsor vagy kétórányi digitális nagyfelbontású videóanyag rögzítésére elegendő. Ráadásul a lemezek kapacitását gyors ütemben szeretnék növelni, ami egyúttal azt jelenti, hogy hamarosan az egyoldalas, egyrétegű lemezen 30 Gbájtos, majd az egyoldalas, kétrétegű lemezen akár 50 Gbájtos kapacitás is elérhetővé válik majd.

INFO www.matsushita.co.jp

Hangkártya külsőleg

Különleges hangreprodukáló eszközét mutattott be a Creative a CES 2002 kiállításon. A Sound Blaster Extigy a Creative első külső hangkártyája, amely USB kapun keresztül csatlakoztatható a PC-hez. A Creative Audigy belső hangkártyához hasonlóan az Extigy 24 bites, 96 kHz-es di-

csatlakozó, a MIDI I/O, a három digitális és három hangfal-kimenet (hat Dolby 5.1 csatorna támogatása).

Az új eszköz segítségével könnyen lejátszhatók a kétszatos felvételek, valamint az MP3-fájlok. Míg az Audigy a PC CPU-ját használja a Dolby Digital sávok feldolgozására,

Extigy: hangkártya, amely USB porton keresztül csatlakozik a PC-hez

gitális hangátalakítókat használ. További jellemzője az optikai be- és kimenőkapu, a Dolby Digital 5.1 támogatása a több hangszórós térhangszáshoz és a Creative EAX Advanced HD effektusok támogatása, amely a rögzített hangszavok tiszta megszállatásáról gondoskodik.

Az Extigy egyéb csatlakozásokat is tartalmaz, ilyen például a mikrofon- és a fejhallgató-

csatlakozó, a MIDI I/O, a három digitális és három hangfal-kimenet (hat Dolby 5.1 csatorna támogatása).

Az új eszköz segítségével könnyen lejátszhatók a kétszatos felvételek, valamint az MP3-fájlok. Míg az Audigy a PC CPU-ját használja a Dolby Digital sávok feldolgozására,

Az Extigy csomagjában gazdag szoftverkollekciót is találunk.

INFO www.creative.com

Panasonic DVD-lemezek

A Panasonic DVD-R és DVD-RAM diszkekkel bővíti DVD termékínlátat. Az írható lemezek legnagyobb kapacitása 4,7 és 9,4 Gbájt, és AV-, valamint PC-adatok felvételére és lejátszására egyaránt alkalmasak. Az újfajta kompatibilitás különféle új alkalmazásokra ad módot.

A Panasonic újraírható DVD-diszkje adat- és minőségvesztés nélkül körülbelül 100 ezer írási és olvasási műveletet bír ki. Írásakor egy különleges adatbiztonsági funkció gondoskodik a hibás szektorok kihagyásáról.

Mindkét DVD-RAM változa-

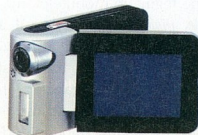

Strapabírás és megbízhatóság jellemzi a Panasonic új DVD-RAM és DVD-R lemezeit

tot műanyagtok védi a szennyeződésektől, például az ujjlenyomatoktól és a portól.

INFO www.panasonic.hu

SD memóriakártyás Panasonic készülékek

Álló- és mozgóképet egyaránt készíthetünk a Panasonic SV-AV10 zsebkamerájával

A Panasonic SD memóriakártyával működő többfunkciós zsebkamerát, valamint SD memóriakártyával kompatibilis mobil nyomtatót mutattott be.

Az SV-AV10 típusú zsebkamera mozi- és állókép-kameraként, hangfelvevőként és SD audiólejtőszóként is használható. A 28 mm széles, 50 mm hosszú és 87 mm mélységű, elem nélkül csak 98 gramm tömegű kamera körülbelül ak-

kora, mint egy mobiltelefon, s kompakt mérete miatt a zsebben is elfér. Az SV-AV10 állóképeket (640×480 pixel felbontásban) és MPEG-4 videóit (320×240 pixel) is tárolhat az SD memóriakártyákon.

Beeépített kávuval is ellátták, így azután még sötét helyeken is lehet vele felvétel készíteni. Tartalmaz még egy hangfelvevőt, valamint az AAC (Advanced Audio Coding) formátumú zenék lejátszására szolgáló SD audiólejtőszót is.

A Panasonic egy SD memóriakártyával kompatibilis új mobil nyomtatót is bevezetett: az SV-P10 mindössze 85 mm széles, 30 mm hosszú, tömege pedig alig 185 gramm.

INFO www.panasonic.hu

ICT cégek adatbázisa

Az eddigi legátfogóbb adatbázis létrehozását tervezi a magyarországi informatikai, távközlési iparágakban érdekelt vállalatokról a Magyar Belekötési és Kereskedelemfejlesztési Kht. [ITD Hungary]. A CD-n megjelenő kiadványt az ITD Hungaria külföldi és belföldi iroda-

hálózata, a Gazdasági Minisztérium és a Külügyminisztérium, valamint azok háttérintézményei fogják majd használni.

A magyar ICT piac szereplőit bemutató adatbázisban való részvétel a cégek számára ingyenes.

INFO www.ivs.hu

gyorshírek

Motorola UMTS-telefon

• Az év második felében kerül forgalomba a Motorola minap bemutatott első UMTS-telefonja, az A820-as. Az új készülék mindkét GSM-sávon, a CDMA-hálózatban és GPRS alatt is működik, így alkalmazkodik a legtöbb hálózat adottságaihoz. Az UMTS technológiának köszönhetően jelentősen nagyobb adatátvitelre lehet majd használni az új telefont. (Az UMTS lehetőségei közé tartozik például az audio- és video-streamek letöltése a mobilra.) Az A820 az MMS-t is támogatja, amely JPG, TIF és GIF formátumú képek, és hangok küldésére és fogadására is alkalmas.

Az új Motorola-modell különlegességei között említhető az A-GPS (a pontos helymeghatározás eszköze), az MP3-lejátszó, és a Bluetooth-hozzáférés. Az akku készletléti ideje átlagosan 200 óra, ám a 2 óras maximális beszélgetési idő kevésnek tűnik.

INFO www.motorola.com

★★★

Samsung mobil kamerával • A Samsung új, színes kijelzős, fényképezőgéppel ellátott mobiltelefonnal rukkolt ki. Az SCH-X290 különlegességei közé sorolható a színes kijelző, a 40 szólamú csengőhang és a beépített kamera.

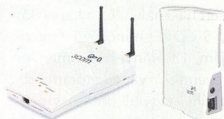
A készülékben két kijelzőt találunk: a kis méretű külső LCD kijelző mindössze a hívóra vonatkozó információkat jelzi ki, míg a belső színes STN-LCD kijelző 12 sornyi szöveget jeleníthet meg egyszerre.

INFO www.samsung.com

A 3Com két új terméket jelentett be a vezeték nélküli helyi hálózatokhoz: az Access Point 8000-et és az Access Point 2000-et.

Az Access Point 8000 teljes mértékben kompatibilis a AirConnect 11 Mbps Wireless LAN-nal és a 3Com valamennyi vezeték nélküli helyi hálózati termékével. Az eszköz támogatja a 40 bites WEP protokollt, a 128 bites közös kulcsos titkosítást, az IEEE 802.1x szabványokat, a RADIUS hitelesítést, valamint a kibővített

3Com újdonságok

hitelesítést biztosító EAP protokollokat, így teljes körű biztonsági megoldást nyújt a vállalati hálózatokhoz. A 3Com 802.1x kliensalkalmazása nemcsak a Windows XP, hanem a korábbi Windows operációs rendszerekben is elérhetővé teszi a RADIUS és a 802.1x funkcióit. Egy Access Point 8000 maxi-

A 3Com Access Point 8000 segítségével új hozzáférési pontokkal bővíthetjük meglévő hálózatunkat, s egyetlen perc alatt üzemkész állapotba helyezhetjük az Access Point 2000-et

imum ezer felhasználói nevet és jelszót képes kezelni.

Az Access Point 2000 szó szerint 1 perc alatt üzembe állítható: mindössze egy tápegységre és egy vezetékes LAN-ra kell csatlakoztatni, és máris üzemkész a megbízható vezeték nélküli hálózat.

INFO www.3com.com

Philips mobilzenik

A Philips a CeBIT-en mutatta be legújabb mobiltelefonját. A Fisio modellek közül a 120-ast és a 121-est a könynyed, fiatalos stílus, a 620-ast a visszafogott elegancia jellemzi, míg a 820-as csúcsmodell gyakorlatilag mindent tud, ami egy mobiltelefonról manapság kitalál.

A 120-as és a 121-es nyitómodelleket igazi színorgia jellemzi: a 120-as fekete, szürkékék és gyöngyház, a 121-es pedig zöld, szilvakék, metálkék és pipacspiros színekben pompázik. A két típus szolgáltatásai csaknem azonosak, az a különbséggel, hogy a WAP-alapú 121-essel a világhálón is böngészhetünk.

A 620-ast a visszafogott elegancia jellemzi. Elő- és hátlapja egyaránt cserélhető, és öt képernyővédő közül választhatunk. A GPRS csomagcsatolt adatátviteli technológiának köszönhetően a 620-as négyszer gyorsabb adatátvitelre képes, mint a GSM készülékek.

A gyorsabb adatátvitellel, a beépített adat- és faxmodemmel, valamint a nagy, 8 soros grafikus kijelzővel már egy igazán jól használható internetes eszközt vehetünk a kezünkbe.

Philips Fisio 820: minden ami mobiltelefon, GPRS kiadásban

Praktikus még, hogy a telefon adatbázisai a személyi számítógépével szinkronizálhatók, így a naptárat, a telefonszámokat bármikor átvethetjük egyikről a másikra.

A Philips Fisio 820-asának legszembetűnőbb újdonsága a 9 soros – 150 karakteres – 112×112 képpontot és 256 színárnyalatot megjelenítő LCD kijelző. Természetesen ez is GPRS telefon, ráadásul a Bluetooth technológiával vezeték nélküli kommunikációra is alkalmas.

A mobilizeni mindössze 85 grammos, és mivel beépített antennája van, egy kisebb zsebben is kényelmesen elfér. A készülék összesen 40 hangparancsot képes tárolni, az üzenetregisztrát és az emlékeztető pedig 30 másodperc felvételére alkalmas.

INFO www.philips.com

Bosch-Tenvis Call Centerek

Az önkormányzati és hivatali szektor számára két területen is kínál alközponti megoldásokat a Bosch-Tenvis. Az első az információtechnológia integrációja a kommunikációtechnikával, amelyre a válasz az új, IP-alapú, de a korábbi hardverekkel is kompatibilis termékesalád, a másik pedig az ügyfélközpontú gondolkodás elterjedését segítő BCC, a Bosch-Tenvis Business Call Centere, amely a magyarországi fejlesztőgárda jövőtől egyszerű, rugalmas és felhasználóbarát kezelői felületet kínál.

A Bosch-Tenvis Call Centere testre szabott megoldást kínál az ügyfeleknek és egyszerűen telepíthető.

INFO www.bosch.hu

A Bosch-Tenvis Business Call Centere a „szolgáltató” önkormányzatok nélkülözhetetlen eszköze

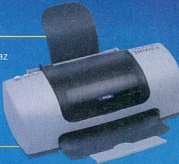
Gyönyörű!

Az EPSON STYLUS Photo széria: Hatszínű tintasugaras nyomtató

EPSON STYLUS™ PHOTO 810 **ÚJ**

- A4 nyomtatótató PRINT Image Matching™ technológiával**
- Kiváló fotónyomtatás 6 nyomtatófejjel egészen 2.880 dpi* felbontásig
  - PRINT Image Matching™ technológia a nyomtatás és a digitális fényképezőgép optimális összehangolásához

- Nyomtatás egészen a papír széleig akár külön lapokra az igaz fénykép díszlettel
- Kiegészítőként adjuk hozzá a sokoldalú PhotoLiuicker 3 fényképező szoftvert
- A nyomtatások egészen 27 évig tartós fénynyomással
- PC-k és Mac-ek számára

EPSON STYLUS™ PHOTO 890

- A sokoldalú, suttogó hangú fotó-prof**
- 6 nyomtatófej és 2.880 dpi* felbontás alaphelyzetben
  - Tökéletes összehang a nyomtató és sok digitális fényképezőgép között a PRINT Image Matching™-nek köszönhetően

- Fényképezőgépek határok nélkül, egészen a papír széleig – külön lapokra vagy akár papírtekerésre is
- EPSON Natural Color a tökéletes színpalettákhoz
- Különösen alacsony zajszint, csak 42 dB(A)
- PC és Mac

EPSON STYLUS™ PHOTO 895

- A professzionális stand alone fotónyomtató**
- Fotónyomtatás akár PC nélkül is – a beépített PCMCIA csatlakozó segítségével
  - Nagy LC display, az egyszerű kezelhetőségért

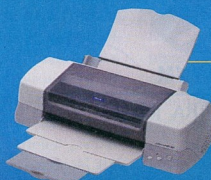
- PRINT Image Matching™ technológia a nyomtató és a digitális fényképezőgép közötti optimális összehangozás
- 6 nyomtatófej és 2.880 dpi* felbontás
- Kijelző és papírtekerés mint tartozék kapható

EPSON STYLUS™ PHOTO 1290

- A profi fotónyomtató egészen A3+ formátumig**
- 6 nyomtatófej és 2.880 dpi* felbontás
  - Egészen A3+ formátumig nyomtat

- A nyomtatott anyagok több mint 20 évig fennállnak
- Különösen alacsony zajszint, csak 42 dB(A)
- PC és Mac

EPSON PHOTOCAP 3100Z

- 3,3 megapixel kompakt digitális kamera
- 4,8 megapixel EPSON HyPiC™ módban
- 3-szoros optikai zoom
- 2-szeres nagyfelbontású digitális HyPiC™ zoom, az orríméleti fényképezéshez

- Tökéletes színezettség a PRINT Image Matching™ segítségével
- Szabványos vakusaru és beépített vaku
- A Blande és a rekesztő automatikus és manuális beállítása

* megfelelő hardverrel

Most a következő forgalmazóknál:

www.epson.hu

COLOUR YOUR LIFE

EPSON

Nokia felmérés

A Nokia legújabb felmérése szerint a fogyasztók kétszer állnak a mobilkészülékeken zajló m-marketing. A HPI Research Group a mobilkészülékeken keresztül zajló reklámtevékenység, azaz az m-marketingben rejülő hatalmas lehetőséget emelte ki a Nokia megbízásából elvégzett tanulmányában.

A tanulmány bemutatta, hogy a mobilpiac magját alkotó réteg (16-45 éves korcsoport) nem csupán kíváncsi az m-marketingre, hanem bizonyos helyzetekben még ösztönöznék is a termékekről és a szolgáltatásokról szóló információ ily módon való terjesztését.

A megkérdezettek 88 százaléka pozitívan reagálna arra az m-marketingfogásra, ha egy közeli üzletben beváltható elektronikus vásárlási utalványt kapna mobiltelefonjára.

A tanulmány az m-marketing fogyasztói elfogadottsága szempontjából négy kulcsfontosságú tényezőt emelt ki. Az első az, hogy a fogyasztónak legyen választási lehetősége, azaz ő dönthesse el, hogy akar-e üzeneteket kapni vagy sem. A második tényező az, hogy az irányítás a fogyasztó kezében legyen, tehát a fogyasztó adott esetben könnyen lemondhassa az m-marketing üzenetszolgáltatást. A harmadik tényező a személyre szabottság, nevezetesen az, hogy a fogyasztó képes legyen meghatározni, milyen típusú üzeneteket szeretne kapni. A negyedik tényező a költséghatás, azaz a fogyasztó kapjon valamit cserébe, például a szolgáltatás díjának csökkentését.

INFO www.nokia.hu

LevelOne – új hálózat

A hazai számítástechnikai forgalomban az Asbis Kft. és a Pak Kft. jövőtől március óta kaphatók a nemzetközi piacon is jól ismert gyártó, a LevelOne hálózati termékei. A cég nemrég jelentette be különlegesen kis méretű, rackelhető hálózati eszközeit, amelyek a belépő szintre készültek, ám a magasabb szintű elvárásokat is kielégítik. Azonos dobozban switchet, hubot és nyomtatószervert is elhelyeztek.

LevelOne hub és switch

A LevelOne lépést tart a legújabb technológiákkal, kínálatában a költséghatékony hálózati kártyáktól egészen a 10/100/1000 Mbit/s hálózati kártyákig, valamint a Gigabit/s switchekig minden eszközt megtalálunk. A cég különös figyelmet fordít a notebookok kapcsolható hálózati adapterekre, a média konverterekre – amelyek között hordozható is akad – és a wireless hálózati termékekre. Még egy apróság: a LevelOne büszkélkedhet a világ legkisebb nyomtatószerverével.

INFO www.levelone.com

Együttműködő partnerünk a hírek összeállításában:

ÉVEK ÓTA KERESI AZT A NYELVISKOLÁT, AHOL ÓRÁN BE LEHET GYAKOROLNI MINDENT?

NE KERESSEN TOVÁBB! MI VAGYUNK AZ A NYELVISKOLA!

Angolul megtanulni egyszerű!
Igaz, túlbonyolították.
De mi újból egyszerűvé tettük.

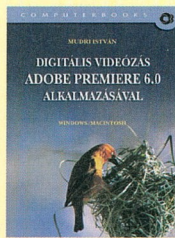
„Freeware” bemutató előadásunkon
mindennap kipróbálhatja, hogy
működik.

Cím: Teréz körút 13., IV. em. (az Oktogonnál) Tel: 342-4516 Fax: 352-1621 • www.ok-nyelviskola.hu • tanfolyamok@ok-nyelviskola.hu

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
Levél cím: 1253 Budapest, Pf. 71.
Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591

*Kiadónk ingyenes katalógusát
kérésre elküldjük*

Faxbank: 2333666/1456#
Email: info@computerbooks.hu
Honlap: www.computerbooks.hu

SCRIPITUM
INFORMATIKA RT.

NYELVI TUDÁSBÁZISOK
cégeknek, intézményeknek!

*Professzionális szótárak,
fogalomtárak
intraneten!*

6771 Szeged, Mályva u. 34.
Tel.: (62) 406-133, fax: (62) 405-722
www.scripium.hu

Ne utazzon feleslegesen!
Itt megkap mindent egy helyen

PentaPC-k
- egyedi igények szerint -

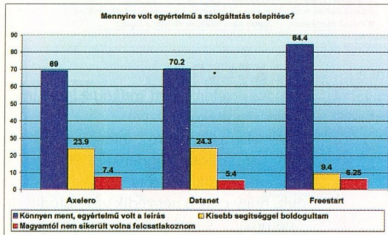
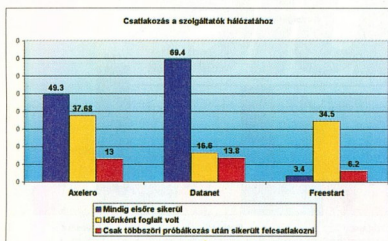
**Rendeljen
Interneten:**
www.pentacomp.hu

**kiegészítő eszközök,
alkatrészek, tartozékok,
stb. raktárról,
tanácsadás, gépatépités**

PENTACOMP

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI Kft.
1119 Budapest, Etele út 32/a
Telefon: 206-5637, 206-5638 • Fax: 205-6035
E-mail: pentacomp@pentacomp.hu

Alapítva
1989

A www.cpanorama.hu oldalon található kérdőívünkön olyan kérdéscsoport állítottunk össze, amely jól jellemzehti az internetes szolgáltatókat. A szolgáltatók egyik fontos jellemzője, hogy milyen könnyen csatlakozhatunk szolgáltatónk hálózatára. Valószínűleg mindenki találkozott már olyan esettel, hogy tárcsázáskor foglalt volt a vonal, ilyenkor szolgáltatónk túlterhelt. Ez esetenként még a legnagyobb szolgáltatóknál is előfordulhat, ugyanis a cégek valós igényekhez igazítják a kapacitásukat, így ha a felhasználók száma hirtelen nő, ezt csak némi késéssel képesek követni. Különösen igaz ez karácsony előtt, hiszen ilyenkor sokan vásárolnak maguknak vagy szeretteiknek internet-hozzáférést. Ehhez képest az *Axelero* és a *GTS-Datanet* nagyon jól teljesített, hiszen a többség elsőre vagy pár próbálkozás után feljutott a világhálóra. A *Freestart*nál más a helyzet, ám mivel ingyenes szolgáltatásról van szó, a hálózati kapacitás egy szinten túl aligha kérhető számon.

Időszakos hálózati kimaradásokról az olvasók körülbelül fele számolt be, de az adatforgalom akadózására is körülbelül ugyanennyien panaszkodtak. A szolgáltatók felhasználóbarát programjait dicsérik, hogy az installálás a többség számára nem jelentett gondot, de kis segítséggel szinte mindenki önállóan boldogult, és mindössze 5-7 százalék nyilatkozott úgy, hogy egyedül biztosan nem bírkozott vol-

na meg a feladattal. Hasonlóan jó volt a cégek weboldalainak megítélése, hiszen a válaszadók 60-70 százaléká informátív-nak és könnyen kezelhetőnek ítélte a lapokat.

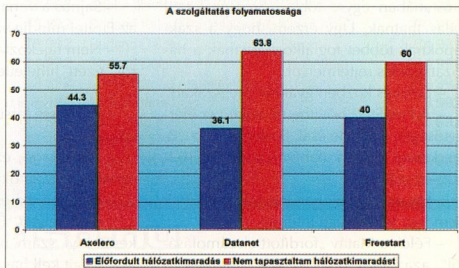
Ahogy az egy tesztnél szokás, a száraz adatokat kívül a személyes vélemények is sokat nyomnak a latban. Már csak azért is, mert kiderült, a kérdőív „időnként” és „gyakran” kifejezéseit sokan sokféleképpen értelmezik, attól függően, hogy kinek milyen elvárásai vannak a szolgáltatójával szemben. Jó példa erre az a *Freestart* felhasználó, aki az „időnként foglalt jelzést kaptam” választ jelölte meg, miközben azt írta, hogy volt eset, amikor 18 óra után csak 50 próbálkozás után követően tudott felcsatlakozni. Eközben az *Axelero* felhasználói két-három sikertelen próbálkozást is megdöbbenéssel fogadnak. Bár a csatlakozás gondot jelent, ha már sikerült, az adatforgalommal már az ingyenes szolgáltatóknál is folyamatos. Igaz ez a felmérésünkben szereplő *Freestart*ra és a december óta megszűnt *Kiwwire* egyaránt – ez utóbbi a decemberi felmérésben még szerepelt, ám a *Kiwwi* csődjét követően nem sokkal a szolgáltatás is megszűnt, így a beérke-

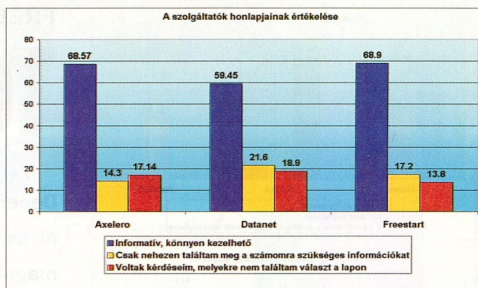
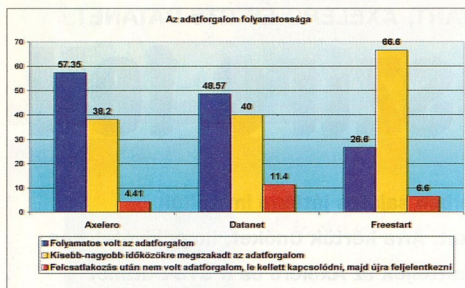
FREESTART, AXELERO ÉS GTS-DATANET

Tesztre fel!

Decemberben sajátos játékrá invitáltuk olvasóinkat. Arra kértük Önöket, hogy kivételesen maguk teszteljék az *Axelero* és a *GTS-Datanet* internetes szolgáltatásait, tapasztalataikat pedig osszák meg velünk. Kedvcsinálónak 5-5 óra ingyenes hozzáférést is adtunk, így ha volt számítógép, modem és telefonvonal, minden adott volt egy jó kis teszteléshez.

zett adatokat már nem dolgoztuk fel. Bár a *Kiwwi* csődjét nem befolyásolta, ám az egyetlen megmaradt ingyenes szolgáltató helyzetét megnehezítette, hogy a távközlési díjak megosztásából rászó rész – kedvezményes időszakban 26 fillér percenként – aligha fedezi a működési költségeiket. Ezért a *Freestart* február vége óta óránként megszakítja a kapcsolatot, ezáltal többen használhatják a rendszert. Másrésztől a Matáv 150 forintos kedvezménye így nem használható ki, ami közvetve a *Freestart*nak is többletbevételt jelent. Mivel az ingyenes szolgáltatások megszűnéséről már hónapok óta keringenek hírek, több olvasónk is megírta, hogy számukra ez az internetezés egyetlen lehetősége. Volt, aki azt írta, hogy alig várja már, hogy a *Freestart* az orszáig más területen is elérhető legyen, ám a jelenlegi körülmények között a hálózatbővítésre vajmi kevés az esély.

A modemes felhasználók egyik leggyakoribb problémája, hogy túl lassan csorogódnak az adatok, illetve, hogy gyakran kidobja őket a hálózat. Olvasóink közül sokan panaszkodtak, hogy a magyar szerverekről időnként 4-5 kbps sebességgel tudnak csak letölteni, a külföldi oldalak pedig néha még ennél is lassabbak. Azonban olyan is akadt, aki kifejezetten dicsérte az Axelero és a Datanet próba során elért sebességét. Sokan írták, hogy modemjük kis adatátviteli sebességgel csatlakozik fel, ám ha újra próbálkoznak, már jobb kapcsolatot kapnak. Mivel olvasóink zöme már rendelkezett hozzáféréssel, sokan azért örültek az 5-5 óra ingyenes lehetőségnek, mert így jobban megítélhették jelenlegi szolgáltatójuk minőségét.

Néhány olvasói vélemény

FREESTART

- Hosszadalmas a bejelentkezés, sokszor előfordul, hogy nem engedi a helyes jelszóval sem a belépést
- Gyakran ledob! Csúcsidő után tíz perccel lehetetlen csatlakozni, foglaltat jelez a túlterheltség miatt.
- Azok, akiknek van otthon számítógépük, de nincs internet-csatlakozásuk, mostanában egyre több lehetőség közül választhatnak. Úgy érzem, hogy a szaklapoknak többet foglalkozhatnának a hálózatkezelés rejtelmeivel.
- Letöltés közben gyakran megszakad.
- A FreeStart bővíthető végre az elérhetőségét, tudjon behívni a 06-51-302-302-es számra.
- Ha megszerződik nagyon sok embernek nem lesz lehetősége internetezni.
- Félek a Matáv „fordított elszámolásától”, azaz attól, hogy az átlag internetező

nem jár jól vele. Számításaim szerint a jövőben 10-13 ezer forint alatt nem lehet majd netezni. Jelenleg a Matáv Mindenkinék csomagját használom, átlag havi 55, ritkán 80 órát töltök a hálón.

GTS-DATANET

- A számlázásuk lehetne jobb is!
- Ezzel könnyen lehet csatlakozni az internetre. Nagyon jó!
- Sokat segített, hogy előre rögzített azonosítót és jelszót adtak. Egy kezdő is pár perc alatt be tud jelentkezni a világhálóra. A Netquick-el már nem volt ilyen egyszerű a dolgom. Szünetöm a plusz 10 órás felhasználási jogot.
- Talán ha a cég kiküszöbölné az apróbb hibákat, amelyek már évek óta vannak – például nem lehetne fellépni 5 éve visszamondott előfizetői felhasználói névvel és jelszóval – akkor nem is lenne rossz.
- Lassan megy a letöltés 56 k-s modemmel, viszonylag hosszú ideig tart a felhasználó és a jelszó ellenőrzése.
- Elsőre nagyon jól ment, jobban, mint az állandó szolgáltatóm, de másodjára alig akart bejönni. Újra csatlakoztam és megint jó lett minden. Nagyon örültem hogy ment, mert a másik szolgáltatóm nem működött aznap.
- Sajnos a vonal gyakran meg szakadt, az Emitel mindig vacakol.
- Nem tájékoztattak a távközlési díjakról, ezért hihetetlen telefonszámlát kaptam!
- Este kissé lassú. Vagy inkább nagyon. (Pécs)
- Teljesen jó, ez a legjobb az általam ismert szolgáltatók közül (dial-up).
- Jó lenne, ha egy behívóságnak lenne a körzetek helyett. Én hévízi vagyok, de a keszthelyi szám nem 51-es, így a zalaegerszegi kell használnom.

AXELERO

- Az Axelero nem működik a mi megyénkben (Békés megye)
- Nekem Axelero internet-előfizetésem van, mióta mindenki a 301-301-es számot használja azóta többször előfordult, hogy csak a negyedik vagy ötödik alkalommal sikerült bejelentkezni. A DataNetnél ilyen nem volt, de gondolom, hogy kevesebben is használják a rendszerüket. Nekem kellemes csalódás volt, de gondolkodom az ADSL szolgáltatás megrendelésén is.
- Kicsit bonyolult a regisztráció, de csúcsidőben is viszonylag tűrhető sebességű.
- A sebességgel is meg vagyok elégedve.
- Nekem csak jó tapasztalataim vannak az Axeleróval kapcsolatban. Amikor segítségre volt szükségem, azonnal és alaposan foglalkoztak a problémámmal.
- Egy ekkora szolgáltatótól többet vártam volna, de sajnos nem csak rajtuk múlik, hanem a Matávon is.
- Nagyon gyors és megbízható a szolgáltató
- Nem túl gyors. Belföld: 3-3,5 kbájt/sec, külföld 1-2 kbájt/sec
- Lassan terjednek a szélessávú rendszerek. Az ISDN nekem drága, más meg még nem ért el hozzánk.(Eger)
- Vonala többször foglalt, igaz két-három próbálkozás után mindig akad szabad vonal.
- Gyakran előfordult, hogy többször kellett fellépnem, mivel elég alacsony sebességet produkált a kapcsolódáskor. Viszont amikor újra felléptem akkor már a megszokott sebességgel ment minden. Még szerencse, hogy nem kell kapcsolási díjat fizetni. Amúgy modemes kapcsolatban van.

FÜLÖP NORBERT

Hónapok óta egy nevet suttognak a városban...

bluefish®

C O M P U T E R S

A legalacsonyabb árak - legújabb termékek

Megújult szerviz és garanciális ügyintézés

Internet sarok: 300 Ft/óra

CD és DVD írás

Konfigurációk

Intel Celeron konfiguráció 60 992 Ft-tól!

Athlon XP + DDR konfiguráció 152 992 Ft-tól!

Pentium 4 konfiguráció, ASUS alaplap + RDRAM! 149 992 Ft-tól!

Nyomtatók

Akciós tintasugaras nyomtatók

Epson Stylus C20SX 15 992
Canon S300 25 992

Akciós lézernyomtatók

HP LaserJet 1000 63 992
Canon LBP810 62 992

További ajánlataink:

Epson Stylus C40UX	17 992	HP PSC950	97 992
Epson Stylus C60	27 992	HP LaserJet 1200	97 992
Epson Stylus Photo 790	30 992	HP LaserJet 2200	191 992
Epson Stylus Photo 870	46 992	Canon S200	16 992
HP DeskJet 656c	16 992	Canon S520	41 992
HP DeskJet 845C	21 992	Canon S600	49 992
HP DeskJet 940C	32 492	Canon LBP1000	125 992
HP DeskJet 990Cxi	63 992	Lexmark Z33	15 492
HP PhotoSmart P1115	48 992	KYOCERA FS-1010	109 992
HP PhotoSmart P1315	89 992	KYOCERA FS-1800	249 992

Monitorok

Akciós monitorok

15" Proview PX-558 29 992
17" Philips 107 E21 41 992
17" LG 775FT 59 992
15" Belinea LCD 101535 123 992

További ajánlataink:

15" Samsung 56e	32 992	17" Sony CPD-E230	83 992
17" Samsung 753DFX	57 992	19" Sony CPD-E430	114 992
17" Samsung 755DFX	65 992	15" Sony LCD SDM-S51	139 992
19" Samsung 959NF	113 992	17" iiyama LS702U	45 992
15" Samsung TFT 151s	139 992	19" iiyama LS902UT	75 992
15" LG 575N	36 992	22" iiyama MA201D	204 992
17" LG 795FT Flatron	75 992	17" iiyama LCD 4314UT	239 992
19" LG 915FT+ Flatron	106 992	15" Gaba GB1570J	33 992
15" Belinea 10 20 10	31 992	17" Daewoo 719B	42 992
17" Belinea 10 30 25	44 992	19" Philips 109 S20	73 992
21" Belinea 10 80 25	114 992	17" Philips TFT 170S2B	199 992

Szoftverek

Microsoft Windows XP Home HUN/ENG OEM	27 992	Adobe Photoshop 6.0 CE Win Full	254 992
Microsoft Windows XP Prof. HUN/ENG OEM	44 992	Adobe Acrobat 5.0 CE Win Full	93 992
Microsoft Windows 98SE/ME HUN/ENG OEM	27 992	Adobe Illustrator 10 IE/9.0 CE Win Full	165 992
Microsoft Windows 2000 Prof. HUN/ENG OEM	43 992	Borland Kylix 2 Professional Edition	79 992
Microsoft Office XP SBE HUN/ENG OEM	79 992	Borland Delphi 6 Personal Full System	34 992
Microsoft Office XP Prof. HUN/ENG OEM	94 992	Borland Delphi 6 Professional Full System	344 992
SuSE Linux 7.3 Professional	13 992	CorelDraw 10 Angol/Magyar Win Full	209 992
Mandrake Linux 8.1 Standard	7 492	McAfee VirusScan 6	8 992
Red Hat Linux 7.2	15 992	McAfee Internet Security	13 992
Red Hat Linux 7.2 Professional	55 992	McAfee Firewall 3	7 992
Macromedia Director 8.5	499 992	Norton AntiVirus 2002 Magyar	15 992
Macromedia Flash 5 Win Euro Commercial	149 992	Norton InternetSecurity 2002	21 992

www.bluefish.hu

214-4587, 225-8909

1123 Budapest, Nagyenyed u. 6. (Déli pályaudvarnál) Nyitva tartás: hétfő-péntek 10-19, szombat 10-16

A hirdetésben feltüntetett árak az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Hosszú fájlnevek DOS alatt

AVI codec

A számítógémem egy P166 MMX, 65MB RAM WIN 98 oerációs rendszerrel működte. Az utóbbi időben találkozom olyan AVI formátumú állományokkal, amelyeket nem tudok lejátszani. Számtalan lejátszót telepítettem már a gépre (Real Player, A2 Player, RadLight 3.03, Zoom Player), sőt a Windows Media Player frítésését is megoldottam az internetről (a legújabb verziót nem telepitem fel, mivel a nagy gépigény miatt nem képes az élvezhető lejátszásra), mégis teljes a kudarcom. Kérem adjon ötletet vagy magyarázatot a problémámra.

Az AVI nyitott formátum, tehát benne olyan codec (COder-DECoder) által tömörített adatok lehetnek, amelyeket csak el tudunk képzelni. Valószínű, hogy DivX tömörítésű adatokról van szó, ugyanis ez az egyik legutóbbi formátum a minőség-tömörtség szempontjából. A lejátszóprogramok gondot okozhatnak, mert ezek közül csak a The Playa tartalmazza a DivX codec-et, de ez utóbbi külön is letölthető az internetről. Megjegyezzük, hogy a codec teljesen újrajrta változata mostanában megy keresztül a legalizálási folyamaton, így még szelebbebb körben lesz majd használható.

32 bit mode – a legrövidebb válasz

[...] PII 350 MMX gépem van PC100 alaplappal, 184 Mbájttal (hang, video, 908 mem chipset), Windows 98 operációs rendszerrel. A BIOS-ban a Standard CMOS Setup-ban a Type, auto" beállítások mellett a 32 bit mod „Off"-ra van állítva. Nem lenne célszerű „bekapcsolni" a 32 bit mod-ot? Mit nyerhetek, illetve veszíthetek vele?

Igen, célszerű lenne, a merevlemez gyorsabb lesz. Veszíteni nem lehet.

Szeretnék a merevlemez tartalmáról tömörített másolatot készíteni, és azt szükség esetén a rendszer visszaállítására használni. A tömörített fájl Windows 98 alatt a Windows Commander segítségével el is készítettem ZIP formátumban. Sajnos azonban, amikor rendszerlemezről indítom a számítógépet, akkor a ZIP fájl kicsomagolásakor a hosszú fájlnevek elvesznek. Kérdésem, hogy létezik-e olyan csomagoló, archiváló program, amely képes DOS alatt létrehozni a hosszú fájlneve bejegyzéseket. Olyan programra lenne szükségem, amely nem az egész partíciót menti.

Igen, van megoldás a problémára! Rendszerlemezről indítva, DOS módban

a Windows 9x nem kezeli a hosszú fájlneveket, a szokásos 8+3-as fájlnévrendszer az alapéltelmezett. Ilyenkor a 8 karakternél hosszabb fájlneveknél a Tilde (~) karakter jelenik meg a fájlnev végén, egy számmal. Ez jelzi, hogy a fájlnev hosszú. Csomagolás előtt a Windows telepítőlemezén, a Tools/Reskit/File/Lfn-back könyvtárban megtalálható a Long Filename Backup program. Ennek használata a hosszú fájlnevek elmentésére: lfnbk.exe /b c:. Visszaálltásra a /b helyett a /r kapcsolót kell használni, ekkor a program az általa készített adatbázisból visszaállítja a hosszú fájlneveket, még ha a tömörítő ezt nem is támogatja. Egyébként a nem túl régi ZIP és RAR tömörítők konzol módban is futnak, és támogatják a hosszú fájlneveket.

Három a kérdés

1. A hordozható winchesterem sajnos mindig a boot két partíciója közé fészkelje magát, így a C-től egy betűvel eltolódik a lemezazonosító. Hogyan lehet ezt elérni, hogy a mobil lemezém a CD-meghajtó után írja be magát. (Quantum 2,5 GB - C: 1,25 GB és D: 1,25 GB logikai meghajtóként, illetve a hordozhatóban Quantum 540 MB).

2. Képes-e ASUS P2B alaplappom a jelenlegi PII-266-nál nagyobb órajelű Celeron vagy netán PIII slot1 processzort befogadni? BIOS frissítés szükséges-e, ha igen, elvégezheti azt egyszerű felhasználó? A P2B leírása szerint kezel a 100 MHz buszsebességet, de mivel a gyártásakor még nem volt 450 MHz-nél gyorsabb CPU, ez van feltüntetve a dobozán, mint felső határ. Egyáltalán lehet-e még kapni slot1 tokozású 500-800 MHz-es CPU-kat?

3. ASUS V3400 TNT TV(16Mb SGRAM) – 3D-ben egyébként igen jó – VGA kártyám az ACDSee-ben, az Acrobat Readerben stb. megjelenített JPG-eket sávosan szétördeli, ACDSee-ben scrollozások csigalassan viszi a képet, pedig a jó öreg Virge kártyámnak (1 Mbájti), amit kivettem, ez meg sem kottyan.

1. Az operációs rendszer a meghajtók sorrendjének megállapításakor először az elsődleges partíciókat veszi sorra és csak

ezek után a logikai meghajtókat. Ezen belül a merevlemez-vezérlő elfoglalt hely számít (primary master, primary slave, secondary master, secondary slave stb.), és végül az eszköz típusa (fix és cserélhető lemez). Ha pár Mbájti hely nem számít, akkor a hordozható merevlemez egy kis méretű, nem látható partíciót kell létrehozni, és ez után a többi logikai meghajtóként definiálni (jó program erre a Partition Magic). Ekkor a lemez betűjele a CD-meghajtó előtti lesz. Megjegyezzük, hogy az NT alapú operációs rendszerek ezt a problémát könnyedén megoldják, nem kell bővüszkedni.

2. Slot1 tokozású processzorokat már nem igazán lehet kapni, viszont FCPGA-Slot1 átalakítót igen. Egyedül a BIOS frissítése szükséges, amelyet csak akkor érdemes elvégezni, ha pontosan az alaplaphoz való BIOS-t sikerült letöltenünk, és biztosak vagyunk a művelet sikerességében. Ha az alaplap garanciális gyánitom, hogy nem, akkor a forgalmazónál lehet ezt kérni, egyébként az alaplap működőképességét kockáztatjuk. Némi angol tudással a művelet elvégezhető. Ezzel a művelettel régebbi számainkban már foglalkoztunk.

3. A legújabb Detonator drájer telepítését ajánlom. Ez letölthető a www.nvidia.com címről, az ACDSee konfigurációja alatt a Use device-dependent bit-map bejelölése nem segítene.

AKTUÁLIS

A jogtisza szoftver kalandjai

Tisztelet

Computer Panoráma Szerkesztőség!

Egy számítástechnikai és egyben fogyasztóvédelmi problémában szeretném a segítségüket kérni. 2001 novemberében a TESCO áruházban vásároltunk egy 3 db CD-t magában foglaló csomagot. A csomag az Ubisoft egyik termékét, az Ubikids Rayman matek és olvasást tartalmazza 3 korosztály számára (6, 7 és 8-10 évesek). A magyarországi forgalmazó vagy talán a magyar verzió készítője is a CD Multimédia Europress Hungary. A csomagoláson szereplő minimális rendszerigény: 486 DX2 66, 8 MB RAM, 2X CD-ROM meghajtó, SVGA monitorvezérlő, hangkártya. A program vásárlásakor, bár a CD-n van autorun.inf fájl, a Windows 95-ben nem sikerült működtetni a programot. Az installálás ment, de a játék indításakor a Windowsba „visszadobott” a program. A DOS 6.22-es rendszerben működött a játék és elnyerte a tetszésünket.

Decemberben lecseréltük a számítógépünket egy Pentium III alaplapú, 733-as processzorú gépre, amelyben az Abit alaplapra integrált hangkártya van, ennek a programja AC97. Ezt eleve már csak minimum Windows 98 alatt lehet installálni. Azonban a Rayman nem hajlandó futni sem Windows 98, sem Windows Me alatt. Azon kívül, hogy a képernyő közepén egy „Csökkentett Verzió. Telepít

tés CD-ről” felirat éktelenkedik, megnehezítve a játékhoz szükséges tájékozódást, hangot sem lehet kicsikarni belőle. E nélkül pedig nem lehet játszani, hiszen az utasításokat szóban adja a program. A programban felsorolt hangkártya beállításokat végigpróbáltuk, de olyan, aminek az értékei jók lettek volna nem volt. Ezek után többször kísérleteztem felvenni a kapcsolatot a magyar céggel e-mailben a cdmm@cdmultimedia.hu címen és telefonon is. Az e-mailekre nem válaszolnak, pedig a saját honlapjukon (www.cdmultimedia.hu) jelenleg is árusítják a programot. Telefonon pedig nem kaptam lényegi választ. Internetes kereső segítségével kikerestem az Ubisoft címét. Ők többszöri e-mailjeimre csak azt a választ adták, hogy keressem a program magyarországi támogatásával foglalkozó részleget, illetve a céget. Miután közöltem velük, hogy az általuk megadott listán ilyen nincs, az általuk említett read.me fájl és kézikönyv pedig nincs a csomagban, már nem válaszoltak többé.

Kérdéseim a következők:

Hogyan lehetne elérni, hogy a játék működjön, hiszen nekem ez a fő célom?

Ki a felelős azért, ha egy programot úgy árusítanak, hogy megtévesztik a vásárlót, és hasznavehetetlen CD-ket szólnak rá? 6000 Ft valószínűleg nem nagy pénz egy programért, főleg ha működik is, de elég sok ahhoz képest, hogy egy 200 Ft-os nyers CD-re írt program is tud ennyit, sőt esetleg többet is. Így mit kap az a felhasználó, aki boltban vásárol egy állítólag jogtisza terméket és nem a fe-

ketén másolatokat gazdagítja? Kérem válaszanak, mert én még nem adtam fel, hogy a program működjön, vagy felkutatssam a felelősöket. Előre is köszönöm.

Ilyen, és ehhez hasonló történetek mindenkinél előfordulhatnak. Nem célunk senkinek a felelősségét firtatni, de tény, hogy ez a helyzet mindenkinek és egyszerre senkinek sem a hibája. A TESCO csak árusít, neki legfeljebb a kézikönyv meglétét kellett volna ellenőriznie, kérésre pedig pótolnia (akár a CD Multimédián keresztül is). Az akkori géphez a program tökéletesen passzolt, itt nincs hiba. A CD Multimédiának el kellett volna magyaráznia, hogy ez egy régi program, és csak DOS alatt működik. Az új gép AC'97 hangkártyája pedig DOS alatt nem, és ez sajnos normális. Ezen csak egy ISA-s vagy DOS alatt működő PCI-os hangkártya segíthet. Az ő felelőségük ennél tovább sajnos nem terjed, az iménti tippem kívül többet nem is kellett volna mondanunk. Az Ubisoft a legtöbb nagy szoftverhöz hasonlóan a forgalmazóin keresztül intézi ügyeit, ezért hivatkozott a dokumentációra. Ha abban nem szerepel a DOS vagy DOS alatt működő hangkártya, mint követelmény, az valószínűleg tényleg a vásárló megtévesztése lenne (de szerintem szerepel). A forgalmazó cégek valószínűleg nagyon elfoglaltak, ami megbocsátható, de jogos kérdés, hogy mit ér a jogtisza termékért a terméktámogatás, hiszen a jogdíjon kívül általában ez is benne van a programok árában.

ZSOL@

Két kérdés

Van egy OKIPAGE 10e lézernyomatónk, amely egy ideje nagyon koszosan nyomtat: szürkés árnyalatú, különböző nagyságú foltokat „készít” a papírra. Feltételezésem szerint a szelén henger sérült meg. A kérdésem, hogy lehet-e valamilyen tisztítással javítani ezen, vagy csak cserélni lehet. Ez utóbbi esetben hol lehet ilyen típusú komplett tonert beszerezni és kb. milyen áron?

A másik kérdésem a Windowshoz kapcsolódik. A Windows 95 alatt lehet tömörített meghajtót létrehozni, így jelentős területet felszabadítva. Hogyan lehet-e a tö-

mörítést a rendszert tartalmazó partícióra (C:) alkalmazni, tud-e a gép erről a tömörített meghajtóról bootolni?

A lézernyomatók a toner kifogyása mellett ezt a jelenséget is produkálhatják huzamosabb használat után. Mivel a fényhenger és a tonerkazetta egymással egybe van építve, a cserével a probléma megoldódik, tisztítani csak teljesen új kazetta esetén lehetne, de általában a kazetta-tárcsa garancia is jár. Az egység cserélhető, a készülék forgalmazójától vagy az OKI Magyarországtól lehet beszerezni. A henger egyébként ez esetben az elterjedt

OPC (organikus fényvezető) anyag, ugyanis a szelén környezetszennyező és régóta nem használják.

A második kérdésre a válasz: igen, a C: meghajtóra is lehet alkalmazni, ekkor viszont a rendszer indításakor töltődik be a tömörített kezelő program.

Továbbra is várjuk leveleiteket, észrevételeiteket a c.panorama@cpanorama.hu vagy zsolt.kohler@cpanorama.hu címen.

KÖHLER ZSOLT (ZSOL@)

A kérértlen elektronikus posta, a spam egyike az internet-használattal és újabban a mobiltelefonnával együtt járó kellemetlenségeknek. Nem csoda, ha egyre többen feszegetik a kérdést: mit tud tenni a jog ilyen esetekben? Szerzőnk a postaládánkat elborító kérértlen levelek jogi vonatkozásait vizsgálja meg.

Ki ne háborodott volna már fel kellőképpen, mikor levelei letöltések során – és legtöbbször nem is magyar nyelvű – üzenetek tömkelegével találkozott, amelyek a pénisz 600%-os megnagyobbítására kínáltak tuti módszereket, „kék bogycákat” jutányos áron, „világjogósványt”, netán előnyös befektetési lehetőségeket, vagy éppen kintlévőségeink hatékonyságát – amire sok balek rá is harap. Felháborodásunk csak fokozódik, ha ugyanaz az üzenet naponta, kétnaponta ismétlődik, ha a levél a pófátlanság határait túllépve lassan átcserélt csatolt fájljait, céglógót is tartalmaz, s főként ha a leiratkozáshoz megadott „remove” címre küldött üzenetünket a szerver ismeretlenként kezelve visszavágja. Egy idő után a legtöbbször ember is a jog után kiált: hát nincs olyan erő, amely a mi költségünkön érkező szemétfáradatot megállíthatná?! A tisztesség megköveteli, hogy előre leszögezzük: ma – és alighanem még jó darabig – aligha várhatunk a jogtól hatékony védelmet.

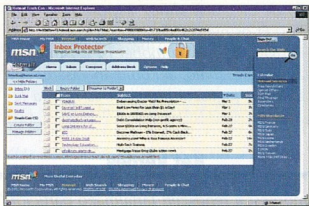
Az internetben rejlő gazdasági lehetőségek egyik legérdekesebbike, hogy szinte jelentéktelen költséggel a célszemélyek tetszés szerinti sokaságához személyre szóló ajánlatot lehet eljuttatni. Az üzenetet vevő célszemélyek sokaságára s a minimális költségre tekintettel a „való világ” ügyleteinek körében elképzelhetetlen megtérüléssel dolgozik a *spammer*.

SPAM ÉS JOG

Szemét a mailboxban

Ebből még arra is futja, hogy a „keress pénzt az internettel, az interneten” szlogenhez egyet a levéltovábbítással ügynököket bízzon meg, akiknek az elküldött e-mailek után jutalékot fizet. A Magyarországra áramló – főként amerikai és távol-keleti – elektronikus szemét jó részét nem ottani postacímekről indítják: a feladó gyakran – ilyen jutalékos rendszerben dolgozó – cseh, bolgár vagy éppen orosz „kisvállalkozás”.

Az elektronikus levélcímmel folytatott kereskedelem külön üzletágga fejlődött: néhány száz dollárért több millió „garantáltan élő” e-mail-cím szerezhető be, meg hozzá adatbázisszerűen katalogizálva. Van, aki erre is sajnálja kiadni a pénzt, s üzenetét – címeztként a „default” alkalmazásával, biztos, ami biztos alapon – egy-egy internet-szolgáltató levelezőszolgáltatása valamennyi előfizetőjének eljuttatja – már

A Hotmail levelezőrendszer a kérértlen üzenetek egyik kedvelt célpontja

ha a szolgáltató technikailag ezt bölcs előrelátással nem zárja ki. Tetszik, nem tetszik: az elektronikus kereskedelem egyik legfontosabb hajtóereje a spam: ez a ma ismert egyetlen olyan reklámeszköz, ahol a reklám árát a letöltési időért leszurkolt forintokkal a célszemély fizeti meg. Az egyéni előfizetőknek a spam révén elveszített vesztesége a nagyvilágban évente alighanem dollármillióardokban mérhető.

Ami az egyik oldalon (az előfizető oldalán) fölöslegesen kidobott pénz, a másik oldalon (az internet-szolgáltatónál és a telefonvállalatnál) tisztos és – a hálózat-használattal, idővel arányos – bevétel. Az átlagos internet-használó napi postájának egyre nagyobb részét teszi ki az elektronikus szemét: az előfizető esetében esetleg csak néhány perc, néhány forint (mondjuk napi 10, havi átlagban 300 forint) a letöltésért elfecsérelt idő és az erre kidobott pénz, de szorozzuk ezt csak fel az előfizetők számával, s máris szép, kerek számot kapunk, amelyen az internet- és a telefon-szolgáltatóknak becsülettel megosztozik. Valójában azonban a spam nekik sem felhőtlen öröm, hisz a spammer, mint üzenetküldő, tárhelyet köt le, szerveret, hálózatot terhel meg. Nem véletlen, hogy – még az internet hőskorában – a legnagyobb amerikai szolgáltatók – az AOL és a CompuServe – voltak az elsők, amelyek kérértlen kereskedelmi reklámuzeneteket küldő vállalkozások ellen pereket kezdeményeztek, amelyekre azután – a szolgáltatók szerződés megszegésére való hivatkozással, valamint az angol-amerikai jogban „trespass” néven ismert birtokháborítás, vagy inkább a tulajdonost a tulajdonának a zavartalan használatát megakadályozó cselekmény elleni védelmet kérve – meg is nyertek.

A spam jogi szabályozásával kapcsolatos más törekvések egyfelől a közjog irányából – a kérértlen elektronikus postát mint az „elektronikus magánszféra” megsértését próbálták megragadni –, másfelől a versenyjog oldaláról indultak el. Míg az első megközelítés nem ért el látványos sikert, az utóbbit sok ország joga fogadta el. Az elektronikus reklámnak ezt a módját a bíróságok „jó erkölcsbe ütközőnek”, s mint ilyet, jogellenesnek találták, az ily módon reklámozókat pedig bírság megfizetésére kötelezték. A versenyjog szem-

Jogi szakértőnkől

pontjából a reklámnak ez a módja épp azért erkölcsstelen és megengedhetetlen, mert költségei a fogyasztóval fizeteti meg a reklámozó.

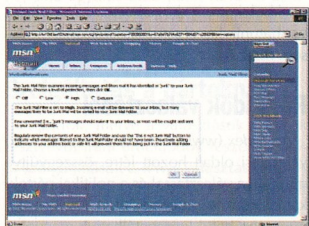
A spam ellen azonban sem a nemzetközi kereskedelmi szervezetek jó szándékú, de erőtlen próbálkozásai, sem az egyes államok sajátos, a spamat tiltó törvényei, de még az Európai Uniónak az elektronikus kereskedelemmel foglalkozó irányelve – amelynek alapján körvonalazódik a magyar jogi szabályozás is – sem képesek hatékony védelmet nyújtani. Az nagyjából világos, hogy a spamat – ha nem is kell általában véve betiltani, hisz a reklámműzenet hozhozhat a fogyasztó számára lényeges információt, valóban előnyös lehetőséget is – korlátok közé kell szorítani, olyan megoldásokat kell kidolgozni, amelyek biztosítják, hogy a spam ahhoz – és csak ahhoz – jusson el, aki valóban igényli ezt az információt.

Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény 14. §-a tehát már ennek megfelelően közelített a spam kérdéséhez, s állapított meg „az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználásával küldött reklámokra vonatkozóan” különös szabályokat.

Az ilyen reklámnak – amint az hozzáférhetővé válik az igénybevevő számára – világosan és egyértelműen azonosíthatónak kell lennie. Elektronikus úton, levelezés útján kizárólag ilyen reklám csak az igénybevevő értelmű, előzetes hozzájárulásával küldhető, s a reklámhoz kapcsolódóan a címzettet arról az elektronikus levelezési címről és egyéb elérhetőségről is tájékoztatni kell, ahol bejelentheti a reklám küldése megállítására vonatkozó igényét. A reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közzétevője köteles nyilvántartást vezetni azokról, akik írásban bejelentették a részükre, hogy az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználására kívánnak reklámot kapni. A nyilvántartás harmadik fél számára kizárólag az igénybevevő előzetes hozzájárulásával adható ki. Olyan személynek, aki ebben a nyilvántartásban nem szerepel, nem küldhető reklám. A küldés tilalma a reklámozó, a reklámszolgáltató, illetve a reklám közzétevője által küldendő összes reklámra vonatkozik.

Régi közhely, hogy minden jogszabály annyit ér, amennyit a – törvényben, rende-

letben – megállapított normához fűződő szankció, a szabálytól való eltérés esetén megállapított joghátrány súlya biztosít számára. A magyar elektronikus kereskedelmi törvény pedig a spammoláshoz „elfelejtett” szankciót fűzti. Igaz, a *Hírközlési Felügyelet* számára megnyitotta a törvény szabályait be nem tartó szolgáltatóval szemben a bírságolás lehetőségét: nem csekély összegre, akár 500 ezer forintra is büntetheti azt, aki a törvényben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget. Szolgáltatónak a törvény értelmezésében az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó természetes, illetve jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet minősül.

A levélszemét kiszűrésére is lehetőséget kínál a Hotmail

Fura módon azonban a spam a törvényi fogalomhasználatban nem információs társadalommal összefüggő szolgáltatás: ezt a magyar jogszabály (meglehető magyartalansággal), mint elektronikus úton, távollévők részére, ellenszolgáltatás fejében nyújtott olyan szolgáltatást határozza meg, amelynek az igénybevetelét a szolgáltatás igénybevevője egyedileg kezdeményezi, továbbá mindazon ellenszolgáltatás nélkül, elektronikus úton, távollévők részére, az igénybevevő egyedi kezdeményezésére nyújtott szolgáltatások, amelyek a szolgáltató, illetve az igénybevevő részéről nem az alkotmány által biztosított vélelmezési szabadság gyakorlásának körébe tartoznak. A spam lényege épp a kereskedelmi üzenet *kéretlen* voltával ragadható meg: küldésére nem az igénybevevő egyedi kezdeményezése, hanem a reklámozó döntése alapján kerül sor. Miután a reklámtörvény megfelelő módosítása mindezt ideig késlekedik, a reklámjog szerinti reklámfelügyeleti eljárás nem folytatható le a spammolóval szemben: a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény 14. § (1) bekezdése értelmében jogsértő csak a reklámtörvényben

meghatározottak megsértéséért vonható felelőssége.

Van is jog tehát, meg nincs is. Ehhez képest csekély vigasz, hogy ez a jog nem csak az elektronikus levelezés internetes módozatára, hanem minden más elektronikus úton történő üzenetküldésre, így az SMS-ben küldött reklámokra is kiterjed. Ám ha – valószínűleg már csak a következő parlamenti ciklusban – sor is kerül a megfelelő jogi háttérkörnyezet kialakításához szükséges törvénymódosításokra, akkor is kétséges, hogy a külföldről beáramló elektronikus reklámszemét ellen képes lesz-e bármilyen védelmet nyújtani a nemzeti jog. Az elektronikus kereskedelmi törvény ugyan tiszteletre méltó bátorsággal a Magyar Köztársaság területére irányuló szolgáltatásokat – ha a használt nyelv, a pénzem és egyéb körülmények alapján valószínűsíthető, hogy azt magyarországi igénybevevők számára kívánják elérhetővé tenni – is a hatálya alá vonta, az érvényszerzéshez azonban kicsiny hazánk határain kívül aligha lesz lehetősége.

Elektronikus magánszféránk és pénztárcánk védelmében tehát aligha mondhatunk le az önvédelemnek a technika által biztosított lehetőségeiről, a bejövő üzenetek szűréséről. Erre – szerencsére – a levelezőprogramok adnak némi lehetőséget (lásd például a CP 2002/3. számában, a 103. oldalon olvasható Outlook tippünket). Célszerű azonban olyan programot használni, amely nem csak közvetlenül a *Törölt elemek* mappába küldi a *junk* e-mailt, az elektronikus reklámszemetet (ezzel ugyanis csak az idegeinket kíméljük, a pénztárcánkat nem: a letöltésért már leperkáltuk a guruló forintokat), hanem a szerverről való letöltés megakadályozására is lehetőséget ad, sőt törli onnan a megismeri sem kívánt tartalmat. Ez azonban – sajnos – csak a feladók megnevezésével vagy kulcsszavak sokaságának megadásával képezhető el, ami ugyancsak időigényes, és technikai felkészültséget igényel. Személyes listám naponta bővül: a Viagra-Niagara és társai mellé vagy hatvan olyan angol és magyar kifejezés került, amely – nagy valószínűséggel – számomra szemétnem minősülő tartalomhoz kötődik.

Ez, s nem a jog biztosíthat – annyira, amennyire – védelmet a spam ellen. Szakmájt égyébként büszkén művelő jogászként pironkodva csak annyit fűzhetek még hozzá: sajnos.

DR. VEREBICS JÁNOS

Választás
2002

VÁLASZTÁSI OLDALAK AZ INTERNETEN

Voks a hálón

Se szeri, se száma a választásokkal foglalkozó internetes oldalaknak. Némelyik site hónapok óta rendszeresen közöl választási híreket, de akad a neten néhány vadonatúj oldal is. Lássuk tehát a kínálatot.

Voks 2002 – mindent egy helyen

Voks 2002 néven indította el választási információs oldalát az Origo portál (www.origo.hu), ahol a választásokkal és a politikai pártokkal kapcsolatos hírek között böngészhetünk. A Voks 2002 szerkesztői a híreket pártok szerint csoportosították, így a Fidesz-MDF, az MSZP, az FKGP, az SZDSZ és a MIÉP, valamint a parlamenten kívüli pártok híreire külön-külön is rákereshetünk. Ugyanitt a mostanság oly sok vihart kavart közvéleménykutatósi eredményeket is megtaláljuk, így a gyakran egymással ellentmondó adatokat könnyebben összehasonlíthatjuk.

Voks2002: mindent a választásokról

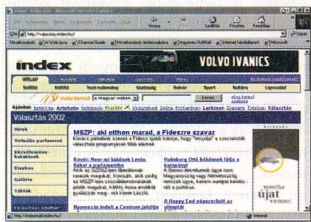
Az Origo és a Hullámvadász közös oldalán a rádiók és televíziók választási műsorait, hírdetéseit követhetjük nyomon. Megtaláljuk itt a négy évvel ezelőtti és a mostani kampányfilmeket, hangdokumentumokat, képeket, illetve az elektronikus médiumok választási műsorainak legfontosabb híreit. A választások mindig jó alkalmat jelentenek egy kis játékra, tippelésre, hiszen ilyenkor mindenki lázasan találgatja, vajon ki is lesz az idei befutó. Az Origo *Politip* játékában még tét nélkül voksolhatunk, és bár az itt látható eredmé-

A világháló hónapok óta választási lázban ég, ma már nem is találni olyan portált, amely ne hozta volna létre saját választási oldalát. Az internet ideális eszköz, hiszen nemcsak a legfrissebb információkról értesülhetünk percek alatt, hanem a korábbi híreket is egy helyről érhetjük el.

nyekből komoly következtetéseket aligha vonhatunk le, elgondolkodtatásnak mégsem rossz.

Régi idők választásai

Az *Index* (www.index.hu) szintén önálló választási oldalt hozott létre, összegyűjtve minden, a hazai választással és a politikai pártokkal kapcsolatos információt. A *Kisokos* menüponton belül korrepetálhatjuk magunkat a hazai választási jogrendszerből, megismerkedhetjük a jogszabályokat, megtudhatjuk, hogy ki választhat, hogy hány képviselőt választhatunk, hogy milyen választási szervek léteznek és hogy kihez fordulhatunk az esetleges panaszainkkal. Ahogy ez egy választási oldalnál már természetes, itt is megtalálhatjuk a közvéleménykutatók legfrissebb eredményeit, bár a különbségek időnként inkább csak zavarba hoznak, mintsem segítenek a tisztánlátásban.

Az Index is önálló oldalt szentel a választásoknak

Első Magyar Politikai Fogadóiroda

A *Stop!* portál (www.stop.hu) létrehozta az *Első Magyar Politikai Fogadóirodát*, ahol a legkülönfélébb politikai események bekövetkezése vagy éppen elmaradásá-

voksolhatunk. A legjobbak a játék első fordulójának lezárásakor, azaz július eszéjén értékes jutalmat kapnak. A játékban szereplő állításokat – egy-egy esemény bekövetkezéséről – a *Közgazdaságtudományi Egyetem* politológus szakon végzett szakemberei állították össze. A játékosoknak mindenekelőtt regisztrálniuk kell magukat, ami automatikusan 10 ezer pontot jelent számukra, később pedig ezeket a pontokat használhatják fel. A játék során hente négy-hét új állítás kerül fel az oldalra, amelyek alatt az esemény bekövetkezésének valószínűsége szerint egy-egy ügyvezető tétoszorót találunk, azaz ha jól tippelünk, eszerint alakul a nyereményünk, amit a rendszer automatikusan jóváír. A rossz jóslatok persze pontvesztéssel járnak, ám ha pontjaink végére érünk, akkor sincs miért elkeserednünk, hiszen csak ismét regisztrálnunk kell, hogy az így szerzett újabb 10 ezer ponttal ismét belevethessük magunkat a politikai szerencsésjétkéba.

Hivatalos oldalak

A Belügyminisztérium Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal oldalát a www.valasztas.hu címről érhetjük el. Hivatalos oldalról lévén szó, itt nem híreket, közvéleménykutatósi eredményeket találunk, sőt a várható eredményre még csak nem is fogadhatunk, ám cserében sok mindent megtudhatunk a választások jogi, szakmai hátteréről. Így például elolvashatjuk a törvények, rendeletek, országgyűlési határozatok választásokat érintő részeit vagy éppen az *Országos Választási Iroda* (OVI) vezetőjének rendelkezéseit. Ezen túl információkat találunk az *Országos Válasz-*

tási Bizottság – a választás törvényességének és tisztaságának legfőbb őrének, a legmagasabb szintű választási bizottságnak – a jogköréről, feladatairól, állásfoglalásairól, közleményeiről és tagjairól. Ha véletlenül nem tudjuk, hogy mely szavazókörben adhatjuk le a szavazatainkat, egy térképről – vagy egy táblázatból – ezt is kikereshetjük, a jelöltekkel egyetemben, így a szavazófülkébe már felkészülten mehetünk. Ami a pártokat illeti, megnézhetjük, az egyes szervezetek hány jelöltet indítanak egyéniben, illetve listán, vagy hogy hány országos és területi listát sikerült felállítaniuk.

A **Magyar Távirati Iroda (MTI)** is létrehozta saját választási oldalát, amelyet a www.valasztas.mti.hu címen érhetünk el. Az oldal érdekessége, hogy a multimédiás lehetőségek teljes tárházát kínálja, azaz a híreket, beszámolókat fotók, videók és hanganyagok színesítik. Az MTI a többi oldalhoz képest behozhatatlan előnnyel indult, hiszen kép és híryanagának túlnyomó része első kézből származik, ráadásul archívumuk is a legnagyobb az országban.

Az első választóknak

A www.elsovalasztok.hu oldal azoknak nyújt segítséget, akik többet szeretnének megtudni a magyar választási rendszerről, annak logikájáról. A választási **Kisokos** fogalomtárban a legtöbb olyan kifejezést megtaláljuk, amely a választások megértése szempontjából fontos lehet. Megtudhatjuk például, hogy mi az **ajánlószelvény**, a

Hasznos információk az első választóknak

mandátum, a szavazat vagy éppen a **közös és kapcsolt lista**. Ezek többnyire olyan fogalmak, amelyekkel nap mint nap hallunk a televízióban, rádióban vagy éppen barátai körben, ám pontos jelentésükkel csak kevesen vannak tisztában.

A mai, úgynevezett nyugati típusú demokráciák megértéséhez és megbecsüléséhez nem árt ismernünk azok kialakulását. A Kisokos az 1848 és 1989 között eltelt több mint 150 év választójogi változásait is bemutatja, így láthatjuk, hogyan is alakult ki annak mai formája. Az először szavazókör dologát megkönnyítendő, az oldalon megnézhetünk egy-egy egyéni és területi választókerületi szavazólapot is – természetesen elképzelt pártokkal és jelöltekkel –, sőt akár le is adhatjuk a voksunkat. Igazi választási szimulátorral van dolgunk – legfeljebb a szavazófülke függvényének suhogását kell magunk elé képzelnünk –, ha ugyanis több jelölt nevét is beikszeljük, a rendszer azonnal figyelmeztet, hogy érvénytelen a szavazat.

Szolgáltatás a pártoknak

A pártok, illetve a választások és azok résztvevői iránt érdeklődők részére kínálva szolgáltatásait a www.valasztasi.info. A **Comfort-NETshare Kft.** által létrehozott lap párteseményeket, híreket, fórumokat, a látogatók választási előrejelzéseit és pártírdetéseket közöl. A honlap érdekessége, hogy nemcsak az olvasóknak, hanem a pártoknak is kínálnak szolgáltatásokat. A pártok két alkalommal ingyen helyezhetik el választási hirdetéseiket, publikálhatják a pártjukhoz kapcsolódó eseményeket, közölhetik híryanagyaikat. A szervezetek saját kódjaikkal az adminisztrátori felületen önállóan szerkeszthetik közölt mondanivalójukat. Fórumot minden regisztrált felhasználó szabadon nyithat, kiválasztva, hogy csak a regisztrált tagok vagy az „anonim” felhasználók is hozzászólhassanak a feldobott témához. A fórumok hozzászólói szabadon kifejezhetik a véleményüket, ám ha a téma megnyitója igényli, kérhet moderálást is, így a trágár, oda nem illő hozzászólásokat folyamatosan törlik.

A készítőik elképzelései szerint az oldalra a választásokig körülbelül 100 ezer ember látogat majd le legalább egyszer. Ez már jelent akkora nyilvánosságot, hogy az értékesíthető hirdetési bevételekből megtérülhetnek a fejlesztés költségei. Hogy a választasi.info oldal valóban látogatott legyen, a készítőik elkészítették a maguk fogadási játékát, ahol a pártok százalékos eredményeit legjobban megtippelők ajándékot kapnak.

FÜLÖP NORBERT

PORTOCOM KÖZBÉLTŐ

www.portocom.hu

Legtöbb érték, plusz a notebook

(06 1) 203 9269

PÁRTOS PORTÁLOK

Pártok az interneten

Az idei választási küzdelem az interneten is teljes erővel zajlik, így a pártok is egyre komolyabb hídfőállásokkal jelennek meg a világhálón. A honlapok többsége már szakavatott kezek munkája, ám a pártok arculata, habítusa természetesen a kibertérben is kiütözik.

A Magyar Szocialista Párt (MSZP) honlapjáról (www.mszp.hu) első látásra lerf, hogy szakavatott kezek műve. A világos, átlátható felületen könnyen eligazodik a látogató, míg a híroldalakat idéző szerkezet egy komolyabb médiumnak sem válna szégyenére. Szintén feltűnik, hogy a párt mennyire csíjnán bánik a piros – vagy vörös – színnel, és mintha inkább a kéket próbálna hangsúlyozni. Az oldalon a szocialisták szinte minden vezéregyénisége felbukkan, Medgyessy Péter miniszterelnök-jelölt például ingujjban, kigombolt gallérral, nyakkendő nélkül mosolyog ránk, mint ha csak egy hétvégi kerti partin kapták volna lencsevégre.

A lapzártánkcor javában dúló választási csatározások hangulata a szocialisták oldalán is érezhető, hiszen a mondatok, címek többsége bírálva vagy reagálva a kormányoldal tetteire, vagy a részükről elhangzottakra. Az MSZP-óén címszó alatt jobb-raszabb viccek olvashatók, amelyekben a poén természetesen minden esetben a kormányon csattan.

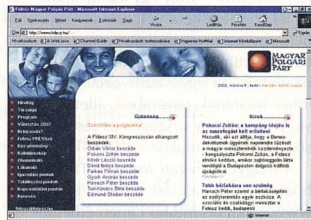
A Fidesz Magyar Polgári Párt honlapja (www.fidesz.hu) jól illeszkedik a párt megváltozott irányvonalához, hiszen a fiatalos hevületnek, szeleburdiságnak nyoma sincs, ellenben kulturált visszafogottság, purita-

nizmus jellemzi. A szakavatott kezek munkája erről a weboldalról is visszaköszön, legfeljebb csak a fotók és a színek hiányoznak, így a külsőn kicsit szürkére sikeredett. Ám azok, akik nézelődni szeretnének, találnak maguknak érdekességeket, hiszen a párt rendezvényeiről, a legfontosabb eseményekről bőséges fotóanyagot találunk, sőt a kulcsszemélyek – Orbán Viktor, Kóvér László, Pokorni Zoltán, Deutsch Tamás – családi idilljébe is bekkukkanthatunk.

Érthető módon a kormánypárt weboldalát a kiegyensúlyozottság, az optimizmus és a „minden jó úton halad” érzése hatja át. Így a román-magyar viszony, a Széchenyi vállalkozói kártya, a családi támogatók és a nyugdíjemelésről szóló írások adják a tartalom gerincét, ám azért néhány MSZP-t szapuló Magyar Nemzet publicistikából is csemegézhetünk. A hírek rovat, akárcsak az MSZP oldalán, kissé megtévesztő, hiszen itt mindenki a maga szájízének megfelelően tárgyalja a történéseket.

A Fidesz közös listát állító Magyar Demokrata Fórum oldala (www.mdf.hu) első pillantásra egy nyugodt, konzervatív, ám izléses lap benyomását kelti. A szokásos információk, így a párt jelöltjei, választási programja, kampánydokumentumai itt is megtalálhatók, sőt az elmúlt három választás plakátjait nézegetve egy kicsit nosztalgizhatunk is. Mivel a pártoldalak legfontosabb célja a tájékoztatás, itt is találunk híreket, írásokat, párttörténetet, de a néhai Antal József miniszterelnökről is sok érdekességet olvashatunk.

A Magyar Igazság és Élet Pártjának weboldalán (www.miep.hu) a párt címerének, Csurka István portréjának és Szent István képének hármasa fogadja a látogatót. Az oldal tartalmának gerincét a MIÉP elnöke által főszerkesztett Magyar Fórum heti-

lap cikkei adják, annak sajátos hangnemevel, stílusával. Az oldal egyébként világos, átlátható szerkezetű, a legördülő menüsorból könnyen elérhetünk minden, a párttal, a frakcióval, a Bocskai István Szabadegyetemmel vagy éppen a Magyar Fórummal kapcsolatos információit.

A Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt weboldalának (www.fkgp.hu) fejlécében a kalászos címer, az Isten, Haza, Család jelmondat, a zöld mező és az Európai Unió csillagai békésen megérnek egymás mellett. Az oldal más pártok webes kikötőjéhez képest puritán és statikus, ahol első látásra inkább a jelmondatok, mintsem az igazi információk dominálnak. A weblap oldalát egy jól kezelt menüsor uralja, ahol elolvashatjuk a párt történetét és szerkezetét, megismerkedhetünk a helyi, a megyei és az országos szervezetekkel, a választási programmal, valamint a képviselőjelöltekkel.

A pártok közül a legtöbb figyelmet kétségtelenül a Szabad Demokraták Szövetsége (www.szdsz.hu) szenteli a világhálónak, illetve annak közönségének. A NetPárt oldalát bárki szabadon látogathatja, ám a fórumokban, klubokban csak a tagok írhatnak, beszélgethetnek, vitázhatnak.

Az SZDSZ honlapja más pártokénál világosabb felépítésű, a készítőik láthatóan csak a legfontosabb híreket, mégpedig jól illusztrálva tették ki a kezdőoldalra. A menüből a szokásos információkat, így az alapszabályt, a szervezeti felépítést, a kormánykritikát és a képviselőjelöltek neveit olvashatjuk el, de letölthetjük az SZDSZ provokatív választási plakátjait is.

F. N.

A parlamenti és helyhatósági választásokon egyre fontosabb szerepet kap az informatika, hiszen míg korábban csak hetek, vagy jó esetben napok múlva kaphattunk eredményt, ma az urnák lezárását követő órákban már nyilvánosságra hozzák a nem hivatalos eredményeket.

A több feladattal persze nagyobb felelősség hárul az informatikai rendszerek fejlesztőire, üzemeltetőire is, hogy a kritikus pillanatban minden megfelelően működjön. Éppen ezért a választásokat megelőzően több próbát is tartottak, tesztelve a teljes informatikai rendszert – a hálózatot és a műszaki eszközöket.

Eiselt György, az Országos Választási Iroda vezetője, a Belügyminisztérium he-

SZAVAZATSZÁMLÁLÁS

Választási informatika

lyettes államtitkára a próbákat már csak azért is fontosnak tartja, mert bár a választási eljárások nem változtak, az ezt kiszolgáló informatikai rendszerek sokat fejlődtek az elmúlt négy évben. Az okmányirodákban dolgozó szakemberek felkészültségéről szólva a helyettes államtitkár rámutatott, hogy az elmúlt másfél évben önálló szakma lett az okmányirodai ügyintéző, a képzettséget igazoló okiratot több mint háromezren kapták meg. Jelentősen bővült a számítógéppark is, így idén százzal több, összesen 275 okmányirodában

működik majd számítógép, de a most debütáló választási szoftvert is mindenképp szerették volna az éles bevetés előtt kipróbálni. Az okmányirodák parlamenti és helyhatósági választásokra való felkészítésére összesen 2,4 milliárd forintot költöttek, míg a választások lebonyolítása hozzávetőleg 6,3 milliárdba kerül majd.

A próbák során vizsgáltak a névjegyzékek készítéséhez szükséges nyomtatók és vágógépek is, ugyanis Budapest és Pest megye kivételével minden megyei közigazgatási hivatal helyben készíti el a névjegyzékeket. A rendszereket többszintű védelemmel és globális biztonsággal is ellátták, megerősítették a hálózatot, az adatokat rögzítő ügyintézők azonosítását, míg az illetéktelen behatolóktól többszörös tűzfal és hackerfigyelő szolgálta védi a rendszert. Hogy az övintézkedések mennyire nem feleslegesek, mutatja, hogy négy évvel ezelőtt a választások alatt 170 esetben próbáltak betörni az informatikai rendszerbe, idén pedig tízszer ennyi próbálkozásra számítanak. Az idei választás abból a szempontból újdonságot jelent az 1998-aséhoz képest, hogy az érdeklődők számára a hagyományos média mellett az eredményeket mobiltelefonokról, WAP-on is elérhetjük.

A választási irodákon kívül fontos, hogy a választási bizottság is megfelelő informatikai támogatást élvezzen. Az ő feladatuk egyebek mellett a listák és az egyéni jelöltek nyilvántartásba vétele.

A választás informatikai hátterének kiépítésénél, működtetésénél kiemelt figyelmet fordítanak a biztonsági elemekre, rendszerekre. *Pintér Sándor* belügyminiszter szerint a választás tisztaságát garantálja, hogy a szavazatokat kézzel számozzák meg, így bármi is történjék az informatikai rendszerrel, a választási eredmények mindenképp megmaradnak.

Poligocsi – bárki lehet politikus

A *Poligocsi* egy online stratégiai játék, amelynek a célja, hogy virtuális politikusunkat sikerre vigyük, ha kell, könyökölve, ármánykodva. A játék a *Szabad Demokraták Szövetségének* oldalán, a www.szdsz.hu címen érhető el, helyszíne pedig egy virtuális állam, *Polidad*, amely bármennyire is elképzelt, mutat némi hasonlóságot Európa közép-keleti részével. A játékban szereplő helyszínek, személyek és cselekedetek a fantáziát műveik, így a valóságra való mindennemű hasonlóság a véletlen műve.

Politikusunk habitusát szabadon meghatározhatjuk, így lehet macho vagy nyugodt, megfontolt személyiség. Ugyanígy kiválaszthatjuk virtuális hónapjának pártállását is – liberális, zöld, konzervatív, nemzeti/paraszt, bolsevik, szélsőjobb vagy szocdem. A sikeres regisztrációról a *Poligocsi Pártközpont* e-mailben küld értesítőt.

A *Poligocsi* célja mindig az egyéntől függ: politikusunk küzdhet a párt vagy saját maga előrejutásáért, interpellálhat, nagygyűléseket és sajtótájékoztatókat tart, hogy azután jóleső önelegültséggel

tanulmányozhassa a közvélemény-kutatósi eredményeket. Vagy meghűdözhat a háttérben és kiépítheti kapcsolatrendszerét: néhány tuti tipp a tőzsdén, egy biztos befutó cég a tenderpiacon, adótrükkök.

Ahhoz, hogy a poli pártbeli elismertsége nőjön, sikeresen kell szerepelnie a parlamentben és a nagygyűléseken, és lehetőség szerint minimalizálnia kell közéleti botrányait. Ha kitartóan küzd, aktakukacból a pártelitte tornázhathatja magát. A poli politikai előrejutását gyakorlatilag minden cselekedete befolyásolhatja. Azt azonban, hogy milyen mértékben, csak utólag tudja meg, amennyiben megrend a heti közvélemény-kutatás.

A *Poligocsi*ban nincsenek játékszabályok. A poli bármivel megpróbálkozhat, aminek kedve szottyán, legfeljebb kiderül, hogy nincs rá pénze, vagy hogy karrierje nem jó úton halad. Polink mindennapjait alapvetően befolyásolja pillanatnyi energiaszintje és lelki békéje – amennyiben ezek a kritikus érték alá csökkennek, polink szélsőséges cselekedeteket ragadtatja magát, sőt extrém esetben visszaadja logfile-ját a programozónak.

CD-ÍRÓK TESZTJE

Égető sebesség

Az elmúlt év alatt hihetetlen fejlődésen mentek keresztül a CD-írók. Szinte hónapról-hónapra jelentek (jelennek) meg új, gyorsabb típusok. Legutóbbi, ezen témát feszegető tesztünk már több mint egy éve jelent meg, ezért aktuálisnak éreztük a mostani hazai piac jeles képviselőit csoportba gyűjteni és minél alaposabban szemügyre venni.

CD tok vagy CD torony?

Egy igen ötletes találmány is érkezett érdekességképpen a tesztlaborba a *Napfény Kft.* jóvoltából. Ez a *Maxwell* márkájú termék első látásra közönséges átlátszó CD-toknak tűnik, de ha jobban megnézzük, látjuk, hogy a hátsó része felhajtható, és a kiálló pöckök segítségével több tok összeilleszthető, így CD-tornyot építhetünk belőlük, amelyből a tokok „belseje” kihúzható. Tehát használhatjuk a tokokat egyenként, hagyományos rendeltetéssel, vagy többet együtt, CD-toronyként.

Alig egy évvel ezelőtt még a 12-szeres sebességgel dolgozó CD-írók jelentették a csúcst, s igen borsos áron lehetett hozzájutni ezekhez a készülékekhez. Mint a számítástechnikában megszokhattuk, ennyi idő alatt nagyot változott a világ. A mai csúcs a 40-szeresen író, 12-szeresen újraíró készülék, amellyel egy CD elkészítése elméletileg kevesebb, mint három percig tart. Tesztünkben szerencsére már be is tudunk mutatni egy ilyen típust. Az viszont bosszantó lehet egy ilyen író tulajdonosának, hogy még a 32-szeresen írható lemez is ritkaságszámba megy a hazai üzletekben, nem hogy a 12-szeresen írható CD-RW! Reméljük, hogy hamarosan ezek a médiák is országszerte, olcsón

kapthatók lesznek. Valamennyi tesztelt meghajtó tulajdonképpen újraíró, ezt azért nem hangsúlyozzuk többet, mert a mai piacon ezek a készülékek találhatók túlnyomó többségben.

Tesztünkről

A CD-író beszerelése és az esetlegesen szükséges drájer feltelepítése után először az *Infotool* nevű programot futtattuk le, amely az író néhány alapvető tulajdonságáról ad információkat, például írási, olvasási sebesség, pufferméret, támogatott CD-formátumok. Ez után a *CDSpeed 99* legújabb verziójával mértük le a meghajtó olvasási sebességét, méghozzá először egy gyári, majd egy írott, végül egy újraírott lemezzel. Itt kell megemlítenünk, hogy az újraírott lemezeket szinte az összes CD-író lassabban olvassa, mint a sima írottat. Ennek az az oka, hogy a lézersugár visszaverődése az újraírható médiá-ról csekélyebb. A *CDSpeed* szolgáltatotta adatok egy részét, például a felpörgési, leállási, lemez felismerési időt olvasási táblázatban foglaltuk össze. Szintén ezzel a

Teszt

programmal végeztük el a *túlrési tesztet*, s ha ezzel nem sikerült, kísérletet tettünk a Nero 5.5.6.2-es verziójával egy 800 Mbájt adatot tartalmazó CD-t írni. Az írás persze a lemez végén abamaradt, de ha a CD-ről ezek után lemásoltuk a fájlokat, megkaptuk azok összemerétét. Ha ezzel is végeztünk, következett az audio-CD-k beolvasása. Erre a *CDDAE* nevű programot használtuk, először egy hibátlan CD-t grabbeltünk be, mérve a számok beolvasási idejét és az esetleges hibák számát, majd egy karcos CD két sávját próbáltuk beolvasni. A harmadik sáv kevésbé volt sérült, a hatodik viszont elég nagy mértékben. A probléma főleg ez utóbbi sáv beolvasásánál jelentkezett, a legtöbb CD-ről

CD-írás Linux alatt

Sokakban felmerülhet a kérdés, *használható-e ezek a modern, gyors meghajtók különböző Linux disztribúciókban is?* A válasz: *igen*. A Linux alatti CD-írás kezdetben némileg bonyolultabbnak tűnik, mintha Windows alatt tennénk, ám megbízható és legalább olyan gyors. Rádásul az összes írószoftver ingyenes, és akad köztük sok funkciójú, nagyon hatékonyan használható is. A grafikus felület sem kell már mellőzni, hiszen az elterjedtebb programokhoz léteznek már különböző frontend-ek. Mivel a

Linux rendszerek közvetlenül csak a SCSI írókat támogatják, amennyiben IDE csatlakozó meghajtónk van, a SCSI emulációt kell használnunk. Érdekesképpen megemlítjük, hogy az a *Sony CRX175E* író, amely Windows alatt használva CD-írás alatt a lemezen 0,005%-ban generált hibát, Linux alatt ugyanolyan CD-re ugyanazt az adatot felírva nem követett el egyetlen hibát sem, tehát az írott CD tökéletes lett, s az írás mindössze két másodperccel több időt vett igénybe.

CDSpeed 99 0.85 Beta

Típus	Max. olvasási sebesség	Médium	Olvasás lemez elején [x]	Olvasás lemez végén [x]	Átlagos olvasás [x]	Olvasási mód	Véletlenszerű elérési idő [ms]	Élérési idő (1/3) [ms]	Maximális élérési idő [ms]	Processzor használat [%]	Felgörgési idő [s]	Leállási idő [s]	Lemez kiadása [s]	Lemez bevétele [s]	Médium felismerése [s]
PHILIPS PCRW3210	40 X	CD-ROM	18.18	40.43	30.67	CAV	120	135	257	0,1,3,6	1.09	4	2.02	6.28	0.73
		CD-R	17.89	39.68	30.13	CAV	128	135	261	0,1,3,6	1.18	4.18	2.03	10	0.83
		CD-RW	14.97	33.2	25.2	CAV	125	135	266	1,1,3,6	1.08	3.75	2.02	12.65	0.79
TEAC CD-W524E	40 X	CD-ROM	18.26	40.62	30.81	CAV	74	81	130	1,3,5,10	2.42	3.39	2.3	7.89	1.46
		CD-R	18.26	40.5	30.74	CAV	74	79	129	1,2,5,10	2.69	3.7	2.32	10.04	0.02
		CD-RW	18.3	32.25	28.75	P-CAV	90	80	146	1,3,5,10	2.64	3.59	2.33	10.24	0.04
TDK CDRW321040X	40 X	CD-ROM	18.17	40.42	30.67	CAV	128	147	266	1,1,3,6	1.07	3.83	2.1	6.16	0.67
		CD-R	17.89	39.67	30.12	CAV	123	134	261	1,1,3,6	1.17	4.01	2.15	9.23	0.81
		CD-RW	14.97	33.2	25.2	CAV	132	151	265	1,1,3,6	1.09	3.66	2.11	11.93	0.78
SONY CRX175E	40 X	CD-ROM	17.77	39.52	29.97	CAV	122	121	171	1,3,6,11	2.21	3.8	1.57	1.33	6.29
		CD-R	17.81	39.51	29.98	CAV	116	120	159	2,3,7,14	2.66	4.06	1.52	1.33	6.94
		CD-RW	18.23	20.68	29	P-CAV	134	131	179	1,3,6,12	2.17	3.58	1.51	1.34	6.75
SONY CRX175E2	40 X	CD-ROM	18.48	41.1	31.17	CAV	91	104	160	1,3,5,11	1.86	2.94	1.13	0.77	3.96
		CD-R	18.19	40.33	30.62	CAV	92	101	165	1,3,5,11	1.84	3.64	1.12	0.76	4.71
		CD-RW	18.61	34.18	30.86	CAV	93	102	169	1,3,5,11	1.67	3.24	1.1	0.75	4.88
PLEXTOR PX-W2410TA	40 X	CD-ROM	18.52	41.21	31.25	CAV	137	160	264	0,1,3,6	2.12	4.28	1.69	9.11	0.08
		CD-R	18.57	41.2	31.26	CAV	136	159	626	0,1,3,6	1.58	3.04	1.61	8.71	0.34
		CD-RW	14.88	33.01	25.06	CAV	136	162	263	1,1,3,6	2.14	4.06	1.6	9.08	0.31
PLEXTOR PX-W4012TA	40 X	CD-ROM	18.6	41.35	31.37	CAV	117	141	213	0,1,3,5	2.06	3.92	1.86	9.59	0.06
		CD-R	18.62	41.35	31.33	CAV	117	138	212	0,1,3,6	2.1	4	1.84	9.31	0.31
		CD-RW	18.6	41.26	31.32	CAV	119	139	213	1,1,2,5	2.1	4.01	1.76	9.31	0.28
LG GCE-8320B	40 X	CD-ROM	18.66	41.53	31.5	CAV	90	98	168	1,2,5,10	4.62	4.95	1.65	1.19	7.06
		CD-R	18.37	40.77	30.94	CAV	98	99	171	1,2,5,10	4.9	4.8	1.63	1.18	8.27
		CD-RW	14.8	32.82	24.91	CAV	95	107	173	1,2,5,10	3.84	4.35	1.61	1.19	7.42
LG GCE-8240B	40 X	CD-ROM	18.64	41.49	31.45	CAV	94	97	175	1,3,7,13	2.25	2.76	1.75	1.24	5.72
		CD-R	18.35	40.8	30.92	CAV	94	98	173	1,3,6,13	3.61	2.99	1.75	1.24	7.54
		CD-RW	14.58	32.35	24.55	CAV	94	95	173	1,3,6,13	4.71	2.4	1.74	1.24	7.21
ASUS CRW1610A	40 X	CD-ROM	19	42.24	32.05	CAV	101	118	201	0,2,3,6	0.71	0.01	6.34	1.29	10.02
		CD-R	18.73	41.53	31.54	CAV	97	128	212	0,2,3,6	0.68	0.01	6.63	1.3	9.68
		CD-RW	13.51	29.95	22.74	CAV	104	132	212	0,1,3,6	0.7	0.01	4.53	1.3	8.31
NEC NR-7800B	40 X	CD-ROM	18.45	40.19	31.1	P-CAV	102	96	144	0,1,3,6	2.51	3.27	2.04	5.7	1.47
		CD-R	18.17	40.16	30.6	CAV	105	101	147	1,1,3,6	2.64	3.36	2.03	5.88	0.06
		CD-RW	18.23	22.75	22.27	P-CAV	110	99	149	1,1,3,6	2.54	3.09	2.01	7.32	0.04
FREECOM 32A	40 X	CD-ROM	18.23	23.22	23.26	P-CAV	122	141	261	4,8,16,32	1.05	3.92	1.97	5.55	0.75
		CD-R	17.9	23.69	23.3	P-CAV	119	132	256	4,8,16,33	1.16	4.19	1.98	9.89	0.81
		CD-RW	14.97	23.92	22.22	P-CAV	127	142	287	4,8,18,100	0.63	2.73	2.02	12.48	1.25

Héder Balázs
tesztelő

Véleményem

Ma már semmi sem gátolja a CD-írók tömeges elterjedését. A meghajtók ára töredéke az akár egy évvel ezelőttiéknél, az írható lemezek is nagyon olcsók. Az esetlegesen elrontott CD-k így nem jelentenek nagy veszteséget. A piacon lévő készülékek szinte mindegyike igen megbízható, hosszú távon használható. Talán nemcsak olyan elvárásokat kell kielégítenie a CD-írható eszközöknek, hanem a legolcsóbbnak tekinthető adatarchiválási lehetőséget, ahol számítógép van jelen. A jelenleginél sokkal gyorsabb típusok már nem nagyon fognak megjelenni, inkább a meghajtók szolgáltatásait fogják gyarapítani, például DVD-olvasás esetleg (gyors) DVD-(újra)írás.

tetesem mennyiségű hibát jelzett és az olvasási sebességük is visszaesett. Volt olyan készülék, amely egyáltalán nem olvasta a hibás trackeket, s még olyannal is találkozunk, amelyek a hibátlan CD-vel sem boldogult. Féreértés nem essék, a fenti jelenségek az audio-CD grabbelésénél, nem pedig a lejátszásánál fordultak elő. (Az utóbbi mindegyik íróval tökéletesen működött, még a karcos CD esetében is.) Természetesen a meghajtó hibajavító képessége annál jobb, minél kevesebb hibát talált a karcos lemezen. Általában elmondható, hogy egy átlagos CD-ROM-olvasó hibajavítása sokkal jobb, mint egy CD-íróé. A teszthez használt karcos médiát például egy mezei olvasó hiba nélkül, problémamentesen grabbelte be. A mérési adatokat a *Zenei CD olvasása* táblázatban tüntettük fel. Ezek után következett a *tényleges írási teszt*, amelyet a Nero már említett verziójával végeztünk el. Összesen három CD-t írtunk a meghajtó által támogatott legnagyobb sebessé-

gen, és mértük a lemez elkészítéséhez szükséges időt. Az első lemez sok, kis méretű fájl, a második kevés, nagyobb méretű tartalmazott. A harmadik CD újírható volt (*Philips*) és ugyanazokat a fájlokat írtuk fel rá, mint a második lemeze. Itt szeretnénk köszönetet mondani a *Napfény Kft.*-nek, akik a teszthez szükséges jó minőségű 80 perces 32-szeresen írható *PrimeDisc* lemezeket a rendelkezésünkre bocsátották. A teszt utolsó lépéseként a megírt első lemezt egy *Sony CDU4821*-es meghajtóval beolvastuk s a *CDSpeed* lemezminőség tesztjével vizsgáltuk. Minél kevesebb hibát talált a program a CD-n, annál pontosabban dolgozik az író, amellyel készítettük. Azért ne ijedjünk meg, még a relatív sok (0,02%) hibát tartalmazó lemezek is tökéletesen olvashatók, és ugyanolyan hosszú életűek, mint kevésbé hibás társaik. Ezek a számok pusztán a meghajtó precizitását tükrözik. Az írási teszt eredményeit a harmadik táblázatban foglaltuk össze.

Zenei CD olvasása, hibajavítás

Meghajtó	Jó lemez			Hibás lemez		
	olvasás [lemez eleje / vége]	Hibák száma [lemez eleje / vége]	összes hiba	olvasás (3. sáv / 6. sáv)	hibák száma (3. sáv / 6. sáv)	
PHILIPS PCRW3210	17,9 / 29,7	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	17,2 / 5,6	23784 (0,04%) / 431916 (0,43%)	
TEAC CD-W534E	18,3 / 34,4	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	23,9 / 7,4	0 (0,0%) / 0 (0,0%)	
SONY CRX175E2	16,4 / 29,1	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	19,1 / 8,3	0 (0,0%) / 55021 (0,06%)	
SONY CRX175E	16,6 / 28,9	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	track read error	track read error	
PLEXTOR PX-W4012TA	17,8 / 33,4	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	19,7 / 24,4	0 (0,0%) / 122744 (0,07%)	
PLEXTOR PX2410TA	17,8 / 33,4	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	19,7 / 24,4	0 (0,0%) / 122744 (0,07%)	
LG GCE-8240B	16,6 / 26,2	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	24,4 / 25,9	46 (0,0%) / 103073 (0,06%)	
LG GCE-8320B	16,6 / 30,9	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	24,5 / 31,2	0 (0,0%) / 113 (0,00%)	
NEC NR-780B	n.a / n.a	n.a / n.a	n.a / n.a	n.a / n.a	n.a / n.a	
ASUS CRW1610A	13,0 / 24,3	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	19,1 / 24,3	0 (0,0%) / 148983 (0,09%)	
TDK CDRW321040X	16,5 / 21,3	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	24,4 / 20,6	0 (0,0%) / 255692 (0,26%)	
FREECOM 32A	16,2 / 15,9	0 (0,0 %) / 0 (0,0%)	0 (0,0%)	10,1 / 1,2	18886 (0,02%) / 627633 (0,63%)	

Philips PCRW3210

Azon szerencsés kevesek közé sorolhatjuk magunkat, akiknek hamar megadották, hogy közelebről megvizsgálják a *Philips* legújabb itthon is kapható modelljét, a *PCRW3210*-et. A termék ízléses dobozban érkezett, amely a CD-írón és a szoká-

sos IDE- és audiokábeleken kívül tartalmazott egy 80 perces, 32-szeres sebességgel írható CD-t, egy 10x-szeres sebességgel újírható lemezt és a Nero 5.5.7.2-es verzióját. Az író külseje dekoratív, a tálcája ezüstös. A CD-lemezeket a mostani mezőnyhez képest átlagos sebességgel olvassa. Az elérési idő talán egy árnyalattal alul, viszont a processzor terhelési értékek igen meggyőzőek, a teszt során az egyik legalacsonyabbnak bizonyultak. A felpörgési, a leállási, a médium-felismerési idők is nagyon rövidek. Az jó állapotú audio CD-t hiba nélkül és gyorsan olvasta be, ellenben a hibás CD-nél, főleg a karcosabb sávban igen sok hibát talált.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Philips
Típus: PCRW3210
Forgalmazó: Napfény Kft.
Nettó ár: 49 520 Ft
Internet cím: www.philips.com

Értékelés	1	2	3	4	5
Sebesség: 33	1	2	3	4	5
Hibajavítás: 23	1	2	3	4	5
CD-írás minősége: 24	1	2	3	4	5

CP 2002/4

- + gyors írás, kicsi processzorterhelés
- kicsit gyenge hibajavítás

KISLEXIKON

Burn-Proof: A Buffer-Under-Run-Proof kifejezés rövidítése. Az író felfüggeszti az írást, ha a puffer kezd kiürülni, és akkor folytatja, amikor az újból feltöltődött. A Sanyo fejlesztette ki.

CAV (Constant Angular Velocity): A CD olvasásánál állandó szögsebesség tartása, amely a CD felületén kifelé haladva változó (növekvő) adatátviteli sebességet eredményez.

CLV (Constant Linear Velocity): Állandó lineáris sebesség. Az adatátviteli sebesség állandó szinten tartása a CD lemez forgási sebességének változtatása mellett.

CD-ROM (Compact Disc Read Only Memory): Csak olvasható, gyári körülmények között egyszer írható CD-lemez.

CD-R (Compact Disc Recordable): Egyszer írható CD-lemez

CD-RW (Compact Disc Rewriteable): Többször írható, úgynevezett újraindító CD-lemez. Nagyon sokszor, bár nem végteszer sokszor írhatók újra.

CD Extra: Olyan CD, amelyen két különálló rész található, az első az audio-, a második az adatrészt.

DAO (Disk-At-Once): Lemez-egyszerre mód. Az egész CD egy menetben íródik. Az írási folyamatnak megszakítás nélkül kell befejeződnie, további adatok felírása ezek után már nem lehetséges.

Grabbelés: Az audio-CD zenei tartalmának merevlemezre másolása.

Green Book szabvány: (1987) A Kodak a Philips-szel karöltve dolgozta ki a Photo CD-t. Így normál fényképek rögzítésére nyílt lehetőség a Photo CD-n, különféle felbontásokban, amelyek speciális lejátszóval televízió, vagy CD-meghajtó segít-

ségével a számítógép monitorán jeleníthetők meg. Nem terjedt el nagy mértékben. A Green Book tartalmazza még a CD-i (CD-Interactive) fizikai formátumának a leírását is.

ISO-9660: Nemzetközi szabvány. Három szintje van. Az első egy nagyon minimális fájlrendszer ad meg (pl. 8+3-as fájlnevek), amelyet minden operációs rendszer képes leképezni a saját fájlrendszerére. A második már rugalmasabb, megengedi a hosszú fájlneveket is, a harmadik pedig már a nem folytonos fájl használatát is engedélyezi. Az utóbbi kettő MS-DOS alatt nem használható.

Joliet: A Microsoft által kifejlesztett kiegészítés hosszú fájlnevek használatára a CD-lemezen. Ma már szinte valamennyi operációs rendszer alatt olvashatók a Joliet kiegészítéssel írt lemezek, régebben erre csak Windowsok voltak képesek.

Justlink: Az előzőhöz hasonló technológia. A Ricoh találomra.

Multisession Disk: Többszekciós lemez. Olyan lemez, amely több szegmenst tartalmaz. Egy szegmens egy vagy több bármilyen típusú sávból állhat. Egy szekció nem kell szükségképpen egyszerre felírni a lemezre, de mindenképpen le kell zárni ahhoz, hogy le tudjuk játszani egy hagyományos CD-lejátszóval vagy egy CD-ROM-olvasóval. Több szekció is felírható, amíg a lemez nincs lezárva, vagy el nem fog rajta a hely.

Orange Book szabvány: (1990) Ebben a szabványban írták le a CD-R és a CD-RW specifikációját.

P-CAV (Partial Constant Angular Velocity): Részben állandó szögsebs-

ség. A CLV és a CAV kombinációja. Az adatátviteli sebesség addig növekszik, amíg a meghajtó el nem éri a maximális sebességét (CAV), majd lelassul és inentől az átviteli sebesség állandó marad (CLV). Mivel a P-CAV meghajtók hamarabb érik el a maximális sebességüket, mint a CAV meghajtók, így az átlagos adatátviteli sebességük is nagyobb.

Red Book szabvány: 1982-ben rögzített szabvány, amely tartalmazza a Sony és a Philips által kidolgozott Compact Disc Digital Audio (zenei CD) specifikációját. Ez minden CD formátum alapja.

Rock Ridge: Bővítés az ISO-9660-hoz, amely lehetővé teszi a hosszú fájlnevek és a Unix-stílusú szimbolikus linkek használatát.

Seek time: Elérési idő. A lemez megfelelő sávjára pozícionáláshoz szükséges idő.

TAO (Track-At-Once): Sáv-egyszerre mód. Lehetőségünk nyílik több menetben megírni a CD-t. Maximálisan 99 sáv lehet egy CD-n.

TOC (Table of Contents): A lemez tartalomjegyzéke. A lemezen lévő sávok kezdőpontjának és hosszának adatait tartalmazza.

UDF (Universal Disk Format): Egyszer és többször írható adathordozókon is jól használható fájlrendszer-specifikáció. CD-RW lemezek írásához használja például a Roxio DirectCD csomagoló szoftver.

White Book szabvány: Ebben rögzítették a VCD (VideoCD) formátumát.

Z-CLV (Zone Constant Linear Velocity): Annban különbözik a P-CAV-tól, hogy a meghajtó CLV módban kezdi az olvasást.

Írási teszt

Meghajtó	Írási sebesség	Újraírási sebesség	Overburn (túlírás)	NERO 5.5.6.4				Hibák száma	Bufferméret
				1. lemez	2. lemez	3. lemez	Lemeztorítás		
PHILIPS PCRW3210	32 X	10 X	82:33.18	3:38	3:39	8:11	0:44	123410 (0,016%)	4 Mb/ajt
TEAC CD-W534E	24 X	10 X	82:52.25	4:14	4:14	8:09	0:42	7374 (0,001%)	1404 Kb/ajt
SONY CRX175E2	24 X	10 X	82:47.54	4:08	4:11	7:57	0:29	0 (0,000%)	2 Mb/ajt
SONY CRX175E	24 X	10 X	---	3:55	4:04	8:01	0:45	38369 (0,005%)	2 Mb/ajt
PLECTOR PX-W4012TA	40 X	12 X	84:08.31	3:49	3:22	8:09 / 6:55	0:37	1448 (0,000%)	4 Mb/ajt
PLECTOR PX2410TA	24 X	10 X	82:47.12	3:56	4:42	8:10	0:42	0 (0,000%)	4 Mb/ajt
LG GCE-8240B	24 X	10 X	83:02.54	4:01	4:01	8:02	0:34	0 (0,000%)	8 Mb/ajt
LG GCE-8320B	32 X	10 X	82:57.15	4:28	3:58	8:05	0:29	0 (0,000%)	8 Mb/ajt
NEC NR-7800B	16 X	10 X	---	5:41	5:12	8:05	0:26	194 (0,000%)	2 Mb/ajt
ASUS CRW1610A	16 X	10 X	82:57.11	5:16	5:19	8:06	0:27	0 (0,000%)	2 Mb/ajt
TDK CDRW321040X	32 X	10 X	82:26.57	3:36	3:40	8:20	0:32	41106 (0,005%)	4 Mb/ajt
FRECOM 32A	32 X	10 X	82:25.63	8:26	8:33	8:12	0:27	22844 (0,003%)	4 Mb/ajt

Teac CD-W524E

Ez az egyszerű kinézetű író OEM változatban érkezett tesztlaborunkba. Telepítő-CD nem is kellett hozzá, a Windows automatikusan felismerte az íróprogrammal együtt, így a meghajtó beszerelése és a rendszer indítása után máris hozzákezdhetünk adataink archiválásához. Olvasás

szempontjából igen gyors meghajtóról van szó. Az elérési idejei meglepően rövidek, a teszt legjobbjai voltak, ezzel szemben a lemezt kicsit lassan olvassa be. Működés közben a processzort átlagos mértékben terheli. A puffere elég kicsi, az írási sebességgel kevéssel elmarad a másik három 24-szeres íróhoz képest. A lemezeket jó minőséggel, elhanyagolható százaléku hibával írja. A hibajavítása szinte tökéletes, még a hibás lemez karcosabb sávját is hibamentesen, igaz kicsit lassan olvasta be. A hibátlan audio CD-t ez a meghajtó olvasta be a leggyorsabban, így CD-írás mellett kiválóan alkalmas akár rosszabb minőségű (persze csak saját) zenei CD-k grabbelésére is.

TDK CyClone CDRW321040X

A TDK CyClone sorozatnál már megszokhattuk a dekoratív külsőt. Ez a meghajtó is rendkívül tetszetős, a tálcája áttetsző világoskék. Tesztelésre a dobozos verziót kaptuk, az íróhoz 80 perces újraírható és egy szintén 80 perces írható TDK le-

mezt, kézikönyvet, illetve installálási útmutatót, egy alkoholos filcet, az 5.5.6.2-es magyar nyelvű Nero-t és ezeken kívül még három programot is mellékeltek. Szóval a körtésre nem lehet panaszunk. Az olvasási sebessége, az elérési idejei átlagosak, csak úgy, mint a processzorterhelése. Rendkívül gyorsan (ellenben kicsit sok hibával) készítette el a teszt CD-ket, a leggyorsabb meghajtónak bizonyult a 32-szeres írók közül. Megfelelő volt a zenei CD olvasása is, bár a karcos CD-n egy kicsit sok hibát talált, ez azonban nem róható fel nagy hiányosságnak, hiszen az ilyesfajta CD-íróknak nem a grabbelés az elsődleges feladatuk.

Sony CRX175E

A Sony meghajtóknál már-már hagyománnyá vált a teljesen egyszerű, minden díszítést nélkülöző külső, s ennél a típusnál sincs ez másképp. Minthogy az OEM változatát teszteltük le, nem kaptunk hozzá sem kézikönyvet, sem telepítő CD-t. Persze nem is volt szükség ezekre, az író gond nélkül

működött a meglévő szoftverekkel. Ezzel az íróval sajnos nem sikerült túlfírt lemezt készíteni. Mind az olvasási, mind az írási sebessége kiemelkedő, persze az utóbbi a 24-szeres írók mezőnyében. Ebben a kategóriában ez a meghajtó bizonyult a leggyorsabbnak. A megírt CD minősége jó (bár a tesztprogram szerint egy kicsit sok „hibát” tartalmazott), az olvasásánál nem volt probléma. A hibátlan zenei CD-t gond nélkül beolvasta, ezzel szemben a hibás lemezről egyáltalán nem tudott olvasni. A CDSpeed kifogyott, az AudioCatalyst hibát jelzett, amikor a karcos sávokat próbáltuk grabbelni, így erre a feladatra inkább egy jó minőségű CD-ROM-ot ajánlunk.

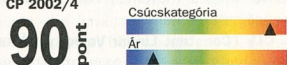
INFORMÁCIÓK

Gyártó: Teac
Típus: CD-W524E
Forgalmazó: Aqua Computer
Nettó ár: 26 800 Ft
Internetem: www.aqua.hu, www.teac.com

Értékelés	1	2	3	4	5
Sebesség: 32	1	2	3	4	5
Hibajavítás: 30	1	2	3	4	5
CD-írás minősége: 28	1	2	3	4	5

CP 2002/4

90 pont

+ nagyon jó hibajavítás

- kis méretű puffer

INFORMÁCIÓK

Gyártó: TDK
Típus: CyClone CDRW321040X
Forgalmazó: Conflex
Nettó ár: 60 250 Ft
Internetem: www.tdk-europe.com

Értékelés	1	2	3	4	5
Sebesség: 32	1	2	3	4	5
Hibajavítás: 23	1	2	3	4	5
CD-írás minősége: 25	1	2	3	4	5

CP 2002/4

80 pont

+ rendkívül gyors

- a karcos zenei CD grabbelésével problémái vannak

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Sony
Típus: CRX175E
Forgalmazó: Kronos Kisáruház
Nettó ár: 28 000 Ft
Internetem: www.kronos.hu

Értékelés	1	2	3	4	5
Sebesség: 33	1	2	3	4	5
Hibajavítás: 21	1	2	3	4	5
CD-írás minősége: 26	1	2	3	4	5

CP 2002/4

80 pont

+ a leggyorsabb 24-szeres író

- karcos zenei CD-t egyáltalán nem tud grabbelni

Mercury

EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁSI!
ALAPLAPJAINKRA 2 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA!

694X VIA 694x chipset S370/FC-PGA 66/150 Mhz AC'97 32-bit Sound ATA 100, 4x AGP	KT266 A DDR VIA KT266 266 Mhz alapórajel ATA100 AC'97 sound AMR modem csetlakozó 4x AGP	635T FSX BEVEZETŐ ÁRON! SIS 635T Chipset S370/FC-PGA (Tualatin CPU) SD/DDR RAM 133 Mhz, ATA 100 AC'97 32-bit Sound
i815 E Intel 815E chipset S370/FC-PGA (Tualatin CPU) 133 Mhz, ATA 100 Integrált VGA, 4x AGP AC'97 32-bit Sound	i845 NFSX Intel 845 chipset Socket 478 400 Mhz alapórajel 4x AGP, ATA 100 AC'97 32-bit Sound	735 FSX SIS 735 chipset Socket A (Athlon/Thunderbird) 266 Mhz, ATA 100, DDR RAM Integrált LAN, 4x AGP AC'97 32-bit Sound
BELSŐ MODEM Motorola chipset PCI interface 56000bps átvitel Plug & Play Full duplex V.90 Data funkció/K56flex	KÜLSŐ MODEM 56000bps átvitel V.90 / K56flex Voice funkció RS232 port Full duplex	KOB SW-980 Multi Channel hangszóró (2:1) Subwoofer rendszer Mágneses védelem Surround hangzás Mélyhang szabályzó 990W PMP0 teljesítmény
TÁPEGYSÉG 250W/300W teljesítmény 115V/230V feszültség AMD/P3/P4 támogatás, Leégés védelem, Rövidzár védelem Pentium 4-es rendszerekhez is	KOB-01 HÁZ 250W v. 300 W-os téppel, AMD/P3/P4 támogatás, 3x5,25 és 2x3,5 Leégés védelem, Rövidzár védelem Pentium 4-es rendszerekhez is	Acotec Kft. 4028 Dabovics, Agárdi u. 121. Tel.: 52/445 825 Automex Kft. 1077 Bp., Wesselyné u. 21. Tel.: 461-5743 Aqua Computer Kft. 1074 Bp., Dohány u. 36. Tel.: 222-4658 Case Hungary Kft. 1135 Bp., Yahi út 69. Tel.: 450-2930 CHS Hungary Kft. 1139 Bp., Váci út 117-119. Tel.: 451-3549 DualComp Trade Kft. 6723 Szeged, József A. sgt. 47. Tel.: 62/486-487 Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-3310 HardVerComp Kft. 1177 Bp., Budatoki u. 64. Tel.: 481-9590 Juvetust Team Kft. 1145 Laky Adórt u. 36. Tel.: 469-5847 PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanovai té 25. Tel.: 363-3738 Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kövér u. 1. Tel.: 32/520-540 Reminis Rubin Rt. 1134 Bp., Rákpa u. 9. Tel.: 412-4300 Sowas Kft. 1134 Bp., Lópatár u. 9/1. Tel.: 369-4539 Stív Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445 Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

Mercury Magyarország Kft. 1141 Budapest, Miskolci út 51.

Tel.: 221-3020, 222-4254 Fax: 222-1909 E-mail: mercury.info@ahol.com

A fekete-fehér
ideje lejárt!

A közepes- és nagyteljesítményű hálózati nyomtatás területén a fekete-fehér nyomtatók ideje lejárt.
A Minolta bemutatja az első hálózati színes lézernyomtatót egy fekete-fehér árért.

299 900 Ft*

- Minolta-QMS magicolor 2200DeskLaser
- 5 lap/perc színes,
  - 20 lap/perc fekete-fehér nyomtatási sebesség
  - 1200 dpi felbontás
  - standard hálózati interfész
  - alacsony nyomtatási költség

Minolta Magyarország Kft.
Telefon: 06 1 206 1850 • E-mail: info@minolta.hu
www.minolta.hu
Disztribútor: CHS Hungary Kft. 06 1 451 3566
Nagykereskedőink: Colorspectrum Kft. 06 1 210 1482,
SVED Rt. 06 1 469 8000, WOSS Kft. 06 1 266 0895

MINOLTA
QMS

The essentials of imaging

Sony CRX175E2

Ez a meghajtó a CRX175E továbbfejlesztett verziója. Külsőre semmi különbség sincs a két típus között, sőt mind a kettő 24-szeresen ír, 10-szeresen ír újra és 40-szeresen olvas. A pufferméretük is megegyezik. A lényegi különbség igazából a teszt során derült ki. Egrészert a CRX175E2-

vel már sikerült túlrni a teszteléshez használt CD-lemezt, másrészt az ezzel készített teszt-CD-k még az igen kényes CDSpeed szerint is hibátlanok voltak, egyszóval tökéletes minőségben rögzíthetjük az adatainkat. Az írási sebessége, az előbbivel közel azonos, a sima CD-eket az előző, az újraírhatókat pedig ez a típus készíti el hamarabb. A hibajavító képessége is nagyságrendekkel jobb, mint kistestvéréé, még a karcos audio-CD olvasásánál sem került bajba, átlagon aluli mennyiségű hibát talált a lemezen. Az olvasási sebessége magáért beszél, az újraírt CD-eket a legtöbb tesztelt írónál gyorsabban olvasta be. A processzorterhelés is kedvező.

NEC NR-7800B

Az NEC meghajtója is OEM változatban érkezett hozzánk. A külleme meglehetősen egyszerű, mindenféle díszítést mellőztek az előlapról. Tesztünk egyik 16-szoros írója volt, nem meglepő tehát, hogy az írási sebesség tekintetében némileg elmaradt szinte mindegyik tesztelt készüléktől. Ér-

dekes, hogy az újraírt lemezt ez az író törölte le a legrövidebb idő alatt. Említett érdemel az is, hogy az általa készített lemezek rendkívül jó minőségűek, a hibák száma minimális. A CD-ROM- és a CD-RW-lemezeket is P-CAV módban olvassa, így az átlagos adatátviteli sebessége valamivel nagyobb, mint a legtöbb CAV módban olvasó meghajtónak. Az elérési idejei figyelemreméltók, a behelyezett lemezt is rendkívül rövid idő alatt ismeri fel. A számítógép központi processzorát normális mértékben terhelte le működése közben. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy sajnos még a hibátlan zenei CD beolvasásánál is bajba került.

Plextor PX2410TA

Bizonyára mindenkinek ismerősen cseng a Plextor márkanév – öreg motorosnak számítanak CD-írók gyártásában. A PX2410TA típusjelű meghajtójukat dobozos változatban juttatta el hozzánk a forgalmazó. Az író mellett a szokásos kiegészítőknél (IDE-kábel, audiokábel) kívül egy magyar nyelvű

telepítési útmutatót, illetve egy CD-t is találtunk, amelyen a használati utasítás és egy PlexTools nevű program kapott helyet. Ez utóbbi többek között adat- és zenei CD készítésére, lemezmásolásra alkalmas, sőt a meghajtó sebességét és akár a felpörgési időt is szabályozhatjuk vele. 24-szeres író léte ré közel olyan gyorsan égette a korongokat, mint 32-szeres társai. A kész lemezeken a tesztprogram egyetlen hibát sem talált, az írási minőségére sem lehet panaszunk. A jó állapotú zenei CD-t rendkívül gyorsan grabbelte be, a karcos lemezzel is megbirkózott, a hibajavítása átlagos. Mind a gyári, mind az írott médiát megfelelő sebességgel olvasta be.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Sony
Típus: CRX175E2
Forgalmazó: Case Hungary
Nettó ár: 24 900 Ft
Internet cím: www.case.hu

Értékelés

Sebesség: 34	1	40
Hibajavítás: 27	1	30
CD-írási minősége: 30	1	30

CP 2002/4

91 pont

- + kifogástalan minőségű írás, jó hibajavító
- csak ha kucakoskodnánk...

INFORMÁCIÓK

Gyártó: NEC
Típus: NR-7800B
Forgalmazó: User's Hardware & GSM
Nettó ár: 28 725 Ft
Internet cím: www.users.hu, www.nec.com

Értékelés

Sebesség: 29	1	40
Hibajavítás: 20	1	30
CD-írási minősége: 29	1	30

CP 2002/4

78 pont

- + nagyon jó minőségű írás, gyors lemeztörölés
- grabbelésre alkalmatlan

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Plextor
Típus: PX2410TA
Forgalmazó: User's Hardware & GSM
Nettó ár: 34 800 Ft
Internet cím: www.users.hu, www.plextor.com

Értékelés

Sebesség: 31	1	40
Hibajavítás: 26	1	30
CD-írási minősége: 30	1	30

CP 2002/4

87 pont

- + rendkívül jó minőségű írás, gyors lemeztörölés
- kissé drága

MINI MANÓ®

Tavaszi

Játékos oktatóprogram
óvodásoknak

- tojásválogató
- festékkeresés
- homokvár
- mérleghinta
- festéköntözőtő
- gyöngyvirágragasztás
- békakeresés
- mászóka
- virággyűjtemény
- nyusziterelés
- madárijesztő
- lepkezés
- tótakarítás
- képek a tó tükrében
- homokozó
- mérleghinta

Profi-Média Kft.

A MINŐSÉGI PROGRAMOK KÉSZÍTŐJE

6500 Baja, Zombor u. 1. • Tel.: 79/523-340 Fax: 79/523-343

pm@profi-media.com • www.profi-media.com

CASIO „IRODA A ZSEBEN” MEGOLDÁSOK A CASIO-tól

CASIO CASSIOPEIA E-200 Pocket PC

- Windows Pocket PC 2002 operációs rendszer
- 206 MHz (Intel StrongARM processzor)
- 65 536 színű TFT kijelző
- 64 Mb memória
- CompactFlash Type VII, SD memória kártya
- soros, USB, IrDA kapcsolat
- beépített hangszóró, mikrofon, sztereó fejhallgató csatlakozás

- Előre installált szoftverek: MS Pocket Outlook, Word, Excel, Internet Explorer, Media Player, Reader, MSN Messenger, Transcriber, Terminal Service Client, Notes, Voice Recorder
- Tartozék: USB dokkoló, ceruza, tok, AC adapter; Li-ion újratölthető elem, CD-ROM (MS Active Sync 3.5, Outlook 2002)
- Méret: 130*82*17,5 mm 190 g (akkumulátorral)
- LAN kapcsolat és BLUETOOTH kapcsolat lehetséges

CASIO Pocket Viewer PV-S460/S660

Személyi adatkezelők
4 ill. 6 Mb memóriával
**MOST BÓNUSZ
SZOFTVEREKEL**

IMPORTŐR: SKK TRADE KFT.

SKK Trade Kft

Tel.: 1/264 33 45 • Fax: 1/264 33 49

www.sktrade.hu • info@sktrade.hu

FORGALMAZÓK:

Media Markt Office DEPOT

valamint az országos viszonteladói hálózat

Plextor PX-W4012TA

A második Plextor meghajtó a mai abszolút csúcsot képviseli 40-szeres írási, 12-szeres újraírási sebességével. Olyannyira újdonságnak számít, hogy ezt a teljesítményt nem is igazán tudtuk kipróbálni, mert csak 32-szeresen írható lemezeket kaptunk a teszthez, így kénytelenek voltunk

ezen a sebességen égetni. Persze még így is az egyik legjobb idő alatt készített el a CD-eket. A CD-RW lemezt viszont 12-szeresen írtuk, így kevesebb, mint hét perc alatt végzett a feladattal. (A táblázatban szereplő második adat a tízszeres újraíráshoz szükséges idő). A zenei CD-k másolása olyan eredménnyel zárult, mint a másik Plextor meghajtónál, a hibajavításuk is azonos. Az olvasási teszten is jól szerepelt, ez volt az egyetlen olyan készülék, amely az újraírható lemezeket is ugyanolyan sebességgel olvasta, mint a sima frottát. A dobozos változathoz három írható CD, egy CD-RW, a Nero 5.5-ös verziója és a *Plextools* program tartozik.

LG GCE-8240B

Az LG világszerte a kiemelkedően jó minőségű termékeiről híres. Kíváncsain szellettük tehát be gépünkbe ezt a meghajtót, hogy végére járjunk, valóban garanciát jelent-e a márkanév? Ebből a típusból is dobozolt változat érkezett, az íróhoz mellékeltek a *Roxio Easy CD Creator* 5-ös verzi-

óját, egy CD-RW lemezt, használati utasítást a készülékhez sőt, még a mellékelt íróprogramhoz is. Az író működése közben azonnal feltűnt, hogy még a nagysebességű olvasásnál is igen halk, nem tapasztalható a többi meghajtónál megszokott erős zűgás. Az írási teszt eredményeit átlagolva a GCE-8240B lett a leggyorsabb 24-szeresen író készülék. 8 Mbájtos puffere gondoskodik arról, hogy a számítógépen több más program is futhasson, miközben az író szépen és pontosan dolgozik: a kész lemezek tökéletesek lettek. Említést érdemel még a nagyarányú túlírás képesség is. Egyszerűen a készülék minden tulajdonságával elégedettek voltunk.

LG GCE-8320B

Az előző meghajtó nagytestvére – a GCE-8320 – már OEM változatban került tesztlaborunkba, így sajnos nem tudunk beszámolni a dobozos verzióhoz járó kiegészítőkről. Ez a készülék is örökölte a másik LG meghajtó sok jó tulajdonságát, persze azért akad néhány különbség. Érdekes,

hogy bár ez a típus 32-szeresen írja a lemezeket, mégis egy kicsit lassabban készítette el a teszt CD-eket, mint a 8240B. Csak a kevés nagy fájl tartalmazó lemez égetése volt gyorsabb, az is mindössze három másodperccel, összességében valamennyi 32-szeres készüléktől elmarad írási sebesség tekintetében. Talán ennek a visszafogott teljesítményének köszönhetően a kész korongokon a CDSpeed egyetlen hibát sem talált. A GCE-8320B-nek is 8 Mbájtos a puffere. A hibajavítása viszont klasszissokkal jobb, mint 24-szeres társának, sőt a tesztvezény tagjai közül a második legjobb eredményt érte el. A processzorhelése is kisebb, mondhatni átlagos értékű.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Plextor
Típus: PX-W4012TA
Forgalmazó: Ramiris (disztribútor)
Nettó ár: 53 900 Ft
Internet cím: www.plextor.be

Értékelés	1	2	3	4	5
Sebesség: 38	1	2	3	4	5
Hibajavítás: 26	1	2	3	4	5
CD-írás minősége: 28	1	2	3	4	5

CP 2002/4

92 pont

- + jó minőségű írás, fantasztikus sebesség, kiemelkedő mértékű túlírás
- drága, sok időbe telik egy lemez beolvasása

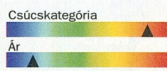
INFORMÁCIÓK

Gyártó: LG
Típus: GCE-8240B
Forgalmazó: LG Magyarország Kft.
Nettó ár: 24 500 Ft
Internet cím: www.lgeus.com

Értékelés	1	2	3	4	5
Sebesség: 38	1	2	3	4	5
Hibajavítás: 24	1	2	3	4	5
CD-írás minősége: 30	1	2	3	4	5

CP 2002/4

92 pont

- + nagyarányú túlírás, precíz égetés
- a processzorhelése kicsit magas

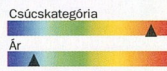
INFORMÁCIÓK

Gyártó: LG
Típus: GCE-8320B
Forgalmazó: LG Magyarország Kft.
Nettó ár: bevezetés alatt
Internet cím: www.lgeus.com

Értékelés	1	2	3	4	5
Sebesség: 31	1	2	3	4	5
Hibajavítás: 29	1	2	3	4	5
CD-írás minősége: 30	1	2	3	4	5

CP 2002/4

91 pont

- + nagyon pontos írás, jó hibajavítás
- kicsit lehetne gyorsabb

ASUS CRW1610A

Igényes csomagolás, dekoratív külső. Elő ránézésre ezek jellemzik az ASUS 16-szoros meghajtóját. Az ízléses dobozban használati utasítást, telepítési útmutatót, egy 32-szeresen írható CD-R-t (bár a meghajtó szempontjából elég lett volna egy 16-szoros is) és egy újraírható lemezt is el-

helyeztek. Az írási sebességével, persze ahhoz képest, hogy 16-szoros készülékről van szó, meg voltunk elégedve. Az elkészített lemezek minőségére sem lehet panasz. Az olvasási teszten változó eredménnyel szerepelt, a gyári CD-ROM-ot a leggyorsabban, a CD-RW lemezt ellenben a leglassabban olvasta be az összes megvizsgált meghajtó közül. Mind a felpörgési, mind a leállási ideje a legrövidebb volt. A behelyezett médiumot viszont sokáig kóstolgatta, mire sikerült beolvasnia. A hibajavítása közepes, az átlagnál gyorsabban grabbelte be még a karcos lemezt is. Azért egy igen jó ár-teljesítmény arányú, igényes kivitelű készülékről van szó.

Freecom 32A

A hazai piac egyik újdonságának számít ez az új Freecom meghajtó. A dobozos változathoz mellékelik az új Roxio Easy CD Creator, és hozzá egy frissített 3,5-es lemezen, egy 24-szeresen írható 80 perces CD-t, használati és telepítési útmutatót. Hogy legyen mivel felfrázni a kész CD-eket, egy

alkoholos filc is tartozik a csomaghoz. Az teszt során ez a készülék mind a három lemezt P-CAV módban olvasta, átlagos sebességre így nem kiemelkedő. Elérési idejei átlagosak voltak, processzor felhasználása viszont igen magas. Az újraírható CD-t hosszan kóstolgatta, mire sikerült beolvasnia. Hibajavítása lehetne jobb is, bár be tudta grabbelni a karcos zenei lemezt, sok hibát talált rajta. Bár írásnál a 32-szeres sebességet választottuk ki, a lemezeket nyolc perc alatt készítette el. Érdekes, hogy a 10x-esen írt újraírható CD-vel hamarabb végzett, mint az sima írhatókkal. A kész lemezek egyébként jó minőségűek lettek.

HÉDER BALÁZS

INFORMÁCIÓK

Gyártó: ASUS
Típus: CRW1610A
Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Nettó ár: 25 800 Ft
Internet cím: www.asus.com , www.ramiris.hu

Értékelés

Sebesség: 32	1	40
Hibajavítás: 24	1	30
CD-írás minősége: 30	1	30

CP 2002/4

87 pont

Felső kategória

Ár

+ hibátlan írás, gyors CD-RW törés

- a hibajavításán lenne mit javítani, lassú lemez felismerés

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Freecom
Típus: 32A
Forgalmazó: Napfény Kft.
Nettó ár: 42 320 Ft
Internet cím: www.freecom.com

Értékelés

Sebesség: 29	1	40
Hibajavítás: 22	1	30
CD-írás minősége: 27	1	30

CP 2002/4

78 pont

Középkategória

Ár

+ halk, gyors lemezfeldolgozás, illetve leállítás

- az árához képest lassú

QWERTY
COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

Már a
Corvinban
is várjuk!

Cserélje le
régi, elavult számítógépét
egy modern erőgépre!

Tizennyolc éve Önökért!

www.qwerty.hu

Qwerty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377
További üzleteink: Mammut Üzletház - Budai Skála Áruház - Corvin Áruház
Minden, ami számítástechnika

Felkészült már az Európai Unióra?

Mi segítünk Önnek!

Amennyiben most fizet elő a Computer Panorámára mindössze 13.333 Ft-ért, ajándékba adunk Önnek egy ECDL-vizsgapéldatárt!

Most érdemes előfizetnie a Computer Panorámára, mert

- ★ most 6990 Ft értékű ECDL-vizsgapéldatárt adunk ajándékba
- ★ kényelmes, hiszen minden hónapban házhoz jön
- ★ nem marad le egyetlen lapszámról sem
- ★ nem érinti Önt a lap árának emelése
- ★ az előfizetési ár tartalmazza a postaköltséget is
- ★ csak a Computer Panoráma CD-mellékletein találhat **teljes filmeket**
- ★ a Computer Panoráma büszkélkedhet a **legtöbb termék tesztjével, és a legtöbb CD-ROM-mal is.**

- információ-technológiai (IT) alapismeretek
- operációs rendszerek
- szövegszerkesztés
- táblázatkezelés
- adatbázis-kezelés
- prezentáció
- Információ és kommunikáció

Amennyiben ajánlatunk elnyerte tetszését, úgy kérjük fizesse be az újságba behűzött csekken szereplő összeget. (A feldolgozás érdekében Kérjük, hogy a csekket nyomtatott betűkkel szíveskedjen kitölteni, a pontos cím és a *Közlemény* rovatban a telefonszám feltüntetésével.)

Az előfizetést megrendelheti weboldalunkon a www.cpanorama.hu/akciok címen, vagy ügyfélszolgálatunkon a **456-69-64**-es telefonszámon, illetve a terjesztes@cpanorama.hu e-mail címen.
Ajánlatunk a készlet erejéig érvényes!

Clone CD

A program regisztrálatlan változatát CD-mellékletünk Cikkek/Clone CD könyvtárában találhatjuk.

VÉDELEM ÉS FELTÖRÉS

Legális CD-másolás

Egyre több programot látnak el másolás elleni védelemmel, ami érthető a szoftverfejlesztő szempontjából. Viszont sok alkalmazásnál fennáll a veszély, hogy a CD-k megsérülnek. Írásunkban bemutatjuk, hogyan lehet biztonsági másolatot készíteni a másolásvédelem ellenére.

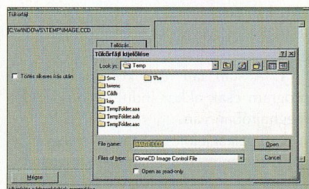
Egy kis segítség

Mivel sok gyártó különböző módszerek kombinációját választja, nem hagyatkozhatunk egyedül a könnyen felismerhető jelekre. Vannak persze a felismerést segítő programok, mint például a *CD Protection Scout* vagy a *CD Protection Detective*, amelyeket az internetről szerezhetünk be. Biztonsági másolatunk elkészítéséhez szükség van még egy CD-író programra is. Az átlagos programok sajnos nem túl megbízhatóak. Gyakran egyáltalán nem lehet velük „image”-et készíteni és a merevlemezzen tárolni, esetleg a tulajdonképpeni írásnál mondanak csődöt. A legjobb, ha 1:1-ben másoljuk a CD-t. Mindenesetre ez az elegánsabb megoldás, és emellett megvan az az előnye is, hogy nem sértjük meg vele a szerzői jogot. A program eredeti formájában marad, hiszen nem manipuláltuk az adatokat.

Mióta egyre jobban terjednek a CD-írók, az áruk pedig egyre lejjebb megy, eluralkodott a szoftveriparon a félelem. Egyre több szoftvercég – hogy védje magát a kalózmásolatoktól és a velük járó milliós nagyságrendű veszteségektől – a legkülönbözőbb *másolásvédelmi eljárásokhoz* nyúl. Különösen a játékgyártók védik CD-iket az illegális kopírozás ellen. Pedig nagyon sok játéknál fennáll a veszélye, hogy az adathordozó megsérül, és a programot többé nem lehet, vagy csak korlátozottan lehet használni. Hogy ez ne történhessen meg, megmutatjuk, hogyan lehet az esetek többségében *működő biztonsági másolatot* készíteni.

Másolásvédelmi eljárások

A szoftvergyártóknak eszükbe jutott egy más, hogy megnehezítsék a kalózmásolók életét, s többféleképpen is megakadályozzák a CD-k másolását. A módszereket durván négy különböző kategóriába oszthatjuk:

A CloneCD magyarul is beszél

1 Kódolás: A CD tartalmának egy része kódolva van, s digitális aláírás van. Ha a CD-ROM nem ismeri fel ezt az aláírást, akkor nem tudja elolvasni az adatokat.

2 Lockmastering: Ez a módszer azt jelenti, hogy a CD gyártásánál az adatsávba egy fizikai ismertetőjelet illesztnek. Ha ez a jel hiányzik, akkor nem indul el a program.

3 Szándékos hiba: A CD adatsávjába hibás szektorokat kevernek. Ezek írásnál hibás adatértéket adnak át és a másolási folyamat leáll.

4 Dummy Files: az adatokat nagyon nagy fájlokban helyezik el, akár több mint 600 Mbájtosokban. Ezeket a fájlokat gyakran manipulált CD-tartalomjegyzékek, TOC-kal kombinálják. Ez olyan értékekkel utal egyes fájlokra, amelyek nem egyeznek a valódi mérettel.

2-333-3333

06-209/333-333

136,- Ft/km*

*telefonos rendelés esetén, a nap 24 órájában, Budapest bármely pontjáról

Az ismert gyártók azonban nemcsak egyetlen módszerre hagyatkoznak, hogy megvédjék a programjaikat. Általában különböző „keveréket” használnak. A következő módzatokat a legerjedtebbek:

Laserlock

A *Laserlock* trükkje a kódolt szoftver és a fizikai megjelölés kombinálása. A másolásvédelem három biztonsági fokozatból áll össze:

1. A start fájl .exe kódolása miatt a program csak akkor indul el, ha a CD a meghajtóban van.

2. A fizikai jelölésnek, amelyet a gyártásnál a Lockmastering eljárással illesztettek a CD-be, az a feladata, hogy megakadályozza a CD-íróval történő sokszorosítást.

SafeDisk

A brit *C-Dilla* és *Macrovision* cégek a *SafeDisk* másolásvéddel látták el a szoftveripart. Itt is több eszközt használnak egyszerre az orvmásolók ellen:

1. A CD root könyvtára egy .exe és egy .icd fájl tartalmaz. Ez az .icd fájl a tulajdonképpeni indítófájl, viszont le van zárva és csak az .exe fájl tudja inicializálni.

2. Az eredeti CD-be digitális jelölést préselnek, amelyet a CD-író nem tud előállítani. Ezt a jelölést indításkor egy program lekérdezi. Ha hiányzik az adathordozóról, akkor a szoftverkulcs nem tud működni, és a program nem indul el.

SecuROM

A japán szoftver- és hardvergyártó *Sony* saját védelmi rendszert fejlesztett ki a szoftverkalózkodók ellen. A *SecuROM* azonban más gyártóknál is megtalálható.

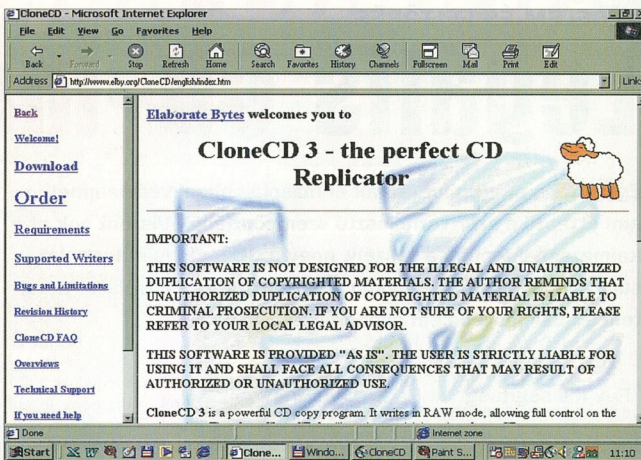
1. A *SafeDisk*hez hasonlóan, a *SecuROM* is egy digitális IC-t használ. Ezt az adatsávba integrálják és csak néhány bitből áll.

Az azonosításra való felhívás és a kódolás a végrehajtható indítófájlba van befüzve. Az autentitásvizsgálat a CD-ROM-névre és a speciális adatokra vonatkozik. Ha a CD-t eredetinek ismeri fel, kikódolja az indítófájlt a telepítőkönyvtárban, és a szoftver elindul.

2. Esetenként a *SecuROM* a „hibás adat” variációval is bővíti. Az adatsávba hibákat építenek, amelyek megakadályozzák a korrekét másolást.

Így ismerhető fel a másolásvédelem

Az imént ismertettük a legfontosabb másolásvédelmi eljárásokat és három leg-

Érdemes felkeresni az Elaborate Bytes honlapját

elterjedtebb kivitelezési formájukat. De honnan ismerhető fel, hogy éppen melyikkel van védve a CD-nk? Nem kell megjedni, ez egyszerűbb, mint amilyenek tűnik. Minden másolásvédelemnek speciális jelei vannak, amelyek által azonosíthatók. Az alábbiakban összefoglalunk néhány egyértelmű jelet.

Laserlok: Ezt a fajta védelmet könnyű felismerni. Ha Windows Explorerrel beolvassuk a CD-t, látjuk a fájlokat és könyvtárakat, amelyeket tartalmaz. Kapcsoljuk be a *Minden fájl megjelenítése* opciót. A root könyvtárban megjelenik egy *Laserlok* nevű könyvtár, s ebben van a „másolásgátló”.

SafeDisk: A *SafeDisk*nek különböző ismeretlegejei vannak. Ha az Explorerben a *00000409.016*, *00000409.256* fájlok vagy a *clockspl.exe* fájl látható, biztosan lehetünk benne, hogy a programozók ezt a fajta védelmet használták.

SecuROM: A *SecuROM* felismerése a legkönnyebb. Bár a CD-n nem találunk speciális fájlokat, amelyeket első pillantásra felismerhetnénk, de a Sony mint a *SecuROM* feltalálója, nem tudta megállni, hogy ne dolgoztassa logóját a CD-be.

Segít a CloneCD

A shareware *CloneCD* programmal jóformán minden CD 1:1-ben másolható. A regisztrálatlan verzióban is minden fontos funkció rendelkezésre áll, bár az írási sebesség kétszeresre van limitálva, és a köz-

vetlen CD-ről CD-re írás sem lehetséges. A program megtalálható az interneten, és CD-mellékletünkön is.

A legjobb persze, ha a *CloneCD*-t a *CloneCD Games Database* eszközzel használjuk. Ez a freeware program sok esetben megbízhatóan kimutatja a másolásvédelem kombinációit. Ha egy CD védelme nem ismerhető fel biztosan, az adatbázis mindenképpen segít.

A *CloneCD*-vel kétféleképpen készíthetünk biztonsági másolatot. Vagy készítenk egy „image”-et, amely először a melevlemezre kerül, és egy második munkafolyamatban íródik ki a CD-re, vagy „on the fly” másoljuk a CD-t, vagyis közvetlenül CD-ről CD-re.

A *CloneCD* egyedi beállításokat kínál a másolásvédelem különböző fajtáihoz. A HTML súgó pontosan elmagyarázza a CD-olvasás és -írás beállításait, s még a támogatott CD-meghajtókat és -írókat is felsorolja. Telepítéskor a *CloneCD* felismeri a csatlakoztatott meghajtót. Fontos, hogy a CD író RAW módban olvassa és írja az adatokat. (Lásd még „25 tipp CD-írásához” cikkünket.)

Ezekkel a ismeretekkel felvértezve, már készíthetünk a programunkról privát használatra egy biztonsági másolatot. De ne felejtjük el, hogy a programokról csak biztonsági másolatot szabad készíteni, amelyek saját tulajdonunkban maradnak. A másolatok eladása tilos és büntetendő cselekmény.

Telekommunikációs megoldások a Boschtól: meggyőzően egyszerű.

Mit jelent napjainkban a hatékony telekommunikáció fogalma? Milyen szolgáltatások lehetségesek és melyek ezek közül az Ön számára legfontosabbak? A telekommunikációs rendszerek útvesztőjében a Bosch egyszerű és meggyőző megoldásokat kínál: a DECT rendszert vagy a kényelmes Integral alközponti rendszereket. Minden vállalat számára az ideális megoldás a testreszabott telekommunikáció. A legkisebb költségű útvonal automatikus megkeresésével Ön hívásdíjat takaríthat meg. Telekommunikációs rendszerek a Boschtól, amelyekkel Ön csökkentheti telefonköltségeit. További információ: Tel.: (1) 43 13-7 00 vagy Fax: (1) 43 13-7 17, E-mail: info.telecom@hu.bosch.com, Web: www.bosch.hu.

A helyes kapcsolat.

TENOVIS

BOSCH

25 TIPP CD-ÍRÁSHOZ

Kisütöttük

Ha előző CD-író tesztünkön felbuzdulva ilyen készüléket vásároltak volna, máris elolvashatják, mi az, amire a CD-írás során ügyelniük kell. Ötleteinkből azonban azok is méríthetnek, akik már régebb óta birtokolnak ilyen masinát.

1. SCSI vagy IDE?

Ha egy CD-RW-meghajtó vásárlása előtt állunk, felmerül a kérdés, hogy az eszköznek IDE vagy SCSI-csatlakozása legyen-e. Mindkét beszerzésnek megvannak az előnyei és a hátrányai. A SCSI-meghajtók gyorsabb adatátvitelt tesznek lehetővé, és egy SCSI-vezérlőre legalább 15 eszközt lehet csatlakoztatni. Az IDE portra csak négyet, és ezek közül általában egy helyet már elfoglal a merevlemez, tehát csak három marad a meghajtóknak és a további merevlemezeknek. Viszont a SCSI-írók drágábbak, mint az IDE-írók, és szükség van még hozzájuk egy SCSI-kártyára is, ami újabb kiadást jelent.

2. Egy kombi- vagy két külön meghajtó?

Egyes gyártók már kombimeghajtókat is kínálnak, tehát olyan meghajtókat, amelyek DVD-t olvasnak és CD-RW-t írnak. Egy ilyen eszköz vásárlása akkor ajánlatos, ha meg akarunk spórolni egy IDE portot, például egy újabb merevlemez számára. A kombimeghajtók azonban nem egészen olcsók. Ezen kívül az egyedi meghajtók többnyire valamivel jobbák, mint a kombik. Ezért csak akkor válasszuk a kombit, ha valóban túl kevés szabad IDE-csatlakozásunk van.

3. Második meghajtó?

A CD-RW meghajtók természetesen nemcsak írják, hanem olvassák is a CD-ket. Az újabb írók olvasási teljesítménye már semmivel sem marad el a „normál” meghajtókéétól. Ennek ellenére legyen az író mellett egy második CD-meghajtó a

gépünkbe építve. Ha a CD-RW meghajtókat olvasónak is használjuk, az író az olvasási műveletekkel többletterhelést kap. Ez a lézeroptika könnyebb ellátfőtudásához vezethet, ami olvasáskor nem okoz problémát, az írás folyamán azonban hibák adódhatnak. Ezen kívül egyetlen meghajtóval nincs lehetőségünk az „On-the-Fly” írásra, tehát a CD-ről CD-re közvetlenül másolásra.

4. 8, 12, 16, 20 vagy 24?

Ha új író beszerzésére kerül a sor, mérlegeljük, hogy és milyen gyakran fogjuk használni az eszközt. Mert nem mindenkinek éri meg a legújabb és leggyorsabb író megvenni. Ha például csak adatokat akarunk alkalmanként CD-re menteni, ehhez egy 8-szoros író tökéletesen elegendő. Ezzel sincs 10 percnél sokkal több időre szükség 640 Mb/íjnyi adat kiírására.

5. Elég volt a Buffer-Underrun hibából!

Ha új írót veszünk, ügyeljünk rá, hogy rendelkezzen a Buffer-Underrun hibát kivédő mechanizmussal. Ennek a tulajdonságnak mostanában *Burn-Proof*, *Just-Link* vagy *Seamless Link* a neve. Valamennyi újabb készülék tartalmazza ezt a technológiát.

6. RAW-mód

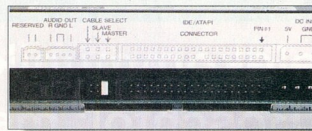
Egy CD-RW meghajtó vásárlásakor feltétlenül nézzük meg, hogy tud-e RAW-módban olvasni és írni adatokat. Csak ez a tulajdonság teszi ugyanis képessé írásvédett eredeti szoftverek biztonsági másolatának az elkészítésére.

7. A BIOS fékezése

Ha meghajtót változtatunk vagy bizonyos szoftvereket telepítünk, esetenként egy melegindítás szükséges ahhoz, hogy a változtatások érvénybe lépjenek. Ilyenkor a számítógép újra és újra megszakítja a SCSI-író inicializálását, ugyanis a SCSI egyszerűen túl gyors a BIOS-nak. Hosszszabítsuk meg a bootolási folyamatot például úgy, hogy a BIOS-ban bekapcsoljuk a részletes memóriatesztet.

8. Master és slave

Ha egy író IDE-csatlakozással építünk be, meg kell állapítanunk, hogy a meghajtó mesterként vagy slave-ként van-e konfigurálva. A gépben rendszerint két IDE-port van, amelyekre két-két eszközt csatlakoztathatunk. Többnyire egy meghajtó vagy egy merevlemez már van a

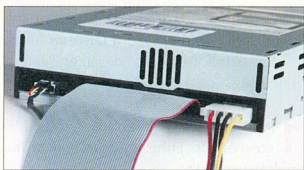
Itt lehet megállapítani, hogy az írónk mester- vagy slave-re legyen konfigurálva

porton, és az mesterre van állítva, így az írónál a slave beállításra van szükség. A meghajtó hátoldalán találunk egy jumpert, amely ezt a beállítást szolgálja. Állítsuk slave-re! Az írón többnyire van egy matrica, amely mutatja a helyes elhelyezést. Előfordul, hogy a szükséges információ közvetlenül a meghajtó hátlapján található.

9. Az IDE-kábel helyes csatlakoztatása

A legtöbb, főleg újabb, meghajtónál az IDE-kábel csatlakoztatása nem okoz problémát. Csak egy irányban megy be a meghajtó csatlakozóhelyére, így a hiba kizárható. Ne próbáljuk a kábelt beerőszkolni, mert sérülhet a meghajtó. Ha nem vagyunk biztosak abban, hogy jó irányban csatlakoztatjuk az IDE-kábelt, akkor segíthet, ha tudjuk: az IDE-kábelnek van egy pirossal jelölt ere. Ez jelöli a kábel 1. csatlakozását. Kössük ezt össze a meghajtó 1. csatlakozásával. Ugyancsak segít a tájékozódásban, hogy

Ötletek, fogások

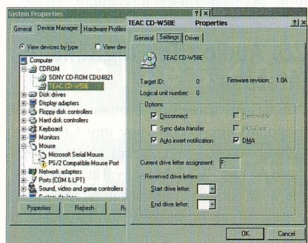

Az IDE kábel piros erének az tápcsatlakozó felé kell mutatnia

a kábel színes ere mindig a meghajtó tápcsatlakozása felé mutat.

10. DMA-aktiválás

Ha beépítettük a CD-RW meghajtónkat, a Windowsban még meg kell változtatnunk néhány beállítást ahhoz, hogy az író optimálisan működjön. Először győződjünk meg arról, hogy aktív-e a DMA.

A DMA bekapcsolásával megnövelhetjük az adatátviteli sebességet

A *Direct Memory Access* egy eljárás, amellyel az adatok közvetlenül a memóriával cserélődnek, a processzor közreműködése nélkül. Ez megnöveli az adatátviteli sebességét. A DMA-t így kapcsolhatjuk be:

1 Kattintsunk a jobb egérgombbal a *Saját gép* ikonra az Asztalon. Megjelenik a helyi menü, amelyből válasszuk az *Tulajdonságok*-at.

2 A most megjelenő *Rendszer tulajdonságai* ablakban válasszuk az *Eszközkezelő* regisztrertlapot.

3 Egy listán fel van sorolva valamennyi telepített hardverösszetevő. Ha duplán kattintunk a *CD-ROM-RA*, megjelenik valamennyi DVD-, CD- és CD-RW-meghajtónk. Jelöljük ki az író, és kattintsunk az *Tulajdonságok*-ra.

4 Válasszuk a *Beállítások* regisztrertlapot. Itt megtaláljuk a DMA kontrolldobozt. Egérkattintással aktiváljuk ezt a funkciót. Hagyjuk jóvá a változtatást OK-val, és indítsuk újra a gépet.

5 Ellenőrizzük, hogy a DMA-mód a CD-olvasáson is be van-e állítva. Ez akkor fontos, ha a CD-kről közvetlen másolatot akarunk készíteni.

11. Áramtalanítás

Mielőtt az író beépítjük a PC-be, lépünk ki a Windowsból, és kapcsoljuk ki a számítógépet. Hogy egészen biztosra menjünk, húzzuk ki a tápkábelt is, és várjunk két-három percet. A számítógép most feszültségmentes. Legyünk mi is azok. Földeljük magunkat, vagyis fogjunk meg egy fűtőtestet vagy hasonlót. Most kezdődhet a beépítés.

12. Kapcsoljuk ki a képernyővédőt!

Ha CD-RW meghajtónkat használjuk, kapcsoljuk ki a képernyőkímélőt, mielőtt CD-t íránk. Ha CD-írás közben elindul a képernyőkímélő, az megszakítja az írási folyamatot, és a CD tönkremegy. Ez különösen a Burn-Proof technológiát nélkülöző meghajtókra érvényes.

13. A Firmware-en múlik

Hogy a CD-írónk optimálisan működjön, fontos, hogy a legújabb firmware-verziót telepítsük. Időről időre ellenőrizzük, hogy van-e újabb firmware-kiadás.

14. Csalóka ajándéksoftver

Egyes írókhoz a szokásos íróprogram mellé további kiegészítő programokat is adnak. Legyünk óvatosak: az ilyen írókészletek egy része valamivel drágább, mint a szoftver nélküli meghajtó. Ezért mérlegeljünk pontosan az árat.

15. Az automatikus lejátászás kikapcsolása

Sok CD-n automatikusan elindul egy program, ha a lemez a meghajtóba helyezük. Ha az automatikus lejátászás funkció pont egy írási folyamat kellős közepén indul el, akkor megszakítja az írást, és a

nyers CD tönkremegy. Ezért fontos, hogy kikapcsoljuk ezt az opciót.

Egyes íróprogramok ugyan automatikusan elintézik ezt, de hogy biztosra menjünk, végezzük el a beállítást manuálisan. Ezt megtehetjük minden egyes CD-nél külön: ehhez tartsuk lenyomva a *Shift* gombot, ha új CD-t teszünk a meghajtóba. Persze van egy kényelmesebb megoldás is: általában is leltíthatjuk ezt a funkciót.

1 Váltunk a *Beállítások* regisztrertlapra a *Meghajtó tulajdonságai* ablakban.

2 Kapcsoljuk ki az *Automatikus lejátászás* opciót. Kattintsunk az OK-ra.

16. SCSI-író terminálása

Egy SCSI-vezérlőre legalább 15 végkészületet csatlakoztathatunk. Ha a CD-író az utolsó eszköz a sorban, kapcsoljuk ki a végzáró ellenállást azon az eszközön, amelyik eddig az utolsó volt, és helyette a CD-írónk kapcsoljuk be.

17. A sebesség figyelembevétele

Megfelelő nyers CD nélkül a legjobb író sem ér semmit. Épp az új, nagysebességű meghajtóknál nem használhatunk bármilyen nyers CD-t. Minden írható CD-re rá van írva, milyen legnagyobb sebességgel lehet rá írni. Maximális sebességgel csak arra a CD-re írhatunk, amelyek ezt támogatja. Különösen a 24-szeres írókhoz szükséges a megfelelő média. Még ha esetenként sikerülhet is „lassúbb” lemezekre teljes sebességgel írni, ezt kerüljük el. Különben nincs garancia a tökéletes adatbiztonságra.

18. Nem minden CD-RW egyforma

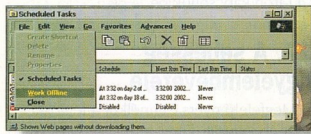
A CD-RW meghajtók a 10-szeres sebességet is elérik az újírható CD-kkel. Különösen kell ügyelni a megfelelő nyers CD-re. Vannak CD-RW médiák egyszerűstől négyeszeres sebességű, és vannak négyeszerestől a tízszeresig. Ezeket a *High Speed CD-RW*-ket kizárólag *High Speed* írókban használhatjuk. Az újírható CD-knél egyáltalán nem lehetséges lassúbb médiákat használni a gyorsabb íróhoz.

19. Használjunk speciális audio-CD-t?

A nyers CD-k választéka bő. Többek között hangfelvételekhez is létezik speciális nyers CD. Ezekkel azonban nem érünk el jobb minőséget, ha PC-n állítunk elő zenei CD-t, mert itt olyan médiáról van szó, amelyeket hifi-íróhoz kell használni. Ezek valamivel drágábbak, aminek nem a minőséghez, hanem a magasabb szerzői jogi díjakhoz van köze. A hifi-íróban nem lehet adat-CD-t használni, mivel ezek az egyedi készülékek az audio-CD-k struktúráját ismerik.

20. Automatikus taszkok lekapcsolása

A Windows 98-tól kezdve az operációs rendszer tartalmaz egy *Feladatütemezőt*, amely bizonyos karbantartási munkákat bizonyos időközönként automatikusan végrehajt. Amilyen hasznos ez az eszköz egyébként, olyan végzetes lehet, ha vala-

Függesszük fel a Feladatütemező működését

melyik feladat, például a *ScanDisk*, CD-írás közben elindul. A következmény az írás azonnali megszakadása és egy eldobható CD. Kapcsoljuk hát ki a *Feladatütemezőt* arra az időre, amíg CD-t írunk.

1 Kattintsunk jobb egérgombbal a *Feladatütemező* ikonra a Tálcán jobbra lent, az óra mellett.

2 Válasszuk a *Feladatütemező* használatának *felüggesztése* opciót. Ha befejeztük az írást, ugyanezen a módon kapcsoljuk vissza az eszközt.

21. 24-szeres médiák laposkúszásban

Ha 20-szoros vagy 24-szeres írónk van, és ennek ellenére egy- vagy kétszeres sebességgel akarunk megírni egy CD-t, ne használjunk 24-szeres nyers CD-t. Ezeknek a lemezeknek a tárolórétegét nagy sebességre tervezték.

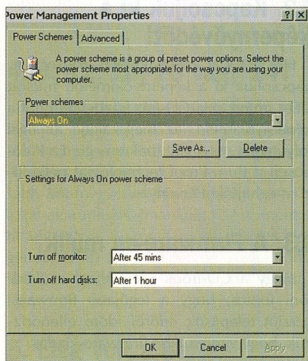
Ha nagyon lassan írunk, a CD nagyon lassan fordul, a lézer hosszabban időzik egy helyen, és az említett réteg megsérülhet. Ilyen esetekben használjunk kisebb sebességgel nyers CD-t. Ezek valamivel olcsóbbak is a 24-szereseknél.

22. Aktuális írószoftver

Rendszerint minden CD-író mellé megkapjuk a szükséges írószoftvert. Figyeljünk rá, hogy ez a program legfrissebb verziója legyen, mert a korábbi verziókhöz nem kapunk ügyféltámogatást.

23. A Powermanagement kikapcsolása

Alapbeállításban a Windows 98-nál be van kapcsolva az *Energiagazdálkodás*. Ez a beállítás is negatívan befolyásolhatja az írási folyamatot. Kapcsoljuk ki ezt a funkciót.

Kapcsoljuk ki a Windows Energiagazdálkodásat, hogy CD-írás közben ne érhessek kellemetlen meglepetések

1 Menjünk a *Start/Beállítások* kereszttől a *Vezérlőpult*ra.

3 Kattintsunk az *Energiagazdálkodás* ikonra. Különösen fontosak azok a beállítások, hogy a PC soha ne menjen készenléti állapotba, illetve ne kapcsolja ki a merevlemez.

24. NT: kapcsoljuk ki a CD-automatikát

CD-írás közben NT és 2000 alatt is bosszúságot okoz az *Energiagazdálko-*

dás. Sajnos ezeknél a rendszereknél közel sem olyan egyszerű tartósan lekapcsolni ezt a funkciót, de azért van rá lehetőség.

1 Indítsuk el a *Regisztrációs adatbázis-szerkesztőt*. Ehhez a *Start/Futtatáshoz* írjuk be: *regedit*.

2 Menjünk a *HKEY_LOCAL_MACHINE\kulcsra*. Keressük meg a *\System\CurrentControlSet\Services\Cdrom* rubrikát.

3 Kattintsunk duplán az *Autorun* bejegyzésre. Az értéket írjuk át 0-ra. Ezzel kikapcsoljuk az automatikus lejátszást. Ez azonban csak az NT-be aktuálisan bejelentkezett felhasználóra érvényes. Ha a gépen több felhasználó is regisztrálva van, azoknak is egyenként be kell jelentkezniük, és elvégezni ezt a beállítást.

25. Audio CD-k digitális lejátszása

A CD-író a legtöbb esetben a második meghajtó DVD- vagy egy CD-olvasó mellett. Ha az íróval zenét akarunk lejátszani, azzal a problémával találkozunk, hogy az analóg audiókábellel már nincs több szabad csatlakozás a hangkártán, mert ezt az első meghajtó általában már elfoglalja. A Windows ME kínál egy beállítást, amellyel audiókábel nélkül is lejátszhatunk zenei CD-eket.

1 Nyissuk meg jobb egérgombbal a *Sajátgép* helyi menüjét, majd a *Tulajdonságok*-at. Válasszuk az *Eszközkezelő-t*, ott a CD-ROM-ot, és jelöljük ki a CD-író-t. Kattintsunk a *Tulajdonságok*-ra.

2 A Windows 98-ból ismert regiszterlapok mellett a Windows ME-nél megjelenik a *Tulajdonságok* lap is. Ezt válasszuk ki.

3 Tegyük pipát a *Digitális CD-audio aktíválása ehhez az eszközhöz* kontrollalaphoz elé.

4 Fogadtassuk el a beállítást egy kattintással az OK gombra. A zenei CD-eket most már digitálisan fogjuk lejátszani, és többé nincs szükség az analóg audiókábelre. Ezt a funkciót azonban nem minden meghajtó támogatja.

Write

Spreadsheet

Database

Draw

Photopoint

**Legális szoftver
reális áron!
38 000,- Ft.**

ability office 2002

Teljeskörű irodai programcsomag

- **Szövegszerkesztő**
(* .doc formátum támogatás)
- **Táblázatkezelő**
(* .xls formátum támogatás)
- **Adatbáziskezelő**
(* .mdb formátum támogatás)
- **Képszerkesztő**
(* .psd formátum támogatás)

Ability Office Kft.

1054 Budapest

Zoltán u. 11.

Tel.: 472-0485

Email: info@ability.hu

http://www.ability.hu

Megjelen a C++Builder 6!

**Gyors C++ e-business fejlesztés
Web Services-szel**

BizSnap: szállítson business-to-business integrációt a Web Services-szel, kihasználva a BizSnap-et!

WebSnap: váltsa meg a RAD teljesítményét és sebességét Web alkalmazásfejlesztésében a WebSnap-pe!

DataSnap: építsen a DataSnap-pe! Web Services létrehozására alkalmas adatbázis middleware-t, amely megfelelően skálázható, és együttműködik az On e-business megoldásaival!

Készítsen keresztplatformra kész megoldásokat!
Implementáljon vállalati szintű e-business alkalmazásokat!

Real performance.
Real results.
Real C++

Delphi 6 Enterprise Upgrade 732 500,- helyett 563 100,- Ft*

Oktatási kedvezmény!

Diákoknak, tanulóknak és oktatóknak kedvezményes árral tartalmazzuk!

Cross-Platform RAD akció!

Delphi 6 Professional Full System + Kylix Desktop Development
*Árunk az sF8-t nem tartalmazza!

MOST CSAK 177 900,-

TANFOLYAMAINK

Továbbra is várjuk mindenkor érdeklődés, jelentkezésüket, akik fejlesztésükkel szemben ennél többet szeretnének megtudni!

Delphi – Kylix	kezdő: április 8. haladó: április 15.
InterBase – SQL	server: április 18. kezdő: április 8. haladó: április 15.
C++Builder	kezdő: április 8. haladó: április 15.
Java – JBuilder	átal: április 22-26. haladó I: március 25., május 6. haladó II: április 2-6. EJB: április 8-12., 15-19.

Borland

Borland Magyarország Kft.
1143 Budapest, Hungaria köz 3-5.

telefon: (06-1) 467 17 80
fax: (06-1) 263 00 98
e-mail: info@borland.hu

www.borland.hu

A KIMSOFT áprilisi ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)

Borland Delphi 6 Prof. Spec.	161 900,-	Adobe Acrobat 5.0 Ujgr.	102 900,-/41 800,-
CorelDRAW 10 "magyar" special	127 900,-	Adobe Photoshop 6.0 CE for Win.	262 400,-
illuminatus Opus (multimédia-fajl.)	27 400,-	AutoCAD LT 2002 Ujgr.	209 900,-/64 900,-
Macromedia Super Pack (Dreamweaver 3, Flash 4, Freehand 3, Fireworks 3)	54 900,-	Big Box of Art (ClipArt gyűjtemény)	30 900,-
Norton Antivirus 2002 magyar	17 800,-/11 200,-	Borland Delphi 6 Prof. Upgrade	124 900,-
Norton SystemWorks 2002 Spec.	20 900,-	CorelDRAW 10 "magyarul értünk" Up.	89 900,-
Picognita Ommipage 11 (OCR progr.)	34 900,-	Corel Bryce 5 Ujgr.	98 900,-/68 200,-
PaintShop Pro 7 Special	27 400,-	Crystal Reports 8.5 Prof.	144 900,-
		Drive Image 5.0 Ujgr.	15 900,-/10 900,-
		Easy CD Creator 5.0 Platinum Ed.	19 900,-
		Hemera Photo Objects 1 / II. 28 400,-/28 400,-	
		Install Shield Developer 7.0	387 900,-
		Kulcs-Szét Készlet és Számia	59 900,-
		Macromedia DreamWeaver 4.0	122 400,-
		Macromedia Flash 5.0	153 900,-
		MathType 5.0 (egyeztesítőszerkesztő)	44 900,-
		McBMouse 3.0 Prof. (240 000 szék)	15 000,-
		MS Office XP for Win32 Mult.	151 900,-
		MS Office XP Developer	256 400,-
		MS Profiling Tools 2002 Multiangus 25 900,-	
		MS Visual BASIC 6.0 Pro.	167 900,-
		MS Visual C++ 6.0 Pro. Ujgr.	86 900,-
		MS Visual 8.0 for Win32	59 900,-
		Nero 5.5 (CD-ripl program)	18 900,-
		Norton Internet Security 2002	22 400,-
		Norton pcANYWHERE 10.5 Win32	64 900,-
		Norton SystemWorks 2002 Ujgr.	16 400,-
		PKZip 4.5 Win32	12 900,-
		Visio 2002 Std. Upgrade	66 800,-/33 200,-
		Veritas Backup Exec 4.5 Desktop	10 400,-
		WinFax Pro 10 for Win. Up.	24 400,-/14 600,-
		Windows XP Prof. Ujgr.	97 900,-/65 900,-
		Windows XP Home / Prof OEM 27 900,-/45 900,-	
		Világlatás (Cartography)	7 946,-
		WinZip 8.1 for Win32	12 400,-

Multimédia CD-ROM-ok

Angol-magyar Ország nagyzótár 15 170,-
Német-magyar Halász-nagyzótár 15 170,-
Encyclopaedia Britannica 2002 Dix. 20 527,-
Erettség és felvételi feladatok (5 tantárgy) 3 116,-
Jókai Mór összes művei 6 000,-
Magyarország nemzeti parkjai II. 3 562,-
ManóC / Manó Olvasás 2. 4 277,-/4 277,-
Osztrák-Magyar Monarchia 8 000,-
Várak, kastélyok, legendák I. 4 902,-
Világlatás (Cartography) 7 946,-
WinZip 8.1 for Win32 12 400,-

A közzétart árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

Kimsoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.

1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.

Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760

Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg

Internet honlapunkat: www.kimsoft.hu

Hívják őket palmtopnak, PDA-nak, Pocket PC-nek, kézisámítógépnek, sőt még tenyér-gépnek is, egy biztos: ezek azok az eszközök, amelyek a táskánkban, a zsebünkben és természetesen a kezünkben is kényelmesen elférnek, és elsődleges feladatuk a mindennapi teendők észben tartása. Vagy ennél több?

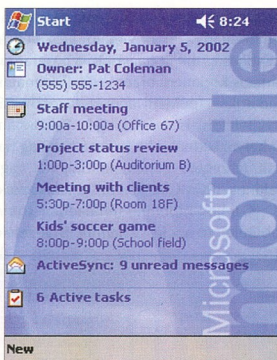
PALMTOPOK TESZTJE

Titkár(nő) a zsebben

Gyártó, típus	Operációs rendszer	CPU	RAM	ROM	Kijelző	Interfészek
Casio Cassiopeia E-200	MS Pocket PC 3.0.11171	Intel StrongARM SA1110 206MHz	64 Mbájt SDRAM	32 Mbájt Flash	240x320, Reflektív 3,5" TFT (65.536 szín)	RS232C (soros), USB, CF Type II, MMC/SD, PC Card, IrDA, fejhallgató, mikrofon, hangszóró
Casio Pocket Viewer PV-S460	Pocket Viewer OS	n. a.	4 Mbájt	-	160x160, kétszínű	RS232C (soros)
Compaq iPAQ H3800	MS Pocket PC 3.0.11171	Intel StrongARM SA1110 206MHz	64 Mbájt SDRAM	32 Mbájt Flash	240x320, Reflektív 3,5" TFT (65.536 szín)	RS232C (soros), USB, CF Type II, PC Card, IrDA, fejhallgató, mikrofon, hangszóró, opc. Bluetooth
Franklin eBookMan EBM-911	eBookMan Operating System 2.0	Franklin RISC	16 Mbájt SDRAM	-	240x200, 16 szürkeárnyalatos LCD	USB, MMC, fejhallgató, mikrofon, hangszóró
Handspring Visor Tréo 180	PalmOS 3.5.2H4.0	Motorola Dragonball VZ 33MHz	16 Mbájt	-	160x160, 16 szürkeárnyalatos LCD	900/1800 MHz GSM, IrDA, HeadSet aljzat, mikrofon
Handspring Visor Neo	PalmOS 3.5.2H3	Motorola Dragonball VZ 33MHz	8 Mbájt	-	160x160, 16 szürkeárnyalatos LCD	RS232 (soros), USB, IrDA, mikrofon
Handspring Visor Pro	PalmOS 3.5.2H3	Motorola Dragonball VZ 33MHz	16 Mbájt	-	160x160, 16 szürkeárnyalatos LCD	RS232 (soros), USB, IrDA, mikrofon
HP Jornada 568	MS Pocket PC 3.0.11171	Intel StrongARM SA1110 206MHz	64 Mbájt SDRAM	32 Mbájt Flash	240x320, Reflektív 3,5" TFT (65.536 szín)	RS232 (soros), USB, CF Type I Extended, IrDA, fejhallgató, mikrofon
Psion netBook	EPOC	Intel SA-1100 Strong- ARM 190MHz	64 Mbájt SDRAM	-	640x480, 7,7" színes STN LCD	RS232 soros, CF Type II, PC Card, IrDA
Royal DaVinci DV4	n. a.	n. a.	4 Mbájt	n. a.	LCD	RS232 soros, billentyűzet
Royal exCelsior	n. a.	n. a.	378 kbájt	n. a.	6x20 karakteres LCD	RS232 soros, billentyűzet

A mindenki által ismert menedzser-kalkulátor és a személyi számítógép házasításával jöttek létre az első *palmtopok*: azok a készülékek, amelyek elraktározzák és kezelik az adatainkat és kapcsolatot tartanak a PC-vel. A PDA-k (Personal Digital Assistant) és a számítógépen futó PIM (Personal Information Manager) programok között egyre szorosabb lett az összefonódás. Mivel a számítógépet egyre többen használják, egy elektronikus titkárnak is kötelező tartozéka kell legyen a *számítógépes interféz*s. Személyi titkár híján nagyon sokan a közismert Outlook rendszert használják, ahonnan az információkat szinkronizálni tudják a kéziszámítógépükre. A szinkronizálás fontos tevékenység, nem egyszerű letöltést jelent, ugyanis rengeteg olyan eset adódik, amikor nem tudunk – és akár nem is akarunk – a számítógépünk közelében lenni, mégis be kellene írni egy megjegyzést. Az *adatsere tehát kétirányú*. Az igény azonban más tevékenységek irányába is kitérődött, a következő lépésefok tehát a *programozhatóság* lett, amelynek eredményeként ma már a kü-

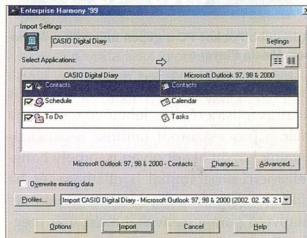

A Pocket PC operációs rendszer a teendők kezelésén alapszik

lönféle mobil operációs rendszereknek több ezer program áll rendelkezésre. Ezek tárolására és használatára a kezdeti 128-256 K memória mára nemcsak a beépített 32-64 Mb-ja teljedett ki, de akár a hagyományos (CF, SD, MM stb.) vagy a különleges memóriakártyák illesztése is megoldott. Ezzel a járulékos interfésszel

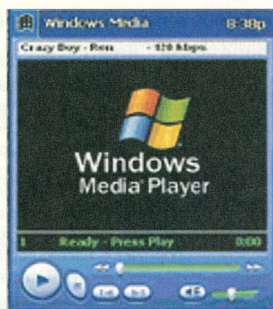
pedig a funkcionalitás terén is bővíthetővé váltak ezek a gépek.

Az *adatbevitel* is sokat fejlődött: a bilentyűzettel kiegészített gépek nemcsak nagyobbak, hanem tipikusan nehezebbek is voltak, a rajtuk való gépelés kényelmét pedig csak kevés gyártó garantálhatta (pl. Psion). Az érintésérzékeny képernyő volt az első, amely megalapozta a tenyergépek jövőjét. Nem csoda, hogy ma ez a legelterjedtebb adatbeviteli eszköz, ugyanis nemcsak pozíciót, hanem írásképet is lehet rögzíteni vele. A gépek gyors

Bizonyos esetekben elég, ha a PC kapcsala mellett a program csak az adatok átkonvertálásáról gondoskodik

Áramforrás	Méret, tömeg	Hozzáadott programok
Lítium Polimer, plusz akkumulátor illeszthető	130×82×17,5 mm, 190g	MS Pocket Word, Pocket Excel, Pocket Outlook, Windows Media Player, Reader, Pocket Internet Explorer, MSN Messenger, CasioMenu, Casio Card Backup Tool
2 x AAA elemek	117×82×129 mm, 140g	Pocket Sheet Sync for Microsoft Excel, Travel Phrase Guide, PC-Sync, Synchronisation for Outlook, Quick Data Copy
Lítium Polimer akkumulátor	134×84×16 mm, 180g	Microsoft Outlook 2002, MS Reader with Cleartype for PocketPC, IBM Embedded ViaVoice Mobility Suite, iPresentation Mobile Converter LE, WordLogic Keyboard, Quick View Plus for WinCE, Compaq Dashboard, MS Pocket Streets, AvantGo, MSN Mobile, Compaq WL110 Wireless LAN PC Card, Pocket PC Games, MS Media Player 7.1 + 8 for PocketPC, MS Reader for PC, Sega Virtual Game Gear, Vegas Games, MS Transcriber, MSIE 6, JcodeRuntime, Illium Software Wallet (Pro), Illium Software ListPro (Pro), StarTap! Download, Afaria, F-Secure FileCrypto for Pocket PC Personal Edition
2 x AAA elemek	5,17×3,39×0,67', 6,5 oz	eBookMan Desktop Manager, Franklin Viewer, Franklin Reader, Audiobook Player, Music Player, Date Book, Address Book, Voice Memo, Memo Book, ToDo Book, Calculator
Lítium-ion	110×69×18 mm, 153g	Telefonkönyv, Gyorskeresés, Határidő+, SMS üzenetek, Blazer webböngésző, Tennivalók, Jegyzetek, fejlett Számológép, Világóra, Költségek, Kábelnélküli beállító és szinkronizáló szoftver (Windows-ra és Mac-re), One-Touch Mail (POP3), Palm Desktop, HotSync Manager, Microsoft Outlook kapcsolat
2 x AAA elemek	122×76×18 mm, 153g	Palm Desktop, Határidő+, Címtár, Tennivalók, Jegyzetek, Gyorskeresés, Fejlett Számológép, Világóra, Levelező, Költségek
Lítium-ion	122×76×18 mm, 153g	Palm Desktop, Határidő+, Címtár, Tennivalók, Jegyzetek, Gyorskeresés, Fejlett Számológép, Világóra, Levelező, Költségek
Lítium-ion	n. a. / 173g	Microsoft Money, MS Reader with Cleartype for PocketPC, hpc Notes 3.07 Lite, CodeWallet Pro, MS Pocket Streets, AvantGo, MSN Mobile, Vindigo, certicom movian VPN (Wireless LAN), Pocket PC Games, MS Media Player 7.1 + 8 for PocketPC, MS Reader for PC, Audible Player, MusicMatch JukeBox 6.0, MS Transcriber, MSIE 6, HP MicrochallVM, HP ChaiVM, HP pocket camera & image viewer software, Omnisolve, AccessPanel, Játékok: Metalion (3D shooter), Pocket Athlete, The Mark (Trial), Fishing Fishing (Trial)
Lítium-ion	235-182×37 mm, 1150g	Time, Alarms, Calculator, Voice Recorder, Jotter, Contacts, Agenda, Data, Word WP, Sheet Spreadsheet, Messaging Fax, Email, Web Internet Browser
n. a.	n. a.	Organizer Link, CompanionLink
3xCR2032 elem	n. a.	Organizer Link, CompanionLink

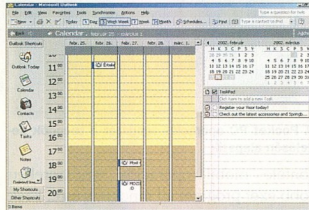

A legtöbb Pocket PC-s gépen működik a Microsoft Media Player-e

processzora pedig a nyomtatott betűs kézírás felismerését is lehetővé teszi. S ha már a processzornál tartunk: tesztpéldányaink között akadt olyan is, amely hangfelismerő programmal is ellátható, és ha diktálni egyelőre még nem lehet neki, de alapvető parancsszavakat azért már megért. Ezen a téren megítélésünk szerint van még mit fejlődni.

A kézziszámítógép hardver- és szoftverkonfigurációja elsősorban a felhasználási területtől függ. Mivel az igények és a lehetőségek látványosan kiteljesedtek, a kínálatban többirányú differenciálódásról számolhatunk be. Beleposztunk azok a gépek állnak, amelyek inkább PC-kapcsolattal ellátott menedzserkalkulátorok, semmint programozható kézziszámítógépek. A közepes, közepes-felső szinten áll-

nak a bővítőkártya nélküli vagy kizárólag memóriakártyával bővíthető készülékek. A szabadságunk itt nagyobb, a programok száma is korlátlan, bizonyos felhasználási feladatokra (például fényképezés, GPS, mobiltelefon) is megfelelőek. Felső szinten helyezkednek el a használhatóság határait feszegető gépek, különleges vagy általános (PCMCIA kártya) csatlakozóikkal. A teljes mobilitás érdekében ma a mobiltelefon opció, valamint a vezeték-

Akik már megszokták az Outlook-ot, biztosan könnyedén fognak bánni az Outlook XP-vel is

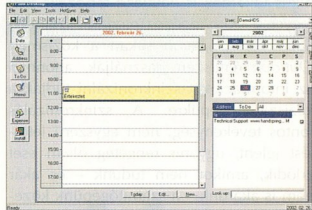
nélküli hálózat kezelése a fő irányvonal. Örvendtek, hogy ezek mellett egy-két különlegesség, mint például MP3-lejátszás vagy az elektronikus könyvek teljes körű kezelése is a funkciók közé került.

Egyszer talán oda is elérkezünk, hogy minden munkahelyen rendelkezésre állnak majd energiatakarékos, strapabíró készülékek, amelyek használatával elefejtjük végre a rendezetlen írszalokat, s a ragadós matricákhoz frisszőgő monitorok.

Az operációs rendszerekről

PALMOS

A kézziszámítógépek története nem is oly régre nyúlik vissza. Ha jól emlékszünk, a *Newton* volt az első, kézírás is felismerő kézziszámítógép, amely nagyobb sikert aratott és *PalmOS* futott rajta. A *PalmPilot*, a *Palm III*, V stb. készülékeket a *3Com* gyártotta, később vált ki belőle a *Palm Computers*, amely kizárólag

A PalmOS gépek windowsos felületén minden áttekinthető

ezen a téren tevékenykedik. A PalmOS meglehetősen stabil operációs rendszer, a feladatai elsősorban a hardver által meghatározott tevékenységekre korlátozódtak. Annnyira sikeres volt a Palm sorozat, hogy sokan ezt lemásolva gyakorlatilag visszavetített a rendszer további fejlesztésére. A kihívásra válaszolva azonban éppen a tavalyi év végén jelent meg a *PalmOS 5*, amely már támogatja a vezeték nélküli hálózatot és az erős biztonsági kódolást is. A multimédia már csak kellemes ráadás.

A palmok túlnyomó többségének operációs rendszere frissíthető. Az adatbevitel a népszerű grafiti területen történik, a karakterek egyszerűsített írásmódját alkalmazva, egyenként felismertette a géppel. Az ékezetek írása következtetés, a jelrendszert könnyű megszokni. Ha nem teszzen, több shareware és freeware program is megjelent, amellyel például az egyéni írásunkhoz igazíthatjuk a készüléket, de a grafiti területen ragasztható billentyűzet-mintára és a hozzá tartozó programra is rábízhatjuk mindezt. Az operációs rendszer programja: címlista, számológép, naptár, könyvelés, e-mail-kliens, jegyzetömb, tennivalók.

EPOC

Elsőként a *Psion* kápráztatta el saját fejlesztésű operációs rendszerével a felhasználókat. Billentyűzettel felszerelt gépei programozhatók voltak, és a haszná-

Értékelés

Tesztünk mezőnyéből nem volt nehéz választani. Az általános felhasználású kézziszámítógépek között – amelyek már programozhatók, jó a számítógépes kapcsolatok és a felhasználási területük is széles – a *Handspring Visor Neo4* választottuk. Úgy gondoljuk, hogy a tudás, az opcionális bővíthetőség (ha nem is olyan széles körű) mindenképpen megéri az árát. A grafiti írási mód több ingyenes programmal is kiváltható, módosítható. Így legfeljebb csak a palmokra jellemző gyengébb háttérvilágítás lehet negatívum.

A speciális feladatokra készült kézziszámítógépek között igencsak nagy a versengés. A köztük lévő kezésszelbeli eltérés nagyon kicsi, ezért itt tesztünk mindhárom gépét nyugodt szívvel ajánl-

juk. A *Cassiopeia* sorozat régóta a legjobb közé tartozik, csupán ízlelésbeli különbség alapján választhatnánk mást. A *HP Jornada* sok hozzáadott programja és ötletes újításai miatt lehet jó választás, elsősorban akkor, ha éppen ezekre van szükségünk. Azt azért nem árt tudni, hogy a jobb palmokhoz illően ezt is akármikor átszabhatjuk, bővíthetjük. A *Compaq* gépe is a triász tagja, amelyet bátran ajánlunk minden, anyagiakkal bővebben elengedett cégnek, vagy a rengeteg hasznos programra és korlátlan bővíthetőségre vágyó felhasználónak.

Különdíjjal jutalmazzuk a *Handspring Treo 180-át*, újító szelleméért, valamint kiemelnénk a *Franklin eBookMan-át* az újdonsült elektronikus könyv, az eBook támogatásáért, a *Psion netBook-ot* az új felhasználási területre való betöréséért.

latuk sem volt bonyolult. Az Epic operációs rendszer Magyarországon fejlesztették ki, majd a nagy sikerre való tekintettel megvásárolta a *Symbian*. A valódi multitaszkos rendszerre a stabilitásáról, a gyors működéséről pedig nem csak a gyors processzor gondoskodik. További előnye, hogy kis tárigényű, ezért több alkalmazásnak marad hely a memóriában. Az adatbevitel elsősorban billentyűzetten keresztül történik, ám a Psion 5-ös sorozatától kezdve érintésérzékeny lett a képernyő, tehát rajzolhatunk is. Az esetleges kézírás felismerés az alkalmazástól függően különleges programokkal történik. A hangfelvétel lehetősége ennél a készüléknél jelent meg először, és ehhez be sem kell kapcsolnunk a palmtopot.

WINCE / POCKET PC

A *Microsoft* – úgy tűnik – szakítani akar a berögzült *Windows* névvel, így nem olyan régen megváltoztatta rendszerre nevét. A főbb változások a tetszetős felhasználói felületen érhetők tetten, de a multimédia eszközök támogatása, a gyors processzornak megfelelő kifinomult kézírásfelismerés is tovább bővült. A névváltoztatáson kívül a *Microsoft* elsősorban a rendszer stabilitásán is növelt, amit tesztkönyvünk annyira azért nem vettünk észre. Az alkalmazásokhoz (pl. *PocketWord*) igazított operációs rendszer valamilyen szinten még mindig a *Windows* mása. Ez sok téren előny, viszont a multitaszkos környezetben a kézziszámítógépek processzora már három-négy együtt futó program esetén is túl van terhelve, még akkor

is, ha alig használnak erőforrásokat. A jobb felső sarkokban lévő OK gombot például X-re cserélték, így még valószínűbb, hogy ellejezzük azt, hogy a program a háttérben tovább fut (illene bezárni). Az adatbevitel a kijelző alsó részén megjelenő grafiti méretű területen történhet (vagy mint mindenütt, külső billentyűzet csatlakoztatásával), ahol különféle programok uralkodhatnak. A *Keyboard* egy 83 gombos billentyűzetet szimbolizál. Az idők folyamán felvételt nyert a Graffiti megfelelője, a *Block Recognizer*, amely betű-szám mezőket tartalmaz (ezek határán nagybetűvel), és az utóbbi idők fejlesztése, a *Transcriber*: az egész képernyőre akár folyó, nyomtatott vagy vegyes írással írhatunk, számokat, képleteket is. A javítás természetesen itt a legnehezebb, ám kellő gyakorlással a hiba csökkenthető. Az operációs rendszer programjai: számlológé, fájlkezelő, Pocket Excel, Pocket Word, *Microsoft Reader*, *MSN Messenger*, naptár, címlista, email kliens, *Internet Explorer*, jegyzetkönyv, tennivalók, *Media Player*.

Tesztünköröl

A kézziszámítógépek feladatai oly szerzetegazóak, hogy nem lehet olyan paramétereket mérni, amelyek mindegyikről teljes képet adnának. Ha az egyszerű használhatóságot tartjuk szem előtt, akkor az egyik, ha a sebességet, akkor a másik emelkedne ki a sorból. Már ha kiemelkedne, ugyanis a processzor sebessége nem határozza meg a használati sebessé-

Köhler Zsolt
tesztlaborvezető

Véleményem

A legtöbb ember, akivel csak beszéltem, felesleges „játékszerűnek” tartja a kézziszámítógépeket. Mi tagadás, a funkcióikat kellő anyagi

hátter és főképpen kellő indítatás hiányában csak nagyon kevesen tudják kihasználni. Nem is olyan régen egy olyan hazai étteremről érkezett hírek, ahol a pincérek vezeték nélküli hálózatban működő palmtopokat használnak a rendelés felvételére, amellyel nemcsak a munka lesz gyorsabb, hanem – hála a könnyen hozzáférhető információknak – talán még a vendégek is örülnek, ha pontosan tudják, mit esznek. Az biztos, hogy egy ilyen készülék nem tesz „csodapincérré”, de az oda vezető úton nagy segítséget nyújt. Egy ilyen sokoldalú eszközt tehát elsősorban ismerni kell, azután jöhet a felhasználás.

get (pl. új teendő felírása), a felhasználástól függő teljesítményigényt persze kielégíti (pl. MP3-lejátszás).

A figyelmünk tehát a termék szolgáltatására, ezen belüli pedig a használhatóságára terjed ki elsősorban, de pontoztuk a termék támogatást is, figyelve a készülékhez adott és letölthető programokat, a telepítés egyszerűségét, a használati útmutatót, s a cég által kínált segítő tevékenységet.

Casio Cassiopeia E-200

A *Casio* kézziszámítógépe a legújabb darab, ám úgy véljük, hogy ez a modell igazán kiváló szolgáltatásokkal dicsekedhet. Operációs rendszere a *Microsoft Pocket PC*, tehát minden tevékenységet ez kezel.

A hozzá adott CD-lemez a *Microsoft* standard telepítőlemeze, ezen az operációs rendszerhez járó programokat és az adatcserehez nélkülözhetetlen *ActiveSync* programot találjuk. A dokkolóegység mellé egyetlen extraként a masszív bőrtök jár. Szerencsére a gép bővíthetősége túlzás ezen a szerény induló

csomagon: CF és SD/MMC memóriakártya bővíthető foglalat is található rajta, az alul elhelyezkedő bővíthető csatlakozóhoz pedig akár PCMCIA foglalatot (és ezen keresztül még sok más), USB interfészt, *Wireless LAN* kártyát is csatlakoztathatunk. A kötelező infravörös port mellett egy távirányító fényhallgató fogadására is képes foglalatot találunk, amely MP3 hallgatásakor hasznos. A beépített 64 Mb-ot memóriában a programok mellett elfér egy- két szám, sőt film is, hiszen a 206 MHz-es *StrongARM* processzor bírja szűzülre. A *Cassiopeia* különlegessége a kézre eső „jog”, a hátránya, hogy ugyanezeket a funkciókat az elől lévő kurzorgombokkal is meg lehetett volna oldani.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Casio Cassiopeia E-200

Forgalmazó: SKK Trade

Ár: 207 992 Ft

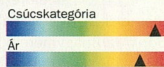
Internet: www.skctrade.hu

Értékelés

Szolgáltatások: 22	1	25
Használhatóság: 22	1	25
Bővíthetőség: 25	1	25
Terméktámogatás: 21	1	25

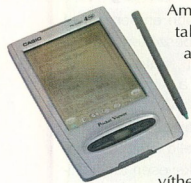
CP 2002/4

90
Pont

- kiváló minőség, Pocket PC alapokon hibátlan, dokkoló nélkül is tölthető
- csupán a hangfelvevő gomb nem esik kézre

Casio Pocket Viewer PV-S460

Amennyire nagyszerűnek találjuk a *Cassiopeia*t, annál kevésbé a *Pocket Viewer*-t. Természetesen a két készülék nem mérhető össze, hiszen amíg az előbbi komolyan bővíthető, univerzális készülék, addig ez utóbbi egy programozható és PC-kapcsolt menedzserkalkulátor. Azért nem szabad lebecsülni az immár 14 változatban kapható készülék egyik legújabb tagját, hiszen 4 Mb-át memóriával dicsekedhet, és ami a legfőbb: magyar nyelvű. Ez sajnos a számítógépünkre települő PIM programra nem igaz, de ügysem

ezt nézzük a legtöbbet. A Pocket Viewer kezelése vagy az előlapon található, billenhető kurzorgombokkal, vagy a cerkával végezhető. A főbb alkalmazásokat (menü, naptár, kapcsolatok, jegyzet, grafikus jegyzet) a kijelző alján lévő ikonokra bőve me indíthatjuk el. Az egyszínű kijelző háttérvilágítását is itt kapcsolhatjuk be, de sajnos automatikusan kikapcsol, az időt pedig 15 vagy 30 másodpercen szabhatjuk meg. A készülékre a mellékelt szoftverekkel új programokat is feltölthetünk, ám a PC-s program saját szinkronizáló modul néha ütök egymást. Előny, hogy az MS Office adatait a Casionak készített *Enterprise Harmony 99*-cel is szinkronizálhatjuk.

Compaq iPAQ H3850

A Compaq szintén az elsők között jelentkezett az akkor még Windows CE operációs rendszerrel felszerelt kézziszámítógépével. Ez alkalommal a Pocket PC-s iPAQ-ot tudtuk kipróbálni, amely a H3800-as sorozat középkategóriás tagja. Indulós szinten a készüléknek „csak” 32 Mb-nyi memóriája tesztpéldányunkban ennek a dupláját találtuk, a csúcscategóriás készülék pedig a nagyobb memória mellett Wireless LAN és Bluetooth kommunikációs eszközökkel is fel van szerelve. Ebből már sejthetjük, hogy a Compaq mindent megpróbál kihozni

zseb PC-jéből. Kezdve ott, hogy a kategóriájának megfelelően kiváló kijelző háttérvilágítása a környezet fényétől függően változik, a különleges LiPolymer akkumulátorokon át a kiváló bővíthetőség minden igénynek megfelel.

A készülékre egy *Extension Pack* nevű modul – mint a burkolat része – csatlakoztatható, így bővíthetjük mobillá a rendszerünket. A kialakítás is remek, a hangfelvételi gombja egy igazi diktafonnak megfelelő helyen található, talán csak az előlapi gombok kerültek közel egy kissé egymáshoz. A nagyteljesítményű processzornak köszönhetően az IBM *ViaVoice* is fut a gépen, tehát a beszédet is felismeri.

Franklin eBookMan EBM-911

A Franklin neve hazánkban kevésbé ismerős, mivel a cég saját utat választott palmtopjainak megalkotásakor. Tesztünkben azért foglal el mégis jelentős helyet, mert a tulajdonságai előre vették a kézziszámítógépek fő felhasználási területeit. Az eBookMan nagyméretű, szürkeárnyalatos kijelzővel ellátott készülék, amelyen csupán a bekapcsoló gomb és a billenthető-megnyomható kurzorgomb kapott helyet. Mivel a készülék elsősorban internetes kiadványok, úgynevezett eBook-ok olvasására készült, azok lapozására és linkjei

közötti tallózásra van szükség. A saját RISC processzorral felszerelt készülék memóriája MMC kártyákkal bővíthető, amelyeken egymás között cserberélhetjük a dokumentumainkat. A PIM szintű programok egy többfeladatos operációs rendszerben foglalnak helyet, s mellettük a hangfelvevő, zenelejátszó program is tartozék.

A kézzírás felismerése saját algoritmus szerint történik, a készítőik a lehető legkönnyebben írható karaktereket vették fel a referenciák közé. Kiegészítő programok, de mindenekelőtt dokumentumok és hanganyagok is találhatóak a cég honlapján, ahol a készülékhez ingyenes, személyre szabott honlapot is kapunk.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Casio Pocket Viewer PV-S460
 Forgalmazó: SKK Trade
 Ár: 36 792 Ft
 Internet: www.skctrade.hu, www.casio.hu

Szolgáltatások: 18	1	25
Használhatóság: 20	1	25
Bővíthetőség: 10	1	25
Terméktámogatás: 16	1	25

CP 2002/4

64
Pont

● teljesen magyar, drag and drop működés

● a szinkronizáló programok nem szertetik egymást

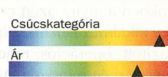
INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Compaq iPAQ H3850
 Forgalmazó: Compaq Magyarország
 Ár: 179 000 Ft
 Internet: www.compaq.hu

Szolgáltatások: 21	1	25
Használhatóság: 21	1	25
Bővíthetőség: 25	1	25
Terméktámogatás: 23	1	25

CP 2002/4

90
Pont

● kiváló kialakítás, sok hozzáadott program

● a rövid hangok néha-néha halkabban szólnak meg

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Franklin eBookMan
 Forgalmazó: BL
 Ár: 103 992 Ft
 Internet: www.bl.hu, www.franklin.com

Szolgáltatások: 19	1	25
Használhatóság: 22	1	25
Bővíthetőség: 16	1	25
Terméktámogatás: 25	1	25

CP 2002/4

82
Pont

● szoros internetes támogatás

● egyelőre kevés letölthető program

Ki kell
Próbálnom!!

Magic eDeveloper v9

A gyors alkalmazásfejlesztés nemzetközi bajnoka, a Magic eDeveloper teljeskörűen kipróbálható, akár többretegű alkalmazás készítésére, akár internetes fejlesztésre is.

Meggyőződhet róla, hogy a megszokott grafikus környezetben alkalmazható technológia sebességével és könnyedségével fog tudni webes, böngészős programokat is fejleszteni. Mindez már a mintában is skálázható, robusztus adatbáziskezelők - SQL - használatával. Amennyiben regisztráltatja magát a Magic Onyx Magyarország Kft.

www.magicsoftware.hu/demonap

oldalán, egy egynapos ingyenes tanfolyamra, megkapja a teljes terméket, dokumentációval, több adatbázis-gateway-vel, Windows, Unix, Linux platformokra. Kap egy magyar nyelvű tankönyvet, számtalan mintapéldával. Mindez 3 hónapig működő licenccel (utána teljes funkcionalitású, de terjedelmében korlátozott demót) is magában foglal.

Minden 20 tanfolyami résztvevő között kisorsolunk egy két-személyes viseigrádi hétvégezt a Hotel Silvanusban.

MAGIC
www.magicsoftware.hu

LINKSYS®

www.linksys.hu

Vezeték nélküli hálózati megoldások

BEFW11S4

Hálózati hozzáférési pont,
kábel/DSL router,
4 portos switch

ÚJ!

WAP11

Hálózati
hozzáférési pont

ÚJ!

WMP11

11Mbps PCI
vezeték nélküli hálózati kártya

WPC11

11Mbps PCMCIA
vezeték nélküli hálózati kártya

WDT11

PCI adapter WPC11 kártyához

A rádiós hálózati
eszközök
a kínálatunkban
megtalálható
kültéri antennákkal
akár 1000 méterre
vagy nagyobb
távolságra
is használhatók.

A Linksys magyarországi disztribútóra:

AlphaSonic Kft.

Nagykereskedelmi értékesítés:

1134 Budapest, Csángó u. 13. Tel: 350-6822, 350-6826

E-mail: info@alphasonic.hu <http://www.alphasonic.hu>

Minden márkanev és logo a megfelelő jogtulajdonos engedélyezett tulajdona.

*A hálózati működéshez és sebességhez függ az adott munkaterület konfigurációjától, az épületek és a területek fizikai elrendezésétől.

Handspring Tréo 180g

Ísmét egy új irányzat, amelynek merész lépését a *Handspring* végére meg tudta tenni. Eddig is léteztek palmtopot kiegészítő mobilkészülékek, és mobiltelefonokon futó kéziszámitógép-operációs rendszerek, tesztmodellünk azonban már az új hullám első tagja.

A *Tréo 180* két változatban kapható: billentyűzettel (*Tréo 180*) és graffití padddal (*Tréo 180g*). Mi ez utóbbit próbálhatuk ki – tekintettel arra, hogy az operációs rendszer magyarártása még folyik –, de a billentyűzetes változatot is megtekinthetjük. A kettő között kezelésmódi különbség

gek vannak, a graffití padot legfeljebb a minőségben sokat javult ceruzával, a billentyűzetet kis méretű gombjai és kiemelt Shift billentyűje ellenére kézzel is kezelhetjük. A kezelőszervek között egy oldalas kurzorgomb is megjelent, amely első sorban a címlista kezelésében segít. A SIM kártyán lévő adatokat sokféleképpen kezelhetjük, s várható, hogy még több különleges program is meg fog jelenni a mobil kommunikáció területén PalmOS alá. Az aktív flip felnyitása nélkül ötven számot érhetünk el, és az SMS-ek küldése-fogadása is pofonegyszerű. A kisméretű készüléket gombnyomással választhatjuk le a hálózatról, így biztosan nem lesz többletköltség.

Handspring Visor Neo

A PalmOS operációs rendszerrel futtató gépek között nagyon hamar nagy sikert értek el a *Handspring* készülékei. Eleinte nem nyújtottak többet, mint egy Palm III vagy V, a cég által kifejlesztett *SpringBoard* bővítmódulokkal kiegészítve. E csatlakozóba helyezett kártya bővíti a készülék funkcióit. Így mobiltelefon, MP3-lejátszó, fényképezőgépet is készíthetünk a *Visor*-ból. A kínálatban több változat is szerepel, ezek közül mi a *Visor* olcsó és többszínű változatát, a *Neo*-t teszteltük.

A *Neo 2* Mb-át memóriát tartalmaz, AAA elemekkel működik. A memória természetesen ennél is tovább bővíthető, ha úgy hozza szükség. A programok terén a flash memóriában helyet foglaló PalmOS jeleskedik, amely megfelelő programokkal egészül ki a *Springboard* modulokhoz. Az adatok szinkronizációja USB porton keresztül történik, ám adatot az infravörös porton keresztül is küldhetünk ki, mondjuk egy nyomtatóra. A PC szinkronizáció a gombbal felszerelt dokkolóegységről is indítható, s az Office XP fájlok konverzióját a *PocketMirror* bővítmódul végzi, teljesen automatikusan. A *Palm Desktop* nevű PIM program legújabb változata is könnyen használható.

HP Jornada 568

Az érintőképernyős *Jornada 568* típusú gépen *Pocket PC* operációs rendszer fut. A kurzorgombok középen, a funkciógombok oldalt találhatók. A hüvelykujjnal kézre esnek a kurzorgombok és persze a hangfelvételre szolgáló gomb is. A HP specialitás sem maradhat el a kurzorgombok alatti nyugtató gomb és a funkciógombok közötti *Home* gomb képében. A fő alkalmazást indító gombbal a napi teendők (naptár, óra, email, fájl-szinkronizáció) mellett a tudományos számológépet, a *Wordót* és a

képnézegetőt érhetjük el. Mivel a géphez CF-kártya csatlakozós fényképezőgép is illeszthető, ezzel a programmal visszanezhetjük képeinket és meghallgathatjuk a hangfelvételeket. Az adatbeviteli módszerek között egy HP fejlesztésű program, az *AccessPanel* is helyet kapott, ezzel a gyakran használt, egyénileg definiálható megjegyzéseket szűrhetjük a szövegbe. Természetesen mindegyik *Pocket PC*-s gépen van látható figyelmeztetés, ezúttal egy kapcsolóval egybeépített LED arra az esetre, ha nincs időnk felnyitni az előlapot, és a tollal rábökni a szundikálásra. A mechanikai kialakítás tökéletes, csupán a mikrofon került a gép aljára.

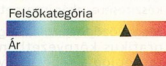
INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Handspring Tréo 180g
 Forgalmazó: HDS Kft.
 Ár: 214 200 Ft (ajánl. végf.)
 Internet: www.hds.hu, www.imc.handspring.hu

Szolgáltatások: 25	1	25
Használhatóság: 23	1	25
Bővíthetőség: 10	1	25
Terméktámogatás: 23	1	25

CP 2002/4

81 Pont

- kényelmes SMS-küldés és nyilvántartások, csekély súly
- a nagy kijelző miatt nem telefonarányai vannak

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Handspring Visor Neo
 Forgalmazó: HDS Kft.
 Ár: 70 700 Ft (ajánl. végf.)
 Internet: www.hds.hu, www.imc.handspring.hu

Szolgáltatások: 21	1	25
Használhatóság: 24	1	25
Bővíthetőség: 16	1	25
Terméktámogatás: 20	1	25

CP 2002/4

81 Pont

- stabil operációs rendszer, magyar nyelvű leírás
- a dokkoló és Visor közti csatlakozás furcsa, de biztos

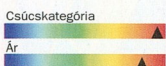
INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: HP Jornada 568
 Forgalmazó: HP Magyarország
 Ár: 206 000 Ft
 Internet: www.hp.hu

Szolgáltatások: 23	1	25
Használhatóság: 24	1	25
Bővíthetőség: 20	1	25
Terméktámogatás: 25	1	25

CP 2002/4

92 Pont

- HP Home menü, bő programválaszték
- A hangszóró a hangok után kattán, mikor késleltetve kikapcsol

Psion netBook

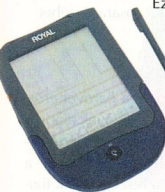

Minden jel arra mutat, hogy az internettel való kapcsolat egy kéziszámitógép esetén egyre fontosabb.

A netBook még éppen a kéziszámitógép kategóriát súrolja, hiszen akkora, mint egy közepes méretű könyv, s bőr borítása, kialakítása is fokozza ezt az érzést. A magyar nyelvű Epc operációs rendszert használó számítógépnek érintésérzékeny képernyője, és kényelmesen használható billentyűzete van. A Psion eddigi modelljeit (mint a Series 5mx-et is) szűkeárnyalatos kijelzővel, a netBookot nagy méretű színes kijel-

zővel szerelték fel. A bővíthetőség nem változott, a régebbi szériára jellemző egyetlen PCMCIA foglalata szinte bármilyen perifériát elhelyezhetünk. Az alkalmazások használata is kényelmesebb lett, az internet-böngészőt és a világlórát a kijelző szélén lévő ikonok használatával, egyetlen kattintással elérhetjük. Különlegesség az eBook-kezelés, négy „könyv” tartalma közül gyorsan válthatunk ebben a teljesen multitaszkos operációs rendszerben. Az Epc főmenüjében egyébként a teljes fájlrendszert módosíthatjuk, de ez csak az adatokra és a pluszban telepített programokra vonatkozik. A netBook használata során működésbeli hibával nem találkoztunk.

Royal exCelsior

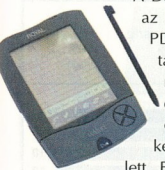

Ez a kis kézi csoda igazából nem is a palmtop, hanem a PC Companion, azaz a PC-kapcsolt menedzserkalkulátor kategóriába tartozik. Érintőképernyővel szerelték fel

igaz, van billentyűzet, mégpedig az LCD kijelző alsó felén, fix LCD-mintákkal. A billentyűzet és a speciális karakterek megjelenítése között egy érintőképernyőn lévő ikonnal válthatunk. A felső rész mátrixfelépítésű, így elméletileg még grafikát is el lehetne helyezni, ám a készülék

megmarad a szöveges megjelenítésnél. A Royal exCelsiort is meglehetősen szűkszavúra fogja, a naptárnál éppen csak a tevékenység és az idő látható. Mivel a készülék nem programozható, a funkciók rögzítettek: óra, ébresztő, kategorizált telefonkönyv, naptár, évfordulónaptár, emlékeztető, megjegyzés, számológép, pénznemátváltó és végül PC-kapcsolat. Ez már csak azért is meglepő, mivel a készülék teljesen kompatibilis az Outlook-kal, de ha jobban tetszik, az Organizer Link nevű, meglehetősen egyszerű kinézetű programot is választhatjuk. A kommunikáció a soros porton keresztül zajlik, a bölcso pedig csupán egy ötletes támasz pici adatkezelőnknek.

Royal DaVinci DV4

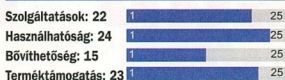
A DaVinci DV4 már nem az Organizer, hanem a PDA megnevezést kapta. A Pocket PC-től még ez is messze van, de azért már több opciót választhatunk, s a kezelés is könnyebb lett. Fő ismérve az érintőképernyő, valamint a külsőleg csatlakoztatható, összehajtható billentyűzet. Ennek a kis készüléknek 4 Mb-át memóriája van, amit több mint sok egy ilyen kategóriájú berendezésnek. Lényegében mindazt menüvezérelten és lényegesen átláthatóbban tudja, mint amit az exCelsior. A számítógéppel a soros porton keresztül

kommunikáló készülék még egy dokkolót is kapott, és jár hozzá három, különböző színű toll is. Akár a DVLink-et, az Organizer Link megfelelőjét, akár a Companion Link-et is telepíthetjük, amely immár nemcsak az Outlook-kal, hanem többek között a Lotus Organizerrel is kompatibilis. A PC-független kezelés az érintőképernyőn esetenként megjelenő vagy a külső billentyűzettel történhet, de a tevékenység kiválasztásához mindenképpen át kell vergődnünk legalább egy menü. A nagy memória kihívás, ezért egy defragmentáló menüt is készítettek, amely memóriatartalomtól függetlenül négy-öt perc alatt végez.

KÖHLER ZSOLT

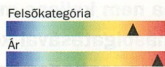
INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Psion netBook
Forgalmazó: Psion Magyarország
Ár: 299 900 Ft
Internet: www.pSION.hu

CP 2002/4

84 Pont

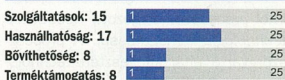

+ hibátlan működés

● egyetlen PCMCIA foglalat

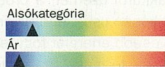
INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Royal exCelsior
Forgalmazó: BL
Ár: 7 992 Ft
Internet: www.bl.hu

CP 2002/4

48 Pont

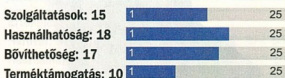

+ Outlook kompatibilis, kékes háttérvilágítás

● inkább egy menedzserkalkulátor

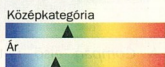
INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Royal DaVinci DV4
Forgalmazó: BL
Ár: 39 992 Ft
Internet: www.bl.hu

CP 2002/4

60 Pont

+ Outlook-kompatibilis

● gyenge háttérvilágítás, kissé lassú működés, fix funkciók

NOTEBOOKOK TESZTJE

Lap-TOP

Biztosan sokak számára lenne jóval kényelmesebb a munka, ha nem kellene mindig az adatok szinkronizálásával, a fájlok másolásával kezdeni a tennivalót, ha nem kellene szenvedni az esetleges konfigurációbeli (beállítások közti) különbségektől, nem kellene párhuzamosan rendben tartani az otthoni és a munkahelyi gépet is. Mindez elkerülhető egy, az igényeinknek megfelelően kiválasztott notebook segítségével.

Intel processzorok SpeedStep technológiával

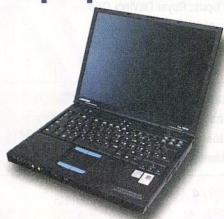
Tesztünk valamennyi notebookjában Intel processzor dolgozott, SpeedStep technológia támogatással. A processzorgyártó által kifejlesztett technológia lényege, hogy amennyiben a laptop akkuról üzemel, a processzor automatikusan csökkenti az órajelet és így kevesebb energiát fogyaszt.

Ez természetesen nem kötelező érvényű, az Intel programjával állíthatjuk be a processzor egyéni üzemszabályozásának megfelelő viselkedését.

Az árak folyamatos csökkenése révén egyre többen engedhetik meg maguknak, hogy notebookot vásároljanak. A választásnál körültekintően kell eljárni, hiszen előfordulhat, hogy az esetenként egymillió forintos masina sem képes az igényeinket kielégíteni, s meglehet, hogy egy fele vagy harmadannyiba kerülő készülék is éppúgy megette volna. Azért sem szabad elkapkodni a vásárlást, mert a notebookok esetében a fejleszthetőség csak korlátozott mértékbe érvényesül, s bizonyos alkatrészek egyáltalán nem cserélhetők.

Tesztünk meghirdetésekor lehetőség szerint az adott márká forgalomban lévő legjobb terméket, illetve egy középkeletű notebookot kértünk tesztelésre, ezért nem húztunk árhatárt.

Compaq Evo N600c

A Compaq első notebookjánál nagy hangsúlyt fektettek a külső kialakításra, aminek eredményeképpen egy igen tetszetős, az apróságok tekintetében is minden igényt kielégítő készüléket sikerült kialakítani (így pl. touchpad és trackpoint egy-

aránt található rajta). A mezőny egyik legvékonyabb gépháza elég erős, s jelentősen csökkenti például az LCD panel hátoldalát érő véletlen erőhatástól kialakuló sérülés veszélyét. A gép hardveres teljesítménye elég jó, de sajnos alapkiépítésben csak 128 Mb-át RAM jár hozzá. Hozzá kell tennünk azonban, hogy ezt a memóriát a gép az egyik leggyorsabban kezeli. A tervezők a játékok kedvelőire is gondoltak, az ATI Radeon Mobility videokártya 3D-s teljesítménye mobil szinten lényegesen jobb az átlagosnál. A készüléken az ezüst színű „gyorsindító gombok” mellett egy másikat is találunk, mellyel a gépet hibernálhatjuk vagy felfüggesztett állapotba küldhetjük.

Tesztünkéről

A méréseket három programmal végeztük. A Sandra SÍsínfo segítségével a processzor, memória valamint a merevlemez sebességére, a 3DMark 2001 programmal pedig a videovezérlő sebességére vonatkozóan kaptunk adatokat. Ezeket csak viszonyítási alapként vizsgálják, hiszen a processzor, a merevlemez és a memória tekintetében minden gyártó rengeteg variációban kínálja készülékeit. Annál fontosabb eredményt kaptunk viszont a BatteryMark 2.0 program mérése alapján. Az alkalmazás segítségével a gépek akkumulátorának lemerülési idejét mértük a teljes töltöttség-től a 15 %-os szintig, teljes terhelés mellett. A táblázatba került értékek tehát a minimum rendelkezésre állási időt mutatják. A kihasználtsági szint mértékétől, az energiagazdálkodási beállításoktól, valamint az egyéni szokásoktól függően a táblázatban szereplő érték akár a 3-szorosára is nőhet.

Pontozás

A legfontosabb szempont a hardver erőssége, amelyet a mérési eredmények alapján és az adott termék jellemzői után értékelünk (50 pont). A második szempont a használhatóság volt, ez a részegységek fizikai elhelyezkedésétől kezdve a közvetlen irányításban résztvevő eszközök vizsgálatáig terjedt (30 pont). Szoftver címző alatt az operációs rendszeren kívül telepített egyéb programokat értékeltük (10 pont). Legvégül, a szolgáltatások pont alatt minősítettük a dokumentációt, a garanciát és az egyéb támogatásokat (10 pont).

INFORMÁCIÓK

Név: Compaq Evo N600c
 Forgalmazó: Compaq Magyarország
 Ár: 570 000 Ft (ajánlott végár.)
 Internetcím: www.compaq.hu

Értékelés

Hardver: 44	1	50
Használhatóság: 24	1	30
Szoftver: 9	1	10
Szolgáltatások: 8	1	10

CP 2002/4

- + könnyű, vékony, gyors merevlemez
- kevés memória

Compaq EvoN200

Méreteit tekintve az EvoN200 a Dell C400-zal vetekszik. Ennek előnyei és hátrányai egyaránt vannak. Előny természetesen a méret és a tömeg. A hátrányok közé sorolható, hogy semmilyen meghajtó (a merevlemezén kívül) nincs beépítve és

nem is csatlakoztatható a notebookhoz. Hasonlóképpen alakul ez a soros, párhuzamos valamint a PS/2-es aljzatokkal is. Azért nem kell ezekről lemondani, mert a csomagolásban megbújó asztali egység már tartalmazza őket, illetve a készülékben lévő dugaszok mellett plusz két USB port is helyet kapott.

Az áramforrás közvetlenül a készülékbe és a dokkolóegységbe is csatlakoztatható, így a használata meglehetősen kényelmes – legalábbis ebből a szempontból. A méret csökkentésével ugyanis odáig mentek a fejlesztők, hogy a billentyűk mérete nagyon közel került a még éppen használható nagysághoz (kicsinységhez).

ASUS L8400

Az erősebbik ASUS gép kiemelkedő teljesítményt és átlagos elemkapacitást kínál a vásárlójának. A legtöbb csatlakozó kényelmesen elérhető, a hangkártya kimeneti viszont érzésünk szerint inkább oldalra, mintsem hátra valók. 3D-s kártya a játékok

számára megfelelő alapot nyújt, a 40 Gb-ítos merevlemezén mindenféle alkalmazás elfér. A készülékbe szerelt 128 Mb-ítos memória viszont sok esetben kevésnek bizonyulhat. A billentyűzet gombjai kicsit kemények, ez kinek előny, kinek hátrány. A kényelmet szolgálja a négy gyorsgomb, amelyekhez bármilyen alkalmazást hozzárendelhetünk, valamint a két PS/2-es port is, mert így egyszerre csatlakoztatható a billentyűzet és az egér is a készülékhez. A bővíthetőségről a PCMCIA csatlakozók és az USB port mellett az infraport gondoskodik. Az L8400 egyike volt azon két készüléknek, amelyek DVD-lejátszóján hangerőszabályzó volt.

ASUS A1300

A másik ASUS notebook szerényebb képességei leginkább a processzor, a merevlemez és a videokártya terén jelentkeznek. Ezt némileg ellensúlyozza (irodai munka esetén) a dupla mennyiségű memória. Az integrált SIS videovezérlő legfejlebb filmek

nézésére használható (és persze irodai munkára). Érdekeség, hogy a DVD-meghajtó és a floppy egymás fölött helyezkednek el. A Celeron processzor alacsony energiafogyasztásának köszönhetően, a rendelkezésre állási idő valamivel nagyobb az átlagnál. A touchpad-hez tartozó két standard gomb mellett jelen esetben is megtaláljuk a görgetésért felelősöket. A készülékben magyar billentyűzet és angol Windows található, ami még önmagában nem furcsa, az L8400-on viszont pont azt ellenkező kombinációt találtuk. Csukott állapotban a notebookot audio CD-k lejátszásához használhatjuk. A laptop ára is roppant kedvező.

INFORMÁCIÓK

Név: Compaq EvoN200
 Forgalmazó: Compaq Magyarországi
 Ár: 700 000 Ft (ajánlott végf.)
 Internet cím: www.compaq.hu

Értékelés	1	50
Hardver: 37	1	50
Használhatóság: 22	1	30
Szoftver: 8	1	10
Szolgáltatások: 9	1	10

CP 2002/4

76 pont

Középkategória

- + nagyon kicsi
- optikai egység csak „asztali használatkor”

INFORMÁCIÓK

Név: ASUS L8400
 Forgalmazó: Crito
 Ár: 399 900 Ft
 Internet cím: www.crito.hu

Értékelés	1	50
Hardver: 43	1	50
Használhatóság: 25	1	30
Szoftver: 6	1	10
Szolgáltatások: 9	1	10

CP 2002/4

83 pont

Felsőkategória

- + nagy a TFT fényereje
- az akkumulátor kicsit gyenge

INFORMÁCIÓK

Név: ASUS A1300
 Forgalmazó: Crito
 Ár: 299 900 Ft
 Internet cím: www.crito.hu

Értékelés	1	50
Hardver: 37	1	50
Használhatóság: 23	1	30
Szoftver: 6	1	10
Szolgáltatások: 9	1	10

CP 2002/4

75 pont

Középkategória

- + szép kialakítás
- a Windows-on kívül mást nem kapunk

Műszaki adatok

	Acer Aspire 1200	IBM Thinkpad T	Portocom Multicolor	Gericom Supersonic 2	Gericom Webby	HP Omnibook 6100	HP Omnibook Xe3	Compaq Evo N600c
Processzor	Celeron 1000 MHz	PIII-1200 MHz	PIII-1200 MHz	PIII-1200 MHz	Celeron 950 MHz	PIII-933 MHz	Celeron 1066 MHz	PIII-1066 MHz
Memória	128 MB	256 MB	512 MB	512 MB	128 MB	128 MB	256 MB	128 MB
Képernyő	14,1" / 1024x768	14,1" / 1400x1050	15" / 1024x768	14,1" / 1024x768	14,1" / 1024x768	14,1" / 1024x768	14,1" / 1024x768	14,1" / 1024x768
Videóvezérlő	SIS 730	S3 SuperSavage	ATI Mobility Radeon-P	ATI Mobility Radeon-P	SIS 730	ATI Mobility Radeon M6	Intel 830	ATI Mobility Radeon M6
Videomemória	8 MB (hagyományosból)	16 MB	32 MB	32 MB	8 MB (hagyományosból)	16 MB	16 MB (hagyományosból)	16 MB
Billentyűzet	magyar	angol	angol	német	magyar	magyar	magyar	magyar
Pozicionáló eszköz	touchpad	trackpoint	touchpad	touchpad	touchpad	touchpad + trackpoint	touchpad	touchpad + trackpoint
Optikai meghajtó	DVD-ROM	Toshiba SDR-2102, DVD-ROM/CD-RW	Toshiba SDR-2102, DVD-ROM/CD-RW	Matshita SR-8174, DVD-ROM/CD-RW	TEAC CD-224E, CD-ROM	Toshiba SD-C2502, DVD-ROM	Toshiba SD-C2502, DVD-ROM	Compaq, DV28EA01 DVD-ROM/CD-RW
Merevlemez	10 GB	IBM IC25N060, 60 GB	IBM IC25N020, 20 GB	Fujitsu MHN2300AT, 30 GB	Fujitsu, 6 GB	IBM IC25N020, 20 GB	Toshiba MK2018GAP, 20 GB	IBM IC25N020, 20 GB
Hálózati adapter	100 MBps Fast Ethernet	Intel 82550 Fast Ethernet	100 MBps Fast Ethernet	Accton EN2242 Fast Ethernet	SIS 900 Fast Ethernet	Intel PRO/100	Intel PRO/100	Intel PRO/100
Modem	WinModem	Lucent WinModem	Lucent WinModem	Lucent WinModem	HAMR Modem	Lucent WinModem	ESS SuperLink-M	Lucent WinModem
Hangvezérlő	AC '97	AC '97	AC '97 kompatibilis, 5-1 csatornás	SoundMAX Integrated Audio	SIS 7018 Audio	ESS Allegro Audio	ESS Allegro Audio	ESS Maestro Audio
Soros/párh. port	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	0/1	1/1
PS/2 port	1	1	1	1	1	1	1	1
USB 1.1 port	2	2	4	2	1	2	2	2
FireWire kártya	-	-	Texas Instrument (1 port)	OHCI kompatibilis (1 port)	-	-	-	-
PCMCIA foglalat	2x O2 Micro OZ6933	2x O2 Micro OZ6933	2x Ricoh R5C476	2x O2 Micro OZ6933	2x O2 Micro OZ6812	2x Texas Instruments 1420	2x O2 Micro OZ6933	2x Texas Instruments 1420
Infra eszköz	-	Szabványos IrDA	SMC IrCC Fast IR	Szabványos IrDA	Szabványos IrDA	-	-	SMC IrCC Fast IR
Operációs rendszer	Windows XP	Windows 2000	-	Windows Millennium (magyar)	Windows Millennium (magyar)	Windows 98 (magyar)	Windows XP Home (angol)	Windows XP Home (angol)
Egyéb	-	-	Sony Memory Stick olvasó, Panasonic SD kártya olvasó, opcionális bluetooth technológia	-	-	-	-	-
Méret	322 x 277 x 38 mm	307 x 249 x 33 mm	312 x 272,7 x 37,2 mm	308 x 268 x 39 mm	315 x 256 x 39,5 mm	315 x 261 x 37 mm	331 x 273 x 40,4 mm	285 x 215 x 30 mm
Tömeg	3,2 kg	2,5 kg	3,2 kg	3 kg	2,95 kg	2,6 kg	3,4 kg	2,4 kg

*=(pixel x pixel)

IBM Thinkpad T23

Az IBM készüléke igazi erőmű, majd minden részegysége a leggyorsabb volt a kategóriájában. Hatalmas, 60 Gbájtos (természetesen IBM) merevlemez minden feladathoz elég. Az LCD panel képe tiszta és éles, a fényerő mindenhol egyenletes,

viszont a rezgésre fokozottan érzékeny. A felbontása kiemelkedő: 1400 x 1050. Az S3-as videokártya miatt a gép nem alkalmas játékra, DVD-t azért nézhetünk vele. Az optikai meghajtó egy combo-drive, azaz DVD olvasására is képes CD-újrairól. A gépen olyan extrák is helyet kaptak, mint a FireWire csatlakozó. Mivel mindez egy igen kicsi „tokba” belefért, a gépet legfőképpen azoknak ajánljuk, akik sokat szeretnének cipelni. A gépelés a kis méret ellenére kényelmes, a kurzort mozgató gombok viszont nagyon kicsik. A gördülékeny munkát segíti a trackpoint harmadik gombja is, amelynek megnyomásával görgető hatást érhetünk el.

INFORMÁCIÓK

Név: IBM Thinkpad
 Forgalmazó: IBM Magyarország
 Ár: 1 270 000 Ft
 Internetem: www.ibm.hu

Értékelés

Hardver: 47	1	50
Használhatóság: 25	1	30
Szoftver: 9	1	10
Szolgáltatók: 9	1	10

CP 2002/4

90 pont

- + nagyon jó TFT, nagy merevlemez
- lehetett volna touchpad is rajta

Teszt

Compaq Evo N200	Dell Inspiron 8100	Dell Inspiron 2500	Dell Inspiron 4100	Dell Latitude C400	Toshiba Tecra 9000	Toshiba Satellite Pro 6000	Fujitsu-Siemens Lifebook E	Asus L8400	Asus A1300
PIII-700 MHz	PIII-1200 MHz	PIII-700 MHz	PIII-866 MHz	PIII-866 MHz	PIII-1000 MHz	PIII-1066 MHz	PIII-1066 MHz	PIII-1133 MHz	Celeron 900 MHz
192 MB	256 MB	128 MB	128 MB	256 MB	256 MB	256 MB	256 MB	128 MB	256 MB
10,4" / 1024x768	15" / 1600x1200	14,1" / 1024x768	14,1" / 1024x768	12,1" / 1024x768	15" / 1024x768	15" / 1024x768	14,1" / 1400x1050	14,1" / 1024x768	13,3" / 1024x768
ATI Rage Mobility	nVIDIA GeForce2 Go	Intel 815	ATI Mobility Radeon M6	Intel 830	S3 SuperSavage	Trident Cyberblade XP	ATI Mobility Radeon M6	ATI Mobility Radeon M6	SIS 630
4 MB	32 MB	4 MB	16 MB	4 MB	16 MB	16 MB (hagyományosból)	16 MB	16 MB	16 MB (hagyományosból)
magyar	angol	magyar	angol	magyar	angol	angol	magyar	angol	magyar
touchpad	touchpad + trackpoint	touchpad	touchpad + trackpoint	touchpad + trackpoint	trackpoint	trackpoint	touchpad	touchpad	touchpad
-	Toshiba SDR-2102, DVD-ROM/CD-RW	LG DRN8080B, DVD-ROM	Toshiba SD-C2502, DVD-ROM	Toshiba SD-C2502, DVD-ROM	Toshiba SD-C2502, DVD-ROM	Toshiba SD-C2502, DVD-ROM	Matshita UJDA710, DVD-ROM/CD-RW	Toshiba SD-C2502, DVD-ROM	Toshiba SD-C2502, DVD-ROM
IBM IC25N020, 20 GB	IBM IC25N030, 30 GB	IBM IC25N010, 10 GB	IBM IC25N010, 10 GB	IBM IC25N020, 20 GB	Toshiba MK2018GAP, 20 GB	Toshiba MK2018GAP, 20 GB	IBM IC25N020, 20 GB	Hitachi, 40 GB	Hitachi, 10 GB
Intel PRO/100 P	Actiontec 82559 Ethernet	Intel 82550 Fast Ethernet	3Com 3C920 Fast Ethernet	3Com 3C920 Fast Ethernet	Intel PRO/100	Intel 82550 Ethernet	Realtek RTL8139 Fast Ethernet	Realtek RTL8139 Fast Ethernet	SIS 900 Fast Ethernet
Lucent WinModem	Lucent WinModem	Lucent WinModem	PCTEL 2304WT	PCTEL 230WT	Toshiba AMR SoftModem	Toshiba AMR SoftModem	Lucent AMR Soft Modem	ESS ES56CVM-PI	Motorola SM56 Fax Modem
Soundmax Audio	ESS Maestro Audio, 5.1 csatornás	AC'97 Audio	Crystal Audio Codec	Crystal Audio Codec	Yamaha AC-XG	Ali Audio Accelerator	AC'97	ESS Allegro Audio	SIS 7018 Audio
-	1/1	1/1	1/1	1/-	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1
-	1	1	1	-	1	1	1	2	1
2	2	2	1	1	2	2	2	2	2
-	Texas Instrument (1 port)	-	-	-	Texas Instrument (1 port)	-	-	-	-
Texas Instruments 1410	2x Texas Instruments 4451	2x O2 Micro OZ6933	2x Texas Instruments 1420	Texas Instruments 1410	2x Toshiba ToPIC100	2x Toshiba ToPIC100	2x O2Micro OZ6933 Cardbus	2x Ricoh RL4C476	2x Ricoh RL4C476
SMC IrCC Fast IR	SMC IrCC Fast IR	-	SMC IrCC Fast IR	SMC IrCC Fast IR	SMC IrCC Fast IR	SMC IrCC Fast IR	SMC IrCC Fast IR	Szabványos IrDA	Szabványos IrDA
Windows 2000 Professional (magyar)	Windows Millennium (angol)	Windows XP Home (angol)	Windows XP Home (angol)	Windows 2000 Professional (magyar)	Windows 98 (angol)	Windows 98 (angol)	Windows 2000 Professional (angol)	Windows 98 (magyar)	Windows 98 (angol)
dokkoló egység DVD ROM-mal, soros és párhuzamos porttal és +2 USB porttal	-	-	-	külső DVD és floppy	Bluetooth technológia, Toshiba SDCard olvasó	Toshiba SD Card olvasó	-	-	-
223 x 173 x 21 mm	331 x 276 x 44,5 mm	318 x 254 x 38 mm	325 x 275 x 44 mm	289 x 243 x 25 mm	310 x 269 x 38,1 mm	330 x 287 x 35,5 mm	308 x 264 x 39 mm	316 x 250 x 41mm	316 x 250 x 41mm
1,1 kg	3,6 kg	3,1 kg	2,7 kg	1,63 kg	2,4 kg	3 kg	2,65 kg	2,9 kg	2,9 kg

Gericom Webboy

A kicsit szögletes kialakítású ház egy átlagos vasat takar, rendkívül kedvező áron. A hang-, a hálózati és a videokártyát egyaránt az alaplap lapkakészletébe integrált. Sajnos nem tudtuk lefuttatni a 3DMark tesztet, mert a videomemória a

hagyományos memóriából kerül elvonásra, és így a program futásához már nem maradt elegendő. Az internete szoftveres modem segítségével csatlakozhatunk. A Webboy tesztünk egyetlen olyan darabja volt, amely csak CD-olvasót rejtett. USB csatlakozóból csak egyet találtunk, viszont a készülékben egy szabványos infraportot is elhelyeztek. A lítium ionos akkumulátor egy picivel a többiek előtt adta meg magát, cserébe viszont a feltöltési idő is rövidebb volt. Az igen jó ergonomiai kialakítás következtében a hosszasan munka sem fárasztó. Kedvező, hogy az operációs rendszer tetszés szerint választható.

INFORMÁCIÓK

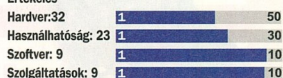
Név: Gericom Webboy

Forgalmazó: Acomp

Ár: 239 000 Ft

Internetem: www.acomp.hu, www.gericom.de

Értékelés:

CP 2002/4

73 pont

Középkategória

+ infraport, a TFT képe szép

- kicsit gyengébb akku

Gericom Supersonic 2

A másik Gericom termék már minden tekintetben felveszi a versenyt a nagyobb társakkal. A tervezéskor főleg a teljesítmény volt a szempont, így a méret és a tömeg csak az átlagos szinten mozog. Amellett, hogy a gép munkára is tökéletesen al-

kalmas (fél Gb-át memória, 30 Gb-átos merevlemez, valamint Tualatin magos processzor), a játékosok is örömet lelhetnek benne a 32 Mb-átos ATI monitorvezérlőnek köszönhetően. Ez utóbbi lehetővé teszi az LCD panel és a külső monitor egyidejű használatát. Az említett LCD panel egyébként szép képet mutat, viszont kisebb rezgésekre is érzékeny. Megtalálható a manapság egyre divatosabb megoldás, amellyel az audio CD-k lejátszása a gép csukott állapotban is lehetséges. Az optikai meghajtó, ahogyan „illik”, combo-drive. A touchpad-hez tartozó két gomb mellé egy harmadik kétállású is került, amely az ablakok görgetéséhez használható.

HP OmniBook Xe3

A markáns, ugyanakkor vidám külsővel felvértezett gép az olcsóbb kategóriába tartozik. A szolgáltatások terén ez azonban cseppet sem látszik. Rengeteg hasznos funkcióval (pl. az LCD panel különböző fényereje hálózati áramforrás és akku ese-

tén) sikerült elég hosszú működési időt képviselni az Xe3-ból. A touchpad egy gombbal kikapcsolható, amelynek akkor vehetjük hasznát, ha PS/2-es egeret használunk. Nem fordulhat elő ugyanis, hogy véletlenül belepiszkáljunk saját munkánkba. A videokártyának nincs saját memóriája, így igényét a 256 Mb-át RAM-ból tudjuk kielégíteni. A képernyő egy ekkora házbán kicsit nagyobb is lehetett volna. Extraktént négy gyorsindító gombot, valamint az audio CD-k kezelésére szolgáló panelt kapjuk. A PCMCIA kivetelek a kihajlítható póckók jobban benyomhatók, így a kiszereleési művelet sokkal egyszerűbb és kényelmesebb.

HP OmniBook 6100

A 6100-as sorozat 1 GHz-es processzorral és akár 512 Mb-át memóriával is kapható. A gép igyekszik kielégíteni a könnyű hordozhatóság feltételeit, ennek megfelelően viszonylag kisméretű, és nincs külön floppyegysége (a DVD helyére csúsztatható

egy mozdulattal). Ha mindkettőt hordozni szeretnénk, akkor az éppen szabad modulhoz egy hordtáskát is kapunk, a sérülések megelőzésére. A fiók egyébként elég rossz helyre került, ha a készülék ölben van, akkor a CD (vagy DVD) behelyezése nehézségekbe ütközhet. A HP-nál szokásos extra gombok mellett a hangrész szabályozása is történhet egy plusz gomb segítségével (a műveletről OSD visszajelzést kapunk). Az áramforrás váltásokor a képernyő villan egyet – ezt inkább furcsaságnak, semmint hibának gondoljuk. Szerencsére a gép nincs telepokolva a sok (esetenként) felesleges alkalmazással, ami jótékonyan hat a teljesítményre.

INFORMÁCIÓK

Név: Gericom Supersonic 380
 Forgalmazó: Acomp
 Ár: 439 900 Ft
 Internetcím: www.acomp.hu, www.gericom.de

Értékelés	1	2	3	4	5
Hardver:	46	1	2	3	50
Használhatóság:	26	1	2	3	30
Szoftver:	9	1	2	3	10
Szolgáltatások:	9	1	2	3	10

CP 2002/4

90 pont

- + nagyon erős hardver
- kicsit ormótlán

INFORMÁCIÓK

Név: HP OmniBook Xe3
 Forgalmazó: HP Magyarország
 Ár: 370 000 Ft
 Internetcím: www.hp.hu

Értékelés	1	2	3	4	5
Hardver:	46	1	2	3	50
Használhatóság:	26	1	2	3	30
Szoftver:	9	1	2	3	10
Szolgáltatások:	9	1	2	3	10

CP 2002/4

90 pont

- + sok memória
- kicsit nehéz

INFORMÁCIÓK

Név: HP OmniBook 6100
 Forgalmazó: HP Magyarország
 Ár: 520 000 Ft
 Internetcím: www.hp.hu

Értékelés	1	2	3	4	5
Hardver:	45	1	2	3	50
Használhatóság:	24	1	2	3	30
Szoftver:	8	1	2	3	10
Szolgáltatások:	9	1	2	3	10

CP 2002/4

86 pont

- + hordtáska az éppen nem használt drájernek
- az optikai meghajtót rossz helyen van

Mérési eredmények

	Battery Mark (Conditional Run, ó:pp)	3D Mark 2001	3D Bench (CPU Speed)	CPU (ALU, MIPS)	CPU (FPU, MFLOPS)	Sandra tesztek						
						FPU (Integer MMX, i/sec)	FPU (SSE, 3DNow!, i/sec)	Memória (Int ALU, MB/sec)	Memória (Float FPU MB/s)	Merevlemez (pont)	HDD olvasás (MB/sec)	HDD írás (MB/sec)
Acer Aspire 1200	1:45	633	59	2636	1338	5420	6629	239	281	10798	16	15
IBM Thinkpad T23	1:57	943	111	3372	1674	6361	8128	412	436	12098	18	18
Portocom Multicolor	2:24	718	109	3364	1599	6434	8111	399	404	13176	19	17
Gericom Supersonic 2	1:44	1630	108	3354	1601	6502	8077	361	364	13862	20	18
Gericom Webboy	1:37	n.a.	51.9	2541	1267	5110	6252	193	224	8705	12	13
HP Omnibook 6100	2:14	1596	88.9	2605	1243	5049	6268	371	384	12432	18	17
HP Omnibook Xe3	1:57	656	90.8	2995	1429	5804	7204	341	356	15049	23	22
Compaq Evo N600c	1:54	1018	100	2980	1418	5794	7208	397	411	12836	18	18
Compaq Evo N200	1:34	988	67.4	1957	937	3800	4717	184	185	10041	14	14
Dell Inspiron 8100	2:27	1990	109	3351	1597	6492	8046	357	368	13288	19	19
Dell Inspiron 4100	2:12	1109	82.8	2427	1155	4709	5849	391	404	9157	13	13
Dell Inspiron 2500	2:51	1055	73.1	2434	1200	4888	5984	213	223	8928	12	14
Dell Latitude C400	2:32	638	80.6	2430	891	3620	5874	298	308	11496	16	16
Toshiba Tecra 9000	2:31	976	93.8	2791	1332	5409	6717	407	422	12559	18	17
Toshiba Satellite Pro 6000	2:17	1201	88.1	2894	1382	5605	6961	288	303	15486	23	24
Fujitsu-Siemens Lifebook	2:09	1608	101	2995	1427	5805	7206	416	438	11959	18	16
Asus L8400	1:38	1577	97.3	3185	1519	6173	7664	364	370	7230	11	10
Asus A1300	1:57		44	2317	1161	4685	5763	181	207	6201	10	8

AKCIÓBAN
A TUDÁSA MINŐSÉG
ELÉRHETŐBB,
MINT VALAHA.

Evo N110 notebook

319 990 Ft+áfa

Intel® Celeron® 1GHz processzor,
14.1" TFT kijelző, 128MB RAM, 20GB HDD,
CD, 56k modem, Ethernet, 1.44 Floppy,
Windows ME operációs rendszer
(magyar verzió).

Teljes desktop-funkcionalitás, mindennapi társ
a munkában és kikapcsolódásban.

CarePac garanciaelterjesztéssel most nettó 29 900 Ft-os áron bővítheti 3 évre a fenti gépek
jótállását, mely az alkatrészt, ill. a munkadíj teljes költségét tartalmazza a 3 éves futamidőre.

Evo N160 notebook

439 900 Ft+áfa

Mobil Intel® Pentium® III 3GHz-M processzor,
14.1" TFT kijelző, 128MB RAM, 20GB HDD,
DVD, 56k modem, Ethernet, 1394 FireWire,
Windows 98 SE operációs rendszer
(magyar verzió).

Könnyű és vékony, csúcsteljesítményű noteszgép,
általános üzleti és otthoni felhasználásra.

Az akció a készlet erejéig tart.

A Compaq személyi számítógépein jogtiszta
Microsoft® Windows®-t használunk.
www.microsoft.com/privacy/howtotell

© 2002 Compaq Computer Corporation. COMPAQ and the Compaq logo Registered
in U.S. Patent and Trademark Office. Inspiration Technology is a trademark of
Compaq Information Technologies Group, LP, in the U.S. and other countries. Intel,
the Intel Inside logo, Pentium and Celeron are trademarks or registered trademarks
of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

További információ:

06-80-COMPAQ (266-727)
www.compaqdepo.hu

COMPAQ
Inspiration Technology

Toshiba Tecra 9000

A *Toshiba* modellek sikerének egyik kulcsa, hogy szinte minden alkatrészt saját gyártmányú. Szoftverszinten ugyancsak jókat mondhatunk a *Toshibáról*. A Windows energiagazdálkodásért felelős programrészét saját alkalmazásukkal váltották

ki, amely jóval fejlettebb és hatékonyabb menedzsmentet tesz lehetővé (pl. megoldható, hogy az elem merülésével folyamatosan csökkenjen az TFT-panel fényereje is.). A POST során az **F12** lenyomása után anélkül választhatunk booteszközt, hogy a BIOS-ba be kellene lépünk. A töltségi és az elérhető használati idő aránya a *Toshiba* notebookjánál volt a legjobb. Az 1 GHz-es PIII-as processzor köré épülő konfiguráció rengeteg extrával kerül tulajdonosához: FireWire csatlakozó, infraport, SD-kártya olvasó is tartozék, s a notebook alkalmas a bluetooth technológiát használó eszközökkel való kommunikációra is.

Toshiba Satellite Pro 6000

A másik *Toshiba* készülék láthatóan más családba tartozik. Az ezüstös csillogást leváltotta a mélyfekete szín. A belső tekintve a minőség változatlan, ahogyan az operációs rendszer is – maradt a jó öreg Windows 98 második kiadása. A *Satellite* a mérete

miatt nem tipikusan könnyen hordozható készülék, annak ellenére, hogy nem túlságosan nehéz. A PCMCIA foglalat elé szerelt retesz védelmet nyújt a működés közbeni véletlen kicsúszás ellen. A hátapon, a PS/2 és az USB kivételével, most is fedél mögé rejtették a csatlakozókat, hogy a kábelak hibátlan legyen. A trackpoint gombjai nagyon érzékenyek, majdhogynem érintésre reagálnak. A Trident VGA kártya alkalmas TFT és külső monitor egyidejű működtetésére, de emellett lehetőséget nyújt más analóg eszközökkel való összeköttetésre is, a kompozit kimeneten keresztül. Ahogyan a *Toshibától* megszokhattuk, most sem maradtak el az extrák.

Fujitsu-Siemens Lifebook E

Remek tervezés jellemzi a *Fujitsu-Siemens* laptopot. A tok szürkés-ezüstös kialakítása eleganciát és komolyságot sugároz. Az összhangot egyedül a LED-ek kvarckristályos visszajelzésre való váltása csökkenti egy picit (ez persze csak szub-

jektív vélemény). A pehelysúlyban induló notebookban egyszerre csak a floppy vagy a combo lehet, így a tömeg és a méret is kisebb maradhatott. A csere egyébként mindössze két mozdulat. A teljesítményt az ATI videokártyája és a processzor mellett a 256 Mb-ot DDR memória garantálja. A billentyű kialakítása szemet gyönyörködtető, de nem praktikus, mert nem látszik egyértelműen, hogy mit rendeltek az **Fn** gombhoz, valamint a kurzorozógató gombok is elég vékonyra sikerültek. A készüléken elől található négy gomb, ezekhez a mellékelt programmal tetszés szerint akármilyen alkalmazást hozzárendelhetünk, így felgyorsíthatjuk a munkánkat.

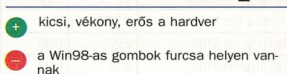
INFORMÁCIÓK

Név: Toshiba Tecra 9000
 Forgalmazó: Technotrade
 Ár: 881 800 Ft
 Internetcím: www.technotrade.hu, www.toshiba.com

Értékelés	1	50
Hardver:	47	30
Használhatóság:	26	10
Szoftver:	8	10
Szolgáltatások:	9	10

CP 2002/4

90 pont

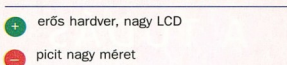
INFORMÁCIÓK

Név: Toshiba Satellite Pro 6000
 Forgalmazó: Technotrade
 Ár: 828 800 Ft
 Internetcím: www.technotrade.hu, www.toshiba.com

Értékelés	1	50
Hardver:	45	30
Használhatóság:	25	10
Szoftver:	9	10
Szolgáltatások:	9	10

CP 2002/4

88 pont

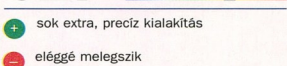
INFORMÁCIÓK

Név: Fujitsu-Siemens Lifebook E
 Forgalmazó: ANT
 Ár: 660 000 Ft
 Internetcím: www.ant.hu

Értékelés	1	50
Hardver:	46	30
Használhatóság:	25	10
Szoftver:	9	10
Szolgáltatások:	10	10

CP 2002/4

91 pont

Hogyan

takaríthat meg

33%-ot?

Rendelje meg
a Computer Panorámát
a következő három hónapra,
kéthavi kéthavi áron
2290 Ft-ért!

* Az akcióban kizárólag olyan kedves vásárlóink vehetnek részt, akik még nem voltak előfizetőink.
Megrendelem a Computer Panorámát a következő 3 hónapra 2290 Ft-ért.

Név: _____
Cím:

út / utca / tér

hsz.

Telefon, Fax: _____

E-mail: _____

Információ: www.computerpanorama.hu

Dell Inspiron 2500

Az *Inspiron 2500* a *Dell* készülékek közül a legkisebb tudású darab. Windows XP-vel kapjuk, a 128 Mb-át memória így éppen csak elegendő. A három tesztelt *Dell* gép közül ez volt az egyetlen, mely a touchpad mellett nem tartalmazott

trackpoint vezérlőt. Mindhárom gépben közös viszont, hogy ergonomiailag remek a kivitelezés, a hosszú munka sem túlságosan fárasztó. Gépünk egyedivé tételére ráadásul a kissé megemelt csuklótámaszt többféle színűre cserélhetjük. Az alkatrészek (energiagazdálkodási szempontból) a legjobban lettek összeválogatva, ez bírta ugyanis a legtovább hálózati áramforrás nélkül. Mindemellett a melegedés sem számottevő. A flopi elhelyezése itt sem a legszerencsésebb. A TFT panel fényereje mellett a kontrasztot is állíthatjuk. A TFT egyébként lehetne nagyobb is, bőven lenne hely az egyébként tetszetősen kialakított tokban.

Dell Inspiron 4100

A hordozhatóságot szem előtt tartva készült a *4100*-as modell. A *Dell* gépek közül a legkisebb, a mezőnyben viszont akadnak nála kisebb notebookok is. Ahogy azt a kompakt méreténél megszokhattuk, a flopi és a DVD közül a házban

egyszerre csak az egyik lehet, a másikat külső eszközként csatlakoztathatjuk. A billentyűzet, a kis mérete ellenére az egyik legjobban kialakított, az **Insert** gombot is tartalmazó hatos blokk ugyanúgy helyezkedik el, ahogy azt már az otthoni billentyűzetek megszokhattuk. A kis helyen nehezebb a szellőzés, ezért a melegedés az átlagosnál picit nagyobb mértékű. A készülék csak egy USB portot tartalmaz. Az 1400x1050 képpont felbontású LCD panel az *ATI Radeon* mobil változatra csatlakozik. Ebből az is kiderül, hogy akár nagyobb 3D-s teljesítményt igénylő programok is futtathatók. A gépen mindössze egyetlen plusz gombot találunk.

Dell Inspiron 8100

Hardveres tudás tekintetében mindenkit maga mögé utasít a *Dell Inspiron 8100*. Az *nVIDIA GeForce2 32Mb*-ajtos videovezérlő teljesítménye messze a legjobb volt. Egyszerre képes az 1600 x 1200 pixel felbontású TFT- és a monitor kimentet meg-

hajtani. A processzor szintén a legerősebb a mezőnyben. Az adatok archiválása gyors a combo meghajtó segítségével. Bármilyen multimédiás, illetve irodai alkalmazás fennakadás nélkül fut a gépen, s a nagy teljesítmény ellenére sem fűlad ki hamar az akkumulátor. Ez részben a fejlett energiazdálkodásnak (pl. képernyő fényereje automatikusan kisebb lesz, ha akku az áramforrás), részben a legmagasabb minőségi feltételeknek megfelelő alkatrészeknek köszönhető. A nagy teljesítménynek azonban ára van, hiszen a készülék az egyik legnagyobb és legnehezebb is, ráadásul öt ventilátor dolgozik (így, nem folyamatosan) a hő elvezetésén.

INFORMÁCIÓK

Név: Dell Inspiron 2500

Forgalmazó: EMJ

Ár: 439 000 Ft

Internet cím: www.emj.hu, www.dell.com

Értékelés

Hardver:33	1	50
Használhatóság: 21	1	30
Szoftver: 9	1	10
Szolgáltatások: 9	1	10

CP 2002/4

72 pont

Középkategória

+ nagy elemkapacitás

- játékra nem alkalmas

INFORMÁCIÓK

Név: Dell Inspiron 4100

Forgalmazó: EMJ

Ár: 499 000 Ft

Internet cím: www.emj.hu, www.dell.com

Értékelés

Hardver: 40	1	50
Használhatóság: 26	1	30
Szoftver: 9	1	10
Szolgáltatások: 9	1	10

CP 2002/4

84 pont

Felsőkategória

+ jó ár-teljesítmény arány

- a DVD rossz helyen van

INFORMÁCIÓK

Név: Dell Inspiron 8100

Forgalmazó: EMJ

Ár: 899 000 Ft

Internet cím: www.emj.hu, www.dell.com

Értékelés

Hardver: 48	1	50
Használhatóság: 24	1	30
Szoftver: 8	1	10
Szolgáltatások: 9	1	10

CP 2002/4

89 pont

Felsőkategória

+ erős hardver, sokáig bírja ez az akku

- a PCMCIA kártyákat nehéz kiszedni

Dell Latitude C400

A hordozhatóságot maximálisan tisztelben tartva alakították ki a Dell másik családjába tartozó készülékét, a C400-at. A ház annyira kicsi, hogy sem DVD, sem floppy meghajtó nem fért bele. A hiányt pótlándó, mindkettőt külső eszközként csatla-

kozthatjuk (de egyszerre csak az egyiket). Amennyiben valamelyikre út közben lenne szükségünk, a szállítás közbeni védelemről a csomagolásban lévő tok gondoskodik. Még szerencse, hogy a billentyűzet mérete csak alig észrevehetően lett kisebb. A hihetetlenül kis mérettel együtt jár a TFT kisebb átmérője is (a felbontás azért 1024x768), aminek a hatása viszont a kisebb energiafogyasztás és hosszabb a rendelkezésre állás. PCMCIA csatlakozóból csak egy áll rendelkezésre. PS/2-es port nincsen csak a dokkoló egységben, ezt azonban nem kapjuk alapfelszerelésként. A többi Dell készülékétől eltérően, nem állíthatjuk a kontrasztot.

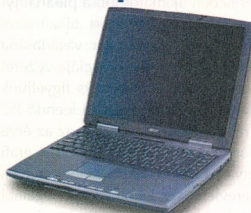
Portocom Multicolor

Igazán a Portocom mutatta meg, hogy mi minden fér bele egy 37 mm vastag, alig 3 kg tömegű készülékbe. Az árán kívül gyakorlatilag nincsen gyenge pontja a Portocom Multicolornak. A 32 Mbájtos videokártya játékok futtatására is alkalmas

teszi a készülékét. 20 Gbájtos merevlemezén szinte minden adat elér. A feladatok gyors végrehajtásáért a Tualatin processzor és az 512 Mbájtn RAM felel. A FireWire, az SD kártya és a MemoryStick olvasó, az infraport, a DVD/CD-RW meghajtó, a négy USB port, az 5.1 csatornás audio mind-mind alapfelszereltség, ráadásul opciósan a Bluetooth technológia is rendelkezésre áll. Az energiagazdálkodása kitűnő, a teszt során majdnem a legtovább bírta. Mindemellett a teljes töltési idő is igen kedvezően alakult (kb. 110 percet vett igénybe). A gazdag belső mellett a külső is tetszetősre sikerült. Alapkiépítésben operációs rendszert nem kapunk hozzá.

Acer Aspire 1200 XV

Az Aspire 1200 XV első indításakor ki kellett választanunk a használni kívánt nyelvet, s a magyar és az angol mellett igény szerint orosz nyelvet is választhattunk (ez egyébként minden Acer termékre igaz). A készülék belépőszintű, ennek elle-

nére elég sok extrával szerelték fel (pl. S-Video kimenet, FireWire interfész). A készülék alaplapja 128 Mbájtn integrált memóriát és egy bővítőhelyet tartalmaz. A chipsetbe integrált videokártyának nincs saját memóriája, így a hagyományos memóriát kell megkurítani. Lehet viszont egyszerre TFT-n és a CRT kimeneten is képet szolgáltatni. Soros portot nem találunk, ventilátorból viszont kettő is akadt. Ezek egyike lefelé fújja az esetenként igen meleg levegőt. A floppyegység nem túl jó helyre (előre) került. A teszt példányban DVD-meghajtó is volt, de lehetőség van combo-drávj igénylésére is.

HIGYED GÁBOR

INFORMÁCIÓK

Név: Dell Latitude C400
 Forgalmazó: Humansoft
 Ár: 601 176 Ft-tól
 Internet cím: www.humansoft.hu, www.dell.com

Értékelés	1	50
Hardver: 42	1	50
Használhatóság: 26	1	30
Szoftver: 9	1	10
Szolgáltatások: 9	1	10

CP 2002/4

86 pont

+ sokáig bírja az akku

- csak külső DVD

INFORMÁCIÓK

Név: Portocom
 Forgalmazó: Portocom Magyarországi
 Ár: 690 000 Ft
 Internet cím: www.portocom.hu

Értékelés	1	50
Hardver: 50	1	50
Használhatóság: 28	1	30
Szoftver: 9	1	10
Szolgáltatások: 9	1	10

CP 2002/4

96 pont

+ az asztali gépekkel versenyző a tudása

- kissé borsos az ára

INFORMÁCIÓK

Név: Acer Aspire 1200 XV
 Forgalmazó: CHS Hungary
 Ár: 352 000 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internet cím: www.acer.com

Értékelés	1	50
Hardver: 33	1	50
Használhatóság: 22	1	30
Szoftver: 8	1	10
Szolgáltatások: 9	1	10

CP 2002/4

72 pont

+ elég jó hardver, kicsi

- a fizikai elrendezés lehetne jobb is

Tavasszal megújítjuk ruhatárunkat, s nem ritkán számítógépes környezetünket is.

Cikkünkben összefoglaljuk, mire kell figyelni a számítástechnikai eszközök beszerzésénél, és jól használható ellenőrzőlistát is adunk valamennyi termék-csoporthoz.

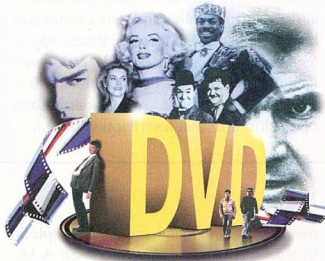
HOGYAN VEGYÜNK HARDVERT?

Tavaszi bevásárlás

A számítástechnikai üzletek statisztikái szerint tavasszal, az év eleji uborkaszezon után, újra fellendül a forgalom. Talán az egyre jobbra forduló idő, talán a tavaszi megújulás az oka – mindenesetre sokan döntenek úgy, hogy felrészítik számítógépük tartozékait, esetleg új komputert is vesznek. Mindez egyszerűen hangzik, ám a tavaszi nagybevásárlás csapdákat is rejt. Az alábbiakban éppen az alattomos buktatók elkerülésében próbálunk segíteni.

DVD-lejátszók

A PC köztudottan nélkülözhetetlen irodai segédnek számít, de persze szórakoztatni is tud. Egy DVD-lejátszóval házimozit készíthetünk a PC-nkből. Az újabb lejátszók már egy ma közepesnek számító processzorral is zökkenőmentes, jó minőségű képet tudnak a képernyőre varázsolni. A DVD-k adathordozókként is előtérben vannak. A több mint 4 Gb-nyi tárhelykapacitás egyre több szoftvergyártót késztet arra, hogy több kompaktlemez helyett

egyetlen DVD-n szállítsa a szoftverét. Ráadásul ma már a legmodernebb DVD-lejátszók sem számítanak drágának. Körülbelül 25 ezer forintot kell befektetni, és a PC-ből multimédiás csodaszerkezetet válhat.

✓ Ellenőrzőlista a DVD-lejátszóhoz

- Tartalmazza a szoftveres lejátszó legújabb verzióját.
- Legyen hozzá egy DOS-meghajtókat tartalmazó floppy-lemez.

- A digitális DVD-zene élvezetéhez digitális audiokimenet is legyen a lejátszón.
- Legyenek a gyártó honlapján firmware-update-ek. Ehhez persze egy ismeretős is kell arról, hogyan kell aktualizálni a firmware-t.
- Ha sok zene-CD-t szeretnénk lejátszani, akkor legyen a készüléken a taszkok léptetésére szolgáló billentyű.
- Ahhoz, hogy a DVD-lejátszón a PC-s hétköznapokban is jól beváljon, legalább 40x-es sebességgel kell a CD-keket olvasni.

Komplett konfigurációk

Amennyiben csupán egy-egy levelet szeretnénk írni, és csak hébe-hóba szeretnénk az interneten böngészni, akkor 100 ezer forint körüli, Duron- vagy Celeron-processzoros gépek is megfelelnek. Ezek a processzorok is képesek szinte az összes alkalmazást futtatni.

ni. Csupán bizonyos feladatok, mint mondjuk a 3D-s játékok vagy a képfeldolgozás esetében ajánlatosabb a pillanatnyilag leggyorsabb processzort alkalmazni. Ezért egy komplett rendszer vásárlásánál ne csak a processzor frekvenciája vezéreljen bennünket, hanem arra is figyeljünk, hogy milyen a felszereltsége a leendő PC-nek. A memóriánál továbbra is az az érvényes, hogy minél több, annál jobb. A grafikus kártya lehetőleg újabb modell legyen, és a merevlemez kapacitása is legalább 20 Gb-ig legyen.

✓ Ellenőrzőlista komplett konfigurációhoz

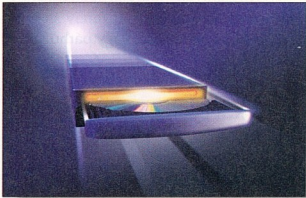
- A processzor megfeleljen a tervezett felhasználásból adódó követelményeknek.

Jó tanácsok

- Legalább 128 Mb-ot RAM memóriára van szükség.
- A merevlemez minimális kapacitása 20 Gb-ot legyen.
- Legyen a gépen telepített operációs rendszer, s a további szoftverek újabb beruházásoktól kímélnek meg.
- A kiegészítő hardverekre is vonatkozik: minél több, annál jobb.
- A garancia 12 hónap legyen, persze nem árt, ha ennél több.
- Egy kézikönyv megkönnyíti az üzembehelyezést és segít a problémamegoldásban.
- Ha a PC a lakoszoba díszé lesz, akkor jó, ha halk, és kellemes külsejű.

CD-írók

A CD-írás immár tömegsporttá vált. Legyen szó adat-, video- vagy zenei CD-ről, a legújabb szoftverrel és az aktuális illesztőprogrammal a saját készítésű CD

csupán néhány egérkattintás. A CD-írók ára pedig egyre csökken. Alig 30 ezer forintért már nagysebességű CD-írókat kaphatunk. Ezzel kevesebb mint 4 perc alatt lehet elkészíteni egy 650 Mb-ajtos CD-t. Az újrairható lemezek 10x-es kezelési sebességével az egyéb cserélhető lemezek, például flopi-, ZIP- vagy optomágneses-lemezegységek (MO), igazi alternatíváivá teszik ezt a médiát. Miután a nyers lemezek is egyre olcsóbbak, így a CD-írás már rég nemcsak a számítógép-tudorok előjoga, hanem mindenkinek hétköznapi tevékenységévé vált.

Ellenőrzőlista CD-írókhoz

- Ahhoz, hogy a CD-író az összes feladatot valóban hibátlanul tudja elvégezni, a RAW-adatokat is kell írnia és olvasnia.
- A CD-író szoftver legújabb verzióját kapjuk a hardverrel.
- Mellékeljenek hozzá IDE-kábelt is.
- A CD-íróknak jó hibajavítása legyen.

- A gyártó honlapján mindig letöltésre készen álljon az aktualizált firmware.
- A CD-íróknak feltétlenül legyen buffer-underrun védelme.
- Minél nagyobb a készülék operatív memóriája, annál jobb. 2 Mb-ot az abszolút minimum.
- Ha DOS alatt akarunk írni, akkor az ehhez szükséges illesztőprogramok is meglegyenek flopin.

PDA

A noteszgépek jó alternatívája a Personal Digital Assistent (PDA). Ez a szakzsémb méretű készüléktípus elsősorban üzleti utakon vagy vásárlátogatásokon hasznos. Kezdetben még csak úti-határidőnapló funkcióra szánták őket, ma már viszont számos olyan alkalmazást is kínálnak, amelyekkel az asztali PC-kenél is alkalmazhatunk. Ez az átfogó irodai alkalmazásoktól kezdve az e-mail-es kommunikációig át az interneten keresztül adatovábbítási vagy – a speciális kiegészítő modulok segítségével – a mobil telefonálásiig terjedhet. Mellesleg teljes jótékgyűjtemények, enciklopédiák vagy akár útvonaltervezők, valamint keresőfunkciós város térképek

szoftveres kivitele is kapható. Az adatok vagy információk aktualizálása szinkronizáló szoftverrel, dokkoló-állomások útján vagy az interneten keresztül történhet.

Ellenőrzőlista PDA-khoz

- Milyen felhasználási területre szánjuk (mozgó iroda, médiás, internetes, telefonos vagy irodai multifunkcionalitás, avagy csak egyszerűen határidőnapló)?
- Színes vagy fekete-fehér kijelzővel szeretnénk és milyen felbontásban?
- Mekkora a háttértároló- és operatív tár kapacitása?
- Milyen bővítési lehetőségekkel rendelkezik (billentyűzet, bővítő-modulok, memória-bővítések, szoftver)?

- Mennyi ideig képes hálózatifüggetlenül, elemről vagy akkumulátorról működni?
- Hogyan bonyolódik a többi PDA-val, egy laptoppal vagy az asztali PC-vel az adategyeztetés?

Noteszgépek

A kompletten felszerelt „all-in-one” noteszgépek jelszava: „minden rajta, minden benne”. Közülük is a kicsi, könnyű, ultra mobil noteszgépek érdemelnek nagyobb figyelmet. Asztali PC helyettesítőnek a

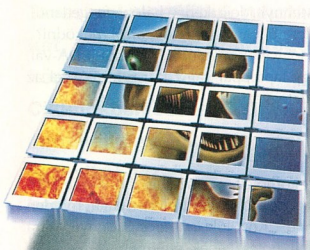
komplett gépek ugyan alkalmasabbak, de aki az irodáját magával viszi az utazásaira, az minden grammnyi súlymegtakarításának örül. Kell-e mindenütt a flopi-egység vagy a CD-olvasó? Az így megtakarított súly vagy kisebb méret önmagáért beszél – a hátunk meg hálás lesz érte. De még ha all-in-one noteszgép mellett döntünk is, ne feledjük, 3 kilónál jelentősen nagyobb súly miatt hosszú távon ezek nem „hordozható” masinák.

Ellenőrzőlista noteszgépekhez

- A processzor feleljen meg követelményeinknek.
- Legalább 128 Mb-ot RAM kell.
- A merevlemez minimális kapacitása 10 Gb-ot legyen.
- Legyen a készüléken operációs rendszer.
- A kiegészítő szoftverek további beruházásoktól kímélnek meg.
- A súlya elfogadhatóan kicsi legyen.
- Legyen hozzá hordtáska.
- Legyen benne LAN és modem.
- Valamennyi, számunkra fontos csatlakozás meglegyen.

Monitorok

Intelligens kezelés híján egy képernyő beállítása idegesítő vállalkozással válhat. Rádásul a TFT-kenél fontos az automati-

ka-funkció. Ennek a segítségével a képernyő automatikusan beállítja önmagát, és így optimális képet jelenít meg. A TFT monitort egy videobemenet és egy opcionálisan kapható tévétuner multimédiás specialistává teszi. A grafikus alkalmazásokat használók különösen jó minőségű monitort szerezzenek be maguknak. Fontos, hogy a készüléket az USB interfészben keresztül a PC-ről is be lehessen állítani.

Ellenőrzőlista monitorhoz

- Jó kontrasztarány.
- Három év garancia.
- Felhasználóbarát képernyős kezelőmenü.
- Hosszú kábelek (táp- és adatkábel is).
- Részletes kézikönyv, nyomtatott formában.
- Illesztőprogramok inf-fájliként.
- Alacsony áramfelvétel.

Tintasugaras nyomtatók

A tintasugaras nyomtatók széles választéka lehetővé teszi, hogy az igényeinknek legjobban megfelelő nyomtatót szerezzük be magunknak. A gyors szövegnyomta-

tók, a hétköznapi használatú nyomtatók, de a külön fotótíntát használó speciális fotónyomtatók is megfelelnek valamennyi igénynek. Opcionális kiegészítők, mint például egy duplex egység, szkennerezék, fotorealista színtartomány leképezésére alkalmas kiegészítő színes tintapatronok és speciális nyomtatásra szolgáló papírbevezető rekeszek erőteljesen kiszélesítik a tintasugaras nyomtatók felhasználási palettáját. A tintasugaras nyomtatóknál különösen oda kell figyelni a járulékos költségekre, mindenképp a tintaellátás és a nyomtatófej-ellátás költségeire. Különös figyelmet és egy jó adag egészséges bizalmatlanságot igényelnek az akcióes gépek.

Ellenőrzőlista tintasugaras nyomtatóhoz

- A felhasználási terület tisztázása (szöveg, grafika, fényképek, kevert használat).
- A4-es nyomtató kell, vagy esetleg A3-as nyomtatásra is szükség van?
- A nyomtató rendelkezésére álló hely nagysága.
- Nyomtatósmennyiség és nyomtatási sebesség iránti igény.
- Helyi gép mellé, munkacsoportos nyomtatóként vagy hálózati nyomtatóként kell-e?
- Milyen PC-s interfészei vannak (USB, párhuzamos interfész, Ethernet)?
- Melyik operációs rendszer alatt fog dolgozni (illesztőprogramok, más szoftverek)?
- A fogyóeszköz-árak (tintapatronok, nyomtatófejek).

Szkennerek

Vásárláskor mindenképp a szkennerek képminőségét vegyük figyelembe. Minél nagyobb a szkennerek optikai felbontása, annál részletesebb eredményt várhatunk.

A beszkennelt anyag kinagyításánál ezek az eltérések láthatóvá válnak. Ezen kívül átvilágító-egységük és lapbehúzójuk is legyen. A FireWire-es csatlakozóval elsősorban a profi felhasználókat célozzák meg, az egyszerűbb felhasználásokhoz az USB-csatlakozó is megteszi.

Kezdők vagy „alkalmi” szkennelők számára a 1200x2400 bites felbontású és 42 bites színfelbontású szkennerek a megfelelők.

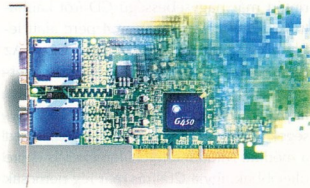

Ellenőrzőlista szkennерhez

- Aktuális illesztőprogramok a szokványos operációs rendszerekhez (Win95/98/ME/2000/NT/XP).
- Forrárdót telefonszámok hardveres problémák esetére.
- Kiegészítő szoftver (pl. képfeldolgozó).
- Kiegészítő hardver (pl. átvilágító egység).
- Nagy optikai felbontás.
- Gyorsbillentyűk (másoláshoz, szkenneléshez stb.).
- USB-, SCSI-, FireWire- vagy párhuzamos interfész.

Videokártyák

Ha a játékok vagy a háromdimenziós ábrázolások szaggatottan mozognak, akkor annak rendszerint a lassú grafikus kártya az oka. A játékedvelőknek különösen gyors kártya kell, míg az Office-felhasználók in-

kább a jó képminőségre és az alacsony árra fektetnek hangsúlyt. A különösen nagy számolási teljesítményt igénylő 3D-s alkalmazások felhasználói szenteljenek figyelmet a GeForce-chip-nek. Az új GeForce3-at használó Pixel Shader kellő sebességgel rendelkezik a grafikus alkalmazásokhoz. A Matrox az Office-alkalmazások igazi nagyágyúja. A G550 két monitor használatához DaulHead-et kínál. A képminőség szempontjából a Matrox-ot még egyik gyártónak sem sikerült felülmúlnia.

Jó tanácsok

✓ Ellenőrzőlista videokártyához

- Aktuális illesztőprogramok a szokványos operációs rendszerekhez (Win95/98/ME/2000/NT/XP)
- Részletes kézikönyv, elektronikus formában.
- Két év garancia.
- Forródrót telefonszámok hardveres problémák esetére.
- Kiegészítő szoftverek, vagy tartozékok (pl. a legújabb DirectX verzió).
- Az aktuális illesztőprogramok internetes letölthetősége.
- Felhasználóbarát illesztőprogramok részletes súgóval.
- 32 Mb-át memória.

a legjobb választás. Ha a filmkedvelők köze tartozunk, és például DVD-videókat is szeretnénk nézni a számítógépünkön, akkor az 5.1-es rendszer, amely 3 előtéri (front) és 2 háttérbeli (rear) hangfalat és egy subwoofer-t is tartalmaz, az igazi megoldás.

✓ Ellenőrzőlista hangrendszerhez

- A hangszóróknak meg kell felelniük a (kitöltendő) tér méretének.
- A legjobb hangszugárzó-rendszer is csak gyengélkedik, ha rossz a hangkártya.
- Ha lehet, otthon teszteljük a hangzást, és kössünk ki visszavételi jogot.
- Fontos az összekötő kábel minősége.
- A subwooferes rendszerek általában telített hangzásúak.
- A távirányító praktikus eszköz, mert a segítségével meg lehet megszórni az íróasztal alá bebújást.
- Ha a hangfalakat a nappaliban szeretnénk felállítani, akkor az sem mindegy, hogyan néznek ki.

Zenei rendszerek

Mivel a hangszugárzó minősége nem kis mértékben a beépített hangkártjától függ, ezért előbb a hangkártjára kell egy pillantást vetnünk. Nincs értelme drága hangszórókat venni, ha egy hangkártján spó-

rolni akarunk. Azt is gondoljuk meg jól, hogyan szeretnénk az új hangszóróinkat használni. Ha csak Office-alkalmazók vagyunk, akkor a Windows hangjainak lejátszásához nem kell méregdrága surround-rendszert vásárolnunk. Erre a célra bőven megfelel egy pár jó minőségű hangszóró is, vagy ha valamivel teltebb hangzást kedvelünk, akkor egy 2.1-rendszer subwooferrel. Ha viszont szeretjük a számítógépes játékokat, akkor a 4.1-rendszer lehet

www.computerpanorama.hu

Kodak

A HIVATALOS
MAGYARORSZÁGI
KODAK ÉS
DATAFAX
DISZTRIBUTOR

DIGITÁLTECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-6779, 221-6772
Cyőr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96517-500, Fax: 517-501
www.dit.hu foto@dit.hu
AFA nélküli árak!

DIGITÁLIS FOTÓTECHNIKA

AKCIÓS AJÁNLATUNK ÁPRILIS 5-IG

Kodak

IDŐJÁRÁSÁLLO

DX3600
2,3 MP, 2x3 zoom
dokkolóval
111.992 Ft

DC5000
2,1 MP, 2x3 zoom
katonai szabvány
103.992 Ft

ÜTÉSSÁLLO

PPM200
színes LCD, CF/SM
f.gép vásárlásakor
31.192 Ft

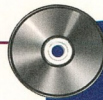
PC NÉLKÜL IS
NYOMTAT

MINOLTA

DIIMAGE 5
3,3 MP, 7x2 zoom
kreatív fotósoknak
215.992 Ft

TÜKÖR-
REFLEXES

TESZTELJEN VELÜNK!

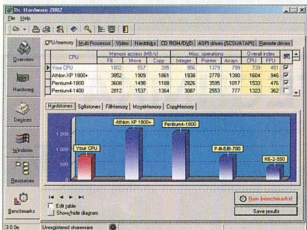
Az orvos házhoz jön

Újságunkban hónapról-hónapra jelennek meg tesztek különböző termékekről. Ez alkalommal megadjuk mindenkinek a lehetőséget, hogy otthoni körülmények között, tetszés szerinti alapossggal tesztelje le a számítógépét, vagy ennek egy-egy alkatrészét. Alábbi kollekciókkal nemcsak a sebesség méréséhez, hanem bizonyos esetekben az eszköz megbízhatóságának az ellenőrzéséhez is kínálunk programokat.

Kollekcióinkban a nevezetesebb programok között (amelyek általában mi is használunk a tesztjeinkben), néhány kevésbé ismert vagy publikus tesztekben ritkán használt program is megtalálható. Mindez az összemérés lehetőségeit és az új mérési lehetőségek tanulmányozását is lehetővé teszi. Vannak olyan programok, amelyekkel csupán információkat nyerhetünk a gépünkéről, másokban teljesítménymérő modul is található.

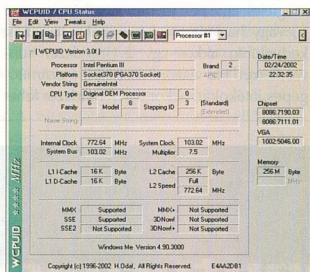
System könyvtár – A komplett rendszer mérése

Vége-hossza sincs azoknak a programlistáknak, amelyek különféle rendszerinformációs és rendszerdiagnosztikai programokról szólnak. Ezek közül a legismertebb kétségtelenül a *SiSoft* cég *Sandra* nevű

Nem csak a Sandra kínálja fel a gép általános információi mellett a sebesség mérését

programja. A rendszeresztelő programok többsége is hasonló módon épül fel, ezért ezen a programon keresztül mutatjuk be az ilyesfajta programok működését. Egy tet-

A memória különböző műveletekben történő sebességmérése multitaszkos operációs rendszer alatt is működik

szöleges könyvtárba kicsomagolva, telepítés után indíthatjuk a Sandrát, függetlenül attól, hogy a számítógép újraindítását kéri. A programnak négy fő része van: *információs*, *sebességmérő (benchmark)*, *listázó és tesztelő* modul. Ahhoz, hogy a sok ikon közül mi tudjuk választani a szükségéset, a felső ikoncsáván lévő színes gombokat, vagy a View menüt kell használnunk.

Az információs modul a számítógéptünk konfigurációjával kapcsolatos információkat jeleníti meg, s ezekből megtudhatjuk, ki is valójában az alaplapunk gyártója, milyen eszközök vannak a gépben, és hogy állunk a rendelkezésre álló erőforrásokkal. Ezek az információk akkor igazán hasznosak, amikor új számítógépet vásárolunk, és meg akarunk bizonyosodni arról, hogy az eladott pontosan azokat az alkatrészeket adta-e el nekünk, amelyek a gépben vannak.

A sebességmérő modulall a számítógépt

részegységeinek a sebességét tudjuk lemérni, és ha az általunk közötti teszteredményekhez képest kívívó sebességkülönbséget tapasztalunk, akkor vagy a kérdéses eszköznek van valamilyen hibája, vagy a számítógéptünk valence optimálisan beállítva. Ha esetleg egy új teljesítménynövelő trükköt próbálunk ki, akkor ennek hatássosságáról is meggyőződhetünk. Itt biztosan kiderül, hogyan tehetjük a számítógéptünket egy-egy kis javítással ha nem is táltos paripává, de legalább egyenletesen működő erőgéppé.

A listázó modulall rendszerfájlok, konfigurációs fájlokat elemezhetünk. Ez olyankor hasznos, amikor a forgalmazó cég a számítógéptünk állapotáról érdeklődik. Ilyen esetekben ezek az adatok lényeges információkat tartalmaznak, és néhány perces – esetleg órás – elemzéssel akár a számítógép megbolygatása nélkül is kideríthető, hogy mi is a probléma. Ezt a módszert azonban csak a komolyabb termékátogatással rendelkező cégek használják (elsősorban csak külföldön).

A *tesztelő modul* az előző modulok rokona, s nem a szoftveres, hanem a *hardveres környezet beállításairól* ad információt. Mivel a rosszul működő gép hibái általában hardveres okokra vezethetők vissza, itt mindent megtudhatunk az összeakadó memóriacímekről és megszakításokról. A hardvereszközök védett módú meghajtójának a címeiről szóló lista a programozók számára lehet hasznos.

Két különösen hasznos opcióról is essék szó: az egyikkel *tetszés szerinti modulokból összeállított riportokat* készíthetünk, s az eredmény szöveges fájlba íródik. A másikkal a számítógép stabilitását ellenőrizhetjük, a kijelölt sebességmérő modulok folyamatosan, egymás után futnak. Ha a rendszerrel gond van (például a processzor túlmelegszik), akkor hosszabb idő után a program sem fut tökéletesen.

Csak megjegyezzük, hogy a program kínálta tippek nem minden esetben valósak, s néha túl általánosok (például a merevlemezben lévő hely felszabadításával gyorsul a rendszerünk).

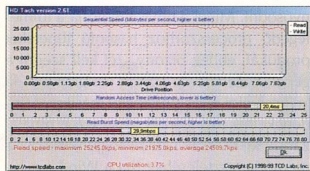

érhető legnagyobb olvasási sebességet értjük, tehát ez egy grafikon. Ha a menete nem egyenletes, akkor egy tiszta lemezzel érdemes megpróbálni a mérést, hiszen a meghajtók a lemez széle felé általában vesztienek az olvasási pontosságukból. Ha konstans adatátviteli sebességet tapasztalunk, esetleg a videók lejátszása szaggatott lenne, akkor próbáljuk bekapcsolni a meghajtó DMA-módját (*Eszközkezelő/CD-ROM tulajdonságai!*) A rövid elérési idő azoknak fontos, akik gyakran másolnak apró fájlokat, esetleg CD-lemezeiről telepítenek és használnak programokat. A programok általában a lemez elején, középen és végén mérhető harmadok eleje és vége közti fejeződései és pozícionálási idők átlagát mérik. Ritkább esetben véletlenszerűen olvasnak a lemez egész területéről, és ezek átlagát adják meg. Az biztos, hogy ha ez az érték 100 ms alatt van, akkor nagyon jó az olvasó. Írók esetén ez az érték nagyobb, hiszen a nagyobb tömegű fejet lassabban lehet csak mozgatni. A lemez kiadási és bevételi-felismerési ideje is fontos lehet, hiszen a többi térer jeleskedő meghajtóknak itt lehetnek hiányosságai. Mi pedig eldönthetjük, hogy melyik fokozza bennünk kevésbé a türelmetlenséget: a lassú másolás vagy a lassú lemezkiadás. Szintén lényeges jellemző, főleg DVD-meghajtók esetében, a *processzorterhelési arány*. Ha ez magas, akkor a számítógép az adatok olvasásával foglalkozik, ahelyett, hogy a film képkockáit számolná és jelenítené meg.

Más tesztekkel, vagy például a *Nero CD Speed* program egyik opciójával a meghajtóba helyezett lemez minőségéről is kérhetünk grafikon, viszont ehhez az egész lemez tartalmát be kell olvasni. Azoknak pedig, akik zenei anyagokat olvasnak be (grabbelnek), a *DAE teszt* opcióit ajánljuk, hiszen a meghajtók általában lassabban olvassák az audio CD-lemezeket.

HDD könyvtár – Merevlemez hibakeresése

A merevlemezeket általában a *kapacitásuk alapján* vásároljuk meg. Tipikusan kerüljük azokat a típusokat, márkákat, amelyekről egy-egy ismerősünk már rossz tapasztalatokat szerzett. Ez mindegyik márkára igaz lehet, de jellemző, hogy egy-egy gyártó másban jobb, mint a többi. Otthoni tesztelésnél a *sebesség mérése* a legtriviálisabb. Az adatátviteli sebesség a lemez eleje és vége között csak kis mértékben válto-

A merevlemez sebességmő programjainál ritka a grafikonos megjelenítés

zik, az elérési idő ennél egy lehetetnyivel jobban. Mindkét értékre játékonny hatással van a magasabb fordulatszám (7200, 10 000 rpm), a magasabb frekvenciájú csatolóval rendelkező merevlemezek csupán a rendszerbusz merevlemezre fordított idejét csökkentik. Az ATA 33, 66, 100 és 133 interfészes lemezek között szimpla fájlmásolás esetén nincs sok különbség.

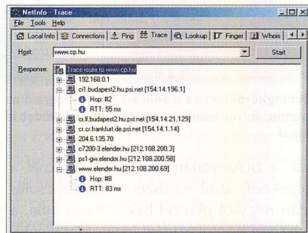
Fontosabb ennél a lemezen lévő adatok megbízhatósága. Széki sem szereti, ha több havi, esetleg évi munkája száll el pillanatok alatt, a javítás, adatmentés pedig csillagászati összegekbe kerül. A meghajtó elektronikájának a hibájakor egy azonos, nem használt merevlemez elektronikájával való cseré talán még orvoslja a problémát, de a lemez szétszedésekor biztosan olvashattanná válnak az adatok.

A merevlemez hibái gyakran egyik pillanatról a másikra következnek be, de ez csak látszólag van így. Ha nem drasztikus külső hatás érte a meghajtót, akkor a hiba idejét előre meg lehet becsülni. Erre szolgál a *S.M.A.R.T. technológia*. A merevlemez már 2-3 Gb-át kapacitás felett fel vannak szerelve ezzel a rendszerrel, és ha az alaplap BIOS-ában is be van kapcsolva ez az opció, akkor a kapcsolódó adatokat szoftveresen ki lehet olvasni a meghajtóból. Erre külön programok is léteznek, amelyek a hiba helyét is meg tudják mondani, de az alaplapok a *T.E.C. (Terminate Exceed Condition)* bekövetkezésekor, amikor már hiba léphet(!) fel, jeleltik is. Ilyenkor csak egyet tehetünk, és pedig az adataink mentése. Ezek után is működőképes a meghajtó, de már csak bizonytalan ideig, napok, hetek lehetnek csak hátra. S.M.A.R.T. nélküli meghajtók szinte mindig, de különösen akkor mentjük el az adatainkat, amikor a merevlemez a saját kapacitásával nincs tisztában – tehát nem enged a lemezre másolni, annak ellenére, hogy még lenne hely –, esetleg a Scandisk (Norton Disk Doctor) egyre több hibás sektort talál.

Net könyvtár – Helyi hálózat és internet tesztelés

Hálózatunkon – ha működik – nincs mit tesztelnünk. A hálózat *megfelelő rendszer-gazdai háttérrel* jól működik. A probléma több területről közelíthet: a mi oldalunkról a hálózati kártya okozhat galibát, amely a súlyny minőségére vezethető vissza. A hálózati elemek kommunikáció a hálózatban adott időszelvényekben történik. Ha egy kártya hibás, akkor feleslegesen több időszelvényt elfogal, értékelhető adat küldése nélkül. Ennek kiszűrése csak különleges hálózati analízis kártyákkal történhet. A hálózati infrastruktúra hátteriségének az elemzésére már használható egy-két *szoftveres IP monitorozó program*, de ezek csak a hálózati elemek konfigurálásának a szükséges módosításait (nem feltétlenül a hibáit) tudják megmutatni.

Gyakoribb probléma, hogy a hálózat egyik gépe nem látható a hálózatban, vagy netán az internetszolgáltató vágja el az utat a szerverekhez. Ehhez nem szükséges program, egy DOS ablakban indítva, a *PING <IP cím>* a céllállomás elérhetőségének az idejét mutatja meg, a *TRACERT <IP cím>* pedig a hozzá vezető utat. Ha a mi

Gyors, és látványos Trace: az adataink Frankfurt is megjárják

gépünk nem látszik a hálózatban, akkor a hálózati beállítások alatt a telepített protokollokat kell megnézni (pl. *Microsoft Network ügyfél, Microsoft Network fájl- és nyomtató megosztás*, valamint *TCP/IP*), és a hálózati kártyán, esetleg a hub-on lévő *Link LED* aktivitását kell ellenőrizni.

Ha a távoli szerverrel van gond, akkor gyakran az ISP DNS szervere az ok, ezeket egy *PING* parancssal ellenőrizhetjük. Ha viszont a mi szerverünk gyengélkedik, akkor érdemes a mellékelt tesztprogrammal komolyabban nyüzögőbőrában alvátetni, vajon a hálózat vagy a gép a hibás.

Hang könyvtár – Hangkártyák vizsgálata

Ezt az eszközt, nem kell gyakran tesztelnünk. A hibás működés oka általában a rendszerdiagnosztikai programokkal kideríthető, a nem kívánt kattogások, akadozó lejátszás pedig többnyire a meghajtóprogram, ritkábban az alaplap hibája. Ha ezeket a tényezőket kiszűrjük, akkor gondolkozhatunk el a kártya cseréjén.

Komolyabb audioteknikai háttér hiányában az otthoni akusztikai mérésről nem teszünk említést, tehát legfeljebb a *DirectSound* és a *DirectSound3D* működésének tesztje valósulhat meg. Az *Audio Winbench* ezek mellett a hangkártya processzorfoglaltságát is méri, így egy új meghajtóprogram használatakor megtekinthetjük, hogy a szolgáltatásokon kívül mennyit profitáltak a frissítésből. Az EAX tesztelésére sajnos nem létezik program, ám egy *A3D 2.0* demót azért feltettünk a CD-mellékletünkre, amely A3D-s hangkártyákkal működik.

Monitor könyvtár – Monitorvizsgálat

Végül, de nem utolsósorban a monitor próbája maradt hátra. Akár az otthoni, akár a boltban kapható készülékről van szó, érdemes megnézni a monitor tudását. Olyan helyen, ahol nem hajlandók megmutatni a monitort, ott talán az esetleges garanciális problémánál is hasonló hozzáállással fognak fogadni minket. Mindig jól fontoljuk meg, hol vásárolunk!

Általánosságban elmondható, hogy ritka az a monitor, amelynek ne lenne hibája. A fókuszálási hiba miatt a képernyő szélén a kontrasztos részek homályosak, de bizonyos beállításokkal éppen a képernyő közepe is lehet, ezért ezt is nézzük meg. A tesztprogramok egy-egy része vagy tesztképe ezzel is foglalkozik. A *konvergencia hiba* a három alapszín nem tökéletes összetartása miatt keletkezik és színeltolódással jár.

A kép geometriáján minden monitoron lehet állítani, ám az alul és fölül lévő homorú éleket nem lehet kiküszöbölni, mint ahogyan az oldalsó élek hullámosodását sem mindig. A kép minősége minden esetben a képcsőtől és az elektronikától együttesen függ. Lehet, hogy egy képcső egy más gyártónál sokkal jobb minőséget produkál. Érdemes még megnézni a képponttávolságot, valamint a színek természetességét (ami egy-künnnek tetszik, az a másíknak nem).

Az elektronika teszteléséhez a képüzemmódok – felbontás és képréssítés – párosával kezdjük, és a tesztprogramok *tápegységteszt* nevű opciójával folytatjuk. A teljesen fehér és fekete kép közötti váltáskor a kép méretei megváltozhatnak, ami nemcsak a tápegységtől, hanem a függőleges és vízszintes erősítő vezérlésétől is függ. Előfordulhat *túlvezérlés* is, amikor a fehér kép összehúzódik.

Nagyon fontos, hogy megfelelően nagy DAC frekvenciával rendelkező videokártyával teszteljünk, hiszen egy jó monitor egy régebbi videokártyával kivételesen életlen képeket is produkálhat.

KÖHLER ZSOLT

電腦科技有限公司華科電

BIZTOS ALAPRA ÉPÜLTÜNK,
HOGY MAGASRA NŐHESSENK.

ALAPLAPOK: ABIT · ASUS · TOMBATO

VGA-KÁRTYÁK: ABIT · ASUS · BUTTERFLY · STLAB

MINŐSÉG A NAGYKERESKEDELEMBEN

INTERBOARD Hungary Rt.
Számítástechnikai nagykereskedés

1134 Budapest, Váci út 45. (bejárat az Apálya utca felől)
Telefon: (06-1) 412-3101, fax: (06-1) 412-0165
e-mail: info@interboard.hu, web: www.interboard.hu

Váci út
XIII.
Dózsa György út

Ne hagyja ki a régebbi Computer Panorámákat se!

Hiányzik valamelyik **Computer Panorámája** az alábbiak közül és ezért nem teljes az évfolyama? Semmi probléma, most kiegészítheti gyűjteményét a lap alján található megrendelőszelvény visszaküldésével (amíg a készlet tart).

**Megtakarítás:
hogy Önnek még
jobban megérje!**

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu, fax: 456 6970, cím: Computer Panoráma 1463 Bp. Pf. 1106

A fenti lapszámainkat megrendelheti weboldalunkon (www.computerpanorama.hu), illetve megvásárolhatja a szerkesztőségben is (Budapest, Üllői út 25.). Ügyfélszolgálatunk hétköznap 9-17 óráig tart nyitva.

MEGRENDELŐSZELVÉNY

IGEN, utánvétellel megrendelem a Computer Panoráma alábbi számaikat:

☐ 00/3	495 Ft	☐ 00/10	495 Ft	☐ 01/05	695 Ft	☐ 01/12	1145 Ft
☐ 00/4	495 Ft	☐ 00/11	495 Ft	☐ 01/06	695 Ft	☐ 02/01	1145 Ft
☐ 00/5	495 Ft	☐ 00/12	495 Ft	☐ 01/07	695 Ft	☐ 02/02	1145 Ft
☐ 00/6	495 Ft	☐ 01/01	695 Ft	☐ 01/08	995 Ft	☐ 02/03	1145 Ft
☐ 00/7	495 Ft	☐ 01/02	695 Ft	☐ 01/09	995 Ft		
☐ 00/8	495 Ft	☐ 01/03	695 Ft	☐ 01/10	995 Ft		
☐ 00/9	495 Ft	☐ 01/04	695 Ft	☐ 01/11	1145 Ft		

Fenti árak a postaköltséget nem tartalmazzák.

Igen, vásárlásom értéke eléri az 5000 Ft-ot és igénybe veszem az 500 Ft-os kedvezményt.

Számlázási cím:

Cégnev/(név): .....

Kapcsolattartó neve/beosztása: .....

Telefon: ..... Fax: .....

E-mail: .....

Cím: helység: .....

út/utca/tér: .....

h.sz.: ..... em./ajtó: .....

Postacím:

Név: .....

Cím: helység: .....

út/utca/tér: .....

h.sz.: ..... em./ajtó: .....

Telefon: .....

A pénz átvetelkor fizetem

..... dátum ..... aláírás

Miniszámítógép

ECS Book PC II

Az ECS BK630E jelzésű miniszámítógép hely- és költségkatarékos megoldást kínál azok számára, akik szeretnének internetezni, egyszerűbb munkákat elvégezni vagy MP3-at hallgatni, de nem akarnak egy teljes konfigurációba befektetni. A legfontosabb különbség az asztali gépekhez képest, hogy a Book PC-nél mindenfajta eszköz az alaplapra integrált (így a videovezérlő, a modem, a hálózati kártya, az 5.1 csatornás hangkártya) és nincs az alaplapon PCI-slot. A csomagolásban nem egy komplett konfiguráció rejtőzik, hiszen a merevlemez, a pro-

cesszort és a memóriát külön kell beszerezni: egy ATA33/66-os merevlemez, FC-PGA tokozású processzort (Intel Celeron, Intel PIII, VIA) és 2 PC-133-as memória-modult szerelhetünk be. Mivel a ház szelvése gyenge, célszerű Celeron processzort és kisebb fordulatszámú merevlemez használni, hogy elkerüljük a forró helyzeteket. A részegységek munkáját a SIS 630-as lapkakészlet fogja össze. A készülékhez USB-s eszközök is csatlakoztathatók, így nem kell lemondanunk a teljes fejleszhetőségről.

NÉVJEGY

Név: ECS Book PC II
 Forgalmazó: Case Hungary Kft.
 Kategória: miniszámítógép
 Internetcím: www.case.hu

- + kicsi, jó az integrált hardver jó
- nehéz bővíteni

Notebook

Gericom Supersonic 2

Igazi erőmű a Gericom új notebookja: a Supersonic belsejében 1200 MHz-es Pentium III-as processzor végzi a számításokat, e memóriája pedig 512 Mbájtos. TFT kijelzője 14"-os, ez éppen elég ahhoz, hogy a beépített DVD-olvasó segítségével lejátszott filmek élvezhetőek legyenek.

Az említett DVD-egység CD-írásra és -újraírásra is alkalmas, így ha esetleg kevésnek bizonyul a 30 Gbájtos merevlemez kapacitása, könnyedén szabadítható fel hely a dokumentumok lementésével. A

csatlakoztatható külső egységek száma sem elhanyagolható, minden fontos csatlófelület megtalálható a gép oldalán vagy hátlapján, a beépített modem és a hálózati kártya csatlakozóitól kezdve egészen az RCA TV-portig.

A Supersonic egyik érdekessége, hogy kapható GPRS-es változatban is, ez esetben SIM-kártya olvasó helyet kap a készülék. A videokártya az elsők között ATI RADEON, 32 Mbájti memóriával, amelyek kiemelkedő sebessége és minősége akár a játékok, akár a grafikai programok használatakor előnyös. A készülék billentyűzete kényelmesen használható.

NÉVJEGY

Név: GERICOM
 Supersonic A380 M6T
 Kategória: notebook
 Forgalmazó: ACOMP
 Internetcím: www.acomp.hu

- + nagy teljesítmény
- csak angol vagy német billentyűzet

Többfunkciós multimédiás készülék

DMC PhotoClip

A kicsi, praktikus és enyhe túlzással mindentudó multimédiás eszközök sorát gyarapítja a DMC PhotoClip, ami tulajdonképpen digitális fényképezőgép, webkamera, MP3-lejátszó és diktafon egyben. Mindez egy tenyérnyi méretű, könnyű kis készülékben, amelybe két normál méretű ceruzaelemet kell helyeznünk, vagy 5V-os tápegységről is üzemeltethetjük (ezt nem mellékelik a

csomagban). A termék kiszerezhető függőn 32, 64 vagy 128 Mbájti belső memóriát tartalmaz, és még egy Compact-Flash kártya befogadására is alkalmas.

Fotókat legfeljebb 640x480-as, videókat 320x240-es felbontásban rögzíthetünk. A képekhez hanganyagot társíthatunk, és akár kézzel is beállíthatjuk a fényképezési jellemzőket. A felvett hanganyagokat vissza is hallgathatjuk a mellékelt fülhallgatóval.

A kicsi méret és a kiváló használhatóság mellett a PhotoClip a készített képek, videók minőségében messze elmarad a csúcsmínőségű, viszont MP3-at kiváló minőségben játszik le. Mint általában az ilyen sokfunkciós készülékeknek, a PhotoClip legfőbb erőnye is az, hogy hihetetlenül praktikus.

NÉVJEGY

Kategória: sokfunkciós multimédia eszköz
 Gyártó, típus: DMC PhotoClip
 Forgalmazó: Nap-Szám Computer Kft.
 Internetcím: www.nap-szam.hu

- + ezernyi funkció és beállítás,
- gyenge képmínőség, gyenge vaku

CD-újríró

Sony CRX75A

Notebook-tulajdonosok figyelmébe ajánljuk a Sony CD-újríróját. A készülék rendkívül kicsi (alig nagyobb, mint egy CD, a vastagsága pedig 1 cm körüli) és igen könnyű (a Sony kamatoztatta a discman-ek gyártásánál szerzett tapasztalatait). A PC-hez PCMCIA kártyával kapcsolódó készülék (a kártya is tartozék) tervezésekor a mobilitás mellett az energiatakarékos működés is végig szem előtt volt. Ennek megfelelően az újríró nem igényel saját áramforrást (elemet), s a készüléket az oldalára felkerült kapcsoló segítségével manuálisan is kikapcsolhatjuk. A sebesség a hasonló kategóriájú készülékekénél nem olyan fontos, mint az asztali társaknál: jelen esetben az írást 8x-os sebességen vé-

gezhetjük (újrírás: 4x-es sebességen), az olvasás pedig maximum 24x-es értéken történhet. A készülék gépigénye alacsony, beéri egy P166-os processzorral és 32 Mbájnyi memóriával. A szoftver(ek) teljes telepítéséhez viszont az átlagosnál több helyre (250 Mbájtra) van szükség. Mivel a készülék külső berendezés, fontos a szállítás közbeni védelem, amelyről a csomagban elhelyezett hordtáska gondoskodik. Része még a csomagnak két lemez (egy CD-R és egy CD-RW), valamint egy toll is, amellyel a CD-kre írhatunk.

NÉVJEGY

Név: Sony CRX75A
Forgalmazó: Case Hungary Kft.
Kategória: CD-író
Internetcím: www.case.hu, www.sony.com

- + finom mechanika, tetszetős külső
- kissé drága

Lézernyomató

Kyocera mita FS-1010N

Kis munkacsoportos nyomtatóként kínálja a Kyocera mita az Ecosys jelzéssel ellátott nyomtatóját. Kis mérete és kedvező ára ellenére a nyomtatási sebességben és minőségben sem szegénykezhet. A felbontása a gyors, 1200 dpi-s üzemmódban 1800x600 dpi, festéktakarékos, econo módban 600x600, de ez az érték egészen 2400x600 dpi felbontásig is feltomáshozható. Kellemes meglepetés, hogy a nyomtató nemcsak az olcsó gyártási technológiának köszönheti Ecosys jelzését, hanem annak is, hogy a festékkazettáját újra lehet tölte-

ni. Eddig csupán a nagyteljesítményű nyomtatóknál találkoztunk a folyamatosan adagolható festékkel, kis munkacsoportos nyomtatónál nem. A nyomtatót párhuzamos, USB és 10/100 Mbites hálózati interfésszel is felszerelték, így az elhelyezése sem okoz gondot. A telepítése egyszerű, csupán az első bekapcsolás után meglehetősen hosszú perceknek kérésztül. Tesztünk Windows 2000 alatt, USB csatló használataival történt, és vizsgálataink eredményeként elmondhatjuk, hogy a nyomtató valóban eléri a büszkén hirdett 12 másodperces első oldalt, folyamatos nyomtatáskor pedig a 15 lap/perc sebességet.

NÉVJEGY

Gyártó, típus: Kyocera mita FS-1010N
Forgalmazó: HRP Hungary
Ár: 169 900 Ft
Internetcím: www.kyocera.com, www.hrp.hu

- + kis méret, nagy sebesség
- szinte csak szoftveren keresztül vezérelhető

Kétutas hangszórópár

Samsung SMS-2100

Egyszerű, kétutas hangszórópár az SMS-2100. A hangdobozok P.M.P.O. (pillanatnyi csúcsteljesítmény) értéke 120 watt, átlagos kimeneti teljesítményük pedig összesen 20 watt. A hangfalak dobozáról a védőfedelelet eltávolítva két viszonylag kisméretű hangszórót és egy reflexnyílást találunk. Az egyik hangszóró a magas, a másik a mély hangokért felelős.

A reflexnyílás és a kétutas megoldás valóban igen szép hangzást eredményez, tisztán csengenek a magas hangok, erősek a basszus szólamok is. Ez utóbbiakat a háromszög alakban kiképzett doboz is erősíti, igaz, végeredményben a hangdobozok körülbelül kétszer akkora helyet foglalnak így az asztalon, mint általában az SMS-2100-zal azonos kategóriájú hangfalpárok. Egyedül a legmélyebb (70-80 Hz alatti) hangoknál jelentkezik komolyabb csillapítás.

A készülék kezelése kissé szokatlan, egy háromállapotú LED jelzi, hogy a hangerőt állítjuk-e, vagy a mély, illetve magas hangok kiemelését. A digitális szabályzás miatt nehéz finoman végezni ezeket a beállításokat.

A termék egyébként támogatja a virtuális 3D hangzást is.

NÉVJEGY

Gyártó, típus: Samsung SMS-2100
Kategória: kétutas hangszórópár
Forgalmazó: Case Hungary
Internetcím: www.samsung.hu

- + szép hangzás
- kissé kényelmetlen kezelés

Játékezeletről

Kie PC-801

Biztosan sokan vannak, akik ki szeretnék próbálni a kormánnyal való vezetésközvetítést az autószimulátorokban, ám a vásárlásig még-még nem jutnak el, mert megijednek a viszonylag magas áráktól. Számukra a *Kie PC-801 Turbo Wheel* elnevezésű kormány lehet a megoldás, hiszen 10 ezer Ft-os ár mellett teszi élménytelibbé a virtuális száguldást. A kormány telepítése nagyon egyszerű, speciális drájer nem kell hozzá, csupán a Windows telepítő CD-je. A kézikönyv leírása alapján 4 gombos eszközként kell felismerni az operációs rendszerrel, így a készüléket elhelyezett 9 gomb ez esetben csak kényelmi szempontokat szolgál – választ-hatunk a nekünk jobban kézre eső kombi-

nációk között. Az összes gombra akkor van szükség, ha átkapcsolunk „game pad” módra. Kicsit kényelmetlen, hogy a kalibrációt minden módváltás után meg kell ismételnünk, pozitívumként említhető viszont, hogy a forgatási tartomány elég nagy, így az autószimulátorokban igazán finom manőverezésre is van lehetőség. A kormányrészt kétféle módon rögzíthetjük: ragasztócsimkékkel, illetve rögzítőkarokkal. A készülék külön áramforrást nem igényel. A csomagolásban sajnos csak angol nyelvű leírást találunk.

NÉVJEGY

Név: Kie PC-801

Forgalmazó: Case Hungary Kft.

Kategória: játékezeletről

Internet cím: www.case.hu, www.majesty-products.com

- + kedvező ár, ideális első kormány
- nincs magyar nyelvű útmutató

Többfunkciós készülék

Lexmark X520

A kis- és középméretű munkacsoportoknak ajánlja a *Lexmark* ezt a többfunkciós terméket, amelyben egy T520 típusú monokróm lézeryomtató és egy *Optral-mage 242 (X242)* típusú szkennel (helyesebben multifunkciós bővítés) kapott helyet. Ez utóbbi (a képként látható módon) a T520-as tejetjére rögzíthető, és SCSI kábellel csatlakozik ahhoz.

A rengeteg funkció ismertetéséhez több oldal is kevés lenne. Amellett, hogy természetesen az eszköz egyben hálózati nyomtató, színes lapolvasó, másológép és 33,6 kb/s-os sebességű fax-készülék, megkapjuk a *hardverhez a Document Distributor* nevű programsomagot 10 felhasználós licenccel.

Ez tartalmazza a *Lexmark Image Manager* képmánipuláló programot, illetve a segítségével konfigurálhatjuk a készüléket, a különféle sriptek segítségével könnyen és gyorsan, vagy automatikusan oszthatjuk szét a beolvasott dokumentumokat különféle email-címekre, fax-számokra vagy akár archiválhatjuk is őket. A dokumentum-feldolgozásba beépíthetünk formátum-konverziót, karakterfelismerést is.

Egyszóval a hasznos funkcióknak, jó megoldásoknak se szeri, se száma – az X520 egy igazi minőségű termék.

NÉVJEGY

Gyártó, típus: Lexmark X520

Kategória: többfunkciós készülék

Forgalmazó: Lexmark Magyarország

Internet cím: www.lexmark.com

- + vonzó paraméterek, funkciók
- legfeljebb az, hogy nehéz volt kiemelni a dobozából...

Optikai egér

Samsung Optical Wheel Mouse (OMGB30B)

A *Samsung* ezen beviteli perifériája, mint a nevéből is kitűnik, görgős, és optikai működésű. A 400 cpi felbontású egér szenzora alá a kor követelményeinek megfelelően nem kell semmilyen különleges alátét. Az érzékelő alatti felület erős megvilágítása, ha az egeret nem mozgatjuk, egy másodperc múlva megszűnik, csökkentve az energiafogyasztást.

A termék kialakítása egyszerű, gumiborítást vagy extra gombokat nem találunk rajta. A készülék három gombját (bal, jobb, görgő megnyomása) külön-külön programozhatjuk, szokás szerint a legkülönbözőbb Windows funkciókra, böngészőparancsokra, dupla kattintásra, funkcióbillentyűkre vagy automata görgetésre. Ezen kívül még beállíthatjuk az egér irányultságát (orientation), a görgetés sebességét, a mutató gyorsulását, illetve a szokásos jellemzőket.

Műszakilag és ergonómiailag a termék a nagy gyártóhoz méltóan megállja a helyét. A fogása kényelmes, bár lehetne kicsit nagyobb, a gombok könnyedén nyomhatók. Pontosságához nem fér kétség, a legkisebb mozdulatunkra is reagál. Összességében véve egy nem túl bonyolult, de remek optikai egérrel van dolgunk.

NÉVJEGY

Gyártó, típus: Samsung OMGB30B

Kategória: görgős optikai egér

Forgalmazó: Case Hungary Kft.

Internet cím: www.samsung.hu

- + pontos, kényelmes
- lehetne több beállítás, funkció

Computer PANORÁMA Különszám Klub

Hűséges olvasóink bizonyára tudják, hogy a havonta megjelenő Computer Panoráma mellett tucatnyi különszámot is kínál kiadóink. Ezek az újságok részletesen is kibontanak egy-egy számítástechnikai témát, így adva egy kissé mást, mint az "anyalap", a CP.

Az utóbbi időben többen is jelezték, hogy szívesen előfizetnének a különszámokra. Ezért életre hívtunk egy klubot, ahova bárki ingyen beléphet, mindössze egy e-mailt kell küldenie a

kulonszam@cpanorama.hu

címre, s meg kell írnia nevét, levelezési és számlázási címét. Ezután az elsők között kapja meg az éppen aktuális különszámot, egy csekk kíséretében, 20 %-kal olcsóbban, mintha azt az újságárusnál venné. Várjuk tehát jelentkezését egy remek csapatba: a Különszám Klubba.

WINDOWS COMMANDER 5.0

Nem béna a béta

A svájci fejlesztőműhelyben a népszerű Windows Commander 5.0 kiadásának már a negyedik bétatesztes változatát tesztelik. Az ígéretek szerint a végleges programváltozat sok hasznos szolgáltatással, lehetőséggel bővül. Előzetes tesztjeink alapján úgy véljük, feltétlenül érdemes elvégezni a verziócserét a Windows Commandert használó számítógépeken.

A program telepítőkészlete — mint megszokhattuk — most is elérhető egyetlen telepítőflopin, legfeljebb a különböző, az alapsomagban nem szereplő kiegészítések, plugin-ek igényelnek további lemezhelyet. A telepítéshez mindössze a csomagot alkotó *WCMD32B4.EXE* programot kell elindítanunk, majd válaszolhatunk a telepítőprogramnak a programbeállítás részleteit firtató kérdéseire. A program újdonságairól ezúttal is részletesen olvashatunk a *Súgó*-ban, igaz, a Béta4 változatban csak angolul. Akit további, még ap-

rációs beállításait hordozó *WinCmd.ini* és *wxcftp.ini* fájl helyét.

A főverziószám-változás nem véletlen, hisz igen sok érdekes és hasznos újdonság került a programba.

Hangkezelési újdonságok

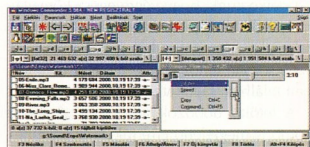
Az *Általános Beállítások* panel *Vegyés* lapjának az aljára került a hangbeállítás. Itt a *Beállítás* gombra kattintva a program a vezérlőpult *Hangok* appletjét indítja el. A telepítéskor ez kiegészül a Windows Commander hangjainak beállítására szolgáló sorokkal.

A hangkezelési újdonságoknak azonban ezzel még koránt sincs vége. A program **Ctrl+Q** kombinációval bekapcsolható *Gyors nézőke* (*QuickView*) üzemmódja is kibővült, s ezúttal egy MP3-lejátszót építettek bele. A szolgáltatásaiban természet-

Plugin-ok és kiterjesztések

Kiterjesztés	Plugin
LST	DISKDIR.WCX
BZ2	BZIP2DLL.WCX
HA	HA.WCX
ISO	ISO.WCX
EDC	KRWC.WCX
LFD	KRWC.WCX
LOK	KRWC.WCX
LZO	LZOPWINCMD.WCX
LZX	UNLZX.WCX
MSI	MSI.WCX
PAK	PACK.WCX
PPM	PPMD.WCX
CPIO	CPIO.WCX
RPM	RPM.WCX
SFF	SFF.WCX
Z	Z.WCX

tesen nem vetteszik a *WinAmp* programmal, de azért az MP3 formátumú felvételek lejátszása mellett a hangerő és a lejátszási sebesség szabályozására is lehetőséget kínál.

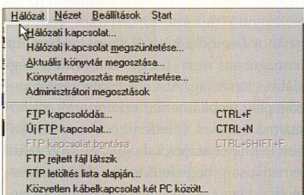

Immár az MP3 lejátszás sem hiányzik a kínálatból

A menük bővülése, átalakulása

A program készítője — engedve végre a felhasználói igényeknek — kissé átcsoportosította a program főmenüjét. A *Hálózat* (*Network*) pont alá kerültek át a hálózati kapcsolatot létrehozó és megszüntető, a könyvtárak megosztását engedélyező és leállító, valamint az adminisztrátori megosztásokat megmutató menüpontok.

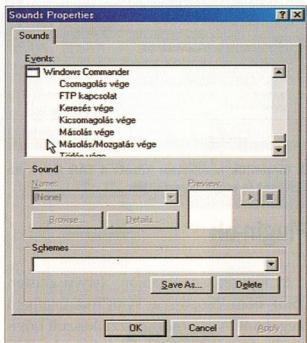
A *Hálózat* menü alsó részébe, egy külön

A hálózatkezeléssel kapcsolatos parancsokat új menüpont alá gyűjtötték

rőbb részletek is érdekelnek, megtekintheti a program könyvtárába települő *history.txt* nevű szövegfájlt. A magyar forgalmazótól azt az ígéretet kaptuk, hogy a teljes súgó-fájl fordítása lapunk megjelenésekor már készen lesz és letölthető.

Azt a korábbi kiadásokban is megszokhattuk, hogy a magyar menük és program-üzenetek már az alapsomaggal fellelhetőek. Ez most sem változott. Még az sem újdonság, legalábbis a 4.54-es kiadás használóinak nem az, hogy a telepítéskor meghatározhatjuk és később tetszésünk szerint módosíthatjuk a program konfigurációs

A Windows Commander hang-hozzárendelése a Vezérlőpulton keresztül állíthatók

blokkba kerültek az FTP-vel kapcsolatos menüparancsok és a *Közvetlen kábelkapcsolat két PC között* menüpont. A lista majdnem teljes, most már csak olyan apróságoknak kellene ide átkerülniük, mint a *Háttér letöltés kezelő* a *Parancsok* menüből. A *Parancsok* menü az átrendezés következtében jóval kurtább lett, de ez egyáltalán nem baj.

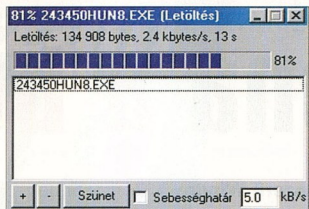
Hálózatkezelési/FTP újdonságok

A legjelentősebb változás, bővülés a program FTP-kliens szolgáltatásainak körében történt. A korábbi kiadások is képesek voltak – természetesen megfelelő szerveroldali támogatás mellett – folytatni megszakadt a letöltéseket, és egyszerűen lehetett kötegelt letöltéseket indítani, illetve ezeket paraméterezni. Az újdonság abban áll, hogy a háttérben futó letöltés közben új letöltői dobozok indítása nélkül is lehetséges az egy fájl letöltésének induló folyamatot kötegelt letöltéssé alakítani (csupán ki kell választani a letöltendő fájlokat és a letöltő doboz alján a + jelre kattintani, majd jóváhagyni, esetleg átszerkeszteni a program által felkínált paramétereket).

Természetesen ez fordítva is működik, vagyis a – jelen kattintva törölhető a letöltő dobozban látható listán kijelölt fájlt vagy fájlokat. A Linux és Unix kedvelők számára nem újdonság, mi azonban rácsodálkoztunk, hogy végre egész könyvtárakat is ki lehet jelölni a távoli FTP szervereken, s a program kötegelt letöltésként szép sorban lehozza a lista alapján az abban található fájlokat.

A letöltő dobozok alján egy „Szünet” gomb is megjelent. Erre rákattintva szüneteltethetjük az éppen futó letöltést, amíg például lehozzuk terjedelmesebb leveleket vagy megnézzük néhány weboldalt. Az említett gomb felirata a rákattintás után megváltozik, s követve a funkcióváltozást, *Indít* lesz. Ezzel indíthatjuk újra a letöltést, ha a sávszélesség felszabadult.

S ha már a sávszélesség is szóba került, szólunk kell arról is, hogy a letöltő dobozban korlátozható az FTP kliens által igénybe vett sávszélesség. Ez nagyon hasznos szolgáltatás, mivel a korábbi verzió annyira „ráül” a sávszélességre letöltéskor, hogy egyszerűen nem lehetett mellette levelezni vagy böngészőt használni. Gyakorlati tapasztalataink azt mutatják, hogy

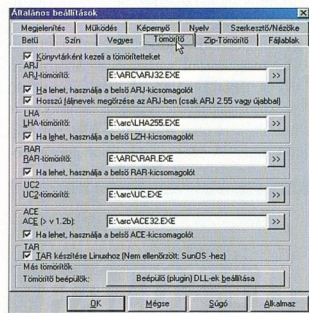

Korlátozható a letöltés sebessége, hogy más is használhassa a szűkös sávszélességet

egy ma átlagos 56 K-s analóg modemet használva elegendő 2-3 kbps sávszélességet adni az FTP kliensnek, a többivel pedig vígan lehet levelezni, böngészni. A megadott határértékhez szinte pillanatszerűen hozzáigazodik a program.

Tömörítvény-kezelés

A Windows Commander már korábban is számos tömörített fájlformátumot fogadhatott külső segédprogramok nélkül. A korábbiak mellé most a TAR is felkerült a listára. A szokásos módon indítva a tömörítést, immár a TAR típus is választható, ráadásul ugyanúgy belenézhetünk a TAR fájlok belsejébe, mint a ZIP, az ARJ vagy a RAR archívműfajlokbá.

A tömörítő beállítások között a TAR fájlok felsejteként is engedélyezhetjük

Plugin-ok

A fejlesztő weblapján (www.ghisler.com) nem csupán a WinCmd található meg, hanem egy sereg hozzá készült bővítés. Ezek között hasznosak lehetnek – bár nem mindenkinek van valóban szüksége rájuk – a plugin-ok. Ezek olyan apró bővít

tések, amelyek egy-egy új szolgáltatással bővíthetik a Windows Commander amúgy sem szűkös kínálatát.

A plugin-ok telepítése egy könnyen elsa-játítható sablont követ:

Először be kell másolni – célszerűen – a WinCmd könyvtárába a telepítő csomagokból kibontott .WCX kiterjesztésű fájlokat, majd a *Beállítások/Általános beállítások* menü után a „Tömörítő” lap alján kell rákattintani a *Beépülő (plugin) DLL-ek beállítás* gombra. Az ekkor megnyíló párbeszédablakban előbb a kiterjesztést kell megadnunk, majd értelemszerűen a hozzá tartozó .WCX kiterjesztésű programot. (Lásd még: *Plugin-ok és kiterjesztések* kereset részek.)

A kiterjesztéseket bevezető pont nélkül kell megadni. Ha a kiterjesztés meztől üresen hagyjuk, akkor a kiterjesztés nélküli fájlokhoz is hozzárendelhetünk plugin-t.

A csoportos átnevezés bővülései

Már az előző programkiadások is lehetővé tették a csoportos átnevezéseket, de most már nem csupán a **Ctrl+T** kombinációval indítható a művelet, hanem – mint írásunk elején jeleztük – a *Fájl* menün keresztül is.

A jelen programkiadás már azt is lehetővé teszi, hogy egy *[P]* szimbóllummal az átnevezendő fájlokat tartalmazó könyvtár nevét is beemeljük az új fájlnevekben. Ez önmagában nem „nagy durranás”, legálábbis látszólag. Ám a digitális fényképezőgépek, webkamerák, szkennernek milliószámra ontják a véletlenszerű neveket kapott képfájlokat. Sokkal egyszerűbb ezeket tematikusan, megfelelő folderebbe rendezni, majd egy mozdulattal átnevezni az igényeinknek megfelelően. Lehet, hogy ez a gombhoz a kabát esete, ám működik.

DR. NAGY GÁBOR
tallsoft@interware.hu

ÖSSZEĞEZÉS

Hosszabb szünet után jelentkezzünk újra a Windows Commander újdonságait bemutató írásunkkal. A fejlesztők közel féleves halgatás után a múlt év végén jelezték, hogy közel az új változat megjelenése, s tesztelőnk kapott is egy béta4 változatot. Tapasztalatait cikkben összefoglalva osztja meg olvasóinkkal.

Karakterfelismerő

Ha egy csak nyomtatásban meglévő dokumentumot vagy egy hosszabb cikket szeretnénk átszerkeszteni, módosítani, akkor több megoldás közül választhatunk. Az egyik lehetőség, hogy begépeljük. Ezt alkalmazzák általában az otthoni felhasználók. A másik lehetőség, hogy begépettjük. Ez inkább a főnökök módszere. Mindkét eljárás célravezető, de időigényes és fárasztó. Egy leleményes minisztériumi titkárnő viszont ilyenkor a technika vívmányait hívja segítségül, hiszen mennyivel egyszerűbb, ha fogjuk a lapskennerünket és percek alatt beolvastatjuk vele többoldalas dokumentónkat vagy újságunkat. Ezzel persze még nem

ezeket nemcsak a Wordbe, hanem az Excelbe is tökéletesen exportálhatjuk, s ha már a formátumok szóba kerültek: DOC, RTF, PDF, HTML, TXT, DBF, XLS, CSV fájlokban menthetjük a kész anyagot, Unicode támogatással. Ha a táblázat-elrendezést elemző eljárás nem volna tökéletes, lehetőségünk van a táblázat sorait és oszlopait manuálisan is megrajzolni. Képeket is tartalmazó dokumentumoknál a program azokat is elhelyezi, ígyekeze megtartani a kép eredeti helyét.

Természetesen a szkenneléshez nincs szükség külső programra, azt végezhetjük közvetlenül a FineReaderből is. Ezután jön a felismerés, amely általában jó ered-

ménnyel zárul, majd ha szükséges – a Professional és Office változatokban – helyesírás-ellenőrzőt is használhatunk. Mindez természetesen magyarul, vagyis ékezet helyesen, a magyar ékezetes karakterek felismerve (bár a program szinte minden nyelven megbirkózik).

A menürendszer szintén többnyelvű, s ezek között ugyancsak ott van a magyar, így biztosan jól megérti egymást program és felhasználó.

Az igénybe vehető képfarmátumok terén is kimagasló a szoftver: BMP, PCX, DCX, JPEG, TIFF, PNG fájlok különböző színmélységű változatait használhatjuk.

Az Office változatban megosztott *hátlólati dokumentum feldolgozásra* is van lehetőség. Így nagymennyiségű dokumentum felvittele esetén a gépünk teljesítmőképességét nem kell a végsőig kihasználni, hiszen a feldolgozási folyamatot eloszthatjuk a hálózat többi gépe között.

A FineReader gyakorlatilag bármilyen betűtípussal írt szöveget felismer, és viszonylag hidegen hagyja a képek felbontása, egy 100 dpi felbontású képből éppúgy kiszűrni a hasznos információkat, mint egy 300 dpi minőségűből. Ennek ellenére rendelkezésre áll a tanítási lehetőség is, így például ha egybefolynak a betűk a szkennelt anyagban, megtaníthatjuk a programot a „kombináció” helyes felismerésére. Amúgy a FineReader szinte mindent automatikusan végez, de adott esetben átvehetjük az irányítást, és mi magunk is meghatározhatjuk egy dokumentum felépítését, a blokkok elhelyezkedését stb. A program felismeri a kémiai képleteket, ismeri a programozási és mesterséges nyelveket és a többnyelvű dokumentumokat is kezeli.

Egyszóval a FineReader nagyon jó választás otthonra és az irodába egyaránt. Mindössze azt kell eldöntenünk, mely funkciókra van szükségünk és máris a miénk lehet 28 000 (Pro) vagy éppen 60 000 (Office) forintért, amely tekintve, hogy jelentős időt spórolhat meg nekünk, ha nagy számú dokumentummal dolgozunk, nem is olyan nagy ár.

Aki pedig megelőgszik egy csekélyebb tudású változattal – mondjuk, nélkülözni tudja a helyesírás-ellenőrzőt, elviseli az angol felületet, de persze magyar karaktertámogatással – annak lemezmellettkéntre tettük a *FineReader 5.0 Sprint* teljes verziós változatát.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

FINEREADER 5.0 OFFICE

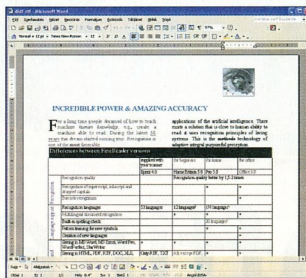
Szöveg-elő

A FineReader a ma piacon lévő OCR, azaz optikai karakterfelismerő programok egyik legjobbika. Előző, 4.0-ás változatát teljes verzióban mellékeljük CD-nken.

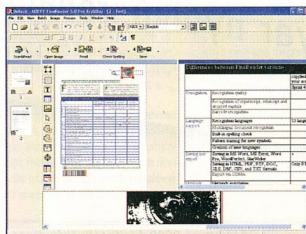
vagyunk teljesen kisegítve, hiszen ennek eredményeként egy fekete-fehér vagy színes képet kapunk, mondjuk 100 vagy 300 dpi felbontással. Behívhatjuk a Wordbe, de sok értelme nincs, hiszen szerkeszteni egyelőre nem tudjuk. Am ekkor jön a *FineReader 5.0* aktuális változata (*Sprint*, *Professional* vagy *Office*), és a beolvasott képet átalakítja a szövegszerkesztőnek is „emészthető” formátumra.

Önmagában még ez sem korszalkalotó újdonság, hiszen már ez a program is az ötödik verzióján tart és konkurens is akad szépszámmal, jó is, rossz is. Ami figyelemre méltó: a *FineReader 5.0* az *Integral Purposeful Adaptive (IPA)* érzékelés elvein alapul, ennek köszönhetően az elmosódott vagy hibás karaktereket is jó eredménnyel ismeri fel. Ha a szkennelés jól sikerült, szinte biztos, hogy nem lesz gond a felismerésnél, és a teljes szöveget megfelelően kapjuk vissza, immár szerkeszthető formában.

Sőt, a program olyannyira „figyelmesen” dolgozik, hogy még a táblázatokat is tökéletesen visszaadja, de adott esetben kezezővel együtt. A táblázatoknál maradván rögtön érdemes megemlíteni, hogy

A felismert dokumentum egyszerűen exportálható a Wordbe

Áttekinthető felület, magyarul is

Alap verzió

19900 Ft

További információ, utánvétes megrendelés: 302-4420

Professzionális verzió

59900 Ft

A szoftver 2002 áprilistól vásárolható meg.

Office 2003

magyar nyelvű irodai programcsomag

Az Office2003 egy könnyen kezelhető magyar nyelvű irodai programcsomag, amely egy nagyon olcsó alternatívát kínál más, hasonló programokkal szemben. Az Office csomag részei a szövegszerkesztő, a táblázatkezelő és a képszerkesztő szoftver.

Szövegszerkesztő:

A csomag másik eleme a Microsoft® Word kompatibilis szövegszerkesztő. A megszerkesztett leveleket *.doc (Win 9x / 2000 XP), *.rt, *.html, *.xhtml, *.txt, *.css, *.pdb, *.prc, *.wpt, *.wpd formátumban. A program alkalmas formázott szövegek elkészítéséről kezdve a komplex formanyomatványok szerkesztéséig igen sok dokumentumtípust létrehozásra. Lehetséges címkék, diagrammok, táblázatok kezelése, nyomtatása, dokumentumok közvetlen Internet formátumba történő mentése.

Táblázatkezelő:

A csomag másik eleme a Microsoft® Excel kompatibilis táblázatkezelő. A táblázatokat kezeli: *.xls (Win 9x / 2000 / XP), *.csv, *.dbf, *.wks, *.wks, *.wq1, *.wq2, *.txt, *.sap formátumban. A program alkalmas táblázatok elkészítésére, csoportosítására, adatok rendezésére és szűrésére, 3Ds grafikonok elkészítésére, adatok analízisére. Az adatokat közvetlenül a cellákban is szerkesztheti és módosíthatja.

Képszerkesztő:

Az Office tartalmaz egy Adobe® Photoshop flatten formátumot ismerő, kiemelkedően magas tudással rendelkező rajzolóprogramot is, amely az alábbi formátumokat kezeli: *.psd, *.pdf, *.bmp, *.gif, *.jpg, *.tiff, *.wmf, *.msp, *.act, *.fax, *.ico, *.tif, *.png, *.pcx, *.png. A program kiemelkedő funkciói közé tartozik az automatikus képméretesítés javító, fotókról vörös szem eltávolító, főtisztító és hibajavító funkciók. Scanner és digitális kamera kezelése.

1000 betűkészlet*:

Az üzleti életben fontos, hogy a partnerek számára küldött levelek alkalommal megfelelő betűtípussal írójának, továbbá esztétikus és személyes megjelenést sugalljanak. Ezért teleptitسن számítógépére magyar karakterkészleteket a rendelkezésre álló 1000 betűtípus közül.

Angol-Kalmay, Magyar-Angol szótár*:

A szótár alkalmazásával pillanatok alatt kikeresetheti a szavak jelentéseit. Az angol szótár szókincse: 163.547 szó, amely nagyszótárak felel meg (73.415 angol szó és 90.132 magyar szó). A szótár szókincse bővíthető. Minimális helyigény a HDD-on: 22 MB

A szótár szókincse bővíthető. Minimális helyigény a HDD-on: 22 MB

Német-Magyar, Magyar-Német szótár*:

A szótár alkalmazásával pillanatok alatt kikeresetheti a szavak jelentéseit. A német szótár szókincse: 98.515 szó, amely nagyszótárak felel meg (52.597 német szó és 45.918 magyar szó). A szótár szókincse bővíthető. Minimális helyigény a HDD-on: 22 MB

BUSINESS számlázó rendszer*:

Professzionális számlázó rendszer, amely kezeli bevételnyomtatványt, tételellományát és raktárkészletét. Angol és magyar nyelven futtatható a program, FORINT és EURO kompatibilis számlák és szállítólevelek készítésére alkalmas. Nagyfokú adatbiztonság, könnyed kezelés jellemzi a rendszert, amely még a kintlevőség nyom követését is lehetővé teszi. A program mindenben megfelel a PM rendelkezéseiben foglaltaknak. Minimális helyigény a HDD-on: 10 MB

Útnyílvántartó rendszer*:

Korlátlan személy és teher gépjármű útnyílvántartását készítheti el a program segítségével. A program megmutatja az Ön gyakori útvonalait, ezért azokat a későbbiekben már nem kell felvennie csak a gyakran meggyújtott utat listájából előhívni. A program az APEH által előírt formátumú nyomtatványt készít. Külön figyelmet érdemel az a programba épített modul, amely 9 millió előre felvitt útvonalat tartalmaz. Ez azt jelenti, hogy előre felvittük az összes vidéki település összes vidéki településtől való távolságát, ezt már Önnek nem kell megtennie. Minimális helyigény a HDD-on: 10 MB

Magyarország autótalasz*:

Az összes magyar települést tartalmazó, legrészletesebb Magyarország atlasz. A program tartalmazza Budapest és további 186 település teljes utcaszintű térképét az egyirányú utcák jelölésével. A program képes felajánlani a legkedvezőbb útvonalat, akár városon belül is, az egyirányú utcák figyelembevételével. Ez a program NT alatt nem futtatható.

Rendszerezény:

Microsoft® Windows 95osr2 / 98 / 2000 ME / XP / NT sp 5. operációs rendszerek valamelyike, valamint Microsoft® Internet Explorer 5.0

Minimális gépigény:

Pentium processzor, 64 MB RAM, SVGA 800*600 / 256 szín, 40 MB szabad HDD terület és további terület a munkafájlokhoz

A Microsoft®, a Microsoft Word, a Microsoft Excel, a Windows a Microsoft Corporation kizárólagos védjegye. Az Adobe®, a Photoshop az Adobe Corporation kizárólagos védjegye.

A kiadványt szerzői szomszédos jogok védik, ezért termék hamisítását, másolását újracsomagolását a törvény bünteti. A programhoz csak akkor tudunk segítséget nyújtani, ha a regisztrációs kártyát postán visszaküldte.

Ezt a programot csak akkor vásárolja meg, ha alapfokú számítástechnikai ismeretekkel rendelkezik. Vásárláskor ellenőrizze a csomagolás tartalmát! A CD utólagos cseréje nem lehetséges.

A programok használatát az ikonokhoz tartozó lebegő help segíti. A kiadó nem járul hozzá a termék kölcsönzéséhez, nem vállal felelősséget a termék által indirekt módon okozott károkról, elmaradt haszonért.

Magyarországi kizárólagos importőr:

Woodstone Interactive Kft.

H-1066 Teréz krt. 36.

Tel: 302-44-20, Web: www.woodstone.hu.

Utánvétel megrendelés:

302-4420

Ha ezt a rendszert több számítógépre is telepíteni szeretné, úgy lehetősége van az első megvásárolt példány után - a további gépeire - kedvezményes árú license vásárlására a kiadónál. Érdeklődjön a www.office2003.hu vagy www.woodstone.hu oldalakon, továbbá telefonon.

* Csak a professzionális verzióban

CD-mellékletünk **CIKKEK \ SZORÍTO** könyvtárban megtalálható a két program kipróbálható demó változata. A 3. CD DEMO \ MAGIX könyvtárban mellékeljük a Magix Music Studio extrademóját, amely elsősorban a MIDI kedvelők kezében lehet hatásos eszköz a zeneszerzéshez.

**ACID
Pro
3.0**

**Magix
Music
Maker G6**

ACID PRO 3.0 ÉS MAGIX MUSIC MAKER G6

Zenés küzdelem

E havi szorítónk küzdőterére két olyan zeneszerkesztő programot szólítunk, amelyek segítségével különösebb zenei előképzettség nélkül, bárki elkészítheti saját muzsikáit.

Ha valaki szeretne saját zenei aláfestést készíteni családi videóihoz, multimedias bemutatóhoz vagy csak egyszerűen szeretné kicsit „feldobni” régi kedvenceinek nótáit egy kis újramixelés segítségével, annak remek lehetőséget nyújt erre a két versenyző szoftver. Hasz-

nálatuk nem igényel zenei előképzettséget, elegendő, ha legalább félig jónak mondható hallással ajándékozott meg a természet. Nem lesz szükségünk egy zenekar összes hangszerére, de még csak egy szintetizátorra sem, mert dalainkat profi zenészek által előre elkészített hang-

mintákból, rövid dallamokból, hangeffektből állíthatjuk össze, s ezekért mindössze valamelyik bevásárló központba kell elköcsikáznunk és leemelni őket a polcról néhány kompaktlemez formájában. Rajta hát, kezdjünk is bele muzsikálásba!

ACID Pro 3.0

Magix Music Maker G6

TELEPÍTÉS

A *Sonic Foundry* cég programja előző hónapban már megfordult CD-mellékletünkön, mégpedig teljes verzióban (*ACID XPress*). Aki akkor telepítette, most már tudja, hogy a programot az interneten keresztül kell regisztrálni, s ez vonatkozik a Pro változatra is. Olyannyira, hogy tulajdonképpen egyetlen telepítőkészlet van, amely az elindítása után rákérdez, hogy a számtalan verzió (Pro, DJ, XPress stb.) közül melyikre van szükségünk. Ezután jöhet az online regisztráció, majd nyomban birtokba is vehetjük újdonsült programunkat, a kiválasztott verzió menüvel és lehetőségeivel. Létezik dobozos változat is, de tesztünkhöz mi az online megoldást vettük igénybe.

A *Magix* cég programja dobozban érkezett, az ACID-dal ellentétben ugyanis könnyedén beszerezhető Magyarországon a nagyobb bevásárlóközpontokban. A dobozában három lemezt találunk, ebből az első a telepítőkészletet tartalmazza, a másik kettőn pedig temérdek jó minőségű hangminta vár ránk, zenei kategóriákba csoportosítva. Valamilyen rejtelmes oknál fogva, a teszrendszerre installáláskor Windows XP alatt a telepítő elakadt, míg Windows ME alatt tökéletesen működött. Szerencsére a CD-n külön könyvtárban megtaláltuk az XP alatt hibásnak jelzett állományt, és amikor manuálisan átmásoltuk azt a program könyvtárba, az új rendszer alatt is sikerült tökéletesen működésre bírni.

Zeneszerkesztők

FELELET

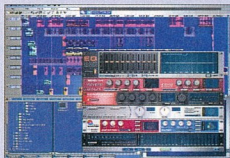
Az ACID Pro felülete abszolút egyszerű, mégis igényesnek mondható és átlátható. A különböző hangmintákat külön rétegeként láthatjuk, és az idősváon egymás fölött elhelyezve őket készíthetjük el a zenénket. A rétegek száma nincs korlátozva, de egy réteg csak egy hangmintát tartalmazhat. Az úgynevezett loopokat (folyamatosan, megszakítás nélkül ismétlődő dallamok) és dallamokat egyszerűen „arárjazzuk” az idősvára a megfelelő helyeken, és már készen is vagyunk művünkkel. A

Az ACID felülete visszafogott és áttekinthető

hangminták vagy a teljes dal sebességét bármikor megváltoztathatjuk, és lehetőségünk van – egyszerű határok között – a hangmagasság változtatására is egy-egy hangminta esetében, de ez túlzott mértékben jelentős torzuláshoz vezet. Változtathatjuk a dallamok hangerejét, lekeverhetjük őket és eltolhatjuk a jobb vagy a bal csatorna irányába is. A *Paint Tool* segítségével, laza mozdulatokkal „festhetjük” meg dalunkat, az egeret össze-vissza mozgatva a szerkesztő panelen. Ennek eredménye persze jórészt a szerencsén múlik, de adott esetben egészen kellemes dalokat faraghatunk, minimális odafigyeléssel.

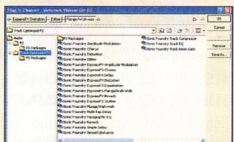
A Magix programjának felülete már sokkal modernebb, kicsit eltér a windowsos programoknál megszokott ablakoktól. Szerencsére a fejlesztők nem estek át a ló túlsó oldalára, így nemcsak esztétikus, hanem könnyen átlátható és jól kezelhető programot kaptak vég-eredményül. Hasonlóan az ACID-hoz, itt is az idősváon helyezhetjük el hangmintáinkat, azonban itt egy réteg akár több hangmintát is tartalmazhat. Cserébe viszont be kell érünk 48 réteggel (aműgy ez több mint ele-

A Magix felülete esztétikus és könnyen kezelhető

gendő). „Rajzeszközeit” tekintve a Music Maker kényelmesebb, mint az ACID, a hangmintákra vonatkozó hangerő és a csatornaváltás beállítása itt még egyszerűbben elérhető. Itt is van lehetőség a hangminták hangmagasságának megváltoztatására, de természetesen erre a programja is vonatkozik, hogy a túlzott mértékű változtatások a hang torzulásával járnak. A különböző hangminta-gyűjteményeken aműgy is több hangszínen találjuk meg a dallamokat, így érdemesebb azokat használni, mint a program segítségével változtatni az eredetin.

ESZKÖZTÁR

Rengeteg effekttel „dobhatjuk fel” dalainkat

Az ACID Pro eszköztára igazán figyelemre méltó. Már csak azért is, mert rengeteg DirectX-es effektet (Chorus, Reverb, Wahwah stb.) kapunk hozzá, amelyekkel feldobhatjuk dalainkat, mégpedig úgy, hogy módosítjuk velük a hangminták hangzását. A programból közvetlenül grabbelhetünk, CD-t írhatunk, és lehetőség nyílik MIDI állományok használatára is.

Az ACID egyszerű videoszerkesztőként is bevethető, de ez a lehetőség inkább csak arra jó, hogy amennyiben videofilmünkhöz készítünk zenei aláfestést, a programban megnyitva tökéletesen a filmhez szabhatjuk zenénket, bár természetesen arra is van lehetőség, hogy videóként mentjük el a kész anyagot.

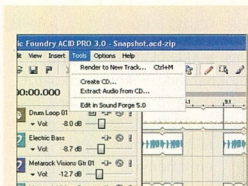
A Magix a videoszerkesztésben is otthonosan mozog

A Music Maker jóval több lehetőséget kínál dalaink egyedibbre szabásához. A különböző effektek (szintén DirectX-es megoldások) segítségével egyszerű hatásokat érhetünk el. Ráadásul az eszközök megjelenése stúdióhangulatot tükröz, így még jobban átéljük a zeneszerkesztést és jobban áttekinthető a lehetőség is. Sőt, dobgépekkel és szintetizátorokkal is dolgozhatunk, így ha valamilyen ritmusra vagy hangeffektre van szükségünk, de a lemezeinken nem találjuk a megfelelőt, akár magunk is elkészíthetjük. A Magix programja videoszerkesztőként is jobban vizsgázott ellenfelénél, hiszen rengeteg látványos effektet találunk videofelvételeink átszabásához is. Akár egy komplett klipet is elkészíthetünk a programmal.

FORMÁTUMOK ÉS EGYÉB ÉRDEKESSEGEK

Fájlfarmátumok terén az ACID igazán jónak mondható, szinte minden elterjedt zenei farmátumot ismer (MP3, WAV, OGG, WMA) és a videofarmátumok terén is jeleskedik (AVI, MPEG-1, MPEG-2, MOV, RM). Ám az igazi különlegességet nem is a kész dalok elmentése jelenti, hanem az a lehetőség, hogy a szerkesztett anyagokat hangmintától elmenthetjük egy tömörített állományba. Ráadásul mindezt teljesen automatikusan intézi, így ha legközelebb újraserkesztésre meg-

Állományfarmátumok terén a Music Maker semmivel sem marad el az ACID-tól, de sajnos nem lehet egyetlen tömörített állományba menteni a szerkesztett anyagot, hangmintákkal. Szerencsére azért itt sem kell mindig előkapni a CD-ket, ha valamelyik művünket újra szeretnénk míxelni, hiszen a *Save arrangement in...* menüpontot választva, egy megadott könyvtárba lementhetjük a szerkesztési parancscsok tartalmazó állomány mellé a hangmintákat is. Ez kevésbé elegáns,

Grabbelhetünk CD-ről és szoros az együttműködés a SoundForge hang-szerkesztővel

is „becsomagolni”, vagy megelégszünk a szerkesztési utasítások mentésével, és legközelebb is inkább előkotorjuk fiókunkból a szükséges lemezeket.

nyítjuk a fájlt, nem lesz szükség az eredeti hangmintákat tartalmazó CD-re, hiszen a felhasznált mintákat már maga az ACD fájl is tartalmazza. Ez persze jelentős méretnövekedéssel jár, így a készítőkhöz megkérjük nekünk a választás lehetőségét, kívánjuk-e a hangmintákat

A dob gép mindig kéznél van, így nem esünk ki a ritmusból

mintákból, a megfelelő stílusban elkészíti a zeneművet (bár szinte mindig akad némi utómunka...).

de célravezető. A kimenei formátumok terén itt is megvan szinte minden: WAV, MP3, AVI, MPEG, bár itt valamivel szűkebb a választék, mint az ACID-ban. Jópofa megoldás viszont a Song Wizard, amely végképp leveszi vállunkról a zeneszerzés terhet, mivel a rendelkezésre álló hang-

Kiütéssel győzött?

Ezt így azért talán kicsit túlzás kijelenteni, de ez alkalommal mégis viszonylag könnyebben eredményt hirdetni. Az ACID Pro ugyanis a fentebb leírtakat bizony jelentős összegért – közel százezer forint - nyújtja, s ha az ár/teljesítmény mutatót nézzük, akkor az audio- és videoeffekt

terén amúgy is többet nyújtó Magix Music Maker, a maga 20-30 ezer forintos árával, bizony kenterbe veri az ellenfelét, annak ellenére, hogy a MIDI állományok használata és állományformátumok terén az ACID Pro nyújt többet. Az ACID természetesen olcsóbb változatokban is kapható (például az ACID DJ 3.0), de ezek már korántsem nyújtanak annyit, mint nagy-

testvérük. Összességében mi a Magix Music Maker-t ítéljük jobb vételnek, s ha még azt is elmondjuk, hogy alig valamivel többért egy 5 CD-s Deluxe változat is kapható a programból, további hangmintákkal és egyéb integrált szintetizátorokkal, akkor a Magix ezzel bőven alátámasztotta döntésünket.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

www.panasonic-online.hu

Video-Part Kft.

Panasonic

Legnagyobb választék Magyarországon

Mini DV **NV-DS27** **152 990,-**
213 990,- helyett

- miniDV digitális video kamera
- 800 000 képpontos CCD
- ISX opt. zoom GOOX dig. zoom
- 6,4 cm-es LCD monitor
- progresszív foto
- RS232C Interface, 0 lux
- DV csatlakozó (LINK) kimenet

-30%

Fire-Wire (IEEE1394)

Multimédia notebook **CF-X1** **559 990,-**
659 990,- helyett

- SD, Multi Media kártya slot
- dual DV, USB port
- DVD játszó - Jog tárcsa.
- DV editálás - szoftverekkel

-12%

Áraink áfa-t nem tartalmaznak.

DK. 3p., Ferenc kft. 20-40. F: 460-3000, E: 7-9754, F: 217-1200

Internet Áruház: www.videopart.hu

www.computerpanorama.hu

MAGYAR BAZÁR

AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB APRÓHIRDETÉSI HETILAPJA

Az újságainkban megjelenő tízezernyi apróhirdetés mellett lapunk lehetőséget nyújt céges reklámok közzétételére is.

Legyen szó

SZÁMÍTÁSTECHNIKÁRÓL, TELEKOMMUNIKÁCIÓRÓL

vagy

AUDIO-VIDEO-TECHNIKÁRÓL

lapunkban minden témának helye van!

Használja ki Ön is az általunk nyújtott lehetőségeket, hirdesse meg százszéres olvasóközönségnek az Ön által forgalmazott termékeket!

Szerkesztősegeinket megtalálja az alábbi városokban:

Békéscsaba, Budapest, Győr, Kécskemét, Kaposvár, Pécs, Salgótarján, Sopron, Szekszárd, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely, Tatabánya, Veszprém, Zalaegerszeg

MAGYAR BAZÁR

LEVÉLMENEDZSMENT WINDOWS ÉS LINUX ALÁ (2.)

Likvidált vírusok

Amint azt a múlt havi számban is láthatták, kellemtelen meglepetéseket szerezhetnek a vírusos emailek. Szerencsére van módszer a kivédésükre. Cikünk második részében megmutatjuk, miként írhatjuk ki a különböző vírusokat.

Fo ntos a vírusokat likvidálnunk, hiszen azokat (akárvan-akaratlanul) olyanoktól is megkaphatjuk, akiket amúgy a megbízható kategóriába sorolnánk. Lássuk tehát a főbb vírusok szűrési módszereit, azaz a *ban.rc* fájl tartalmát:

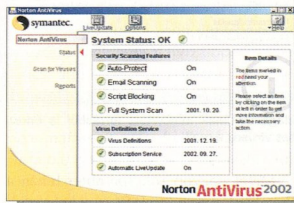
```
:0
* ^(X-Spanska|From.*hahaha)
{
  LOG="VIRUS "
  :0
  $PMDIR/quarantine
}
```

Nos, igen, ez a vírus elég egyértelműen felismerhető, hiszen vagy az *X-Spanska*, vagy a *hahaha* megtalálható a levél fejlécében. A naplózás könnyebb átláthatóságáért értéket adunk a *LOG*-nak, majd elhelyezzük a levelet a *quarantine* mappában (példánkban a teljes elérése a *\$HOME/.procmail/quarantine*). Természetesen ehelyett nyugodtan használhatjuk a */dev/null* kifejezést is, amellyel azonnal megsemmisítjük a vírusfertőzött küldeményt.

```
:0 B
* > 100000
*
mDmC0aA5pDmo0aw5sDnAoA0e56DnsOf
A59Dn40Ew5ADoEOgg6HDo80KQ6SD
{
```

```
LOG="SirCam "
:0
/dev/null
}
```

A következőkben a *SirCam* ellen védekezünk. Ha megnézzük a fenti küldemény első sorát, láthatjuk a *B* betűt, amely a szöveg törzsére utal (body). Elsőként vizsgáljuk meg, hogy az üzenet mérete meghaladja-e a 100 Kb-ot. Ha igen, akkor a következő sorban található karakterláncot keressük, amely minden fertőzött *.exe* fájlban megtalálható. (Ne feledjük, hogy a levelek bináris és MIME kódolású mellékletei a szerveren szöveges formában tárolódnak!) Máris mehet a megsemmisítőbe az egész, úgy ahogy van.

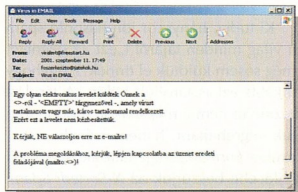
Üzemkészen a Norton AntiVirus 2002. Érdemes megnézni a vírusfigyelési módokat

```
:0 BH
* ^Subject: Re:
* multipart/alternative
*
boundary=""=====ABC1234567890DE
F=====
* ^X-Unsent: 1
{
  LOG="BadTrans "
  :0
  $PMDIR/spam_exe
}
```

Az utóbbi idők egyik legkellemetlenebb vírusát állíthatjuk meg ezzel a pár sorral, amelynek eredményeképpen a *BadTrans* nem jut már el a gépünkre, főképp nem az *MS Outlook Express* levele-

zőklientshez, amely tárt karokkal fogadja a hasonló jellegű ártalmas jószágokat, azonnal megfertőződve az aktivizálódó vírus által, majd terjesztve azt a mi gépünkről is. A megadott értékek eléggé „hétköznapiak”, tehát előfordulhat, hogy valaki egy olyan üzenetet küld, amely nem tartalmaz hasonlóan veszélyes fájlt, éppen ezért inkább tároljuk és utólagosan lehet majd törölni. Ennek ellenére elég valószínűtlen, hogy bárki kliense egy *X-Unsent: 1* sort biggyessen egy hasonló üzenet fejlécébe, de ki tudja!? Mindenesetre aki akarja, csiszolhatja esetleg további, specifikus keresési kritériumokkal a szűrési ténnyezőt.

```
:0 BH
* ^To:.*undisclosed
* ^Content-
Type:.*(.EXE|.COM|.BAT)
{
  LOG="EXE "
  :0
  $PMDIR/spam_exe
}
```


Az ingyenes szolgáltatók némelyike alapértelmezésben próbálja korlátozni a vírusos emailek forgalmát

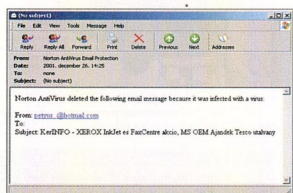
Manapság elég veszélyes időket élünk, így érthető, hogy nem szeretnénk, ha olyan üzenetek érkeznének a levelesládánkba, ahol a címzetten nem látszanak (BCC), és az *EXE/COM/BAT* fájl valamelyike érkezik a levél mellett. Tehát az ilyen küldeményeket is szeparáltan tároljuk (*spam_exe*), nehogy véletlenül valaki megnyisson egy hasonló, töröltetetlen fájlt a levelezőkliensben.

E-mail szűrés

```
* 300^2 prospectus
* 100^2 invest
* 100^2 stock
* 100^2 securities
* 100^1 partner
* 100^2 broker
* 100^2 commission
{
    LOG="stock"
    :0
    | $FORMAIL -A"X-
Sorted: Spam-stock"
>>$PMDIR/spam
}
```


Nem biztos, hogy egy levél egyértelműen azonosítható a küldőjéről vagy a tárgymezőbe írt szövegről

Jelen esetben nem szeretjük az angol nyelvű, tözsdével kapcsolatos leveleket, kivéve azokat, amelyek az *internet-wire.com* végződéssel rendelkező levelezőlistáról érkeznek. Éppen ezért bevezetjük a pontoszós rendszert, amely hatványozós módszerrel működik. Ha a végeredmény pozitív lesz, úgy a szűrés is pozitívnak minősül, a kifejezés végén megadott parancs végrehajtható. Ha negatív értéket kapnánk, úgy a parancs inaktív marad. Üres sor mindig van minden levél letelején, a fejléc és a törzs között (lásd korábban), így meghatározhatunk erre hivatkozva egy kiindulási értéket (-500), amelyet csak egyszer veszünk figyelembe (nulladik hatvány). Ugyanígy járunk el akkor is, ha a levelet válaszként kapjuk meg (-50), valamint ha idézetből van szó egy már létező üzenetből (annyszor -20, ahány ilyen sor van). Innentől kezdve azonban súlyos pontokat adunk a felsorolt szavaknak, egyes változataikat kökéményen „büntetve” (pl. a *stock* a második előfordulásánál már a 100*2-t, harmadiknál 100*2*2-t fog kapni). A pontozásról a www.columbia.edu/acis/email/delivery/procmail/man-procmailc.cím további információkat olvashatnak.

Extrafunkciók

Végül nézzünk egy fájlszervert, ahol egy fájl küldünk el annak, aki a megfelelő kifejezést elhelyezi a fejlécben:

```
:0
* ^Subject: send file [0-9a-z]
* !^X-Loop: auto-reply@szolgaltatonev.hu
* !^Subject.*Re:
* !^FROM_DAEMON
* !^Subject: send file
.*[/.]\.
{
```

```
MAILDIR=$HOME/fileserv
:0 fhv
* ^Subject: send file
\[ [^ ]*
| formail -rA "X-Loop:
auto-reply@szolgaltatonev.hu"
FILE="$MATCH"
:0 ah
| cat - ./$FILE 2>&1 |
$$SENDMAIL -oi -t
}
```

Mint láthatjuk, a *send file lista.txt* kifejezésre például aktivizálódik a parancs, ami először a *Formail* segítségével kinyeri a küldő címét és beilleszti az *X-Loop* sort az üzenetbe, majd a *Sendmail* segítségével visszaküldi a fájlt (*lista.txt*) is tartalmazó válaszlevelet. Ám természetesen ellenőrizzük, és a könyvtárból való kilépést (pl. *send file ./././etc/passwd* és társai) nem engedélyezünk.

A végző simítások

Ha befejeztük a gépelést, és úgy érezzük, sikerült mindenkit kiszűrniünk, aki számunkra nem kívánatos, akkor már csak arra kell figyelniünk, hogy a megfelelő fájlok megfelelően legyenek beállítva. Az alapkönyvtárunkban a következő parancsokat kell végrehajtanunk:

```
go-w,+x .
chmod go-w .procmailrc
chmod 644 .forward
```

Az utóbbit természetesen csak akkor, ha van a könyvtárunkban *.forward* fájl. Érdemes még a *ban.rc* elérését is 644-re változtatni, a *chmod* segítségével.

Most már az van hátra, hogy a kapott eredményeket minden egyes alkalommal ellenőrizzük, amikor bejelentkezünk a rendszerre.

```
# .bashrc
# User specific aliases and functions
# Source global definitions
if [ -f /etc/bashrc ]; then
    . /etc/bashrc
fi

mailstat -sm
$HOME/.procmail/log # fusson
le a mailstat minden bejelentkezésnél
```

A *.bashrc* fájl alapértelmezett könyvtárunkban található, az első sorok csak a példa kedvéért állnak itt, ha nem szerepelnek (vagy más található) a rendszerünkön található állományban, akkor nem kell külön beírniuk őket, csak az utolsó sorban található parancsot, amely meghívja a *mailstat* nevezetű programot. Ennek végeredménye valami hasonló lesz:

```
You have mail.

Total Number Folder
-----
3320 2
/var/spool/mail/user

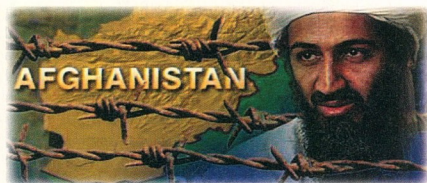
3320 2
```

Ha netalántán vírusos e-mail vagy spam érkezne levelesládánkba, akkor azt is természetesen látni fogjuk itt, így ez a módszer alkalmas arra, hogy ne veszítsünk el egyetlen hasznos e-mailt sem. S ezután, érdemes tesztelniünk a létrehozott rendszert különböző levelekkel. Ha az eddigi napi 100-200 e-mail helyett mostantól fogva csak 10-20 érkezne levelesládánkba, hát ne csodálkozzunk...

PACZONA ZOLTÁN

ÖSSZEGRÉS

Kétreszes cikkünkben a nem kívánatos e-mailek elleni védekezés módszereit taglaltuk. Bemutattunk egy jól használható szűrőprogramot, majd a vírusos küldemények elleni teendőket részleteztük.

BIN LADEN NYOMÁBAN

Virtuális terrorizmus

A szeptember 11-i terrorkiált követően nem sokáig kellett várnunk arra, hogy Bin Laddennel és az iszlám terroristákkal legyen tele az internet. A W32/Vote indította a sort.

W32/Vote

A ma divatos, tömeges levelezést generáló és a levelezéssel terjedő jószágok körébe tartozik a nem sokkal a terrortámadás után felbukkant W32/Vote vírus. Az elektronikus levél mellékletben érkező kártevő a következőképpen azonosítható egyszerűen: A levél tárgya „Fwd: Peace BeTweeN AmeriCa And ISLaM !”, a szövegtörzsben pedig a „Hi iS iT A waR Against AmeriCa” vagy az „ISLaM !? Let's Vote To Live in Peace!” szöveget olvashatjuk. A levél az WTC.EXE csatolmányt (a tulajdonképpeni vírusprogramot) is tartalmazza.

A melléklet lefuttatásakor két VBScript fájl kerül a megfertőzött gépbe (*MixDaLaL.vbs* és *ZaCker.vbs*). Az előbbi a Windows könyvtárba jut, és azonnal el is indul. Futása során a gép lokális és csatlakoztatott meghajtóin található .HTM és .HTML kiterjesztésű fájlokat felülírja az „AmeriCa ...Few Days WILL Show You What We Can Do !!! It's Our Turn >>> ZaCkEr is So Sorry For You.” szöveggel, majd a fájlok attribútumát rejtettre (hidden) változtatja.

A *ZaCker.vbs* a Windows System könyvtárba telepszik be, emellett készülő hozzá egy Registry-kulcs is, amely arról

gondoskodik, hogy a rendszer újraindulásakor ez a fájl automatikusan a memóriába töltsdjön és vezérlést kapjon:

```
HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\
Microsoft\Windows\CurrentVersion\
Run\Norton.Thar=C:\WINDOWS\
SYSTEM\ZaCker.vbs
```

A *ZaCker.vbs* megpróbálja a Windows könyvtár valamennyi állományát törölni, az Autoexec.bat-hoz pedig hozzáad egy „Format C:” parancsot, megnyit egy „I promiss We WILL Rule The World Again...By The Way, You Are Captured By ZaCker !!!” tartalmú üzenetablakot, majd kilép a Windows-ból. Megpróbálkozik meghatározott könyvtárakban lévő antivírus szoftverek törlesztével is, valamint megkísérel letölteni egy trójai programot a Yahoo egyik weboldaláról.

A vírusprogramnak csupán annyi köze van a terrorkiáchoz, illetve az azt elkövető terroristákhoz, hogy egy érdeklődést felcsigázó üzenettel ragadja meg a fertőzött levelek címzettjeinek figyelmét, s veszi rá őket a csatolmány elindítására.

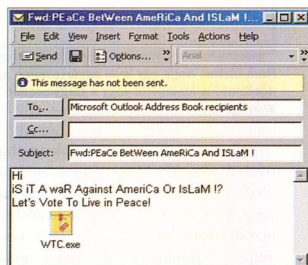
A BinLaden vírus

Egy másik vírus is felbukkant pár héttel később. A „W32/Toal-A” néven törzskönyvezett kártevő egy *BinLaden_Brasil.exe* nevű csatolt fájlban érkezik. A szövegtörzs üres, az e-mail üzenet tárgya pedig trágár sorok valamelyike lehet. A választás véletlenszerű.

A szeptember 11-i terrortámadás a cybertérben sem múlt el nyom nélkül. Először amerikai hackerek kezdték el támadni az afganisztáni web-szervereket, majd olyan vírusok jelentek meg, amelyek a szomorú eseményekre hivatkozva érték el, hogy megnyissák a fertőzött leveleket. Végül kiderült, mindenért Bin Laden okolható.

Amerika ellencsapásra készül...

Átverős szövegek jellemzik a levelező vírusok többségét

A vírus hordozó e-mail üzenetek MIME headerét (fejlecét) úgy alakították át, hogy kihasználja az Internet Explorer 5.01/5.5 gyári változatainak biztonsági réseit. Az IE eme hibája lehetővé teszi, hogy egy csatolt fájl automatikusan elinduljon, amikor az azt hordozó levelet megtetikint.

A Microsoft tud erről a hibáról (www.microsoft.com/technet/security/bulletin/MS01-027.asp), sőt javítócsomagokat is készített, de mivel a telepített rendszerek több mint 90%-án hibás kiadás fut, érdemes óvatosnak lenni.

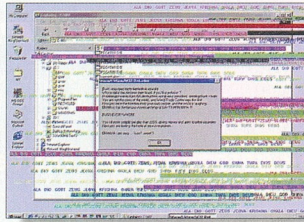
Ahol a *BinLaden_Brasil.exe* elindul, a vírus egy *Invictus.dll* nevű fájlt helyez el a Windows System könyvtárba, és magát egy véletlenszerűen választott háromkarakteres, nagybetűs 'A-O' közötti karaktereket tartalmazó néven .exe kiterjesztéssel a Windows könyvtárba másolja. Egy további másolatát a C: meghajtó gyökérkönyvtár-

Vírusvédelem

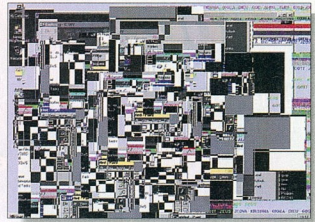
ban helyezeli el. Mindegyik példány retgett és „read only” attribútumot kap.

Az első futáskor a vírus elérési útvonalát hozzáteszi a System.ini [Boot] szekciónak „shell=” sorához, amely a Windows 9x rendszereken „shell=explorer.exe” formában szerepel. Így eléri, hogy a Windowszal együtt a vírus is elinduljon minden egyes bekapcsoláskor vagy újraindításkor.

Miután ezzel elkészült, a vírus a C: meghajtót megoszthatóvá teszi a Registry módosításával. A HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Network\ LanMan\BinLaden\ kulcs alatt több be-

Indul a képernyő szétzilálása...

...és nem sok marad belőle

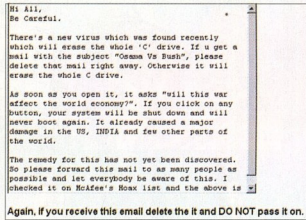
jegyzést is készít. A vírus először a Hh.exe és az Explorer.exe fájlokat fertőzi meg, majd továbbhalad. A következő célpontok a Netstat.exe és a Calc.exe. Így azután valahányszor az Internet Explorer indítják a fertőzött gépen, a vírus is elindul.

A W32/Toal körülnéz a rendszeren, antivírus termékek (Kaspersky Labs, NAI és Symantec programok) után kutatva, s megpróbálja kikapcsolni azokat. A sorból a Zone Alarm, a Freemom és az Avconsol programok sem maradnak ki, ha éppen futnának a háttérben. Néha a vírus büntetésképpen színpompás képeket jelenít meg.

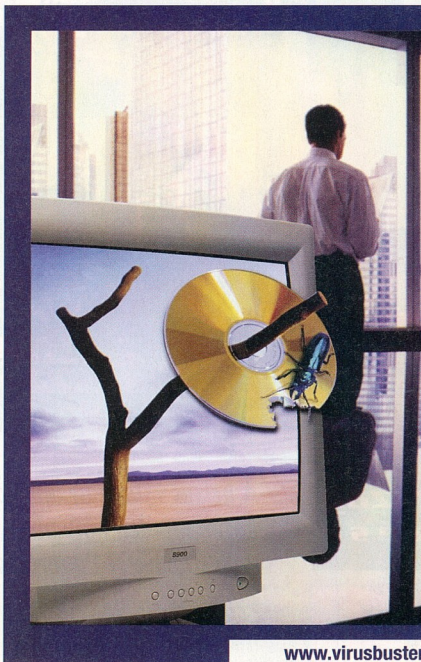
Osama vs Bush

A McAfee, a Stiller Research, a Sophos és más antivírus weboldalak hoax-lapján előkelő helyet kapott az „Osama vs Bush” hoax. Ez egy rémhír, amely azt próbálja elhitetni, hogy a felhasználó merevlemeze pusztán a fertőzött e-mail megnyitásától tönkrolik. Sok csodát láttunk már, de ennek ne döljünk be. Jobban tesszük, ha azonnal töröljük az ilyen és ehhez hasonló üzeneteket, amelyek azt kéri, hogy minden ismerősünknek küldjünk szét, vagy legalább egy példányát tegyük el emlékké.

DR. NAGY GÁBOR

Rémhír, ne add tovább – írják a Sophosnál

www.virusbuster.hu

...azon rágódtam

megtettem-e mindent, hogy a cégem informatikai rendszere tökéletesen védett legyen?

Kicsit eltévedtem a dobozos vírusölő szoftverek kínálatában. Nem láttam át, hogy az adott termékek milyen hatásokkal működnek? Hány gépre kell telepíteni? Hol vannak a rendszerben azok a gócpontok, amelyek különösen vírus veszélynek vannak kitéve. És ami a lényeg – a speciális problémáimat hogyan tudnám az állandó követés mellett lokalizálni?

Szóval tele voltam kérdésekkel, amikor kap-

csolatba kerültem a VirusBusterral.

Ők a rendszert felülvizsgálatával kezdtek. Az eredmény egy testre szabott, komplex megoldás lett, amelyet a folyamatos támogatás mellett speciálisan az én problémámra adott hatásos választ.

Nyugodt vagyok, mert tudom, hogy a legsúlyosabb üzemzavar esetén is a nap bármely szakában elérhetem őket és segítenek a problémám megoldásában.

1116 Budapest,
Vegyzs utca 17-25.
Tel: 382-7000
Fax: 382-7007
mail.virusbuster.hu

Magyarország felfedezése

A 2002. év nagy nyereményjátéka

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Magyarország felfedezéséhez.

Játékunk fődíja egy kétszemélyes hétvége a Zemplénben.

Az év végén játékunk résztvevői közül sorsoljuk ki a nyertest, aki a festői Lapis-patak völgyében található Telkibányán gyönyörködhet a természet szépségeiben.

Mi az előnye a RAW módnak?

1. Második meghajtót is szerelhetünk a számítógépbe
2. Elkészíthetjük az írásvédett szoftverek biztonsági másolatát
3. Elkerülhető a Buffer Underrun hiba

Miről szolgáltató információt a SiSoft Sandra tesztelő modulja?

1. A hardveres környezet beállításairól
2. A szoftveres környezet beállításairól
3. A számítógép részegységeinek sebességéről

Kinek a nevét viseli a kecskeméti színház épülete?

1. Katona József
2. Latabár Kálmán
3. Kodály Zoltán

Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve - feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

Februári nyerteseink:

Dobó István, Szeged
Simon Tibor, Veszprém
Varga Imre, Gyula

Nyerteseinket postán értesítjük.

A hétvége helyszíne

Játékunk támogatója a filmszemle.hu, ahol Magyarország legnagyobb mozifilmes adatbázisa található.

Név: .....

Cím: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

Magyarország felfedezése

I.

II.

III.

A helyes választ beküldők között minden hónapban 3 db Computer Panoráma ajándéksomagot is kisorsolunk.

Beküldési határidő:
2002. április 23.

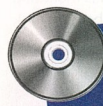
ÁPRILIS

TARTALOM

Böngészőprogramok (5.)	99
Tízek bandája	101
Pillantás a nagyvilágba	103
ICQ, az üzenetküldő	104
Mobil játékok	108

BÖNGÉSZŐPROGRAMOK (5.)

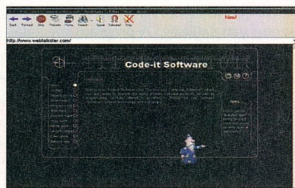
Web Talkster, a beszélő böngésző

Web Talkster

A programot CD-mékkéntünk
Cikkék/Böngésző könyvtárá-
ban találhatják.

A Code-it Software böngészőprogramja első pillantásra átlagosnak tűnik. Az egyetlen, ami gyanús lehet, hogy a telepítő mérete több, mint 15 Mb-át. A Web Talkster elindítása után azonban hamarosan megjelenik a képernyőn egy kis varázsló, Merlin, és máris fény derül a titokra.

A böngésző honlapon sok hasznos kiegészítő található

Olvasótárs

A Microsoft Agent technológiáját használó böngésző ingyenes, de kívánság szerint regisztrálható is. Ekkor már nem jelennek meg az ablak jobb felső sarkában időről-időre webhely hirdetések.

A varázsló mellett szokatlan nyomógombokat is találunk a menüsorban. Ezekre akkor van szükség, ha meg szeretnénk kérni a kis figurát, hogy olvassa fel a teljes oldalt, vagy az éppen kijelölt szöveget. *Természetesen, sajnos Merlin csak az angol nyelvű mondatokkal boldogul, a magyar oldalaknál kissé furcsa a kiejtése.*

Merlin helyett más figurákat is választhatunk, ezek a fejlesztő cég weboldaláról tölthetők le. Ezek között találunk *szellemet, papagájt, elegáns inast, mikulást vagy robotot*. Mindegyikük más hangon szólal meg, és ráérő idejében, amikor nem kell semmit felolvasnia, mással szórakoztatja magát. Van aki elszundikál,

van aki varázsgömbjébe néz, van aki belülről megkocogtatja a képernyőnket.

A tesztek alapján a program felolvasó része, a *weboldalak 96 százalékát helyesen tudja értelmezni*, még akkor is, ha azokon keretek, táblázatok találhatók.

További tulajdonságok

A Web Talkster szabványos windowsos grafikus interfészt használ, így a kezelése nem igényel semmi különleges tudást. A felhasználó részben saját ízlése szerint módosíthatja a program kinézetét. *Több bört húzhatunk a szoftverre, és megváltoztathatjuk a kezelógombok színét.*

A Bookmark Manager használatával könnyen rendezhetjük, csoportosíthatjuk, mappákba válogathatjuk a kedvenc internet címeinket. Átvehetjük az Internet Explorer favorit listáját, de érdemes végignézni a Web Talkster-hez kapott címeiket is.

Az elhangzó információkat megjeleníthetjük egy kis ablakban

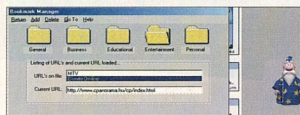
Internet különszám

Ha további jól használható tippek és trükkök érdeklik az Internet világából, szívesen olvassa a fájlszerű hálózatok működéséről, érdeklí, hogy mit rejtenek az Internet sötét oldalai, tudni szeretné, hogyan készíthet egyszerűen és olcsón honlapot, s igazi internetes gyöngyszemekről is olvassa, akkor lapozza fel *Internet különszámunkat*, amely mindössze 495 forintba kerül. A különszám megvásárolható az újságosoknál vagy a kiadóban (1091 Bp. Üllői út 25.), megrendelhető telefonon (456-6970) vagy e-mailben (terjesztes@cpanorama.hu), illetve a 129. oldal előtti megrendelőlapunkon.

A felolvasást nem csak weboldalakhoz használhatjuk, mert lehetőség van arra, hogy tetszőleges szöveget másoljunk a böngészőablakba. Ezt a szöveget azután már ugyanúgy kezelhetjük, mintha az internetről töltöttük volna be.

A program offline módban is működik, Internet-kapcsolat nélkül is betölthetünk

Kedvenc webcímeinket könnyen rendszerezhetjük a Bookmark Managerrel

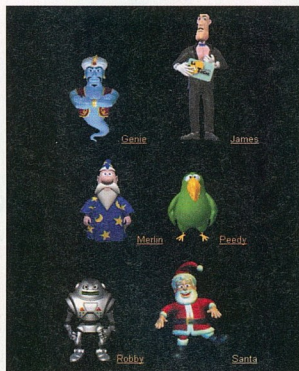
weboldalakat, dokumentumokat, és a kis figurák ezeket is fel tudják olvasni.

A felolvasás mellett időnként egyéb információkat is közölnek segítőtársaink. Ezek megértéséhez érdemes bekapcsolni a text ballon opciót, ilyenkor az elmondott szöveg megjelenik egy kis buborékban.

A beszélő böngészőhöz a hagyományos mellett egy különleges segítőrendszer is tartozik. A *Helpster* élőszóban siet a felhasználó segítségére.

A sok kényelmi szolgáltatás közül még kettőt mindenképpen ki kell emelni. Sok internetes barangolást keserít meg az egyre gyakrabban alkalmazott hirdetési forma, amikor maguktól nyílnak meg újabb és újabb ablakok. Egy idő után már alig győzzük bezárni ezeket. A *Web Talkster allowing/not allowing pop-up windows* parancsával gyorsan megszüntethetjük ezt a kellemetlenséget. Hasonlóan hasznos a *Surf'n Notes* lehetőség. A program megegyedi, hogy a meglátogatott oldalakhoz megjegyzéseket fűzzünk, és azokat elmentjük. Amikor legközelebb meglátogatjuk az így felcímkézett webhelyeket, azonnal láthatjuk azokat a tudnivalókat, amelyeket legutoljára feljegyeztünk.

A beszélő böngésző kipróbálásához legalább Windows 9x operációs rendszere van szükség. A program megtalálható CD-mellékletünkön, a legújabb vál-

Mindenki kedvére választhat figurát, aki felolvassa a weboldalt

tozatot és további beszélő figurákat pedig a készítő www.webtalkster.com címen található weboldaláról lehet letölteni.

FOLYTATJUK

NYOMTATÓK különszám

60 nyomtató részletes tesztje

55 tipp és trükk

Tintasugaras printerek

Lézerprinterek

Nyomtatás hálózatban

Színes lézerek

Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu
Ára: 595 Ft

Computer PANORAMA Computer Panoráma Kft., 1091. üllői út 25. Budapest
Ára: 595 Ft

NYOMTATÓK KÜLÖNSZÁM

tesztje, technika, tipusok

60 nyomtató részletes tesztje

55 tipp és trükk gyorsabb nyomtatás

Tintasugaras printerek
Mátrixnyomtatók
Lézerprinterek
Nyomtatás hálózatban
Színes lézerek
Fotónyomtatók
Új technika

Mindenki kedvére választhat figurát, aki felolvassa a weboldalt

AZ INTERNET VESZÉLYEI

A tizek bandája

Az internet bevonult lakásainkba, irodáinkba, és ezzel együtt egy új veszélyforrás is megjelent az életünkben. Írásunkban az online kapcsolat tíz leggyakoribb veszélyére hívjuk fel a figyelmet.

1. Kémprogramok

Ezek a programok azt figyelik, mire vagyunk kíváncsiak. Megjegyzik és rögzítik, milyen hirdetésekre kattintottunk. Ez a hirdetőknak ad majd segítséget, hogy milyen reklámok a legsikeresebbek. A későbbiekben ilyen jellegű hirdetésekkel fognak bennünket bombázni. Ilyen program például a *Go!Zilla*. Ha ez zavar valakit, annak az igazi megoldást az nyújtja, ha nem használ adware (ingyenes, de cserébe hirdetéseket kell néznie) programot, hanem csak regisztrált változatot.

Vannak olyan programok, amelyek segítenek eltávolítani a kémprogramokat (www.lavasoft.com). A www.spychecker.com címenegy listát találhatunk azokról a programokról, amelyek „kémkedni” tudnak.

2. Támadó alkalmazások

Vannak olyan programok, amelyek megjegyzik, hogy merre jártunk böngészéseink során, majd keresgélésünk tárgyának megfelelő hirdetéseket juttatnak el képernyőnkre. Ilyen program például a *GoHip* (www.gohip.com), amelyik általában hirdetéseket jelenít meg gépünkön és újabb oldalakat lűz „kedvenceink” listájához. Az ilyen alkalmazások proxyként installálják magukat, vagyis ellenőrzik az internet-kapcsolatunkat. Ha eltávolítjuk a programokat, akkor a böngészőnk sem fog működni. Ilyenkor ki kell törölni a proxy beállításokat, ez az egyetlen meg-

oldás. Válasszuk a *Tools/Internet Options/Connections/Lan Settings* menüpontot, és töröljük a *Use a proxy server* sort.

3. Szoftvergyártói támadások

Léteznek olyan programok, amelyek ellenőrzik, hogy a számítógépünkön futó más alkalmazások legálisak-e. Ha lejártak már, akkor megszakítják azok működését, bontják az internet-kapcsolatunkat, törlik a képernyőnket. Ehhez azonban szükségük van az IP címünkre. Ez könnyen megszerezhető, ha beszélgető csatornát, vagy állandó üzenetküldő rendszert használunk, például az *ICQ-t*. Ezek a támadások általában csak megszakítják az illegális program működését. Ilyenkor a legjobb megoldás, ha jogtisza szoftvereket használunk.

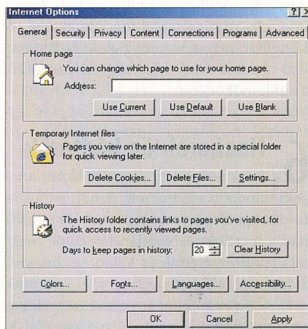
4. Vírusok

Ezek a programok hozzákapcsolják magukat más alkalmazásokhoz, azaz megfertőzik azokat. Az első példányok csak a végrehajtható programok kódjában fordultak elő, de a scriptnyelvek megjelenésével már elektronikus levelekben, szövegdokumentumokban, Excel táblázatokban és egyéb alkalmazásokban is jelen vannak.

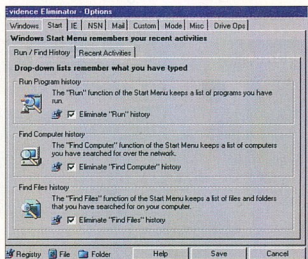
Nincs olyan módszer, amelyekkel teljesen megszabadulhatunk tőlük. Vannak ingyenes programok is (antivirus.cai.com), és olyan oldalak (housecall.antivirus.com), ahol online ellenőrizhetjük adatainkat.

5. Sütk

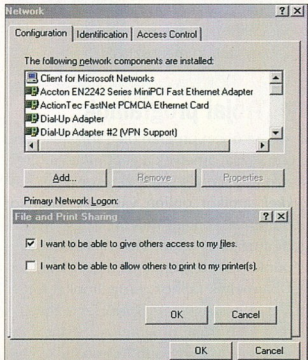
Ezeket az apró, szöveges adatokat a webszerverek helyezik el a gépünkön, hogy legközelebbi látogatásunkkor viszszaolvassa azt. Ez részben a mi életünket is megkönnyíti, mert például ha egy internetes üzletben, valami miatt megszakad a kapcsolat, később bevásárló kosárunkban megtaláljuk az előző alkalom-

Az Internet Explorer-ben egyszerűen törölhetjük böngészésünk nyomatát

A Windows nagyon sok rejtett adatot tárol a számítógépen végzett tevékenységünkről

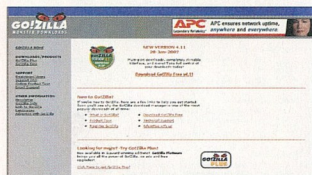
A Control Panel/Network oldalán tilthatjuk le a fájlmegosztást

mal kiválasztott termékek. A sütiket más oldalak nem tudják értelmezni, csak ahonnan küldték őket.

A sütik egyedi azonosítók is lehetnek. Így lehet nyomot követni, milyen hirdetések lettek látnak már. Amikor olyan oldalakra látogatunk, ahol ugyanaz a cég hirdet, amelyik előzőleg sütit helyezett el gépünkön, egy új hirdetéssel fog jelentkezni. A böngészőprogram megfelelő beállításával blokkolhatjuk vagy engedélyezhetjük a sütik működését.

6. Hackerek és kódtörők

Az internet egy olyan hálózat, ahol sok mindent elérhetünk, tehát ennek a fordítottja is igaz, mi is sok helyről támadhatók leszünk. A hivatalan látogatunk megtalálják böngészőnk és Windowsunk verziószámát, elérhetik adatainkat. Ez természetesen, ha mappáinkat mások számára is megnyithatóvá tesszük, vagyis nem használunk jelszót, amikor megosztott fájlokkal és nyomtatókkal dolgozunk. Ha alkalmazásainkat nem tesszük mások számára

A GoZilla figyeli, milyen az érdeklődési körünk

is elérhetővé, a behatolások számát csökkenthetjük. Ha gépünk nem egy helyi hálózat része, akkor a Control Panel/Network menüpontnál ne engedjük meg a fájl és nyomtató megosztását.

7. Trójai programok

Az olyan programokat soroljuk ebbe a csoportba, amelyek a gépünkre kerültek, s azonnal kapcsolatot keresnek készítőjükkel, amikor online vagyunk. Ilyenkor gépünk szervertől működik, így megengedi a trójai program alkotójának, hogy a gépünkön azt tegyen, amit akar. Hozzáférhet bármelyik fájlhoz, programokat futtathat és a jelszavunkat is megszerezheti. A leghíresebb trójai programok listáját megtalálhatjuk a www.sub7files.com címen. A személyes tűzfalak, mint például a ZoneAlarm (www.zonelabs.com) meg-

Az Lopus Star minden billentyűzést, minden jelszót rögzít

A DiamondCs az egyik legjobb trójai program felismerő alkalmazás

A Spychecker oldalán ellenőrizhetjük, mely programok kémkednek

akadályozhatják, hogy a trójai programmal tulajdonosa érintkezzen, de erre nincs mindig garancia, mert egyik tűzfal sem tökéletes. Az egyetlen igazi védekezés, ha nem indítunk el gyanús alkalmazásokat a gépünkön.

8. Helyi hálózati veszélyek

Figyeljünk arra, hogy mások ne tudjanak arról, milyen oldalakat látogattunk meg az interneten. Ehhez tüntessük el a nyomokat magunk után az Internet Explorer-ben.

A Tools/Internet Options/General menüpontnál kattintsunk a Delete History és Cookies buttonra. Töröljünk ki mindent, ami az AutoComplete címszó alatt található, majd minden személyes adatot a My Profile címszónál.

Arra is kell figyelni, kik vannak a köze-

lünkben, vagyis kik kerülhetnek fizikai kapcsolatba gépünkkel. Ők ugyanis könnyen kideríthetik, mit kerestünk a hálón, mi a jelszavunk, bankszámlaszámunk, olyan programot tölthetnek fel gépünkre, amely minden gombnyomásunkat rögzíti. Érdemes olyan eszközöket, például az Encrypted Magic Folders vagy a PGP programját használni, amelyekkel bizonyos mappákat titkosíthatjuk.

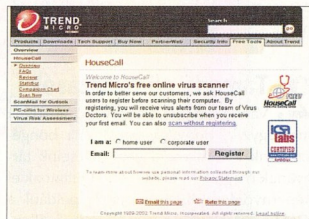
Tegyük gépünket jelszóval védetté az alkalmi látogatókkal szemben.

9. Leskelődő programok

Könnyen ellenőrizhető, hogy egy gépen milyen programok futtak. Az Lopus Star például mindent rögzít, így azt hogy milyen billentyűket ütöttünk le, mely oldalakon jártunk úgy, hogy nem is tudunk a működéséről. Nem lehet megjeleníteni még a Windows Task Manager programjával sem. Vannak módszerek, amelyekkel legyőzhető az ilyen jellegű programok. Ehhez indítsuk újra a rendszert biztonsági módban (Safe Mode). Ekkor már nem fog elindulni az Lopus Star. Keressük meg a program végrehajtható fájljait a lemezen, és nevezzünk át vagy töröljünk közülük néhányat.

10. Fertőzött alkalmazások

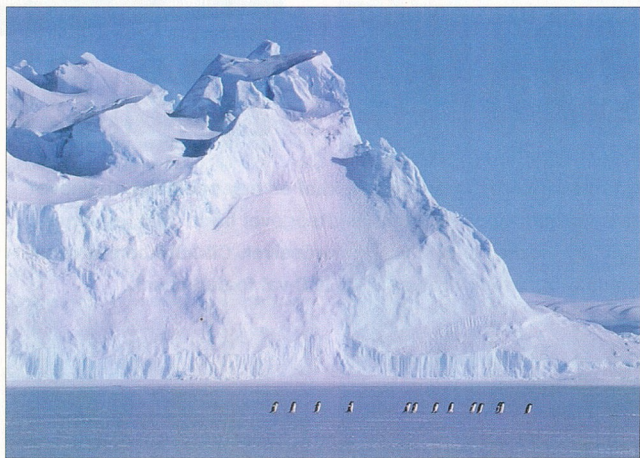
A hálóról letöltött programok félregett tartalmazhatnak. HTML kiterjesztésű leveleinkhez olyan programok tartozhatnak, amelyek az engedélyünk nélkül elindulnak a gépünkön.

A Trend Micro oldalán online ellenőrizhetjük állományainkat

Az üzenet továbbító programok is veszélyesebbek lehetnek. Ezeknek mindig a legfrissebb változatát használjuk és kövessük a legújabb biztonsági híreket. Ne telepítsünk bizonytalan helyről származó szoftvereket.

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL

Pillantás a nagyvilágba

Elutazik? Kíváncsi, hogy ebben a pillanatban hogy néz ki az úti célja? A világ minden táján megtalálható webkamerákkal mind-
ez gyerekjáték.

Az egész egy egyszerű kávéfőzővel kezdődött. A Cambridge-i Egyetem kutatóinak elege lett abból, hogy a több emelettel feljebb lévő kávéfőzőhöz érve kiderült, hogy a kancsó üres. 1991-ben felszerelték egy megfigyelő kamerát: a *Coffeecam*-et. Ez volt a ma egyre népszerűbb webkamerák őse. Az ötlet pontos történetét a www.cl.cam.ac.uk/coffee/coffee.html oldalon ismerhetjük meg.

A múltból azonban ugorjunk a jelenbe. Manapság az egész világot láthatjuk a számítógépünkön. Megnézhetjük a metropoliszok forgatagát, a világ legszebb strandjait, dél-afrikai gorillákat (www.gorillacam.co.za/), víz alatti felvételeket (www.bonairewebcams.com), sőt még

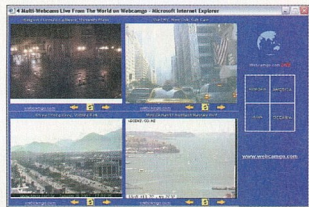
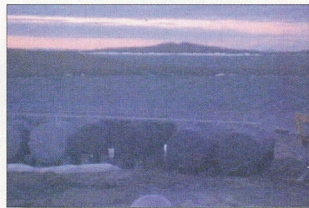
az Antarktisz is. Az időjárás-jelentések percre pontosan érkeznek, legyen szó Magyarországról vagy a világ más pontjáról (www.onlineweather.com). Ha keresni szeretnénk városokat, tengerpartokat, a következő oldalakon megtehetjük ezt: www.webcamsearch.com vagy www.allcam.com. Több mint 26 ezer kamera képe közül válogathatunk, földrajzi hely és témák szerint.

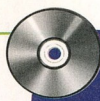
A webkamerák felépítése meglehetősen egyszerű. A fényképezőgép lencséje mögött egy chip digitálisan rögzíti a képet, majd továbbítja azt egy számítógépnek, ahonnan a hálózatra kerül. A képek minősége még hogy maga után kívánivalót, de ez nem a kamerák számlájára ír-

ható, hanem a sávszélesség hibája. A kamerák képe adott időközönként automatikusan frissül, de a legtöbb helyen egy gombnyomással letölthetjük az aktuális képet. Vannak olyan kamerák is, amelyek mozgóképet tudnak közvetíteni, itt azonban még fontosabb a megfelelő sávszélesség.

Számítógépünk előtt ülve gyorsan körbeutazhatjuk a Földet. Egy-egy kattintás, és láthatjuk a ébredő New York-ot, a délutáni Párizst, az esti Hongkong-ot és az éjszakai Sydney-t. Egy utazás előtt is érdemes körülpillantani, milyen az időjárás ott, ahová másnap megérkezünk.

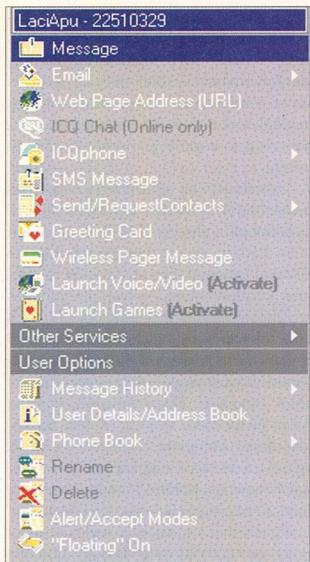
A sok kép közül egyszerre többet is nézegethetünk. A www.webcamgo.com oldalain választhatjuk a négy részre osztott ablak módot is. Ekkor Amerika, Európa, Ázsia és Óceánia egy-egy webkamerájának képét láthatjuk. A képek és velük együtt az országok nagyon gyorsan váltogatják egymás. Különböző élmény egyszerre látni a Föld nappali és éjszakai felét. Ami pedig számunkra talán a legkedvesebb, hogy az európai négyzetben időnként egy hazai város képe is felvillan.

ICQ

A programot CD-mellékletként
Cikkek/ICQ könyvtárban talál-
hatják.

Minden felhasználóhoz tartozik egy részletes menü, tengernyi funkcióval

Az ICQ program ingyenes alkalmazás. Letölthető a netről, vagy megtalálható újságunk CD-mellékletén is. A program telepítése és eltávolítása nem igényel nagyobb szaktudást. Ha a már meglévő régi ICQ-nkra egy újabbat telepítünk, akkor a program a régi ICQ összes beállításait zökkenőmentesen átveszi.

Első indítás után az ICQ felcsatlakozik a központi szerverre. Ha ez nem sikerülne, akkor felajánlja, hogy automatikusan tovább próbálkozik, szabad portokat keres. Ha tűzfal mögött vagyunk, és nem tudjuk azt állítani, akkor érdemes kivárni, míg az ICQ végez a kereséssel, mert lehet, hogy a figyelmetlen rendszergazda szerencsénkre mégis nyitva hagyott nekünk egy portot.

A program első indításakor azt is megkérdezi, hogy új ICQ felhasználók vagyunk-e vagy régiek. Ha újak vagyunk, akkor egy rövid regisztráción kell átcsúsznunk. Azt ajánljuk, hogy csak azokat az adatainkat adjuk meg, amelyekre tényleg publikussá akarunk tenni.

Fontos, hogy a regisztráció után kapott egyedi ICQ számunkat, amely már legálább 9 jegyű, jegyezzük meg.

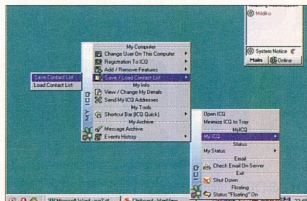
ICQ, AZ ÜZENETKÜLDŐ

Szólj hozzám!

Internetre kötött számítógépekkel és egy speciális, úgynevezett - üzenetküldő program segítségével bárki „élő, egyenesben” levelezhet barátaival, ismerőseivel. Cikkünkben az üzenetküldő programok királyával, az ICQ-val foglalkozunk.

Ha régi felhasználók vagyunk, és be akarunk jelentkezni a ICQ-ra, akkor meg kell adnunk az ICQ számunkat, illetve a jelszavunkat. Természetesen akkor sincs tragédia, ha elfelejtettük ezt a számot, csak így egy fokkal körülményesebb a belépés.

Miután bejött az ICQ, beközlök a tálcánk jobb oldali részébe, az óra mellé. Ilyenkor már tökéletesen használható, ám néhány beállításra, illetve tükrrre érdemes odafigyelni.

Ha az ICQ tálcán lévő ikonjára kattintunk a jobb egérgombbal, akkor egy kevésbé ismert menü tűnik elő

Beállítások

A legfontosabb rész, amit ismernünk kell, az ICQ alján, a *Main* mellett lévő „virág” alatt rejtőzik. Itt állíthatjuk be az éppen aktuális státuszunkat. Lehetünk *Available/Connect - Online* (felcsatlakozva), *Offline/Disconnect* (kikapcsolva) és *Away* (eltávozva). Haladó módban még más beállítási lehetőségek is előjönnek, de igazán csak ezek a fontosak. Haladó módban érdemes odafigyelni a *Privacy (Invisible)* részre is. Ha ez utóbbi aktív, akkor még ha fent is vagyunk az ICQ hálózaton, azt mások nem látják.

A *Main* gombra kattintva is hasznos menüpontok ugranak elő. Figyelmet érdemel a *To Advanced Mode*, illetve a *To*

Az üzenetküldő programok előnyei és hátrányai

Előny: Olcsó (gyakorlatilag ingyenes, ha az internet csatlakozás amúgy is meglévő költségeitől eltekintünk).

Hátrány: Számítógépet és megfelelő szoftvert igényel. Szintén hátrány, hogy – alapesetben – a segítségével csak alfanumerikus karaktereket küldhetünk át az interneten keresztül, hangot viszont nem. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy az emberek jobban és gyorsabban ki tudják fejteni magukat szóban, mint gépele.

ICQ Lite

Az ICQ-nak létezik egy Java-s változata, amelyet akár tűzfal mögött ülköz is használhatunk. Az indításához nem kell más tennünk, csak látogassunk el böngészőnkkel a lite.icq.com oldalra, majd kattintsunk a *Start ICQ Lite* gombra. Indítás után meg kell adnunk az ICQ számunkat és a jelszavunkat.

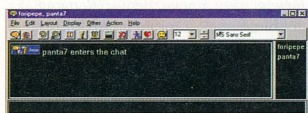
A program felhasználói felületén nagyon hasonlít a hagyományos ICQ-éra, így aki azt ismeri, annak ezzel sem lesz gondja.

Új felhasználókat a *Find/Add Users* gomb megnyomása után adhatunk a listánkhoz. A beállítások megváltoztatása is egyszerű, csupán a *Settings* gombra kell kattintanunk.

A program természetesen az eredeti verzióhoz képest kissé fapados, de ne felejtjük, hogy így elég egy egyszerű Java-s böngésző ahhoz, hogy az ICQ hálózatra csatlakozhassunk.

Simple Mode. Itt válthatunk az ICQ két üzemmódja között. A *Simple* (csökkentett) mód a kezdőknek lehet hasznos, ilyenkor csupán kevés funkció él, ám azok könnyen átláthatók. A kissé gyakorlottabbaknak az *Advanced* (haladó) mód javasolható. Ha ebben az üzemmódban vagyunk, akkor tengernyi új funkció tűnik elő.

Ha csökkentett módban vagyunk, akkor a *Main* menü eléggé egyszerű. A fölül lévő *Add / Invite Users* résszel adhatunk új felhasználót a csetünkhöz (lásd idevágó keretes írásunkat).

Az ICQ Chat tel nagyon kényelmesen beszélgethetünk másokkal

Váltsunk most át a haladó módba. Ekor a fölül lévő *Add / Invite Users* rész kibővül, és egy teljes almenü jelenik meg, ha rávisszük az egerünket. A tengernyi lehetőségből az új felhasználó hozzáadása a legérdekesebb.

A *Main* menüben az *Add / Invite Users* rész alatt *View / Change My Details* menüpontot találjuk, ahol a saját adatainkat tekinthetjük meg, illetve módosíthatjuk.

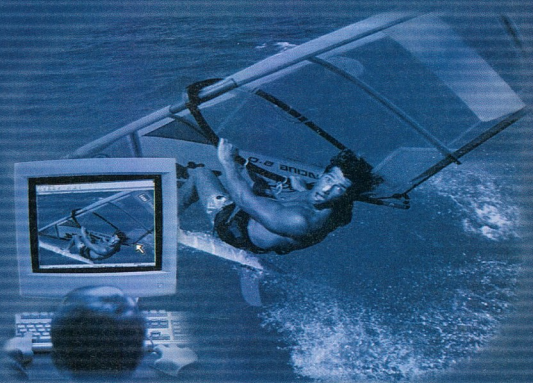
Ez alatt van a *Preferences* rész, amely az ICQ igen fontos része, viszont csak ritkán kell hozzányúlni. Javasoljuk az angolul egy kicsit is tudóknak ezen rész alapsabb tanulmányozását.

Mi a legfontosabb a *Preferences* részben? Ha a bal oldali *Connections* feliratra kattintunk, akkor jobb oldalon előtűnik a *Connections*-höz tartozó beállítási rész. Itt a *General* fül *Launch ICQ on startup* kipipálásával változathatjuk, hogy az ICQ elinduljon-e, amikor a Windowsunk betöltődik. Ha azt akarjuk, hogy ne, akkor természetesen ne pipáljuk ki ezt a részt.

A *Main* menü következő fontos része a *Security & Privacy Permissions*. Itt állít-

Mindenki másképp csinálja!

Bérelt vonali internet

Ön bátran szörfözhet vad tengeri hullámok között, vagy kényelmesen hátradölvé szobájában a világhálón ... az Interware Rt. közben küldetésének megfelelően biztosítja Önnek és vállalatának a megbízható, folyamatos internet-kapcsolatot.

- Cégünk folyamatosan felméri bérelt vonali internetet használó, stabil ügyfélkörének igényeit, melyek figyelembe vételével kialakított két menedzselte bérelt vonal alapú internet-csomagot, amelyekkel **Ügyfeleink** • egyszerű, belépési díj nélkül • fix havidíj ellenében (a havidíj tartalmazza a telekommunikációs költséget) • korlátlan forgalommal • kiegészítő internet-szolgáltatásokkal élvezhetik a folyamatos internet-kapcsolat minden előnyét.

Üzleti internet csomag 64 Kb/s **64.000 Ft**

Üzleti internet csomag 128 Kb/s **89.000 Ft**

- Amennyiben azonban Önnek garantált nemzetközi sávszélességre, vagy az átlagosnál **gyorsabb hazai adatforgalomra** van szüksége, egyedileg is kialakíthatja internet-csomagját. Az Interware Rt. kiemelt ügyfélmenedzserei személyesen nyújtanak teljes körű segítséget minden **Ügyfelünknek.**

Online jelentkezőknek Interware meglepetés!

Interware bérelt vonali internet kis- és középvállalatoknak

Interware

Interware Internet Szolgáltató Rt.

1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22. • ügyfélszolgálat: (06-40) 200-166

e-mail: info@interware.hu • www.interware.hu

KAPCSOLÓDÓ INTERNETOLDALAK:

Főoldal

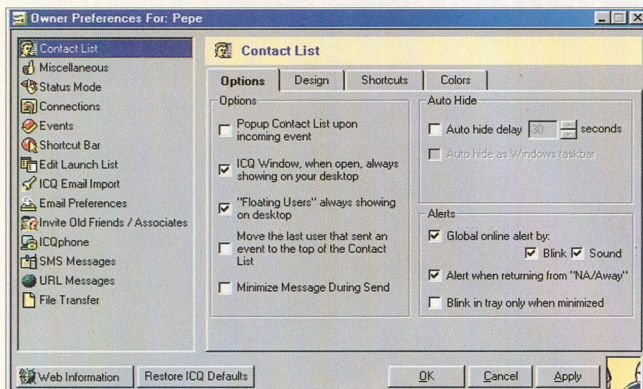
<http://web.icq.com/>

A Lite ICQ oldala

<http://lite.icq.com/>

Az ICQ-t erről a helyről lehet letölteni:

<http://www.icq.com/download/>

A beállítások menüben annyi szabályozási lehetőségünk van, hogy könnyű benne „elveszni”

hatjuk be, hogy mennyire legyen biztonságos az ICQ-nk, illetve mennyire védje a magánzónánkat.

A felbukkanó ablak bal oldalán kattintunk az *Ignore List* részre. Ha ide befutunk valakit, mert mondjuk zaklat minket, az többet nem fog tudni csetelni velünk (*Add To Ignore List*). Az *Ignore List* elmenthető, illetve betölthető (*Export, Import*).

Az *Invisible List* részbe bevitt emberek pedig nem fogják látni, hogy mi mikor vagyunk fent a cseten (*Add To Invisible List*).

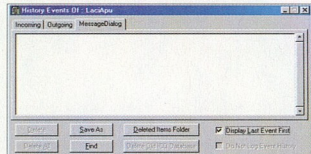
A *Communication Events* részben állíthatjuk be például azt, hogy ki kapjon lehetőséget arra, hogy nekünk üzenetet küldhessen. Ha mindenhová sárga nyílascskát rakunk (*Only users on my Contact List*), akkor gyakorlatilag csak a csetelő partnereink vehetik fel velünk a kapcsolatot, és így elkerülhetőkké válnak azok a bosszantó üzenetek, amelyeket ismeretlenek küldenek nekünk, és amelyekben többnyire pornó oldalakra invitálnak bennünket.

Végezetül egy kevésbé ismert rész szeretenék bemutatni. Korábban említettük, hogy az ICQ az indítás után „beül” a tálcá jobb oldali részére, az óra mellé.

GYORSTIPP

SMS-küldés

Olyan embernek is küldhetünk SMS-t, aki nem tagja az ICQ-nak. Ilyenkor egy meglévő felhasználóhoz vigyük be a mobilszámát (egy felhasználóhoz több mobilszám is tartozhat).

Egy külön ablakban nézhetjük meg a régi üzeneteket

Ikonja egy zöld (esetleg piros) szírmű virág. Ha az egér jobb „fülével” rákattintunk, akkor egy menü tűnik fel. Ebből a *My ICQ* almenü az érdekes (haladó módban), amire kattintva egy újabb lista jelenik meg.

A lista tetején, a *Change User On This Computer* rész akkor lehet hasznos, ha többen is használják ugyanazt az ICQ-t. Itt lehet ugyanis felvenni más ICQ felhasználókat is, illetve váltani közöttük. A *Registration To ICQ* részben regisztrálhatunk új felhasználókat saját magunknak, illetve itt törölhetjük a régieket is.

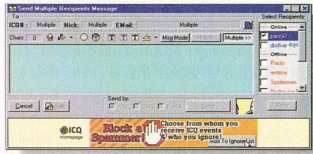
Az *Add / Remove Features* részben telepíthetünk, illetve távolíthatunk el különböző extra alkalmazásokat.

Végezetül az egyik leghasznosabb rész a *Save / Load Contact List*, amelynek a segítségével a csetpartnereink adatait menthetjük el vagy tölthetjük be. Ez akkor jó, ha például egy másik számítógépre költöztetjük az ICQ-t. Ilyenkor elég az elmentett adatokat átvenni az egyik gépről a másikra, s nem kell a csetpartnereinket egyenként kézzel bevinnünk a rendszerbe. Az ICQ mellesleg időről-időre automatikusan elmenti ezeket az adatokat.

Használat

Az ICQ használata nem igényel különösebb szakudat. Először is vegyük fel új csetpartnereket, ha még nem lennének. Majd a meglévő felhasználók valamelyikének a nevére kattintsunk az egér bal gombjával.

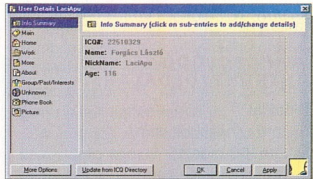
A felbukkanó menüben választhatjuk ki, hogy mit szeretnénk csinálni. Küldhetünk például üzenetet az illetőnek (*Message*), lekérdezhetjük a személyes adatait (*User's Details*), törölhetjük (*Delete*) vagy átnevezhetjük (*Rename*). Ez utóbbinak csak a mi felhasználóink listánkban van hatása, az illető neve ettől még nem változik meg. Akkor lehet hasznos, ha több, közel azonos nevű felhasználó van a listánkban, és szeretnénk jobban megkülönböztetni őket.

Akár az összes csetpartnerünknek küldhetünk egyszerre üzenetet

Az üzenetküldő részről még érdemes néhány szót ejteni. Ezen az ablakon több érdekességet is találhatunk. Az egyik ilyen a mosolygó arcocská rajza, melyre kattintva különböző érzelmű „smile” fejecskék küldhetők a beszélgetőpartnereinknek.

Az üzenetküldő alján állíthatjuk be, hogy üzenetünket az ICQ-n keresztül akarjuk-e elküldeni a másiknak, vagy SMS-en, esetleg e-mailen keresztül. Utóbbiak akkor lehetnek hasznosak, ha a partnerünk nincs online kapcsolatban. A *User Menu* gombbal pedig a már jól ismert felhasználói menüt hívhatjuk elő, míg a *History* gomb megnyomása után a koráb-

Minden felhasználóról egy kattintással lekérhetjük azokat a személyes adatokat, melyeket megadtott magáról

Cseitelés

bi beszélgetéseinket tanulmányozhatjuk át. Az *Msg Mode* gombbal válthatunk az üzenetküldés két módja között. Míg az egyik előnye az, hogy az ablak alsó részén írhatjuk be az üzeneteinket és közben fölül láthatjuk a „párbeszédünket”, addig a másiké az, hogy ha átváltottunk és megnyomtuk a *Multiple* gombot, akkor az egyes felhasználókat kipipálva egyszerre akár több embernek is üzenhetünk.

Beírt szövegeket vagy a *Send* gomb megnyomásával küldhetjük el, vagy az **ALT+S** betűkombinációval. Ez utóbbi azért kényelmesebb, mert gépelés közben így nem kell az egerhez nyúlnunk.

Csökkentett módban csak ennyi lehetőségünk van, hogy a felhasználó nevére kattintunk az eger bal gombjával. Haladó módban azonban még tucatnyi új menü-

Mit jelent az ICQ?

Az ICQ egy szójáték. Ezt a három angol betűt egyenként a következőképpen kell kiejteni angolul: „áj szí kjú”, s nagyon hasonló az „I seek you” („áj szíkjú”) kiejtésére, jelentése: „kereslek”.

Hogyan vegyünk fel új ICQ felhasználókat a listánkhoz?

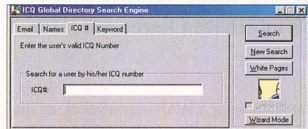
Kattintsunk a *Main* menüre, majd ott válasszuk az *Add / Invite Users* részt, azon belül pedig a *Find User -> Add To List* almenüt.

Ha tudjuk ismerősünk ICQ számát, akkor vagyunk a legkönnyebb helyzetben, csupán a felbukkanó ablak *ICQ #* fülére kell kattintanunk és beírunk a számot. Ha tudjuk a nevet, akkor válasszuk a *Names* fület.

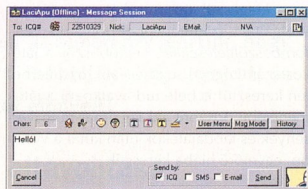
Mindaz természetesen akkor igaz, ha az *Advanced* (haladó) módot használjuk. *Simple* (csökkentett) mód esetén a *Main* menüből az *Add/Invite Users* rész egyből elérhető, és csupán egyetlen oldalból áll.

pont közül válogathatunk. Ilyen a *Fájl* (*File*), amelynek a segítségével fájlokat (például képeket) küldhetünk át csejtpartnerünknek. Küldhetünk weboldal címeiket is (*Web Page Address* (*URL*)), így megkíméljük magunkat attól, hogy egy hosszú URL-t karakterenként írjunk be.

Felajánlhatjuk partnerünknek az *ICQ Chat*-et is, amely egy fokkal fejlettebb, mint az üzenetküldő rész. Itt már lehető-

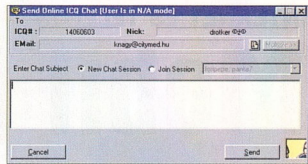
Ha egy új ismerősünket szeretnénk felvenni a személyes listánkra, akkor nem is kell más tenünk, csak kényelmesen keresnünk. Lehetőségünk van (be)célnév, ICQ szám vagy akár kulcsszó alapján is keresni

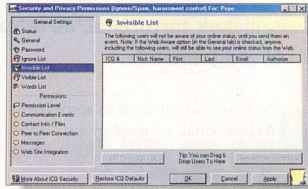
Üzenet küldésekör elég alulra beírni az üzenetünket, majd megnyomni a „Send” gombot vagy az **ALT + S**-t.

ségünk van arra is, hogy egy már meglévő *ICQ Chat*-be invitáljunk más felhasználót is beszélgetni, így akár hárman is cseveghetünk egyszerre.

Ha már bent vagyunk az *ICQ Chat*-ben, akkor a *Layout* részrel változtathatjuk meg az ablakunk külső megjelenségét. A *Display / Override Format*-ot akkor jó használni, ha a másik olyan betűkkel ír, amit nehezen tudunk elolvasni. Ilyenkor az ő betűtípusa és színei helyett a miénk lesz a mérvadó. Az *Other* részben engedélyezhetjük a hangot, illetve ott küldhetünk különböző hangeffektusokat (előtte azért halkítsuk le a hangszórókat). Itt állíthatjuk be azt is, hogy amit begépelünk,

Ha már nyitottunk egy *ICQ Chat*et, akkor lehetőségünk van a továbbiakban oda beinvitálni a többieket is

Külön menüt kaptak a biztonsági beállítások. Filyelmet érdemel az *Invisible* és az *Ignore list*

az egyből látszódjon a másik oldalon (*IRC Send each Character*) vagy csak az **Enter** gomb lenyomása után (*IRC Send Line after Enter*). Az *Action* menü segítségével pedig különböző „érzelmekeket” mutathatunk beszélgetőpartnerünk felé.

Visszatérve a menüre: az *SMS Message* részrel ingyen (!) *SMS* üzeneteket küldhetünk különféle mobiltelefonokra, de természetesen csak akkor, ha előtte a partnerünk vagy mi beírtuk a számjegybe az adott mobil telefonszámot.

Az *ICQ*-ban lévő felhasználói listánkat másoknak is elküldhetjük a *Send/Request-Contacts* részrel. Természetesen lehetőségünk van kapni is ilyen listákat. Ha küldjük a listánkat, akkor a küldés előtt kiválaszthatjuk, hogy a listáról kiket küldjünk át és kiket ne.

Természetesen ezek seregnyi lehetőségünk van, ám ezek azok a főbb pontok, melyeket mindenkinek érdemes ismerni. Ennyi is elegendő ahhoz, hogy az üzenőprogramot haladó szinten használhassuk, kihasználva a benne rejlő lehetőségek többségét.

Jó *ICQ*-zást!

FORGÁCS PÉTER

Választási lap

Pártatlan Párt

Hóféhér Párt

Leo Párt

eBolt

2002. a választások éve
Válassza az eBolt!
100.000 TERMÉK EGY HELYEN, AZ INTERNETEN!
www.ebolt.hu

INTERNET ÉS TELEFON

Mobil játékok

Amint a multimédia eléri a mobiltelefonokat, azok is játékelvű-
letté válnak. Vannak beépített játékok, amelyek eleve a mobil
készülékek tartozékai, de léteznek interneten keresztül játsz-
ható programok is.

A Nokia olyan egyszerű és aprócska játékokat kínál, mint a *kígyó*, az *opposite*, a *memória* vagy az *aknakereső*.

A Siemens, az Ericsson és a többiek is hasonló játékokkal látják el a készülékeiket. Annak ellenére, hogy ezek nagyon egyszerűek, és a lehetőségeik határok között mozognak, mégis népszerűek. Buszra várva vagy vonaton a mobilt rengetegen használják eredeti céljától eltérően, Gameboy-pótlékként.

WAP-játékok

A mobil internet lehetővé teszi, hogy az online WAP kapcsolat segítségével ne kelljen határ szabnunk játékkedvűnknek. Legalábbis ezt sugallják a játékforgalmazók reklámjüregerei.

A Japánban oly sikeres *Tamagotchi* játékok megpróbálnak a mobilok világában is tért hódítani. A játék célja, hogy felneveljünk, majd gondozzunk egy virtuális lényt, az úgynevezett *Mobimom*-ot. A játékosnak egy szörnyet kell örökre fogadnia, majd különböző versenyeken kell felépnie vele a többi felhasználó ellen. Lehetőség van arra is, hogy a többi játékosal érintkezzen. Minél intenzívebben foglalkozik az ember saját szörnyecskéjével, az annál gyorsabban fejlődik. Ha valaki a *Mobimom*-ját hosszabb ideig nem

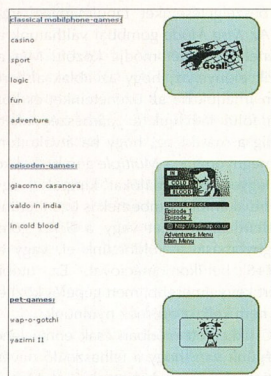
látogatta meg a WAP segítségével, az illető üzenetekben kap felszólítást, hogy foglalkozzon az örökre fogadott jószággal.

A játékok sokszor több kommunikációs csatornán keresztül futnak. Így a történet nemcsak a WAP keresőben zajlik, hanem kiegészül üzenetekkel vagy akár a szolgáltató-számítógéppel folytatott *telefon-beszélgetésekkel*. Legtöbbször a játékos számítógépe segítségével, az interneten keresztül is bele tud avatkozni a játék menetébe. Viszont aki izgalmas autósversenyek és labdajátékok után kutat a WAP-on, egyelőre hiába keresgél.

GPRS játékok

A legújabb WAP-játékok a *GPRS* magasabb adatátviteli sebességet használják ki. A 9,6 kbps-es sebesség helyett egy ilyen jellegű összeköttetéssel akár az 53 kbps-es sebességet is el lehet érni. A „normál” GSM mobilokra tervezett játékok terjedelme az alacsony adatátviteli sebesség miatt behatárolt. A GPRS technológia használatával azonban végre új utak nyílnak meg, mert a telefonokon akár kisebb animációkat is meg lehet jeleníteni. Hamarabb hozzá lehet jutni a játékhoz, mivel az „*always-online*” kapcsolaton keresztül nem kell idő a bejelentkezéshez és a letöltéshez.

A GPRS technológia másik nagy előnye, hogy először nyílik lehetőség a több játékost igénylő játékok megjelenítésére. Ebben az esetben a játékosok más mobil felhasználók ellen is játszhatnak, például a barátaik ellen. Hasonló hatást remélnék most a mobiljátékok tervezői: országhatárok nélkül játszhatnak egymással vagy egymás ellen a mobilot használók. Ami most még utópisztikusan hangzik, legkésőbb az UMTS bevezetésével valóra válhat.

Java játékok

Az igen sikeres, több platformot is átfogó programozói nyelv, a *Java*, előreláthatóan része lesz majd az új mobiltelefonoknak is. A játékok kedvelői előtt egészen új utak nyílnak meg. A WAP-on keresztül elérhető játékok igen drágák. Az integrált játékok többszöri lejátszás után pedig már közel sem olyan izgalmasak. Kézenfekvő megoldás tehát, hogy a beépített játékokat egyszerűen összevegyítik a GPRS/UMTS funkciókkal. Az internetről számos érdekes alkalmazást, játékot lehet letölteni. Elképzelhető, hogy a jövőben *Java* játékokat lehet majd az internetről mobilkészülékkel letölteni, hogy ezeket azután mobiltelefonunkra telepíthessük.

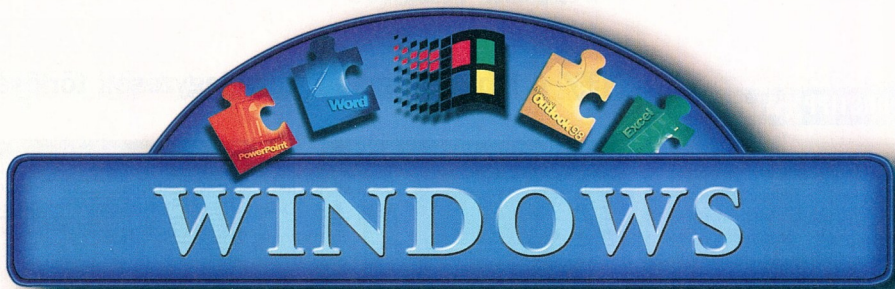
A *Sun Microsystems* cégnek pontos elképzelései vannak arról, hogy ez hogyan működhetne. A mobilokat a *Java 2 Micro Edition*-nel (J2ME) látnák el. Ez az egyszerűített *Java* változat kimondottan kisgépek számára készült. Így apró *Java* programokat – például játékokat vagy üzleti alkalmazásokat – lehet majd letölteni a WML oldalakról, majd installálni őket a készülékeken. A programot azután offline, telefonköltség nélkül lehet futtatni.

Sony Ericsson

Az Internet rovat elkészítésekor a szélessávú szolgáltatásról a *chello* gondoskodott. A mobil internet-eléréshez a *Wesitel* hálózattal és egy *Ericsson T68 GPRS* telefont használtunk. Az összeállítást készítette:

GYARMATI LÁSZLÓ

TIPPEK SZÁZSZÁMRA (3.)

Még hatékonyabban!

Folytatjuk sorozatunkat, amelynek az elején azt ígértük, hogy felturbózzuk a Windows rendszert. Próbálják ki tippjeinket, és élvezzék a gyorsabbá vált rendszer előnyeit!

51 A parancsikon-nyíl eltávolítása

Ha zavar a parancsikonok bal alsó sarkában lévő nyíl, akkor azt a következő Registry-bejegyzéssel egészen egyszerűen eltávolíthatjuk.

1 Menjünk a Regedit könyvtárban a HKEY_CLASSES_ROOT\Lnk bejegyzésre. Lehet, hogy a szerkesztőben ez a kulcs az *Inkfile* nevet viseli.

Jelöljük ki a jobb oldali ablaktérfelet

az *IsShortcut* bejegyzést, és töröljük a **Delete** gombbal. Erősítsük meg *Igen-nel* a változtatást.

2 Menjünk a HKEY_CLASSES_ROOT*.piffile kulcsra, és ott is töröljük az *IsShortcut* bejegyzést.

3 A Windows újraindítását követően eltűnik a nyíl a parancsikonokból.

52 Navigáció a Registry-szerkesztőben

Indítsuk el a Registry szerkesztőt a regedit beírásával a Futtatás ablakból. A navigáció a Registry-szerkesztőben hasonló, mint a Windows Intézőben, itt is fastruktúrával történik.

1 A + billentyűvel a számblokkon minden alkulcsot megjelenítünk, a - billentyűvel eltüntetjük őket. A **Backspace** billentyűvel (jobbra fent az **Enter** feletti) az egy szinttel feljebb helyezkedő kulcsot érjük el.

2 Az X-szel minden alárendelt könyvtárat felsorakoztatunk, így a teljes fastruktúra láthatóvá válik. Az **F3** a keresés funkciót nyitja meg. A **Ctrl** és a + billentyűk együttes lenyomásával az oszlopszélességet állítjuk be úgy, hogy minden bejegyzést lássunk.

3 Az **F2**-vel átnevezünk egy kulcsot. A törléshez a **Delete** gombot használjuk. Minden változtatás azonnal érvénybe lép, tehát nem kell külön menteni.

53 INFO BIOS-tuning

Nagyon sok teljesítménytartalék rejlik a BIOS-unokban (Basic Input Output System). A BIOS-ba úgy juthatunk, ha a gép indításakor lenyomva tartjuk a **Delete** gombot. Ez majdnem minden ma használatos BIOS-verziónál működik. Ha régebbi verziórnk van, akkor előfordulhat, hogy valamilyen más gomb vagy billentyű-kombináció vezet célhoz.

A Compaq gépeknél ez gyakran az **F10**, a Toshiba-nál az **Esc**, a Dell-nél az **Alt + Enter** és az **F1** a Gateway-nél. Majdnem minden BIOS az **Award**, az **American Megatrends (AMI)** vagy a **Phoenix** terméke. Hogy milyen beállítási lehetőségek állnak a rendelkezésünkre, az a BIOS gyártóján kívül az alaplaptól is függ. Az alaplapgyártók különböző mértékben merítik ki a lehetőségeiket, és gyakran kihagynak olyan beállítási lehetőségeket, amelyek veszélyeztetik a rendszer stabilitását. Más alaplapok a tuningolási ambíciókkal megáldott, rizikókedvelőknél kedveznek – ezeknél a legfinomabb beállítások is lehetségesek.

56 GYORSTIPP A menük animálásának leállítás

A Windows 98-ban a menük megnyitáskor alapértelmezésben animáltak. Nem kérdés, hogy ez egy szép hatás, ami azonban erőforrásokat pazarol. Kapcsoljuk tehát ki őket. A *Start* és *Beállítások* úton nyissuk meg a *Vezérlőpultot*, majd dupla kattintással a *Képernyőt*. Válasszuk a *Hatások* regisztert. Az ablak alsó részén találjuk a *Vizuális hatások*-at. Kapcsoljuk ki az *Ablakok, menük és listák animálása* opciót. OK-val hagyjuk jóvá a beállítást.

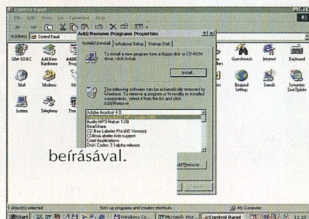
57 GYORSTIPP Több grafikus memóriát

Ha AGP grafikus kártyánk és elegendő memóriánk van, egy BIOS-beállítással érezhetően javíthatjuk a grafikai teljesítményt. Keressük meg az *AGP Aperture Size* beállítást. Az ott megadott érték mutatja, hány Mb-ajt memóriát használ a grafikus kártya. Az alapérték általában 64, s ezt állítsuk át 128 Mb-ajtra. A kártya teljesítménye észrevehetően javul. A hozzárendelt memóriát azonban csak akkor növeljük meg, ha legalább 256 Mb-ajt RAM-unk van, különben a rendszer teljesítménye visszaeshet.

58 GYORSTIPP A Lomtár átnevezése

A *Lomtár* átnevezését a Windows valamilyen közelebből nem ismert okból megtagadja. De a *Registry* felől ezt a megszorítást is megkerülhetjük. Menjünk a *HKEY_CLASSES_ROOT\CLSID\{645FF040-5081-101B-9F08-00AA002F954E}* kulcsra, és nevezzük át ízésünk szerint a *Lomtár* alapértéket.

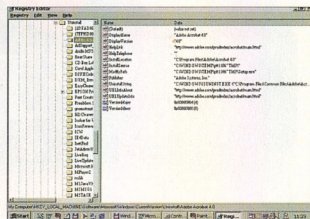
54 A hibás programlista-bejegyzések törlése

Innen távolíthatunk el egyszerűen programokat, de ez az eljárás nem mindig tökéletes

A szoftverek eltávolításához általában a *Start* menüből a *Beállítások* alatt a *Vezérlőpult*-ot választjuk. Ott a *Programok hozzáadása* alatt a *Telepítés/Eltávolítás*-ra kattintunk. Elindítjuk az eltávolító programot, ami törli a fájlokat és a bejegyzést a listáról. Ha ez az eljárás nem működik tökéletesen, akkor a bejegyzés a listán marad, pedig a fájl már nem létezik.

1 A bejegyzések teljes eltávolításához nyissuk meg a Registry-szerkesztőt, a *Start* menü *Futtatás* ablakába, a *regedit*

Minden bejegyzést látunk, ami az eltávolítás listán szerepel

2 Menjünk a *Sajátgép\HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\Current Version\Uninstall* ágra. Itt minden bejegyzést látunk, ami az eltávolítás listán szerepel. Ha itt törölünk egy kulcsot, a bejegyzés eltűnik a listáról. A *Programok* ablakban látható nevet, ha a megfelelő szoftvert kijelöltük a bal oldali megjelenítéssel, egy kulcs alatt találjuk a jobb oldalon, mint *DisplayName* értéket. Így csak a listaelemet távolíthatjuk el, nem magát a programot. OK-val a szerkesztőbe jutunk.

55 A felbontás gyors váltása

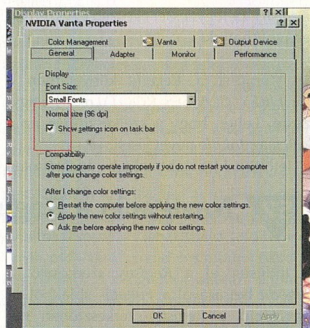
A felbontás megváltoztatásához először mindig a *Képernyő beállításai* ablakba kell mennünk, és ott a *Beállítások* alatt, csúszkával tudjuk megváltoztatni a felbontást. A Windows 98 alatt ez sokkal gyorsabban is megoldható.

1 Kattintsunk a jobb egérgombbal az *Asztal* egy szabad pontjára. Válasszuk a helyi menüből a *Tulajdonságokat*.

2 Kattintsunk a *Beállítások* regiszterre, és ott a *Speciális...* gombra a felbontás beállítócsúszkáját alatt.

3 A következő ablakban válasszuk az *Általános* regisztert. Ott a *Képernyő* területen találjuk a *Beállítási ikon megjelenítése* a *Tálcán* opciót. Kapcsoljuk be egy pipával, és hagyjuk jóvá OK-val.

4 Tálcá jobb felső területén, az óra és más ikonok mellett találjuk az új ikont, amely egy monitorra hasonlít. Ha

Ha a monitor ikont ki szeretnénk tenni a tálcára, akkor pipát kell tenni a pirossal jelölt négyzetbe

erre kattintunk, megnyílik egy menü minden felbontással, amely a különböző színbéállításoknál rendelkezésre áll. Válasszuk ki közülük a kívánt felbontást, és a Windows már át is vált erre.

59 A Windows gyorsabb indítása

A Windows gyorsításához először is az operációs rendszer indulását gyorsítsuk meg. Ehhez változtassuk meg az MSDOS.SYS rendszerfájlt. Ez a fájl a C meghajtó főkönyvtárában található.

1 A MSDOS.SYS fájl szerkesztéséhez ki kell kapcsolnunk az írásvédelmet. Jobb egérgattintással nyissuk meg a fájl helyi menüjét, és válasszuk a *Tulajdonságok* menüpontot. Az írásvédett opció elől távolítsuk el a pipát.

2 Most már szerkeszthetjük a fájlt. Nyissuk meg újra a helyi menüt, és válasszuk a *Társítást*. Megjelenik a számítógépünkre installált programok listája. A fájl szerkesztéséhez egy szövegszerkesztőre van szükség. Válasszuk a listáról a *Notepad*-et vagy a *Wordpad*-et. Figyeljünk arra, hogy *Az adott fájltypus megnyitásához mindig ezt a programot használja* opció ne legyen bejelölve.

3 Ez a fájl határozza meg a Windows indulását. Néhány változtatással jelentősen felgyorsíthatjuk számítógépünk startját.

A logo bejegyzésnél állítsuk az értéket 1-ről 0-ra. Ezzel lekapcsoljuk a bootlósok a Windows startlotot, amelyet eddig először be kellett tölteni a memóriába.

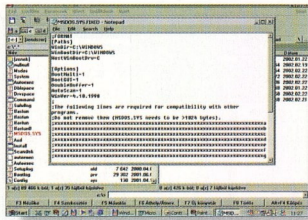
60 Windows autostart (Indítópujt) nélkül

A Windows automatikusan indít olyan programokat is, amelyek nem az *Indítópujt* mappában vannak. Ha bizonyos programokra nincsen állandóan szükségünk, akkor a szoftver betöltése csak elvesztegetett idő. Ezeknek a programindításoknak utánanézhethetünk, és szerkeszthetjük is azokat.

1 Nyissuk meg a Registry-szerkesztőt a *Start* menü *Futtatás* ablakában.

2 Menjünk a *HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\Current Version\Run* kulcsra. Jobbra felismerjük az indítóparancsokat.

3 Ha egy bejegyzésnél biztosak vagyunk abban, hogy többé már nem

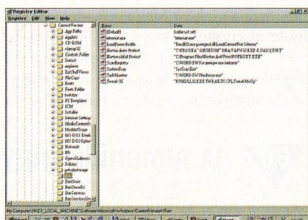

Az „msdos.sys” fájl szerkesztéséhez egy szövegszerkesztőre van szükség

Mielőtt a Windows betöltődik, a képernyőn megjelenik a *Windows indítása* felirat. Ez a jelzés nemcsak fölösleges, hanem alabeállításban két másodperc várakozási időbe is kerül. Állítsuk a *bootdelay* értékét 0-ra, és ez a szünet is kiesik.

Ha a számítógépünk nem előírászerűen lett leállítva, akkor a Windows a következő indításkor automatikusan elindítja a *ScanDisket*. Ez ugyan okos dolog, de sokszor idegesítő. Ha az *Autoscan* értékét 0-ra állítjuk, leállítjuk ezt az automatikát.

4 Windows 98 SE-nél nincsenek ezek a bejegyzések. A *Scandisk*, a logo és a várakozási idő leállításához itt egyszerűen írjuk hozzá az MSDOS.SYS-hez a megfelelő bejegyzéseket.

Az automatikusan induló programok listáját is szemügyre vehetjük

akarjuk automatikusan elindítani a hozzá tartozó programot, akkor jelöljük ki a bejegyzést a jobb egérgombbal, és válasszuk a *Törölés* opciót. Ezután már nem fog magától elindulni a szóban forgó program.

61 GYORSTIPP Mindig ürítsük a Lomtárát!

Ha fájlokat törölünk, akkor azok először mindig a *Lomtárba* mint köztes tárolóba kerülnek. Ennek az az előnye, hogy vissza tudjuk állítani a véletlenül törölt fájlokat. Viszont így rengeteg adatszennel kell megküzdenie a rendszernek, ami teljesítménycsökkenést okoz. Úgyszóha beállíthatjuk a *Lomtárát*, hogy az adatok rögtön törölődjenek. Kattintsunk a jobb egérgombbal a *Lomtár*-ra, és válasszuk a *Tulajdonságok* menüpontot. A *Globális regiszterfűl* alatt találjuk a *Törölt fájlok ne kerüljenek át a Lomtárba, hanem azonnal semmisüljenek meg* opciót. Ha egy pipával bejelöljük ezt, akkor onnantól kezdve a törölt fájlokat többé nem tudjuk visszaállítani.

62 GYORSTIPP Sebesebb memória

A *DRAM Timing* bejegyzésnél (*Award*) állítjuk be memóriánk elérési idejét. Itt lehetünk konzervatívak (*normal*), vagy agresszívak (*fast* vagy *turbo*). Ki kell próbálni! Ha PC-nknek stabilitási problémái támadnának, válasszunk egy lassúbb variációt.

63 GYORSTIPP Gyorsabb indítás

Ha számítógépünk gyorsabban induljon el, optimalizáljuk a programindítást. Ehhez indítsuk el a *Töredezettségmentesítő* programot, a *Start\Programok\Kellékek\Rendszereszközök* menüben. Kattintsunk a *Beállítások*-ra. Válasszuk a *Programfájlok átrendezése, hogy gyorsabban induljanak* opciót, és hagyjuk jóvá OK-val. Válasszuk ki a meghajtót, amelyen azok a programok vannak, amelyeknek az indítását gyorsítani akarjuk.

67 GYORSTIPP Több memória

Ha AGP kártyánk van sok memóriával és kevés a RAM-unk, akkor csökkentsük az AGP Aperture Size-ot. Vegyük le az értéket 16 Mb-ja, ha a kártyáknak legalább 32 Mb-ja van. Ezáltal kevesebb memóriát használ fel a grafikus kártya, és több jut a rendszernek. Ez megnöveli az összteljesítményt, de persze a grafikai teljesítmény rovására megy.

Az AGP Aperture Size az Advanced Chipset Setup alatt található (AMI, Award), illetve Advanced/Advanced System Configuration pontnál (Phoenix).

68 GYORSTIPP Gyorsabb újraindítás

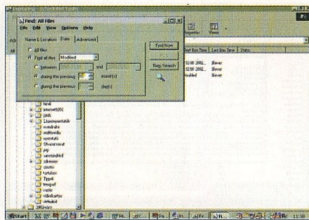
Sok szoftvertelepítés után újra kell indítanunk a számítógépet? Egy egyszerű trükkel felgyorsíthatjuk az időrabló újraindítást.

A PC újraindítására vonatkozó kérdésre válaszoljunk *nemmel*. Kattintsunk a *Start/Leállításra* és az *Újraindításra*. Közben az OK gombra kattintunk, tartsuk lenyomva a **Shift** billentyűt. Így a számítógép nem indul teljesen újra, csak a Windows, ami némi időmegtakarítást jelent.

69 INFO Válaszok a neten

Maradtak még nyitva kérdések? Aki nem találta meg rájuk a választ, annak talán a tuningolással és Windows-zal foglalkozó sok internetoldal valamelyike segít. Így például a Microsoft honlapján, www.microsoft.com, a *Support* rubrika alatt találjuk a *Microsoft Knowledge Base*-t. Ott javaslatokat és tippet gyűjtöttek majd minden kérdéshez a Microsoft operációs rendszereivel kapcsolatban.

64 Sosem használt saját fájlok

Így tudjuk megtalálni azokat a fájlokat, amelyek nem módosítottuk az elmúlt 24 hónapban

A merevlemezre mentett fájlok gyakran minden figyelmet nélkülözve tengetik ott életüket. Régi leveleinkre vagy a tíz évvel ezelőtti nyaralás képeire valószínűleg nem lesz szükségünk, hosszas őrzigetésük a merevlemezeken merő helypocséklás.

1 Nyissuk meg a *Windows Intézőt*, és jelöljük ki a meghajtót, amelyet át akarunk kutatni. Az *Eszközök/Keresés/Fájlok/Mappák* útvonalon jutunk a keresőmódba.

65 A rendszerbeállítások gyors elérése

A Windows 98-nak van egy kis segédprogramja, amellyel valamennyi rendszerbeállítást egyszerre kézben tarthatunk.

1 Ezt a rendszerkonfigurációs programot a *Start* menü *Futtatás* pontjából indíthatjuk el, ha a *Megnyitás* mezőbe beírjuk: *msconfig*.

2 Ha gyakran változtatunk a rendszerbeállításokon, akkor rendeljünk a

2 Győződjünk meg arról, hogy üres-e a *Név* mező a *Név és hely* regiszterlapon.

3 Kattintsunk a *Dátum* fülre, és állítsuk be az *Összes fájl keresése* opciónál az *Utolsó hozzáférés* keresési kritériumot.

4 Hogy minden fájlt megtaláljunk, amelyeket például az utóbbi két évben nem nyitottunk ki, adjuk meg az *utóbbi 24 hónapban* opciót. A *Keresés-re* kattintva a program átkutatja a merevlemez, és listát kapunk azokról a fájlokról, amelyekhez ez idő alatt nem nyúltunk. A lista programfájlokat is tartalmaz, amelyeket nem kellene törölni. Csak olyan fájlokat töröljünk, amelyeknél teljesen biztosak vagyunk abban, hogy többé nincs rájuk szükségünk.

5 Jelöljük ki a jobb egérgombbal azokat a fájlokat, amelyeket törölni akarunk, és válasszuk a helyi menüből a *Törölés* parancsot. A biztonság kedvéért megjelenik a kérdés, hogy valóban törölni akarjuk-e a fájlokat. Adjunk igenlő választ.

programhoz parancsikont az Asztalon. Kattintsunk a jobb egérgombbal az Asztal egy szabad pontjára, és válasszuk a helyi menüből az *Új/Parancsikont* pontot. Írjuk be a parancssorba az *msconfig* parancsot. A Windows elkészíti a parancsikont.

3 Az *autoexec.bat*, *config.sys* vagy az *Indító*pult gyors elérésén kívül a programablak *Nézet* menüjéből a képernyőbeállításokat vagy a telepített betűtípusokat is közvetlenül érhetjük el.

66 Az almenük felgyorsítása

Ha az almenük automatikus megnyitásának várakozási idejét túl hosszúnak találjuk, akkor ezen könnyen változtathatunk.

1 Menjünk a *HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop* kulcsra, és hozzuk létre, ha még nincs ilyen, a *Szerkesztés/Új/ Karakterlánc* menüponttal a *MenuShowDelay* karakterlánc-értéket.

2 Adjuk meg századmásodpercekben a várakozási időt, ami egy almenü felnyitásához szükséges. 0-tól (nincs késleltetés) 35 000 millisec-ig terjedő értéket tudunk elfogadtatni.

3 Indítsuk újra a Windowst. Ezután az átalunk beállított késleltetéssel nyilván meg az almenük.

70 Helyes diagnosztizálás

A rossz rendszerteljesítmény egyik alapvető oka a hiányos együttműködés az operációs rendszer és a hardverek illesztő-programjai között.

Ha meg akarjuk állapítani, hogy multimédiás eszközeink hibátlanul működnek-e együtt a PC-vel, nem kell messzire mennünk, hiszen van a Windows 98-nak egy diagnosztikai segédprogramja, amely a drájevareink összeférhetőségéről ad információt.

1 Kattintsunk a *Start* menüben a *Futtatásra*.

2 Írjuk a *Megnyitás* mezőbe: *dxdiag*, és nyugtázzuk OK-val. A DirectX diagnosztikai eszköz a DirectX illesztőprogramok regiszterfűl alatt megmutatja, hogy optimálisan együttműködnek-e a meghatított Windows-zal. Ha nem, akkor sárga figyelmeztető-háromszög jelenik meg, s a programot aktualizálni kell.

71 A lemezcaché beállítása

Hogy a merevlemezünk optimális legyen az adatelés, a lemezcaché hibátlan beállítása szükséges. Sajnos a Windows 98 egy kicsit gondatlanul bánik a memóriával. Gyakran több memóriát kap a lemezcaché, mint amennyire szüksége lenne. A megoldás két bejegyzésből áll a *system.ini* fájlba, amelyeket az alapértelmezésben nem tartalmaz.

1 Kattintsunk a *Start* menüben a *Futtatásra*, és írjuk be: *msconfig*.

2 Kattintsunk a *System.ini* regiszterlapra, és keressük meg a *[vcache]* bejegyzést.

3 Jelöljük ki a bejegyzést, és kattintsunk az *Új* gombra.

4 Gépeljük be: *MinifileCache=1024*, és másodikként: *MaxfileCache=10240*. Egy 10 Mb-átos maximum értékkel a számítógépünk a lehető legjobban el van látva.

72 Ne legyen jelszókérés

Ha installáltuk a Windows 98-at, az operációs rendszer indításkor jelszót kér tőlünk. Ha többen használnak egy számítógépet, akkor van értelme ennek a kérdésnek. Ha azonban egyedül használjuk PC-nket, a jelszóvédelem szükségtelen, viszont az idegeinkre megy. Szerencsére megszabadulhatunk a kérdéstől.

1 A *Vezérlőpulton* kattintsunk duplán a *Jelszó* ikonra. Válasszuk a *Jelszó megváltoztatása* pontot. Ott kattintsunk a *Windows jelszó módosítása* opcióra.

2 A rákövetkező ablakban az első sorban aktuális jelszavunkat írjuk be. A két következő sort hagyjuk üresen.

73 Memóriagyorsítás

Egész sor olyan beállítás van a BIOS-ban, amellyel a memóriamoduljaink sebessége észrevehetően növelhető. Minél gyorsabbak és jobbák a memóriamoduljaink, annál nagyobb az esélye, hogy a rendszerünk agresszív beállításokkal is stabilan fog működni.

1 Az *Award BIOS*-nál az *Advanced Chipset Features* könyvtárban találjuk a *DRAM RAS to CAS Delay* bejegyzést, illetve a *DRAM clock*-ot. Az *AMI*-nál a

menüpont neve *SDRAM CAS Latency Time*, *SDRAM (CAS lat/RAS-To CAS)* vagy hasonló. Itt 2-t vagy 3-at állíthatunk be, ahol a 2 a gyorsabb, és a 3 a stabilabb érték. Ha a RAM moduljaink gyorsak, a 2-vel sem lehet gond.

2 Ha a PC-vel gondok vannak, nem indul el vagy lefagy, ne essünk pánikba. Menjünk a számítógép indításkor a BIOS-ba, és állítsuk vissza az értéket 3-ra. Ezután a PC-nk megint stabil és megbízható lesz.

74 GYORSTIPP A Windows leállítása

A Windows leállításához minden alkalommal végig kell kattingatnunk a *Start* menüben és a *Leállítás* ablakon. Ez ugyan nem túl nagy idő, de azért gyorsabban is túl lehetünk rajta.

Kattintsunk jobb egérgombbal az *Asztal* egy szabad pontjára. Válasszuk az *Új*, majd a *Parancsikon* menüpontokat.

Írjuk be a következő sort a parancsikon parancssorába: `c:\windows\rundll32.exe user, ExitWindows`

Ügyeljünk rá, hogy a vessző és a paraméterek között ne hagyjunk ki helyet. Az egyetlen üres hely az *exe* és a *user* között van.

Adjunk a parancsikonnak valamilyen nevet, például *Windows befejezése*. Kattintsuk az *OK*-ra. A parancsikon létrejön az Asztalon. Mostantól kedve az ikonra duplán kattintva állíthatjuk le a Windowst.

75 GYORSTIPP Sose álljon le a merevlemez

A Power Managementet operációs rendszerből történő vezérlése csak akkor lehetséges, ha ezt a BIOS-ban engedélyezzük.

Award-BIOS: A BIOS menüben a Power Management Setup-ot állítsuk a *PM Control* by *APM* opciónál *Nora*-ra: a Windows így már nem tudja irányítani a Power Managementet. A *HDD Power Down*-t állítsuk *Disabled*-re.

AMI-BIOS: a Power Management BIOS-ból történő irányításához válasszuk az *Advanced* menüt, és a *Power Management/APM*-nél a *Disabled* opciót. Hogy a merevlemez ne kapcsoljon le, állítsuk a *Hard Disk Power Down Mode*-ot *Disabled*-re.

Phoenix-BIOS: A *Power* menüben állítsuk a *PM Control* *Disabled*-re. A *Hard Disk Timeout* értéket állítsuk *Off*-ra, hogy a merevlemezünk mindig működjön.

VIDÁM PC

Áprilisi bolondságok

A bolondos április jegyében készült alábbi összeállításunk, amelyben megmutatjuk, hogyan kölcsönözhetünk némi játékoságot amúgy komoly számítógépünknek.

PC-s alkalmazásokat általában komplett megoldásokkal lehet a legkényelmesebben megváltoztatni. Ilyen kényelmes programcsomagok az úgynevezett „Asztal témák” (*Desktop Themes*), amelyek rendszerint egy háttérképet, tapétát (Wallpaper-t), ikonokat a Windows

A világűr és némi fantázia

A számtalan Star-treck motívum mellett egyre-másra hatásos világűr-témákra is bukkanhatunk. Ezek nyugodt és szép háttérképeket tartalmaznak, amelyek nem vonják el a figyelmet, mégis látványos effektust varázsolnak az Asztalra. A *BlueEarth* téma a www.themes

de címen a mélyfekete világűr előtt elhelyezkedő kék bolygóként ábrázolja a Földet. Az ikonokat e háttér előtt mindig könnyen felismerhetjük. Különösen jól sikerült a programaktivásokat apró forogó földgömbként kísérő kurzor.

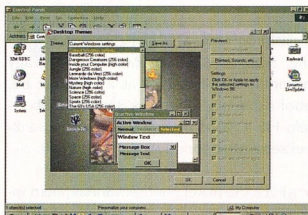
standard hozzárendeléseivel, egérmutatókat, ablak valamint ablaktartalom megjelenítési formátumokat és rendszerzajokat tartalmaznak. A hálóról „zip”-fájlként, ritkább esetben önkicsomagolós „exe” fájlként lehet letölteni őket. A témák használatához szükségünk van még egy olyan Windows komponensre is, amelyik ugyan rendszerint nem kerül telepítésre, de utólag minden gond nélkül felinstallálható.

1 Nyissuk meg a Start menüben a *Beállítások/Vezérlőpult* mappában a *Programok hozzáadása* opciót. kattintsunk a *Windows telepítő* regiszterlapra. Egy kis idő elteltével megjelennek a Windows eddig telepített komponensei.

2 Helyezzük be Windows telepítő CD-nket az olvasóba. Tegyük egy kis pipát az *Asztal témák* kijelölő mezéjébe, és kattintsunk az *Alkalmaz* kapcsolóra. Az alkalmazás ennek hatására néhány „Asztal témával” átmásolódik a gépünkre és a *C:\Programok\Plus!* könyvtárba kerül.

Tapétacsere

Mivel valószínű, hogy nem mindegyik Asztal téma nyeri meg a tetszésünket, ezért kénytelenek leszünk kipróbálni né-

Ha megfelelően elmentjük a beállításainkat, néhány egérgattintással visszaállítható az eredeti állapot

Saját készítés

Kicsit más az eljárás akkor, ha a saját készítésű ikonjainkat szeretnénk bevinni. Ehhez az egér jobb oldali gombjával rá kell minden egyes ikonra kattintani, és a helyi menü *Tulajdonságok* opcióját kell választani. Ezután lépünk be az *Ikon* regiszterlapra, és kattintsunk az *Ikon megváltoztatása* kapcsolóra. Ennek hatására rendszerint megjelennek a standard szimbólumok. Kattintsunk a *Tallózás* gombra, hogy megadhassuk a halas ikon elérési útját. Azoknál a mappáknál és fájlknál, amelyekhez az asztalon nincs ikon, a fenti eljárások egyike sem használható. Ha ezeket is egyedileg szeretnénk kialakítani, akkor le kell töltenünk az internetről egy segédprogramot. *Giovanni La Sala*-nál a www.ctcom.it/~giovanni/eicons címen.

hány változatot. Előbb azonban mentjük el az eddigi beállításainkat. Ezzel az eredeti állapot néhány kattintással visszaállítható marad.

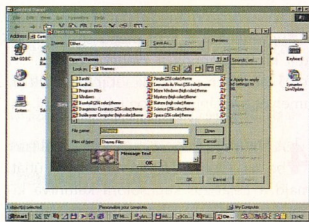
1 Nyissuk meg egy kattintással az *Asztal motívumok*-at a *Start* menü *Beállítások/Vezérlőpult* parancsa alatt. A *Téma* legördülő listájában a *Jelenlegi Windows beállítások* pont az aktív.

2 Válasszuk a *Mentés másként* kapcsolót, és a megjelenő ablakban adjuk pl. a *Desktop BackUp* nevet a meglévő beállításnak. A *Mentés* parancssal ez a fájl automatikusan a többi témához tárolódik el a *Plus!* mappában.

3 A *Microsoft* által mellékelte témákat a témalista megnyitásával és legördítésével tekinthetjük meg. Az internetről letöltött további csomagokat a jobb áttekinthetőség miatt célszerű a *C:\Programok\Plus!\Témák* könyvtárba elhelyezni.

4 A témalista végén található *Egyéb...* segítségével megkereshetjük és kiválaszthatjuk ezt a könyvtárat. Az ablak-előzetesben benyomást szerezhetünk az alapvető változtatásokról, és az alkalmazás jobb oldalán lévő *Beállítások* listában kikapcsolhatjuk a téma egyes alkotóit.

Tipppek, trükkök

Rengeteg téma közül választhatunk

Akvárium a PC-ből

A Microsoft a *Víz alatt* elnevezésű témával kedveskedik a vízi világ szerelmeseinek. Ezt is az előbb említett témalista tartalmazza. Alternatívaként a www.topthemes.com címen átfogó választékot találhatunk a hálón. A www.corabur.com például egy „akváriumot” kínál, a www.hushpage.com honlapon pedig *OceanHH* címmel egy fantázia-témát találunk.

Lehet, hogy a fenti témák egyike sem nyeri meg a tetszésünket, inkább az egyikről a háttérképet szeretnénk alkalmazni, a következőből a rendszerajakot és a harmadikról az animált egérmutatót. Ebben az esetben a részletek megváltoztatásával alakíthatjuk át a kész témát az igényeinknek megfelelően, de akár komplett saját témát is összeállíthatunk.

Ha mondjuk túl színesnek és nyugtalanak találjuk a *Víz alatt* Windows téma hátterét, akkor egyszerűen töltsünk be egy másikat.

1 Telepítsük a fent ismertetett módon a *Víz alatt* témát, de a jobb oldalon a *Beállítások* alatt távolítsuk el a *Tapéták* opció kijelölő négyzetéből a pipát. Ellenkező esetben az új tapéta a Microsoft témák tapétája fölé kerülne, ami felesleges tárhely-pazarlás lenne, ráadásul a Windows indulásakor és leállításakor is láthatóvá vána.

Egyszerűen megváltoztathatjuk a képernyő hátterét

2 Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával az asztra, és a helyi menüből válasszuk ki a *Tulajdonságok* opciót. Erre megjelenik a *Képernyő tulajdonságai* ablak, az aktív *Háttérkép* regisztrterlappal.

3 Kattintsunk a *Tallózás* gombra, és adjuk meg a letöltött téma elérési címét. Kattintsunk a *Megnyitás*-ra, majd az *Alkalmaz*-ra, és nyugtázzunk OK-val.

Kattintsunk a halakra!

Valamivel komplikáltabb a helyzet, ha az asztal ikonjait szeretnénk megváltoztatni, illetve újabbakkal bővíteni. A *Windows Plus!* csomagja csak négy szimbólumot tartalmaz a *Sajátgép*, a *Hálózatok*, a *Lomtár(üres)* és a *Lomtár(tele)* ikonok számára. Ahhoz, hogy ezeket a standard ikonokat másra cserélhessük, szerezzük be például *Uwe Ramm* „Fische” (halak) ikongyűteményét a www.icoshow.de címről, az *Animals* rovatból.

Az ikonokon is tetszésünk szerint módosíthatunk

1 Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával az Asztra, és a helyi menüből válasszuk a *Tulajdonságok*-at. Lépjünk be a *Hatások* regisztrterlapra.

2 Jelöljük ki a megváltoztatni kívánt szimbólumot, és kattintsunk az *Ikoncsere* kapcsolóra. A most megjelenő ablakban adjuk meg a kicsomagolt és eltárolt *fisch.dll* fájl elérési útját.

3 Válasszuk ki egyet a 162 szimbólum közül, jelöljük ki és nyugtázzunk az OK-val. A változtatást végül az *Alkalmaz*, majd az *OK* kapcsolók lenyomásával tudjuk aktiválni.

Kardhal-egérmutató

Ha a kurzort és a hangokat is meg szeretnénk változtatni, akkor a téma telepíté-

Vizöntő

Számos fantáziatémából hiányzik az áttekinthető elrendezés. Kivételt jelent ebben a kategóriában az egyszerű kialakítású *Age of Aquarius* csomag, amelyet a www.sreensandthemes.com címen találhatunk. A nevét a Hair-musical egyik, a Windows indításakor felcsendülő számáról kapta. Ennél a témánál is eredeti kurzort használnak. Sajnos kicsi lett a *Lomtár* ikonja – csak nehezen lehet felismerni, hogy üres-e, vagy van-e benne valami.

Természet és látványosságok

Nyugodt hatásúknak köszönhetően közkedveltek az állatmotívumok, a természeti képek és a látványos színek. A www.desktop-themen.de címen található *Clearwater* egy új kicsit tűlzúrólt háttérképre települt, de kitűnik eredeti részleteivel. A *Várakozás* üzenetet hordozó kurzor egy, a farkát csóváló zöld gyík képét ölti magára. A programaktivitásokat repülő bagoly szimbolizálja.

Kissé ezoterikus hatású a közkedvelt *Stonehenge* téma, amelyet a www.topthemes.com/places2htm címen, több változatban is találkoztunk. Minden bizonyral izlés dolga a lágy gitározés és a háttérképen a misztikus kövek egy vörösrbe forduló esti égbolt előtt. A Windows ablakok sötétzöld színe nem túl praktikus, mert a menük fekete szövegét csak nehezen lehet felismerni.

Különleges hangzások

Ha filmekből származó párbeszédes részeket keresünk, akkor érdemes beukkkantani a www.motivesounds.com címre. Innen lehet letölteni „Hal” komputer hangját a *Stanley Kubrick* *féle 2001–Úrodisszsea*-val kapcsolatos Asztal-témához. A Windows indulásakor ezután a *Good afternoon, Gentlemen* üzenet köszönt. Ha a Windows-t ki szeretnénk kapcsolni, akkor *Hal* azzal védekezik, hogy ezt nem engedheti meg.

Témavadászat

Az Asztalhoz számos honlap kínál képeket, ikonokat és hangzásokat. A www.themes.de ikon- és kurzorgyűjteményt, képernyőkímélőket és segédprogramokat is tartalmaz a saját témák elkészítéséhez. Sajnos a letöltéshez a link nehezesen, különböző reklámokon keresztül vezet, és nem mindig működik megbízhatóan.

Az angol honlapok átfogó linkoldala a www.desktopsunlimited.com címen ta-

lálható. Ha a számos linket követjük, úgy gyakran ugyanazokra a fájlokra bukkanhatunk, és gyakran kell majd bosszantó pop-up reklámlablakokat becsukogatnunk.

Ezzel szemben óriási téma gyűjteményt találhatunk közvetlenül a www.screen-sandthemes.com és a www.toptehemes.com címeken. Kényelmes a *Tucows* portál a www.freethemes.as/themes.html címen.

sénéln ismét a jobb oldali *Beállítások* oszlopban kell eltávolítani a pipát az *Egérmutató* és *Hangesemények* előtti kijelölő négyzetekből.

1 Nyissuk meg a *Start* menüt és a másmin kurzorhoz válasszuk a *Beállítások/Vezérlőpult/Egér* menüt. Kattintsunk az *Egérmutató* regiszterlapra.

2 Kattintsunk a megváltoztatni kívánt szimbólumra. A kis kép előzetesből kiderül, hogy animált vagy statikus kurzorról van-e szó. A *Tallózás* kapcsolóval egy olyan ablakot kapunk, amelyben például az *Ocean HH* Asztal téma elérési címet adhatjuk meg. Automatikusan megjelenik a téma kurzora, és a *Tesztelés* alatt felismerhető, hogy animált-e a kurzor.

3 A rendszerhangok alternatívájához ugyanebből a *Start* menü struktúrából kell kiválasztanunk a *Hangok* opciót. A felső mezőben azt az akciót jelölhetjük ki, amelyet a kívánt hang fog majd kísérni.

4 A *Tallózás* kapcsolóval ismét állítsuk be az *Ocean HH* téma elérési útját, majd a *Lejátszás* kapcsolóra kattintva kipróbálhatjuk az új hangeffektust, mielőtt véglegesen elfogadjánk.

Ezeket a munkalépéseket természetesen a saját képeinkkel, ikonjainkkal és hangeffektusainkkal is elvégezhettük, anélkül, hogy egy kész Asztal témát használnánk. Egy teljes témához ezután már csak az maradt hátra, hogy az ablakokat és az ablakokat tartalmazó is az elképzelteléseinkkel alakítsuk. Ehhez aktiváljuk a *Képernyő/Képernyő tulajdonságai* alatt a *Megjelenítés regiszterlapot*, kattintsunk a képernyőre az egyes alkotókra és állítsuk be a kívánt betűformátumokat és színeket.

MP3 Mánia különszám

Az MP3 sztori

Zenei CD-ből MP3

Szoftveres MP3-lejátszók

MP3-gyűjtemény CD-n

Legális MP3

Hordozható lejátszók

Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu
Ára: 990 Ft

Computer PANORÁMA
XIII. évfolyam I. kötetében, 2006. március
Ára: 990 Ft

MP3 Mánia KÜLÖNSZÁM

**Az MP3 sztori
Alapok, technika**

CD-melléklettel

Ingyen:
MP3-as
programok

Zenei CD-ből MP3
Hogyan? Hol? Irányok

Szoftveres MP3-lejátszók
A legjobb programok

A Napster utóélet
Hitelessége a neten

MP3-gyűjtemény CD-n
A CD-írás titka

Legális MP3
Stílus a jogszabályok

Felturbózott lejátszó
Egyes Windows

Multimédias pingvin
A Linux és az MP3

Hordozható lejátszók
Zene a zsebünk és az autókban

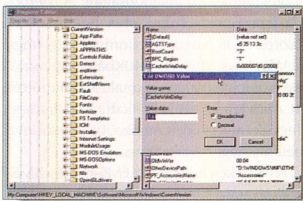
Fedezze fel valójuk az MP3 rejtelmeit!

Köztudott, hogy a Windows a Registry-ből (azaz a regisztrációs adatbázisból) olvassa ki beállításainak többségét. Szerozatunk első részében a leállítás, az újraindítás és az automatikusan induló programok kilövésével kapcsolatos Registry beállítások közül válogattunk.

Kevés bosszantóbb dolog van annál, minthogy feleslegesen induló programok foglalják el gépünk mindig szűkös erőforrásait. E programoktól viszonylag egyszerű megszabadulni, ha tudjuk, hol keressük az ezért felelős bejegyzéseket.

Önjavító szolgáltatásként beépítették a 32 bites Windows változatokba, hogy a szabálytalan leállítások után a ScanDisk programmal végezzon egy ellenőrzést és kínálja fel a hibák automatikus kijavítását. Övásokin visszajelzése alapján azonban néha előfordul az is, hogy teljesen szabályos gépleállítások után is a ScanDisk futtatásával indul újra a számítógép. Szerencsére erre a problémára is találunk megoldást.

Alkalmazhatunk tüneti kezelést, leltíhatjuk a ScanDisk automatikus futtatását (lásd *Még hatékonyabban* cikkünket), de ez a megoldás nem szünteti meg az alapvető adatbiztonsági problémát.

Nem mindig a leggyorsabb út a leghamarabb

Szerencsére az oki kezelés is egyszerű: gondoskodnunk kell arról, hogy elegendő ideje legyen a Windowsnak a lemezgyorsító cache-memóriák lemeze írására. Ennek első lépése az *ismgr.vxd* fájl frissítése és a *HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Registry*

MATATÁS A REGISTRYBEN (1.)

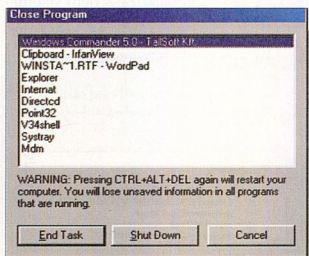
Pilótavizsga nélkül

kulcs alatt a *CacheWriteDelay* DWORD típusú érték beállítása, majd feltöltése a decimális 2000 (hexadecimális (hexa 7d0) értékkel. Ez arra utasítja a Windowst, hogy leállításakor várjon 2000 milliszekundumot a cache memóriák lemeze írására. A változtatások elmentése és a gép újraindítása után jó esélyünk van a kiindulási probléma megszűnésére.

Automatikusan induló programok kilövése

Több dolog is felhívhatja a figyelmünket arra, hogy némi takarítani valók van a rendszerünkön. Amikor egyes – korábban gond nélkül működő – programok hibajelzésekkel leállnak, vagy el sem indulnak, már többnyire késő cselekedni. Ilyenkor félig-meddig pötcselekvésként állhatunk neki takarítani.

Az első lépés annak kiderítése, mi is fut a háttérben. Ehhez a 32 bites Windowsok alatt a **Ctrl+Alt+Del** kombináció lenyomásával előhívhatjuk a taskmenedzser programot, amely megjeleníti a hát-

A taskmenedzser kevés kivételtől eltekintve nem túl sok információt ad a futó programokról

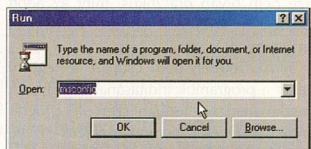
térben futó programok listáját. Bár e lista – mint a későbbiekben látni fogjuk – nem feltétlenül teljes, kiindulásként megfelel.

Miért indul a ScanDisk?

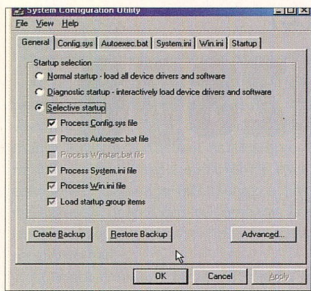
Amikor a Windows 98 SE leáll, először a virtuális cache-ének tartalmát próbálja kiírni a merevlemezre. Amennyiben a számítógép IDE merevlemezének cache memóriája is van, ide kerülnek az kiírandó anyagok, s csak utána az IDE merevlemezre. Ha a leállítás végén a számítógép ki is kapcsolja magát – mint azt az ATX-es alaplappal épített gépeknél megteheti – könnyen előfordul, hogy nincs elegendő idő arra, hogy az adatok ténylegesen is a merevlemezre kerüljenek, mielőtt a merevlemez onboard gyorsítótára kiürül. Ennek az lesz az egyszerűsített következménye, hogy a szabályosnak látszó leállítás ellenére a számítógép a ScanDisk futtatásával indul.

Az itt megjelenő listában feltűnő nevek *fájlnevek*, s mint ilyenek, nem mindig köthetők mindenki számára egyértelműen a napi életben megszokott programnevekhez. Nézzük hát, mi honnan indul vagy indulhat?

A háttérben futó programok egyaránt indulhattak (vagy indulhatnak) automatikusan vagy közvetlen felhasználói utasításra. A Windows rendszerek több módszerrel is kínálják programjaink automatikus elindítására. A közismert automati-

Az MSConfig leggyorsabb futtatása

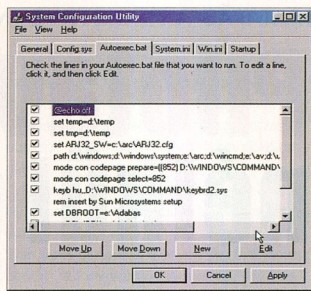
Az általános jellegű beállítások lapja

kus indítási helyek kezelésére a Windows maga is rendelkezik egy *MSCONFIG* nevű programmal, amely több módszerrel is elindítható. A legegyszerűbb módszer a *Start* menü *Futtat* (*Run*) parancsára megnyíró parancssor használatá. Ha ide beírjuk az *msconfig* parancsot, akkor egy beállító-ablakot kapunk. Itt a megfelelő fülre kattintva az általános lapon túl a négy fő konfigurációs fájl (*autoexec.bat*, *config.sys*, *system.ini* és *win.ini*) programidőtí sorait nézegethetjük, illetve szerkeszthetjük, valamint megtalálhatjuk a *Registry* legfontosabb programidőtí sorait, amelyek bővebb információit, beszédesebb programneveket kínálhatnak a belőlük indított programokról.

Az MSCONFIG eszközei

A felsorolt konfigurációs fájlok ellenőrzése után érdemes a *Startup* fülre kattintva átvizsgálni a *Registry* beállításait. Ha valamelyik itt szereplő programot átmenetileg el akarjuk távolítani, akkor a program neve mellett kis négyzetben látható pipát kell eltávolítanunk. Az ilyen eltávolítás azonban nem végleges, hiszen amennyiben a későbbiekben rájövünk, hogy mégis szükségünk van a nevezett program automatikus indítására, csak a pipát kell visszatennünk a helyére. Ez a megoldás tehát messze nem olyan drasztikus, mint az adott bejegyzés közvetlen törlése a *Regedit* programmal.

Természetesen nem csupán a *Registry* lehet a programok indításának a helye. A tasmkmenedzser listáján szereplő programok lehetnek memóriarezidens (*TSR*, *Terminate and Stay Resident*) DOS programok is, amelyek még a Windows 9X rend-

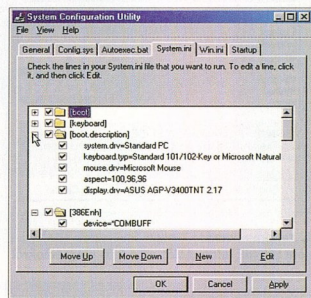
Nem csupán kiiktathatók, de szerkeszthetjük is az „autoexec.bat” sorait

szer előtt töltődnek be a *config.sys*-ből vagy az *autoexec.bat*-ból, esetleg a *Winstart.bat*-ból indultak.

Az ilyen programok szerencsére egy egyszerű módszerrel azonosíthatók. Ha az alábbi három fájl — átmenetileg — átnevezzük például *.bak* vagy *.old* kiterjesztéssel, majd újraindítjuk számítógépünket, az azokból induló programok eltűnnek a tasmkmenedzser listájáról. Mivel e fájlok betöltése hasznos ugyan, de nem kötelező, egyes gépeken egy vagy több eleve hiányozhat is közülük. A programok

```
c:\config.sys > c:\config.bak
c:\autoexec.bat > c:\autoexec.bak
c:\windows\winstart.bat >
c:\windows\winstart.bak
```

Természetesen mindenkinek melegen ajánljuk, hogy az említett konfigurációs fájlok bármilyen módosítása előtt készítsen azokról legalább egy biztonsági másolatot, hogy helyreállíthassa rendszerét, ha valamelyik próbálkozása nem sikerülne.

A system.ini bejegyzései sok mindent elárulnak rendszerünkről

A DOS örökségei

A *Microsoft* fejlesztői szándékosan visszaszorították a *config.sys*-t és az *autoexec.bat*-et, így a Windows NT 4-től felleje e fájlok és bejegyzések már csak azért léteznek, hogy a régebbi rendszerekre írt programok is futtathatók maradjanak. Az NT-nél például a *Vezérlőpulton* (*Control Panel*) keresztül (is) lehet a DOS-os programok számára oly fontos környezeti változókat létrehozni és alapértelmezett induló értékekkel feltölteni.

További programidítási és beállítási helyek az NT alatt az *autoexec.nt* és *config.nt* fájlok, amelyeket az NT-nél hozzárendelhetünk a DOS boxok indításához. Ha ezt megesszük, akkor az NT az ezekben megadott paraméterekkel, a megfelelő környezetet biztosítva indítja, futtatja az eredetileg DOS alá készített programjainkat.

A fenti beállítási helyeken kívül további lehetőségeink is vannak a DOS programok számára a Windows által nyújtott munkakörnyezet kibővítésére. Ha DOS ablakban akarjuk futtatni a nevezett programokat — ez nem azonos azzal, mintha DOS rendszert indítanánk újra, a Windows grafikus kezelőfelülete nélkül rendszerünket — akkor érdemes egy indítógombot létrehozni ehhez.

A DOS-os program indítóikonja által kínált környezetet úgy szabhatjuk teste az igényeink szerint, hogy a jobb egérgombbal rákattintunk az ikonra, majd a legördülő menüből a *Tulajdonságok* (*Properties*) pontot választjuk. A megjelenő beállító-ablakon több lap is van, amelyek tematikusan állíthatjuk be a DOS box különböző működési tulajdonságait. A *Memória* lapon például úgy lehet beállítani az ösörg DOS programok környezetét, hogy a Windows 98SE-től 640Kb-át hagyományos alapmemóriát kapjanak. Az alapérték itt *Auto* lenne, ezt kell átkattintani 640-re. Tegyük utána védett módba, az alatta levő beállító négyzetre kattintva.

A fentiekben túlmenően EMS-ből és XMS-ből egyaránt 4096K-t adunk nekik, az indító környezet értéke is legyen 4096, bár ez már valóban túlzott biztosítás. Végül a lap alján a védett módú memóriát is állítsuk 4096-ra.

Miután ezekkel végeztünk, még a felesleges gombsort is tiltjuk le, és ne engedélyezzük DOS-os programjainknál a képernyővédőt sem. Sok gondot okozhat és adatszétteshez is vezethet, ha a képernyővédő észrevétlenül ráül a programra.

Rejtett Registry-bejegyzések

A Windows Registry szerkesztésének egyik központi programja, a *Regedit.exe*, amely a Windows könyvtárában található. A mai vírusos időkben jól tesszük, ha tartunk belőle egy másodpéldányt is ugyanott, ám *REGEDIT.COM*-ra átnevezve! A *Windows NT 4*, a *Windows 2000* és az *XP* alatt a Registry editornak egy másik példánya is a rendelkezésünkre áll, amellyel a hagyományos beállításokon kívül a Registry-n belüli hozzáférési jogokat is felügyelni, állítani, módosítani, lehet – ez a *Regd32*.

Nézzük ezek után, hol találhatók a Registry adatait rejtő fájlok! A Windows könyvtárán belül (%Systemroot%) a *Profiles\Default User* alatt vannak azok a mappák, amelyekben a *system.dat* és *user.dat* fájlok az új user Registry beállításait tárolják. Ezek a *Start menü*, illetve az *Asztal (Desktop)* azon elemeit rejtik, amelyeket az új user elsőre megkap. Ide kerülnek még a *Rendszertálcára (System tray)* kerülő programok, az IE és az Outlook, illetve az Outlook Express beállításai (kedvencek, postaladák, címlisták). És persze még sok egyéb.

Minden újonnan felvett felhasználó kap egy saját profilt, amelybe a fentiek és a szintén a Windows könyvtárából nyíló *Profiles\All Users* mappákból összeadva kerülnek át a bejegyzések. Kélpéskor minden felhasználó profilja törlődik, amennyiben nem tagja a *rendszergazdák (Administrators)* csoportnak, és emellett tagja a *Vendégek (Guest)* csoportnak. Ebből következik, hogy az *All User*, illetve a *Default User* mappák tartalmának a szerkesztésével meg lehet határozni az új felhasználók, illetve a vendégek profilját. Mivel a *Guest* profilja kélpéskor elvész, az általa végzett módosítások is elvesznek az NT4 és a Windows 2000 alatt is.

A *Dokumentumok* mappája alapértelmezésben a %Systemroot%\Profiles\%Username%\Personal mappa lesz, ahol

a %Systemroot% a Windows könyvtára és a %Username% az aktuális felhasználó bejelentkezési neve. Az ide mentett dokumentumok is törlődnek, ha a felhasználó tagja a *Vendégek* csoportnak, erre tehát különösen vigyázni kell!

A Registry, mint írtuk, a *system.dat* és *user.dat* fájlokból áll. Windows 9X alatt le is lehet ezeket másolni, NT/W2K alatt azonban ez már körülményesebb, mert ha fut a rendszer, akkor nem lehet hozzáférni másolás céljából e fájlokhoz. Ráadásul itt a két fájl is egyenként két részből áll. Az egyik a rendszerhez tartozik, a másik pedig a felhasználóhoz, és minden felhasználónak saját *system.dat* és *user.dat* fájlja van.

Takarítsunk!

Valamennyi Windows verzió alatt készíthető „helyreállító lemez”, s ezt a program telepítéskor fel is ajánlja. Ez tartalmazza az éppen aktuális Registry-t is. Ez a mentés arra szolgál, hogy vészhelyzet esetén legyen honnan visszaállítani a Registry alapadatait, beállításait. És éppen ez az a lemez, amelyet szinte sehol sem készítenek el, mintha összeheszeltek volna...

A shareware, illetve hasonló bejegyzések kitakarításához, a Registry-ben történt változások megfigyeléséhez nagyon jó eszköz a *RegCleaner* program. Persze, ez sem mindentudó, tehát ha a programozó direkt úgy írja a programot, hogy ez ellen dolgozzon, akkor át lehet venni...

A *system.dat*, illetve a *user.dat* fájl új lehet egyszerűen létrehozni, hogy készítsünk egy „alapfelhasználót”, beállítjuk a környezeti változókat, meghajtó-összerendeléseket, megszerkesztjük a profilját, (akár úgy, hogy előzőleg rendszergazdaként hozzuk létre, s miután minden be lett állítva, így például a képernyőbeállításokat is elvégeztük, elveszünk tőle a rendszergazdai jogot), majd megkeressük a %Systemroot%\Profiles\%Username%\ mappa alatt a hozzá tartozó *system.dat*, illetve *user.dat* fájlokat, és bemásoljuk a *default user* mappa alatt a megfelelő helyre.

A programindítási helyek listája

Konfigurációs fájlok:

C:\CONFIG.SYS
C:\AUTOEXEC.BAT
C:\WINDOWS\WINSTART.BAT

INI-fájlok:

A „RUN=” vagy „LOAD=” kezdetű sorok a C:\WINDOWS\WIN.INI fájlban.
Drájer-betöltő sorok a *system.ini* fájlban.

A Windows belső indítóhelyei:

C:\WINDOWS\StartMenu\Programs\StartUp”
C:\WINDOWS\Profiles\Your_UserName\Start Menu\Programs\StartUp

A Registry automatikus programindító bejegyzései:

HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run
HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnce
HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run
HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnce
HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunServices

A lista természetesen nem teljes, nem is lehet az, hiszen naponta bukkannak fel újabb rejtett zugok a Registry-ben.

A Registry-ben (azaz a *system.dat*, illetve a *user.dat* fájlokban) tárolja a rendszer képernyőbeállításokat, az ikonok pozícióját, azon programok Registry beállításait, amelyek egyfelhasználós operációs rendszer alá készültek, a hálózati csatlakozásokat és a környezeti változókat is.

DR. NAGY GÁBOR
(folytatjuk)

PLANET
Networking & Communication

Hálózati eszközök igen széles választéka!

Kérésre katalógus és árlistát küldünk.

Leírások az interneten is: www.hcs.hu

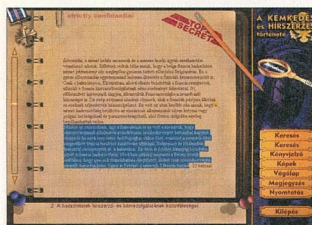
Import, nagykereskedelem: **HCS Hungary**

Tel.: 467-07-05 Tel.: 30/402-02-85 Budapest XIV.

Fax: 220-11-65 Tel.: 30/921-02-58 Remény u. 42.

Kémkedés és hírszerzés

Már megszokhattuk, hogy e szavak hallatán valami veszély fenyeget bennünket, illetve a számítógépünk. Kivételesen most nem erről van szó, nem idegen betolakodók kíváncsiak ránk.

A Woodstone Interaktív CD-ROM Fejlesztő és Kiadó lemezével, most mi ismerkedhetünk meg a kémkedés és hírszerzés történetével, az ókortól napjainkig.

Amióta emberek élnek a Földön, a kémkedésre szükség volt. Igaz, a módszerek az idő múlásával sokat változtak, de a cél ugyanaz, megszerezni azokat az ismereteket, amelyek a másik fél tulajdonában vannak. A közel háromezer oldalnyi szöveg lexikonszerűen dolgozza fel a történelmi korszakok kém-történeteit, módszereit.

Bár a kiadvány borítója hipertextes oldalakra szól, ilyeneket csupán a tartal-

omjegyzékben találhatunk. Külön fejezetek foglalkoznak a kémkedés és a magyar hadviselés kapcsolatával, a honfoglalás, az Árpád-házi királyok, a török hódoltság, Rákóczi és a szabadságharc kémeseiteivel. Az oldalak lapozgatva olvashatunk a legérdekesebb kém-történetekről. Számos titkos aktába is bepillanthatunk. Kiderül, milyen szerepe volt a diplomataknak, az attaséknak, a titkos ügynököknek az idők folyamán. Arra is magyarázatot találhatunk, hogy a sajtó, a cenzúra, a propaganda, a rejtjelzés, a szabotázs miért kapott olyan fontos helyet a kémelhárításban.

A fényképalbum a leghírhedtebb kémeket és a kémkedés legendás eszközeit rejti. A könyvjelző segítségével kutatásainkat félbehagyhatjuk, és egy másik alkalommal folytathatjuk. A sok-sok adatot és leírást más dokumentumokban is felhasználhatjuk. A vágólap címszóra kattintva az előzőleg kijelölt anyagot tetszés sze-

rint szerkeszthetjük. Az olvasottakat saját jegyzeteinkkel is kiegészíthetjük, sőt az elkészített anyagot ki is nyomtathatjuk.

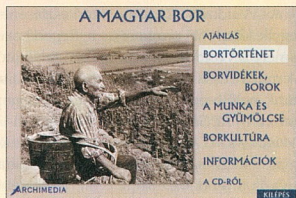
A program kezelése egyszerű, az alapvető műveletekhez tartozó utasítások mindig láthatók a képernyő jobb oldalán. A telepítés csak mutatókat helyez el a merevlemezben, így a szoftver helyigénye minimális.

NAGY EMESE

Kettéhasított gomb belseje rejtjelzéssel.

A magyar bor -

„Minden szőlő-bortermelőssel foglalkozó ország arculatához hozzájárul borkultúrája, borainak minősége. Ezért fontos, hogy a több mint ezeréves szakmát: a szőlőtermesztést és borkészítést – valamint a borvidékeket és boraikat széles körben, közérthető módon lehessen bemutatni az érdeklődő hazai és a hazánkba látogató külföldi borfogyasztóknak.” Ezzel a mottóval indul az Archimédia alkotóközösség magyar borokat bemutató multimédia CD-ROM-ja.

A CD-ROM elindítása után egy rövid videorészlet a főmenübe vezet az olvasót. Az első fejezetben *bortörténeti áttekintéssel* találkozhatunk, amelyből megtudhatjuk, hogy i.e. 3000 körül az első jelentősebb borkészítők az egyiptomiak voltak, s az ókori kultúrmépek vallási életében, mindennapjaiban milyen fontos szerepet töltött be a szőlő és a bor. Ebben a témakörben külön fejezet foglalkozik a magyar bor történetével. Itt olvashatjuk például, hogy a *bor* szavunk török eredetű, s a honfoglalás utáni krónikák már említik a szőlőtermesztést és a bortermelést hazánkban. Érdekes a *Bor és a Biblia* című alfejezet is, amelyből kiderül, hogy a Biblia alapvető táplálék-ként említi a bort, s a keresztények Krisztus vérért, a szövetség jelképét, bor formájában veszik magukhoz.

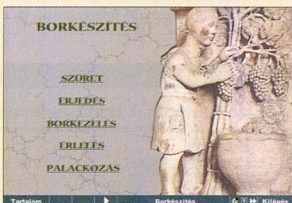
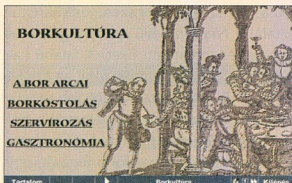
A *Borvidékek, borok* menüpontban felfedezhetjük Magyarország 22 neve-

Multimédia

multimédia CD-ROM

zetes borvidékét, s térkép segítségével barangolhatunk e tájakon. A bemutatott borvidékekről rövid leírásokon keresztül megismerhetjük a jellemzőit: a területét, a klímáját, a szőlőfajtáit és persze jellegzetes borait.

A CD-ROM szerkesztői azokra a borturistákra is gondoltak, akik szeretnének barangolni egyet az adott borvidéken. A *Látóvalók* menüpont olyan nevezetességeket ajánlanak, amelyek nem kapcsolódnak szorosan a borvidékhez, de az arra járóknak mindenképpen érdekes meglátást nyújtanak. Az információs menüben az adott borvidék pincéinek bemutatkozó anyagaival, invitálásával találkozhatunk.

A *szőlő- és borfajták* menüpontban részletesen megismerhetjük a jellegzetes szőlőfajtákat az *Olaszrizlingtől* a *Hárslevelűn* át a *Kékfrankosig*, megtudhatjuk származásukat, tőkéjük és fűtjük jellemzőit. A *munka és gyümölcs* menüpontban a szőlőművelés, a borkészítés és a pezsgőgyártás apáról fiúra szálló hagyományait, technikáival ismerkedhet meg az olvasó.

A fejlesztők gondoltak a hazánkba látogató külföldi turistákra is, hiszen a bemutatató angolul és németül is elindítható.

A program nem igényel telepítést, a CD-ROM futtatásához ajánlott konfiguráció: Windows 95/98/ME/NT/2000 operációs rendszer, 300 MHz-es processzor, 64 MB-át memória. SZ. L.

Ezer év 100 templom – multimédia CD-ROM

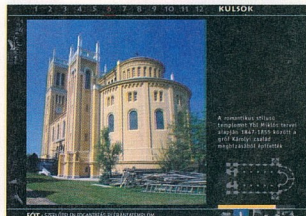
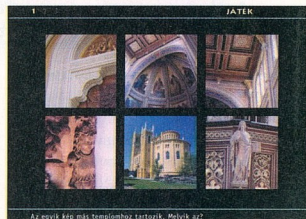
A *Nautilus Multimédia Group* kiadásában megjelent CD-ROM hazánk 100 legrészebb templomába invitálja az érdeklődőket. Az igényes megjelenésű CD-ROM egyedi multimédiás megoldással mutatja be a templomokat. A hagyományos fotók mellett a *QuickTime Virtual Reality*, az úgynevezett körpanoráma mozi teszi érdekesebbé a CD-ROM-ot. A körpanoráma mozi egyetlen középpontból készített olyan fotósorozat, amelyet megfelelő

program segítségével összeillesztve 360 fokos térképet nyújt a nézőknek. A felhasználónak nem kell más tennie csak a *QuickTime VR* lejátszó telepítését, s már is egy ilyen moziban találhatja magát, amelyben a kurzor segítségével szabadon körbefordulhat a valóságú térben.

A CD-ROM-on 120 ilyen interaktív körpanoráma segítségével barangolhatunk hazánk 100 legrészebb a templombelsőjében. Interaktív utazásunk során többek közt eljuthatunk *Árpás, Budapest, Csaroda, Esztergom, Fót, Győr, Kecskémét, Miskolc, Ócsa, Pannonhalma, Sankád, Szalonna, Szombathely és Velemér* templomaiba is, amelyekről összesen 3500 fotót, s több mint 600 oldalmi szöveges információt találhatunk.

A program a körpanorámához szükséges lejátszóállományon kívül nem igényel külön telepítést. Az automatikus indulás után a CD-ROM főmenüjébe érkezünk, ahol egy Magyarország térképen, s annak kinagyított részletén azonosíthatjuk a templomok földrajzi elhelyezkedését. Az itt található görgethető lista segítségével egyszerűen választhatunk a bemutatott 100 templom közül. A kiválasztott templomra kattintva, egy rövid narrátor szöveg után az adott templom belső terébe érkezünk, ahol a körpanoráma automatikusan elindulása vonja magára a figyelmet. Azonban, ha a kurzorral a kör-

panoráma fölé megyünk, saját magunk vehetjük kezünkbe az irányítást, tetszőlegesen mozoghatunk a térben, ráközelíthetünk az egyes részletekre vagy akár el is távolodhatunk tőlük.

Az egyes templomokról szóló anyagokat kétféleképpen is tanulmányozhatjuk. Az automatikus bemutatató elindítva egy diáképes vetítéshez hasonlóan nézhetjük végig az összes képet, vagy saját magunk barangolunk az adott templomról szóló információk között.

A CD-ROM kezelőfelülete egyszerű, a navigációt stílizált kis képek segítik, amelyekre rámutatva szöveges információkat kapunk az adott gomb funkciójáról. A képernyő alsó szélén választhatjuk ki, hogy a templom belső vagy külső terére, az oltárokra vagy a részletekre vagyunk kíváncsiak. Hasznos segítség a barangolásnál a megnézett képek mennyiségét jelölő, az internetes letöltéseknél is ismert aktuális állapotjelző. Így tényleg nem hagyhatunk ki egyetlen képet sem a kollekciónkból.

A CD-ROM tartalmából játék is készült azok számára, akik az elsajátított ismereteikről szeretnének meggyőződni.

A CD-ROM úgynevezett két platformos technikával készült, vagyis lejátszható Windows és Macintosh rendszerekben.

A bemutatató angolul és németül is elindítható.

A hónap lemeze

Azok a csodálatos Baker fiúk – The Fabulous Baker Boys
(Ariel International)

Szereplők: Michelle Pfeiffer, Jeff Bridges, Beau Bridges
Zene: Dave Grusin
Executive producer: Sydney Pollack
Írta és rendezte: Steve Kloves

Jack (Jeff Bridges) és Frank (Beau Bridges) bárzongorista testvérpár, akiknek már kellene valamit újítani műsorukon. Kézenfekvőnek látszik az ötlet, hogy egy énekesnő feldobná kissé poros fellépéseiket. Az alapos és eredménytelen meghallgatások után csaknem véletlenül toppan be életükbe Suzie (Michelle

Pfeiffer). Különleges kisugárzásával nemcsak a közönséget kápráztatja el, hanem a Baker fiúkat is. Kérdés, hogy a művészetet és az érzelmeket el tudja-e rontani a féltékenység, a karriervágy és a pénz.

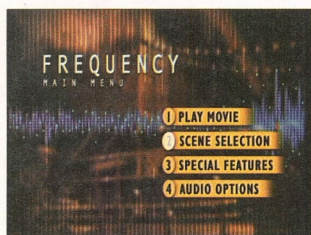
A DVD-n magyar szinkron és felirat is van. Ez utóbbit az előzetesek, a werkfilm és az interjúk alatt is bekapcsolhatjuk. Hála a karaoke változatnak, a zenés film egyik legjobb dalával mi is kipróbálhatjuk, megállnánk-e a helyünk a Baker fiúk mellett.

VÉLEMÉNY

Aki nem szereti a romantikus történeteket és a jó zenéket, annak is meg kell néznie ezt a filmet Michelle Pfeiffer miatt. Az Oscar-díjra is jelölt alakítása lenyűgöző. Persze a Baker fiúk is remekelnek, látszik, hogy mindenki szível-lelélekkel vett részt a forgatáson. A film különleges élmény, érdemes többször is megnézni, szerencsére a DVD kopása miatt nem kell aggódnia.

További jelölt

Frekvencia - Frequency (Kinowelt)

Az idő és tér összefonódása, az időutazás régóta foglalkoztatja az embereket. A rendszeres időközönként megjelenő külön naptevékenység, a napkitörések fokozódása, különleges hatásokat eredményezhet a Föld légkörében is. Így az sem meglepő, ha a rádióhullámok is furcsán viselkednek. Harminc évnyi távolságból talál egymásra apa és fia, majd együtt próbálják megváltoztatni a megtörtént

eseményeket. Azonban egy kis módosításnak is beláthatatlan következményei lehetnek. Ezért versenytársa kell kezdésük az időn és téren keresztül, hogy meg tudjanak állítani egy sorszatgyilkos, aki családjukat veszélyezteti.

A DVD-n az eredeti mellett magyar szinkron és felirat is van. A rövidfilmek között mozi előzetest, werkfilmeket és kimaradt jeleneteket is találunk. Külön dokumentumfilm mutatja be, hogyan készült a film különleges jelenei.

VÉLEMÉNY

A meglepő alapötletre épülő történet mindvégig izgalmas, és még az utolsó pillanatokra is tartogat meglepetéseket. Bár sok benne az akció, az igazi kalandot az időtlen érzelmek, a családi kötelékek bemutatása jelenti. Mindehhez különleges képi trükkök és remek zene társul.

További jelölt

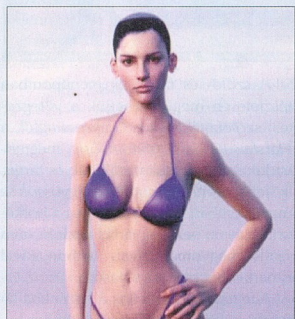
Kalózok – Pirates

Hét tenger legkegyetlenebb és legmögörvőbb kalóza, a szőrös szívű és még szörösebb képű Red kapitány (Walter Matthau) a nyílt tengeren hányódik szármységéjével, Békával, valamint néhány kiehézett cipával maga körül. A két rettenetes kalóz éhségében már majdnem egymást falná fel, mikor szerencséjükre rájuk talál a Neptun nevű spanyol gálya legénysege és megmenti őket. A falábú kapitány egy pillanattal sem tölti az idejét holmi hálálkodással, sokkal inkább szövöget gonosz tervét, hogyan vegye át a hatalmat a Neptunon, ugyanis a hajó gyomra rejti az évszázad legnagyobb fogását, egy színanagy aztek trónszékét. Nincs, aki megállítsa őt. Na jó, azért mégis van...

További jelölt

Final Fantasy: A harc szelleme

A nem túl távoli jövőben a Földet idegen lények szállják meg, elpusztítják a nagyvárosokat, megtizedelik a lakosságot, átveszik az uralmat a bolygó fölött. Azoknak, akik életben maradtak, össze kell fogniuk, és ki kell találniuk, hogyan sze-

További jelölt

(Ariel International)

Haláli fegyver – National Lampoon's Loaded Weapon
(Ariel International)

Roman Polanski, a *Keserű méz*, az *Örület* és a *Vámpírok* bája rendezője látványos tengeri csatákban, kalandban és humorban bővelkedő filmet készített, kalandfilm és vígjáték nagyszerű keverékét.

A lemezen, ahogy azt már az Ariel kiadványoknál megszoktuk, magyar menüszerkezetet találunk. Ebből választhatjuk ki az eredeti angol mellett, az 5.1-es magyar hangot vagy magyar feliratot. Az extrák között megtalálhatjuk a rendező és a főszereplő életrajzát, filmelőzeteseket és a moziváltozatból kimaradt jeleneteket. Ez utóbbiakat is ellátták magyar felirattal. A DVD változat képminősége kiváló és az 5.1-es hang külön élményt jelent, amikor minden oldalról halljuk a hajó recsegését.

Jack Colt (Emilio Estevez) szimpatikus Los Angeles-i zsarú. Wes Lugan (Samuel L. Jackson) szintén. Társak, egyikük fehér, másik fekete. Egyikük idegbajos, a másik az egyik idegeire megy. A különbség mégis óriási. A két zsarú, ugyanis egészen más módszerrel nyomoz. Ha kell, átsétálnak A

bárányok hallgatnak helyszínére, hogy magától *Hannibal Lecter*ől informálódjanak arról, milyen ízű az emberhús. Michael Douglas nyomdokain haladva megismerkednek egy vérszomjas nőszemély elemi ösztöneivel, mellesleg pedig egy gyilkossági ügyben nyomoznak.

A DVD-kiadás magyar nyelvű menüjéből választhatunk angol vagy magyar 5.1-es szinkront és magyar feliratot.

VÉLEMÉNY

Az idehaza meglehetősen kevés hírvérést kapott film különleges szórakozást kínál. Matthau alakítása „féllelmetes”, a poénok fergetegesek. A DVD-kiadás bizonyára sokaknak szerez két kellemes órát.

VÉLEMÉNY

A Csupasz pisztoly filmek keltette sikerhullámot lovagolta meg a *Haláli fegyver*, amely a *Halálos fegyver* sorozat mellett még legalább egy tucatnyi sikerfilmet parodizál. A nagyszerű szereplőgárdának (Charlie Sheen, Bruce Willis, Christopher Lambert, Denis Richards, Denis Leary, Jon Lovitz, Whoopi Goldberg, F. Murray Abraham) és a szünet nélküli záporozó poénoknak köszönhetően nyugodtan kijelenthetjük, hogy ez a műfaj egyik legjobb darabja.

– Final Fantasy: The Spirits Within (Warner Home Video)

rezzék vissza a Földet. Ketten közülük, Aki Ross és mentora, Dr. Sid egy organikus megoldás fejlesztésén dolgoznak, mert alapvetően másképp gondolkoznak, mint a többiek, akik katonai kérdésként kezelik az ügyet.

Aki Rossnak nem sok ideje van, hiszen őt is megfertőzte az idegen hatalom. Ez végzetes minden emberi lény számára, de Aki túlélte a fertőzést egy sor fájdalmas beavatkozásnak köszönhetően, így ő most egy darabig védve van. Emellett sajátos állapota azt is lehetővé teszi,

hogy kommunikáljon az idegenekkel az álmain keresztül, amelyek az idegen lények bolygójára is elviszik őt. Aki Ross fokozatosan kezdi megérteni a természetüket és azt is, hogy mi volt az a katasztrófa, ami miatt a Földre jöttek.

A kutatók hamarosan az idegen invázió kiindulási pontjánál találják magukat, annak a meteornak a becsapódási helyénél, amellyel az idegenek a Földre érkeztek.

Mivel az eredeti film is digitálisan készült, a DVD-változat minősége is kiváló. A kétlemez kiadás extráit még felsorolni is nehéz. Audiokommentárok, önálló zenesáv, a teljes storyboard, alternatív kezdőjelenet, bakik, *Aki álma* című kisfilm, műhelytikok a szereplők, a járművek és a virtuális díszletek készítéséről. A lemez DVD-ROM anyagokat is tartalmaz, amelyek többek között elvezetnek a Square Pictures műterméibe és internetes

hivatkozásokat mutatnak be. Az igazi rajongók pedig használhatják a Final Fantasy képernyővédőt.

VÉLEMÉNY

Csak nézünk, mint a moziban. Bár tudjuk, hogy nem valódi szereplőket, hanem a mai vagy talán holnapi komputeres csúcstechnika alkotta színészeket látunk, időnként elbizonytalanodunk. Lehet, hogy ez lesz a filmkészítés jövője? Egyes jelenetek, beállítások, mozdulatok hihetetlenül valóságosak. Ráadásul a történet és a cselekmény izgalmas, a vágások pergők, és a forgatókönyvírók fantáziáját sem kötötték valódi béklyók. Akik szeretik a sci-fi-t és/vagy akiket érdekel a számítógépes animáció, azoknak kötelező film.

A DVD-ajánló elkészítését a *Filmszemle* (www.filmszemle.hu) segítette.

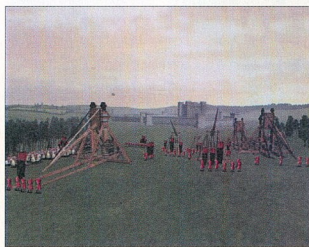

Medieval: Total War

A *Shogun: Total War* sorozat következő része szinte bizonyosan megdobogtatja minden stratégia-rajongó szívét. Míg az első rész *Japán* feudális történelmi időszakának csupán egy töredékét engedte irányításunk alá vonni, addig a *Total War* második fejezete sokkal grandiózusabb tervek szöveget. A *Medieval* az első keresztsháborútól (1095) egészen a Konstantinápoly elestéig (1453) terjedő, háborúkkal tarkított időszakot kívánja ábrázolni. Nyugateurópai hadszínterektől kezdve az afrikai sivatagos területekig számtalan helyszínen küzdve tehetjük próbára taktikai érzékünket. 12 különböző civilizáció oldalán harcolva (angolok, franciák, mongolok, stb.) mintegy 100 fajta harci egység felett parancsolva, valós történelmi személyiségek (*Dzsingisz Kán, Oroszlánszívű Richárd, Marco Polo* stb.) bérébe bújva forgathatjuk a történelem kerekét más irányba, olyan küldeteskben, mint a *Keresztés Háború*, a Mongol támadás, a Százéves háború és így tovább. Csakúgy, mint a *Shogun* hadjá-

rataiban, itt is kapunk egy részletes nagy térképet, amely fölött meghozhatjuk stratégiai döntéseinket. Kereskedelmi utakat építhetünk, vagy különböző építményeket emelhetünk azért, hogy felvirágoztassuk a gazdaságot. Tevékenységünket olyan váratlan események is nehezítik, mint a földrengések vagy a jobbágyfelkelések. További mélységet ad a játéknak az, hogy hőseink RPG-szerű karakterfejlődésen mennek keresztül.

Persze a *Medieval* igazi ütőkartyája akkor kerül terítékre, amikor megtámadunk vagy éppen védelmezzünk egy területet:

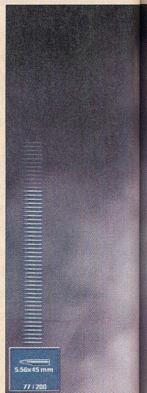
ekkor gigantikus csatajelenetek irányítójává válunk a hatalmas 3D harcmezőkön. Egyszerre több mint 10 ezer katona vehet részt a küzdelemben, amelyből nem hiányozhatnak a várostromok sem. Teszteljük tehát kőhajítóinkat, ostromgyűinket és egyéb jeles harci eszközeinket.

www.totalwar.com/community/medieval

Global

A 2000 őszen megjelent *CounterStrike* még mindig az (egyik) legnépszerűbb többjátékos, online lövöldözős játék. Lehet, hogy vizuális szempontból már kissé idejétmúlt az alkotás, de a játékelmény legyőzhetetlen. A népszerűség oka természetesen ez, de azért nem szabad megfeledkezni arról a tényről sem, hogy ilyen stílusú játék nincs még egy: bár létezik *Return to Castle Wolfenstein* és *Ghost Recon* – a *CounterStrike* más típusú játékmennel büszkélkedhet.

Nincs még egy ilyen pergő, csapatalapú, jelenkori harci szituációkat megelevenítő játék. Azonban ez az önkényuralmi helyzet változni látszik, mivel nemskára megjelenik a *Global Operations*, amely egyértelműen trónfosztásra törekszik. Persze, lesznek komoly változások a játékmennet terén, így például a „képzettség”-rendszer. Választhatunk ugyanis felcsér, nehézlövész, robbantási-szakértő, orvlövész, kommandós és felderítő szerep között. Az egyes „szerepek” erősen behatárolják a választható fey-

Star Wars Galaxies

A *Star Wars* univerzum máig a legnépszerűbb olyan világ, amelyet a fantázia teremtett. Bár manapság a játékosok nincsenek elkényeztetve a *Star Wars* játékokat illetően – és itt inkább gondolunk a minőségre, mint a mennyiségre –, végre egy igazán ígéretes *Star Wars*-os vállalkozás sejlik a horizonton. A *Star Wars Galaxies* egy MMPORPG (masszívan többjátékos online szerepjáték) lesz, olyan csodálatos grafikával, amelynél a jelenlegi feltételek mellett – valljuk be – nehéz lenne szebbet alkotni. Nyolc faj egyedei közül választhatjuk ki a nekünk legszimpatikusabbat, akiből egy képesség-alapú fejlődési rendszer segítsé-

gével formálhatjuk meg azt a hőst, akit látni szeretnénk. Foglalkozásunk kiválasztása is teljesen ránk van bízva: lehetünk fejvadászok, kereskedők, csempé-

szek, Jedi lovagok. Elkételezhetjük magunkat a lázadó vagy a birodalmi oldalon, de akár semlegesek is maradhatunk a galaktikus polgárháborúban. Építhetünk magunknak saját házat, gyárat és a legkülönbözőbb fajta járművekkel bejárhatjuk az egyes világokat vagy átszelhetjük a kies űrt. Külön izgalmat jelenthet, hogy a váltig ismert *Star Wars*-hősökkel is összefuthatunk a *Galaxies* világában. A kizárólag többjátékos üzemmódu

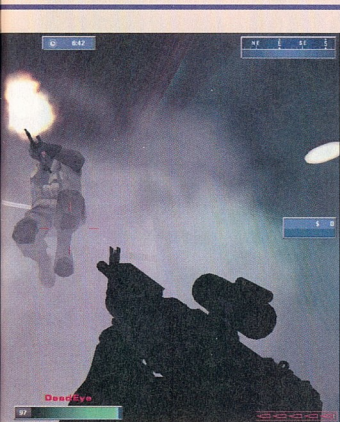
játékot a *Verant Interactive*, a *Sony Online* beosztás fejlesztőgárdája készíti és 2002 vége felé várható.

<http://starwarsgalaxies.station.sony.com>

Újdonságok

Hitman2: Silent Assassin

rations

verek listáját, azonban a harcmezőn bármilyen fegyvert felfedezhetünk és használhatunk – persze egy felcser soha sem lesz képes olyan mesterien kezelni a távcsöves puskákat, mint egy orvlövész. Több játékmód is lehetőséget kínál a modernkori tűzpárbajokhoz: bombahatástalanítás, túsmentés, orgyilkosság és így tovább. 16 valós helyszínen (Csecsenföld, Mexikó, Sri Lanka) durrogthatjuk a játékban szereplő 36 féle, valós típusokról mintázott fegyvert.

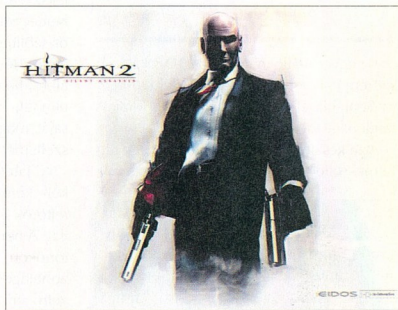
www.globalopsgame.com

Az eredeti *Hitman* után következtek a folytatás, ahol, úgy tűnik, a készítőik tényleg odafigyeltek az első részt ért kritikákra. A nehézkes irányítás és a frusztráló mentési rendszer (mármost az a tény, hogy nemigen lehetett játékkéllást menteni) a múlté: az alkotók mindent megtesznek, hogy a második részben a játék jobban megfeleljen a játékosok elvárásainak.

A *Hitman2* egy szicíliai kolostorban kezdődik. Hősünk azon próbálkozása, hogy elrejtőzzen erőszakos múltja elől, sikertelen: egy orosz „keresztapa” egy trükkel újra belerángatja a szakmába. Bérgyilkosunkat átvágják, manipulálják, ráadásul egy magasan képzett orgyilkos is a nyomába szegődik. Sebaj, hősünk még az eddigieknél is szélesebb fegyverzenált vehet be: a páncélyugató távcsöves puská, a robbanószerek, a klo-roform, a mérgező dobonyilak, a kések, és a lézeres célzóval ellátott lőfegyverek mind azt szolgálják, hogy lehető legegyszerűbben és nagy hatékonysággal végezzünk az ellenséggel.

A grafika jelentős „ránécfelvarráson” fog átesni, pedig az első résznek sem volt gyenge oldala. Az eredeti epizódban átlá-

gosan 2000 háromszög volt a képernyőn, a másodikban ez a szám már 40 ezer lesz. A történet is hosszabb lesz, hiszen nyolc fejezetet kell „végiggyilkolászunk”, ami a föld hat különböző pontját érinti, így többek közt Sziciliát, Japánt, Malajziát, Indiát

és Pétervárt. Minden egyes fejezet több küldetésből fog állni, így a játék összesen 21 missziót fog tartalmazni. További újdonság lesz, hogy a külső nézetes játékmód mellett játszhatunk saját nézőpontból is, ami sokakhoz közelebb áll.

Úgy tűnik, bérgyilkosunknak a magyar „kapcsolata” is, hiszen a játék aláfestő zenéjét a *Budapesti Szimfonikus Zenekar* szolgáltatja.

www.hitman2.com

Etherlords

Az orosz illetőségű *Nival Interactive*, akiket az ötletes 3D-s szerepjátékukról, az *Evil Islands*-ről már ismerhetünk, új játékon dolgozik. Az *Etherlands*-zel egy körökre bontott fantasy stratégiai játékot készítenek, amolyan *Heroes of Might and Magic* módra. A feladatunk az, hogy a hőseinkkel barangolva egy hatalmas térképen kincseket, varázsfegyvereket gyűjtünk, szörnyekkel, más teremtményekkel küzdünk meg, tapasztalatokat szerezünk, rivális csoportosulásokkal mérjük össze erőnket a bányák, farmok és más létfontosságú építmények fölötti uralomért. A *Nival* játéknak egyik fő vonzereje az lesz, hogy a karaktereket és az egész fantasy világot valós idejű 3D-ben jeleníti meg.

Az *Etherlords* vizuális részéért egyé-

ként az *Evil Islands*-et is hajtó grafikai motor módosított változata felelős. Színes, részletes és teljesen animált poligon világ tárul elénk: láthatjuk, ahogy a bányákból csillén érkezik a felszínre az ércek, ahogy az épületek kéménye füstöt ereret, ahogy a növények hajladoznak a szélben, vagy ahogy a sasok köröznek odafönn. A játékmenet sem lesz a *Heroes* koppintása, a csaták ugyanis teljesen más elv szerint zajlanak. Az *Etherlords* varázslatokon alapuló harci szisztémája leginkább a *Magic: The Gathering*-re hasonlít. Valamennyi karakter úgy egy tucat *varázslat kártyát* kap majd – ezeket kell használni a csatákban. Új kártyákat a varázslók és megidézők kunyhóiból tudunk majd szerezni, amelyekből azért lesz egy-kettő a térképen. Az

erősebb varázslatoknál manna is kell gyűjtenünk, melyet kő-portálokból szerezhetünk be. Minden harc középpontjában a megidéző varázslatok állnak, melyekkel lényeket hívhatunk a segítségünkre. E különböző teremtményekkel megtámadhatjuk az ellenség vezérét vagy épp kivédhetünk egy ellenünk irányuló támadást. Mindez talán bonyolult hangzik, de a *Magic* is egy jól működő rendszer, így talán itt se lesz gond a varázslat kártyákkal. A játékban többjátékos üzemmód is helyet kap, így nagy csaták várhatók, akár az interneten keresztül is.

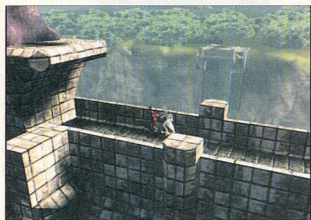
www.etherlords.com

A rovatot készítette:
Csöndes Áron

**PLAYSTATION
ÚJDONSÁGOK**
ICO

Az egyedülállóan izgalmas 3D-s kaland-szerepjáték, kihasználja a PS2 lehetőségeit. Stratégia elemekkel, harcokkal, kirakós játékokkal kiegészített szerepjáték.

Arra készíti a játékosokat, hogy egy rejtelmes, elfelejtett világban kalandozzanak,

ahol az egyetlen élő személy egy fiatal fiú, aki szarvakkal született. Ico-t, a fiút elrabolják a falujából, és egy elszigetelt kastélyba viszik, ahol egy sárbólban tartják fogva, hogy feláldozzák.

Magányosságában a fiú megmozdítja a köveket és így sikerül kinyitnia a sírkamrát, és egy szinttel feljebb kerül. Eszméletlenül fekszik a földön, és arról álmodik, hogy egy hercegöt tartanak fogságban a várban, aki őt szólítja, tőle várja szabadságát. Ico magához térve rájön, hogy amit látott, nem álom, hanem valóság. Végzetét beteljesítve elindul, hogy kiszabadítsa a hercegöt és saját magát a gonosz királynő és a rossz szellemek uralma alól, akik a várban élnek.

A játékosoknak veszélyes kalandokon kell kerestülmenniük, kirakók, összetett fejtörők és egyszerű útvesztők megoldásával. A hercegöt a sejtelmes föld alatti börtönökön, árnyékos folyosókon, pompás zuhatagokon keresztül kell a várból kivezetni, miközben le kell győzni az ördögi szellemek és a gonosz királynő cselszövéseit is.

A kalandok színhelyei kihasználják a PS2 lehetőségeit, nagyszerű grafikai megoldásai, az interaktív hátterek, a karakterek

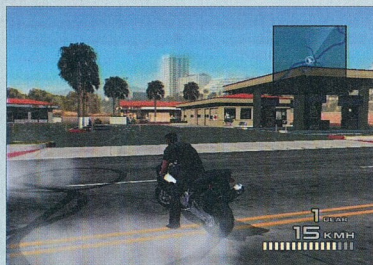
mozgása és a filmszerű helyszínváltozások izgalmas és hatásos környezetet biztosítanak a játék folyamán. Hívogató, vibráló, élethű világ. A játékosok hősiek, küzdelmes utazáson vehetnek részt, akár kezdők, akár megszállottak. Sokféle feladatot kell közben megoldaniuk, az egyszerű útvesztőtől a komoly agycsavaró problémákig.

A játék jellemzői: kaland, izgalom, harc, szerepjáték, mély, misztikus eseményvonalon, amely órákon keresztül leköti a játékosok figyelmét. Gyönyörű grafika, rohanás, ugrás, mászás, repülés, harc, amiket különleges fényhatások tesznek még hatásosabbá.

A játék videóelőzetését megtalálhatják CD-mellékletünkön.

Headhunter

A Sega PS2-re készült kalandjátékában a készítőik ötvözték a filmszerű elbeszélést, a titkos elemeket, az igazi interaktív környezetben játszódó akciókat, a test test elleni küzdelmet, a pisztolyharcot, a kirakós

játékokat, a motorkerékpáros elemeket. A főhős, Jack Wade, a hitevesztett fejdász, a harcos. A főszereplő a jövőbeli Kaliforniába vezet bennünket, ahol a bandaháborút és a növekvő bűnözést kell legyőznie,

ahol szigorú cenzúra ellenőrzi a médiát, és új törvények vonatkoznak mindenre és mindenkire. A jó egészség és a jólét kerül előtérbe. Egyre nagyobb az igény arra, hogy kifejlesszék az igazi és a mesterséges szervátültetéseket, amelyekkel helyettesíthetik az elfáradt, leromlott szervezetet. A mesterséges beültetés egyre népszerűbb a népesség körében, a gazdagok azonban megmosolyogják azt, hiszen pénzért minden eredeti szervet meg lehet vásárolni. Emiatt fellendül az emberi szervek eladásával foglalkozó feketepiac. Harc kezdődik a bűnözés ellen, amelynek vezető szervezete egy bűnildöző csapat. Az elit alakulat a törvények betartásáért felelős. A fejdászok mindenkit megtalálnak, bárholva eljutnak. Az ellenség arca mindig változik a kísérleti beültetendő szervektől, amit a „törvényisztelő” polgárok kötelesek felajánlani, hogy növeljék a

gazdagok életkilátásait. Az üzletek Jack Wades szeme előtt folynak, így érthető, ha nyomozni kezd az elit csoport korábbi vezetőjének halála után. Munkájában segítséget kap a volt vezető, Mr. Stern lányától. Sokféle fegyvert, cselet és eszközt kell bevetniük, amíg kiderül az igazság. Jack csak a virtuális valóság tréningjének elvégzése után találja meg a keresett választ.

Ki kell emelni a zenei hangzás színvonalát, ami növeli a játék moziyszerűségét. Az X-Akták írója segített abban, hogy az egyes jelenetek a filmhez hasonlóan, izgalmasak legyenek.

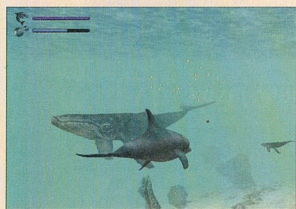

Újdonságok

Ecco, the dophin

A játék PS2-es változatát a magyar Appaloosa stúdió fejlesztette. A történet ötletét a híres sci-fi szerző, David Brin adta. Az események a harmadik évezredben játszódódnak, amikor az emberek és a delfinek egyesített civilizációja egy ideális vilá-

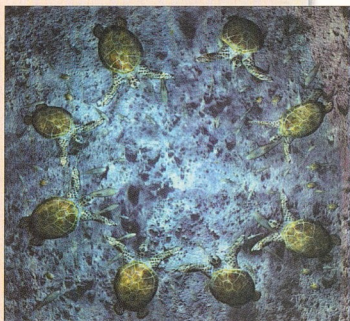

got teremt a Földön, amíg fel nem ismerik, hogy igazi végzetüket a csillagok jelentik. Ezért az emberek és a delfinek elindulnak, hogy elérjék a távolabbi területeket, ma-

guk mögött hagyva a delfinek egy kis csoportját, hogy azok vigyázzanak a Földre. Minden rendben is van, amíg meg nem érkezik egy misztikus ellenség, aki azért küzd, hogy megváltoztassa a történelmet. Egy időlagatut létrehozva be akarnak avatkozni a delfinek lelkébe. *Ecconak*, a fiatal delfinnek a feladata, hogy a történelmet visszaállítsa korábbi állapotába, amit az idők folyamán ellopott és megváltoztatott *Foe*, az ördög.

A kalandok során Ecco váratlanul különböző történelmi síkokban találja magát. Nem lehet előre tudni, hogy ezek az idővonalak vidám és boldog világot, vagy borzalmas valóságot képeznek-e majd. Minden a barátságos delfin eszközeitől és gondolataitól függ.

A játék több elem összességén alapul. Ecco szabadon fedezheti fel a víz alatti világot. A 3D-s grafika segítségével a játé-

kos csodálatos virtuális, víz alatti univerzumban találhatja magát. A hatásokat fokozza az erőteljes zene, a háromdimenziós megjelenítés pedig a mozszerűséget erősíti.

Discover the Difference

DTK
COMPUTER HUNGARY RT.

1134 BUDAPEST
DÓZSA GYÖRGY ÚT 61-63.

TEL.:06-1-4123400

FAX:06-1-4123409

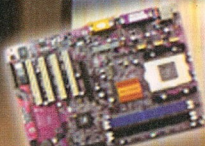
www.dtkcomputer.hu
sales@dtkcomputer.hu

MONITOR

USB 2.0 & IEEE1394

DTK & ECS MAINBOARD

CONFIGURATION

LCD MONITOR

NOTEBOOK

FAX MEGRENDELŐLAP

Computer Panoráma

1091 Budapest, Üllői út 25. • Terjesztési osztály: tel.: 456-69-64, fax: 456-69-70

- Igen, megrendelem a **Computer Panorámát** egy évre mindössze 10 990 Ft-ért és választok egyet az alábbi három CD közül
  - Business** (professzionális számlázó és készletnyilvántartó rendszer)
  - Magyar fontok és clipartok** (clipart gyűjtemény és 5000 betűkészlet)
  - Computer Iskola CD**

A lapot 2002. ....havi számtól kérem.
További információk a választható CD-kről a www.computerpanorama.hu/elofozetes címen.

- Igen, megrendelem a **Computer Panoráma** következő három számát két havi áron 33% kedvezménnyel 2290 Ft-ért. Ezen akcióban kizárólag olyan kedves vásárlóink vehetnek részt, akik még nem voltak előfizetőink.

- Igen, megrendelem a **CAD/CAM** című kiadványt (695 Ft).

- Igen, megrendelem a **Teszttek** című kiadványt (695 Ft)

- Igen, megrendelem az **Internet** című kiadványt (495 Ft)

- Igen, megrendelem a **Mobil Világ** című kiadványt (495 Ft)

- Igen, megrendelem a **PC-Építés** című kiadványt (595 Ft)

- Igen, megrendelem a **Hálózatok** című kiadványt (595 Ft)

- Igen, megrendelem a **Távközlés** című kiadványt (595 Ft)

- Igen, megrendelem az **Arany Válogatás** című kiadványt (1495 Ft)

- Igen, megrendelem az **MP3 Mánia** című kiadványt (990 Ft)

- Igen, megrendelem a **Nyomatok** című kiadványt (595 Ft)

Számlázási cím:

Cégnév (név): .....

.....

Kapcsolattartó neve/beosztása: .....

.....

Telefon: .....

Fax: .....

E-mail: .....

Cím: □□□□ helység: .....

.....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó: .....

Postacím:

Név: .....

Cím: □□□□ helység:.....

.....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó: .....

Telefon: .....

Az előfizetést csekken átutalással rendezem.

..... dátum

..... aláírás

A fenti áraink a postaköltséget nem tartalmazzák. A küldeményeket utánvéttel postázzuk.

FAX: 456-69-70

Business

Üzlet és informatika

LG garancia

Az LG Electronics nem csak a monitorok 3 éves teljes körű garanciájával kíván kitűnni a többi informatikai területen érdekelt gyártó közül, hanem az optikai meghajtók emelt garanciaidejével is. A magyarországi leányvállalat, a külföldi gyárak erős minőségbiztosítási politikájának eredményeképpen 2002. február 1-jétől minden optikai tárolóegységére 2 éves garanciát biztosít. Az LG Electronics ezzel a lépéssel is a magas szintű megbízhatóságot kívánja képviselni Magyarországon, erősítve piacvezető pozícióját az optikai meghajtók piacán is.

Damovo az F1-ben

A Jordan Grand Prix Forma 1-es csapat a Damovót választotta hivatalos üzleti kommunikációs partnerének. Az együttműködés értelmében a Damovo logója megjelenik a Jordan csapat új Honda EJ12 versenyautóján, valamint a két pilóta – az olasz Giancarlo Fisichella és a japán Takuma Sato – overallján.

Nokia a Kandón

A Nokia a mobil átviteltechnika és a hírközlés oktatásának támogatására egy GSM bázisállomás alrendszerrel adott át a Budapesti Műszaki Főiskola Kandó Kálmán Villamosmérnöki Főiskolai Kara Híradástechnikai Intézetének. Az alrendszer a Köztelek utcai Nokia teszthalózat részeként és az azal állandó összeköttetésben, a Központtechnika laboratórium és a Távközlési informatika laboratórium számára nyújt lehetőséget a tantárgyfejlesztésre és a laborgyakorlatokra. A hallgatók megismerkedhetnek a digitális DX200-as típusú Nokia központ terminológiájával és programozásával, valamint egy bázisállomás alrendszer rádiófrekvenciás és hálózati beállításával. A rendszer rugalmasan variálható, vagyis többféle kiépítési konfiguráció lehetséges. A távközlés-informatikai

jellemzők vizsgálatát a komplett hálózati háttér teszi lehetővé.

Compaqra épít az OEP

A Compaq Computer Magyarország Kft. átadta az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) egységesített központi informatikai infrastruktúráját. A beruházás révén tízmillió állampolgár egészségügyi nyilvántartása került most világszínvonalú technológiai alapokra.

A rendszer a legnagyobb teljesítményű AlphaServer sorozatra – a GS-re – épül, amely Magyarországon is rendkívül népszerű: 2000. májusi bevezetése óta a Compaq 24 darabot értékesített belőle.

Erősödő LLP

Tovább erősödött és növekedett az üzleti és pénzügyi szoftvermegoldások forgalmazójaként ismert LLP Csoport 2001-ben: a 6,48 millió dolláros bevétel közel negyedével volt magasabb a megelőző évinél, míg az ugyanezen időszakra eső nyereség nettó 255 ezer dollárt tett ki. A csoport második legnagyobb vállalata, az LLP Budapest Kft. 30 százalékos részesedéssel 1,9 millió dollárral járult hozzá a kiemelkedő teljesítményhez.

Az LLP Csoport bevétel-növekedése elsősorban a cég legfontosabb tevékenységéből, a SunSystems rendszer értékesítéséből és bevezetéséből származik. A sikerhez továbbá hozzájárultak a nagyvállalati ügyfelek (pl. a GlaxoSmithKline vagy a Shell Gas) számára végzett jelentős, bevezetéssel kapcsolatos tanácsadási projektek a térség egész területén. Ugyanezen időszak alatt a cég létszáma 100-ról 130 főre emelkedett.

CA partnerprogram

A Computer Associates (CA) bejelentette, hogy hat magyar egyetemet támogat az Akadémiai Partner Program elnevezé-

sű kezdeményezése keretében. Az Unicenter, eTrust, BrightStor, AllFusion, CleverPath, Advantage és Jasmine termékeknek a tantervbe való bekapcsolása révén a hallgatók a gyakorlatban is megismerkedhetnek a mai heterogén információtechnológiai környezetben használt vállalatvezetési, információkezelési és projekttervezési technológiákkal.

A Noreg éve

A Noreg Kft., a magyar informatikai biztonsági piac egyik meghatározó szereplője, sikeresnek minősítette tavalyi üzleti évét. A cég 2001-ben 320 millió forintot árbevételért ért el, s több jelentős projektet tudhat maga mögött. Ezek közül is kiemelkedik a Gíróban végrehajtott PKI-bevezetés.

A tavalyi év során – a 2000-es eredményei alapján – a Noreg első helyezést ért el az európai ISS vizonteladók mezőnyében, elnyerve a Legdinamikusabban fejlődő ISS képviselő az Európa, Közel-Kelet, Afrika régióban címet. Együttműködésük eredményeképpen a Noreg 2001. januárjától az ISS hivatalos közép-európai oktatóközpontjává vált.

Itt az Electro World

A Dixons Group plc leányvállalata, az Electro World Magyarország Kft. február 20-án megnyitotta első áruházát Magyarországon. A 6000 m² alapterületű budai áruház egyike Európa legnagyobb háztartási és elektronikai készülékek forgalmazó áruházainak. Az áru kínálat részét képezik a tévék, DVD-k, videók, hifi berendezések, autórádiók, számítógépek, mobiltelefonok, háztartási nagy- és kisméretű kamerák és tartozékaik. Az áruház a termékeket közvetlenül a gyártóktól szerzi be, így jóval kedvezőbb árakkal működik. Az Electro World szolgáltatási között említhető az internet kávézó, valamint a PC-klinika, ahol megjavítják az elromlott számítógépeket.

MATÁV ÉS VIVENDI

Van választás

A liberalizáció lényege, hogy a szolgáltatók szabadon nyújthatják szolgáltatásaikat, azaz a korábbi egy helyett elvileg bármelyik társaságot választhatjuk. A december 23-i piacnyitást elsősorban a Matávot érinti, hiszen míg a helyi szolgáltatók nyár közepéig élvezik a koncesszió védelmét, addig ők már szabadon szolgáltathatnak annak körzetében.

Válasszunk szolgáltatót!

Szolgáltatót két módon választhatunk. Kiválaszthatunk egy szolgáltatót (*preselection*) előre, ám esetenként, más társaságok előhívó számát beütve azok hálózatait is bármikor használhatjuk. Nyugat-Európában, ahol a liberalizáció már előrébb tart, több szolgáltatóval is köthetünk szerződést, például külön a belföldi távolsági, illetve a nemzetközi és a mobil hívásokra, így mindig a legkedvezőbb percdíjakon beszélhetünk. Ez Magyarországon egyelőre nem működik, ám a későbbiekben mindenképp megvalósul majd. A másik lehetőség a hívásonkénti szolgáltatóválasztás (*call by call*), amikor az egyes hívások előtt a választott szolgáltató négyjegyű előhívószámának tárcsázásával határozzuk meg, éppen melyik hálózaton kívánunk beszélni. Ezelőtt azonban szerződést kell kötnünk a szolgáltatókkal – telefonon vagy személyesen – és csak ezt követően használhatjuk azok előhívószámait.

A szabad piac feltételei

A szolgáltatóválasztás előfeltétele a szolgáltatók közötti összekapcsolási szerződés. Jelenleg a Matáv és a Vivendi Telecom Hungary között él ilyen szerződés.

Így a Vivendihez tartozó távközlési szolgáltató cégek ügyfelei a Matáv szolgáltatásait is igénybe vehetik, ami természetesen fordítva is igaz.

A piacnyitást első lépéseként a HIF hat szolgáltatót – a *Telia International Carrier Hungaria Távközlési Kft.-t*, az *eTel Magyarorszag Távközlési Kft.-t*, a Matávot, a *Pantel Távközlési és Szolgáltató Rt.-t*, a *V-com Távközlési Szolgáltató Rt.-t* és a *V-fon Távközlési Szolgáltató Rt.-t* – már nyilvántartásba is vett, azaz január 22. óta elvileg kínálhatják szolgáltatásaikat. A szolgáltatók köre az igényelt engedélyek függvénye: az eTel, a Matáv, a Pantel, a V-com és a V-fon nyilvános helyi, nyilvános belföldi távolsági és nyilvános nemzetközi távolsági távbeszélő szolgáltatásokat, míg a Telia nemzetközi összekapcsolási szolgáltatásokat nyújthat.

A liberalizáció másik fontos feltétele, az úgynevezett előhívószámok kiosztása is megtörtént, hiszen ahhoz, hogy az ügyfelek telefonáláskor szolgáltatót válasszhatnak, egy négyjegyű, 15-tel kezdődő számot kell bepötyögniük. A V-fon a 1555, a V-com a 1553, a Pantel a 1588, az eTel a 1522, a Matáv a 1515, a Novacom a 1599, míg a GTS-Datanet Távközlési Kft. a 1514 előhívószámot kapta.

Az egyéni előfizetők azonban egyelőre csak korlátozottan élvezhetik a liberalizáció áldásait, sőt szakértők szerint kezdetben főként az üzleti és a nagy forgalmú ügyfelek élvezik majd a piacnyitás előnyeit. Ennek egyik oka, hogy az úgynevezett alternatív szolgáltatók közül több – például az üzleti területen érdekelnt Pantel és Novacom – meg sem jelennek a lakossági piacon. A PanTel már korábban bejelentette, hogy csak mint a távközlési cégek kiszolgálója vesz majd részt a lakossági piacon. *Szathmári Géza*, a GTS-Datanet vezérigazgatója ugyanakkor elmondta, cége pár hónap múlva saját távközlési szolgáltatáscsoportokkal jelenik meg.

A liberalizáció hatásaként nem várható drámai árcsökkenés, ugyanakkor az internet protokoll (VoIP) alapú szolgáltatások percdíjai akár 15-20 százalékkal is

A távközlési piac december 23-i liberalizációjából a fogyasztók egyelőre keveset érezhetnek, hiszen mindössze a Vivendi és a Matáv kínál egymás területén szolgáltatást. Nézzük, milyeneket?

Mit várunk

Az *Első Pesti Telefontársaság* és a *D&T Marketing Kutató és Tanácsadó Iroda* arra kereste a választ, hogy az előfizetők mennyire ismerik a távközlési szolgáltatókat, illetve mennyire tájékozottak a piac liberalizációját illetően.

A vezetőkes telefontársaságok spontán ismertségét firtató kérdésre adott válaszokból kiderült, hogy míg a Matáv nevét a megkérdezettek 77 százaléka tudta önállóan, addig a második legismertebb szolgáltatónál, a Vivendinél ugyanez az arány 14 százalékos volt, a többi cégnél pedig 2-6 százalékos spontán ismertséget regisztráltak. Hasonló eredményt hozott, amikor a spontán válaszolni nem tudóknak némi segítséget nyújtottak. Közülük a Matávot 78, a Vivendit 31, a Digitel 2002-et 18 százalék ismerte, de a Jásztel neve is minden tízedik megkérdezettnek „beugrott”.

A felmérés következő kérdésében arra keresték a választ, hogy a megkérde-

tónkon keresztül hívhatunk, ezért ezeket és a speciális telefonszámokat – kék és zöld számok, 06-50, 06-51, 06-90 stb. – a korábban megszokott módon érhetjük el. Lényeges, hogy a megszokott kényelmi szolgáltatásokat, például a hívószám-azonosítást, a hívóvárakoztatást és a hívástartást továbbra is használhatjuk, így ebből a szempontból nem jelent különbséget a szolgáltatóválasztás.

A Vivendi Váltószám szolgáltatásának – ahogy a Matávénak sem – nincs havidíja, ráadásul még kapcsolási díjat sem kell fizetnünk. Mind a Matáv, mind a Vivendi másodperc alapon számláz, így a hívásokért, válasszuk bármelyik szolgáltatót is, pontosan annyit fizetünk, amennyit beszélünk. A hívóskról azután havonta kapunk számlát, a Matávtól és a Vivenditől egyet-egyet; az előfizetési díjat természetesen az előbbi, míg a 1553-as előhívóval bonyolított hívásokat az utóbbi tartalmazza. A Váltószám előfizetői, ha igénylik, díjmentesen megkapják a hívásrészelezést is tartalmazó számlát, így könnyebben összevethetik a díjakat.

A Váltószám szolgáltatást négy különböző díjszomban rendelhetjük meg aszerint, mekkora a telefonforgalmunk. Az

A Matáv 1515 előhívó szolgáltatásának díjai:

	helyközi II.	helföldi távolsági	Pannon	Vodafone	WesTel
csúcsidőben	18,75 Ft	30 Ft	78,75 Ft	76,25 Ft	75 Ft
csúcsidőn kívül	11,25 Ft	15 Ft	47,50 Ft	56,25 Ft	50 Ft
kapcsolási díj: 4,75 Ft					

egy csomagokhoz más-más összegzár tartozik, amelyet lebeszélhetünk, ám ha forgalmunk alatta marad, ezt akkor is ki kell fizetnünk. Az S, M, L és XL csomagok minimális havi forgalma 1000, 2500, 5000 és 10 000 forint, a percdíjak pedig ugyanebben a sorrendben csökkennek.

Szabályozott árak

Azt, hogy a telefonálás költségeit milyen irányban befolyásolja a piacnyitás, egyelőre nehéz megjósolni. A nyugat-európai tapasztalatok szerint, ahol a nemzetközi hívások díjai csaknem 40 százalékkal csökkentek, míg a helyi hívások körülbelül hét százalékkal drágultak, Magyarországon is erőteljes ármegmozgásokra számíthatunk. Az áremelkedéseknek azonban gátat szab a *Miniszterelnöki Hivatal* rendelete, amely 2004 végéig előre meghatározta az emelések lehetséges mértékét. A február 1-jén hatályba lépett

rendelet egészen július 1-jéig változatlanul hagyja a tarifákat. A kormányzat eredetileg egész évre befagyasztotta volna a díjakat, ám mivel ez jelentős bevételkiest jelentett volna a szolgáltatók számára, az ellenállásuk miatt végül félévre csökkentették a korlátozást.

Július 1-jétől 2002. december 31-ig négy százalékkal emelkedhetnek a telefonálás költségei, ezen belül a tarifák legfeljebb öt, az előfizetési díjak három százalékkal nőhetnek. Az *Informatikai Kormánybizottság* számításai szerint az átlagfogyasztónak július után havonta 150 forinttal kerül többbe az előfizetés, a szociális csomag esetében a drágulás havi 92 forint lesz. Az árendelet ezen túl 2003. január 1. és 2004. december 31. között is szabályozza a tarifákat. Eszerint két év alatt a helyi hívások évente legfeljebb hat százalékkal, az előfizetési díjakat pedig maximum tíz százalékkal növelhetik a szolgáltatók.

FÜLÖP NORBERT

Visszatekintés

A kilencvenes években a telekommunikációs ipar látványos fejlődésen ment keresztül, nemcsak Magyarországon, de szinte mindenütt a világon. A dinamikus fejlődés hatására óriási pénzek vándoroltak a gyors megtérüléssel kecsegtető ipárgába.

A 2000-es esztendő főként a mobilkommunikáció területén hozott óriási változásokat, hiszen a mobilpiac lassacskán telítődött. Ebben az időben a jövő zálogát sokan az úgynevezett harmadik generációs UMTS hálózatokban látták, így a cégek egymást túlléptetve versenyeztek a tisztes haszonnal kecsegtető koncesszióért.

Az árverések – főként a brit és német licitációkról van szó – miatt azonban a szolgáltatók oly mértékben eladósodtak, hogy az már a befektetőket is elbizonytalanította. Ezért a 2001-es esztendőt a távközlési ipárgban a restriktív gazdaságpolitika, azaz a beruházások erőteljes visszafogása, a hitelek visszafizetése, a vállalati eladások és elbocsátások jellemezték.

Újabb problémát jelentett, hogy 2001-ben a mobil piac eladásai Európában és Észak-Amerikában egyaránt csökkentek, így a mobil szektor nem pótolhatta a stagnáló vezetékes piac egyre fogyókozó bevételeit. Az amerikai és a nyugat-európai bankok az utóbbi egy-két évben óriási hiteleket nyújtottak a távközlési cégeknek.

A Nemzetközi Fizetések Bankja (*Bank for International Settlements*, BIS) szerint a nemzetközi távközlési vállalatok 2000-ben 256 milliárd dollár hitelt vettek fel, háromszor annyit, mint egy évvel korábban. A távközlési vállalatoknak nyújtott bankhitelek minőségét a nemzetközi hitelminősítő intézetek is rontották.

A romló értékelések további következményei, hogy a cégek számára tovább drágulnak az újabb pénzügyi források, valamint kötvényadósságaik árfolyama meredeken zuhan az adósságok másodlagos piacán.

Az eladósodottság növekedésének másik oka az, hogy a távközlési társaságok a piaci fellendülést kihasználva magas cash-termelő képességüket jórészt

beruházásokra és terjeszkedésekre költötték. Az eladósodottság csökkentése, a hitelminősítések javítása érdekében a kiadások és beruházások drasztikus visszafogása mellett 2001. a leépítések és az üzletresz-értékesítések éle is lett. Sok multinacionális cég jelentős leépítésekre (a francia Alcatel például 10 ezer fős leépítést jelentett be Európában) és értékeltségeinek eladására kényszerült.

A szektor egészének teljesítményére ezen felül a technológiai piacok összeomlása is rányomta a bélyegét. A világ technológiai részvénypiacain 1999-ben produkált csaknem 90 százalékos emelkedés után 2000. márciusában alig egy hónap alatt 50 százalékos estek az árnyomok, és ez a mélyrepülés egészen 2001-ig tartott.

A kialakuló válság első áldozatait az internetes cégek voltak, ám a dominó-effektusnak megfelelően nem maradtak érintetlenül a dotcom cégekbe komoly összegeket fektető távközlési vállalatok sem, amelyek ráadásul a harmadik generációs mobiltelefon licencekbe hatalmas és lassan megterülő tőkét investáltak.

Távközlési osztozkodó

A Miniszterelnöki Hivatal egy 2002. január 1-jével életbe lépett rendeletében meghatározza, hogy az internet-szolgáltatók a távközlési hálózatok internetes telefondíjaiból nappal 30, míg a kedvezményes időszakban 10 százalékos részesedést kaphatnak.

A rendelet szerint a telefondíj a nappali időszakban, 7 és 18 óra között legfeljebb 4,88 forint, míg a kedvezményes időszakban, 18 és 7 óra között legfeljebb 2,6 forintot lehet, azaz az internetes cégek az előbbi 30, míg az utóbbi 10 százalékára, azaz percenként 1,46 illetve 0,26 forintra számíthatnak. A számokból kitétni, hogy a kedvezményes időszakból csak csekély bevétel származik majd, ami leginkább az ingyenes internet-szolgáltatóknak okozhat gondot.

A MTI-nek nyilatkozó László Péter, a Freestart Kft. igazgatója úgy véli, hogy az este 6 óra után járó 26 filléres percdíj helyett legalább 1 forintra lenne szükségük

ahhoz, hogy az üzletág elartsa önmagát, s további fejlesztésekre is fusson.

A másik ingyenes internet-szolgáltatónak, a *Kiwwinek*-nek, a döntés a kegyelem-dőfét jelentette, hiszen az összesen 2500-3000 kis- és középvállalkozói ügyféllel rendelkező cég január 22-én beszűntette működését.

Kétségtől a minisztériumi rendelet következménye, hogy a Freestart a kedvezményes időszakban óránként bontja a kapcsolatot, így hogy tovább szűrőzhessünk, újra fel kell csatlakoznunk.

Természetesen a díjmegosztás a fizetős szolgáltatókat is érzékenyen érinti, hiszen az így befolyó bevételek révén csökkenthetik árjaikat. Mivel ezen cégek pénzért „méri” szolgáltatásukat, a távközlési díjból való részesedés tulajdonképpen plusz bevételt jelent számukra.

Azonban nem csak a tarifamegosztás, de a díjak beszedésének mikéntje is fejtörést okoz mind az ingyenes, mind a fizetős internet-szolgáltatóknak. A megosztásból rájuk eső részt ugyanis a szol-

gáltatóknak maguknak kell beszedniük. Ez a fizetősök esetében legfeljebb a havi számla megtoldását jelenti, ám a Freestartnak most lehet, hogy pár száz forintért kell számlákat készítenie, postáznia, miközben a nem fizetőikkel szembeni fellépésre aligha van esélyük.

Az Európai Unióban átlagosan 0,5 és 0,9 euró cent, azaz 1,26 és 2,28 forintos percdíj illeti meg az internet-szolgáltatókat. Ehhez képest a hazai, kedvezményes időszakokra vonatkozó 0,26 forintos meglehetősen csekélyke.

Simó György, az *Axeleró Rt.* általános vezérigazgató-helyettese az MTI-nek úgy nyilatkozott: ma még nagyon nehéz megállapítani, hogy a díjmegosztás mekkora pluszbevételt hoz a szolgáltatóknak, mert nem tudni, miképpen alakulnak az internetezési szokások, s az előfizetők mely időszakot részesítik majd előnyben. A vezérigazgató-helyettes mérsékelt árversenyre számít 2002-ben, s átlagosan 10 százalék körüli árcsökkenést tart elképzelhetőnek.

Fibex
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Monomódusú optikai kábelek teljes választéka

Optikai patch kábelek és pig-tailek
Single Mode / Multi Mode
Csatlakozó típusok: ST, SC, FC-PC, MT-RJ

Hálózatépítési anyagok, eszközök nagykereskedelme

1047 Budapest, Baross u. 91-95. Tel.: 399-51-66, [-67, -68], Fax: 399-51-69
2600 Vác, Zrínyi u. 41/a. Tel.: (27) 314-882, Fax: (27) 314-909
E-mail: info@fibex.hu, Internet: www.fibex.hu

Pointer Kft. Korszerű megoldások, széles termékínát

AZ ÖN ÚJ PROJEKTORAI A MITSUBISHITŐL

AKCIÓ!

RGB DCDI by FAROUĐJA ColorView NATURAL COLOR MATRIX PIP

Az eszközök bérelhetőek

A MITSUBISHI ELECTRIC HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETE

MITSUBISHI ELECTRIC **Pointer Kft.**

Pointer Kft. 1026 Budapest, Bimbó út 160-162. Telefon: 274-2648, 394-2972, 392-0136 Fax: 392-0337
e-mail: info@pointerkft.hu, www.pointerkft.hu

Bosch a szállodában

Szállodai szakmai konferenciát rendezett a *Robert Bosch Kft.* távközlési és biztonságtechnikai üzletága (másik nevén *Tenovis*) és a *MatávCom Kft.* A rendezvényen bemutatták a Bosch-Tenovis által formázott *GlobalLoop* internet alközpontot, amely egyszerű és gyors internet hozzáférést kínál a szállodai vendégek számára, mégpedig anélkül, hogy módosítani kellene saját hordozható számítógépek konfigurációját. A termék iránti érdeklődést jelzi, hogy az egyik meghatározó magyarországi szállodaláncnál már telepítettek is az első ilyen berendezéseket.

A biztonságtechnikában a Bosch belépésellenőrző és videókamerás megfigyelőrendszerekkel van jelen a piacon. A MatávCom a közös munkában országos szervizhálózattal és rendszerintegrációs megoldásokkal vesz részt. A MatávCom ugyanakkor ASP programja keretében a számítástechnikai rendszerek elhelyezéséről és működtetéséről is gondoskodik.

Vodafone célok

A *Vodafone* 26 hónapos működése alatt 10,8 százalékos részesedést ért el a magyar mobilpiacon, s így ügyfeleinek száma idén január végén meghaladta a félmilliót. A gyors növekedést a Vodafone különösen vonzó tarifáinak tulajdonítják: a mobiltelefon szolgáltatások piacán az év elején bekövetkezett áremelések ellenére a Vodafone 2003 végéig garantálja árait legnépszerűbb csomagja esetében.

A társaság ügyfeleinek a száma ez év végére várhatóan eléri az egymilliót. A Vodafone célja a 15 százalékos piaci részesedés elérése, s az év végéig az *EBITDA* (pénzforgalmi többlet: kamat és adófizetés, értéksökkenés és tőketörlesztés előtti eredmény) pozitív működés megalapozása.

Samsung beültetőgép

Ez év elejétől egy új *Samsung* beültetőgép kezdte meg működését az *Albacomp* felületiszervező üzemében (itt gyártják többek között a korszerű memóriamodulokat).

Az *AMTEST Kft.* által szállított *Samsung CP45FV* beültető automata nagy ter-

melékenységgel dolgozza fel a panelbe forrasztandó alkatrészeket, a legkisebb SMD alkatrészekről kezdve a testesebb méretű transzformátorokig.

Az *Albacomp* új *Samsung* gyártmányú beültető automatája nagy termelékenységével tűnik ki

A gép sebessége és flexibilitása kiemelkedő: hat fejjel 18 900 alkatrészt tud óránként a helyére tenni, azaz minden 0,19 másodpercben egyet. A beültető maximális panelméret 460×400 mm, azaz a berendezés a nagyszámítógépek, ipari alkalmazások paneljeit is könnyedén feldolgozza. A fej pozicionálása természetesen lézervezérelt, a beállási pontosság a finomsztású *IK*-lábkánál 40 mm.

A gép Windows-os felületen fut, ami kedvezően befolyásolja a betanulási időt.

Elektronikus közbeszerzés

Elkészült a központi közbeszerzés elektronikus rendszere, amelynek működtetésére tíz évre szóló koncessziót kapott a *Magyar Posta*. A rendszer technológiai alapjait a *Compaq* építette ki, az alkalmazás pedig az *Oracle* terméke.

Az első fázisban az évi 600 milliárd forint teljes közbeszerzési volumen központosított közbeszerzési körbe eső része – mintegy 55 milliárdos nagyságrendű tranzakció – kerül az elektronikus rendszerbe, majd a teljes kiépülés után minden közbeszerzési feladatot ezen az úton oldhatnak meg az intézmények. A rendszer az első valódi alkalmazási területe az elektronikus aláírásnak is.

A rendszer alapját öt 64 bites *Compaq Alpha* szerver képezi: két *DS 20*-as, két *ES 45*-ös és egy csúcskategóriájú *GS 80*-as (igynevezett *WildFire*). Ez utóbbiak klastterbe kötve működnek. A hardvereszközök részét képezi még hat *ProLiant* szerver is.

Az *EKR* szoftvere az *Oracle Exchange Marketplace*-en alapul, amely kiválóan méretezhető és bővíthető platformot kínál, támogatja a tranzakciókezelést, a katalógusból való rendelést, a hagyományos és fordított árveréseket, a számlázást és a pénzbeszedést.

Xerox évről

Egyedülállóan sikeres évet zárt tavaly a *Xerox Magyarország Kft.* A 2000-es pénzügyi évhez képest a cég teljes értékesítési árbevétele 39%-kal emelkedett, s elérte a 14 millió dollárt. A magyarországi eladások több mint 40%-a különböző szolgáltatási szerződésekből származik, ami jól mutatja a Xerox idei törekvéseinek fő irányvonalát, a szolgáltatás-centrikus, kihelyezett komplex megoldások (*XBS - Xerox Business Services*) előtérbe helyezését.

A Xerox Magyarország piacvezető a nagyteljesítményű digitális berendezések valamint a közepes és nagyteljesítményű színes nyomtatás területén. A géptérkéstésből származó árbevétel a 2000-es eredményekhez képest 78%-kal nőtt, ez 5 millió 384 ezer dollár árbevételt jelent.

A cég 2001-ben közel 600 berendezést értékesített, ebből 500 digitális irodai berendezés (20-80 lap/perces teljesítménnyel), 27 pedig közepes teljesítményű színes készülék (DC 12, DCCS 50).

Globális Compaq

A *Compaq* bejelentése szerint a *Global Services* üzletág új outsourcing szerződéseinek értéke meghaladja az 1 milliárd dollárt, beérkező megrendeléseinek állománya pedig több mint 28 százalékos növekedést mutat az egy évvel ezelőtti állapothoz képest. Az outsourcing szerződésállomány növekedésének üteme több mint kétszeresen múlja felül az informatikai szolgáltatások outsourcing piacának öt év eredményei alapján számított, 12 százalékos összetett évi átlagos növekedési ütemét. A lendületes fejlődésben lényeges szerepet játszott a *Global Services* magas, 85 százalékos szerződésmegújítási aránya, amely részben a szervezet újonnan bevezetett szolgáltatásainak volt köszönhető. Hasonlóan jók a növekedési kilátásai a *Compaq Magyarország* outsourcing üzletágának is.

TAVASZI
MEGÚJULÁS

ComPass

BOLTKÓSTOLÓ

ComPass rovatunk már a múlt hónapban sem volt a régi, most viszont már végleg felvette új ruháját. Boltkóstoló csapatunk ezentúl minden hónapban felkeres (természetesen inkognitóban) három üzletet, s beszámol az ott szerzett tapasztalatokról. Szokásos piaci táblázatunkat CD-mellékletünkön találják, az újságban pedig a meglátogatott boltok kurrens termékeinek árait hasonlítjuk össze.

A Compassban szereplő árak tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. Az árak a 2002.február 20-i állapotot tükrözik, és az áfát nem tartalmazzák. Az árváltoztatás jogát a forgalmazók fenntartják!

PC DIRECT KFT.

Mindent a szemnek

Tegyük fel, megejtettük a szokásos pénteki nagybevásárlást, és álldogállunk a Blaha Lujza téren, kezünkben a hétfvégi elemmel. Ekkor megcsörren a mobil, és kedves feleségünk (férjünk) ránszól: ha már cipekedünk, legyünk olyan kedvesek, vegyünk valahol hazafelé egy LG774FT síkképcsöves monitort is.

Persze nem valószínű, hogy a fenti történet bárkivel is előfordul, egy azonban biztos: ha a VII. kerületben járunk és monitorvásárláson törjük fejünket, akkor nehéz jobb helyet találnunk erre a célra a Wesselényi utcánál. Hogy mennyire nem alaptalan kijelentés ez, rögtön kiderül boltkóstoló-akciócsapatunk „Blaha környéki” bevetéséből...

A nagyméretű üzleten hatalmas sárga felirat hirdeti: itt bizony egy „számítógép-diszkont” található. A boltkóstoló lelkes csapata (jelen esetben egy fő) már csak az ominózus felirat miatt sem hagyhat ki egy ilyen üzletet – lépjünk hát be! Az érdeklődő vásárló első benyomása minden bizonnyal az lesz, hogy ez egy szép, kényelmes, tágas üzlet (ellentétben sok belvárosi PC-shoppal, ahol ha a vásárló bemegy, az eladók kijönnek – a helyszűke miatt...). Ahogy egy jó üzlethez illik, a webkamerától a coolerig itt minden kapható, a bolt erőssége azonban kétségtelenül a hatalmas monitorválaszték. A hazai gyakorlattól eltérően, a monitorokat nem (csak) az árlistából vagy a fotóikról ismerhetjük meg: a bolt feletti galéria *monitor-bemutató-remként* üzemel. Ottjártunkkor is legalább

hat darab „slágertípus” üzemelt folyamatosan, nézhettük a képet, színeket, formákat. Vegülis a puding próbája a puding a monitoré pedig a nézés... Három fiatallamber is a vevők segítségére siet – nem valószínű te-

PC Direct – Számítógép diszkont

Boltkóstoló rovatunk első versenyzőjének árlistájából említésre méltó a (tálán egész Budapesten legolcsóbb) *dobozos Pioneer DVD író-olvasó*, illetve mindenképpen vessünk egy pillantást a monitorok kedvező ára.

Táblázatainkban természetesen nem közöljük le egy-egy adott cég teljes árlistáját, tehát ha a Kedves Olvasó valamit nem talál, az korántsem jelenti azt, hogy a szóban forgó boltban ne tudna hozzájutni. És ne feledjük: helyszíni, gyors hitelügyintézés is van a boltban.

Wesselényi u. 32-36. Tel:266-3400

Nyitva: H-P:9-18 Sz: 9-13

www.pcdirect.hu

INFO pcdirect@pcdirect.hu

Éz nem egy „számítógép diszkont” csak akkora is bolt, hogy nem fért bele a képbe...

hát, hogy órákat kell álldogállnunk, mire hozzáánksszólnak. A személyzettel való rövid beszélgetés alatt (inkognitónkat megőrizve) gyorsan kiderül: az itt dolgozók nemcsak annyit tudnak, hogy „ez monitor, tehát nem vetít a falra”, hanem ismerik és szeretik is a munkájukat. Nehéz elképzelni, hogy egy vásárló ne kapjon tőlük választ technikai kérdéseire. Helyszíni hitel-ügyintézésel könnyítik a vásárlást, az üzletben levő összes (!) termékhez hozzájuthatunk részletre – ráadásul *kétféle hitelkonstrukcióból* választhatunk.

„A „diszkont” másik erőssége a konfigurációkban rejlik. A négy előre összeállított PC közül könnyű megtalálni a nekünk való, természetesen ezek is megtekinthetők (kipróbálhatók) üzemelés közben.

S mivel ez egy kritikai rovat muszáj szólunk a negatívumokról is – nos azon kívül, hogy a kirakatban levő szoftverek dobozait fehérre szívta a nap, nem jut eszünkbe...

USER'S HARDWARE

Kicsi a bolt, de erős...

Megmondom őszintén egyáltalán nem irigykedem. A helyzet ugyanis az, hogy rengeteg több éves (néha évtizedes) múlttal rendelkező számítástechnikai szaküzlet van a fővárosban. Ilyen piaci helyzetben nyitni egy újat, roppant bátor és kockázatos vállalkozás. És mégis: van akinek sikerül...

Ha egy üzlet megnyílik, és rá egy évre még mindig ott van – nos ez elég indok egy boltkóstolónak, hogy megnézze: mi folyik itt kérem? A tavaly áprilisban alakult *User's Hardware* nagy fába, illetve egész erdőbe vágta a fejszéjét: számítástechnika kisker-nagyker., illetve GSM tartozékok és webdesign szakterületeken

kívánnak minőségi szolgáltatást nyújtani a nagyérdeműnek – úgy tűnik sikerrel. Pedig az üzlet utcára nyíló frontja egyáltalán nem csillog- villog; inkább néz ki GSM szaküzletnek, mint PC-s boltnak. A „cseszlovákos” kék-sárga design azonban elég hívogató ahhoz, hogy becsalja az érdeklődőt, és odabent azután kiderüljön, hogy van itt minden az égvilágon, nem csak mobil-kiegészítők. Egy viszonylag fiatal üzlet, ha életben akar maradni, akkor szaknyelven szólva „operál” az árakkal – ezt a *User's* tőkélyre fejlesztette, boltkóstolásunk alatt egyfolytában jöttek mentek a vevők az amúgy sajnálatos módon picike üzletben. A vevőtömkeleg nem meglepő: a merevlemezárak a padlót súrolják, az alaplapok és a processzorok árlistája pedig a pincéből kiabál, ráadásul találhatunk hangkártyákat (pl. Creative) róhejes áron (lásd. táblázatunkat). Kellemes ráadás, hogy 3 év garanciá-

Elsőnek a GSM tartozékok, hátrébb pedig a PC-s szekció: megéri átverekednünk magunkat

val és márkás termékekkel teszik mindezt – szó sincsen tehát arról, hogy ezek a kedvező árú dolgok noname vagy megbízhatatlan termékek lennének!

Persze mivel itt alkatrészekről van szó, nem annyira a gépvásárláson, mint inkább a *gép bővítésen* gondolkodóknak érdemes minimum egy árlistát kérniük a *Users*-ből. Konfiguráció, ki tudja miért, nincs a kínálatban: persze ha kiválogatjuk a darabokat, akkor ők összerakják, de ebből rögtön kiűnik, hogy a bolt inkább a „hozzáértő” vásárlóközönséget célozza meg. Akinek viszont nem gond „összelegőzni” otthon a dohányzóasztalon egy P4-es konfigurációt, az mindenképpen jól jár, ha itt szerzi be az alaplapot és a merevlemezét. A szerviz is helyben van, és a bolt kis mérete ellenére három fiatalember is segíti a vevőket. Sajnos a hitellehetőségek annyira kedvezőtlenek, hogy egyáltalán nincsenek – de állítólag előbb-utóbb erre is lesz lehetőség.

Nem maradhat említés nélkül a hatalmas LCD (TFT) monitorválaszték: rengeteg típus és méret található a mostanában divatos „papírvékony” monitorokból – kedvező áron, sőt láthatunk „olcsó” *Iiyama* LCD monitorokat is, ami még Budapesten is ritkaságszámba megy. Ki tudja miért, a monitorok itt nem üzemelnek, csak figyelnek szegények a polcon áramtalanul, de egy komoly vevőnek azért biztos bekapcsolják. Egy szó mint száz: reméljük maradnak ezek a remek árak, és „új” üzletről lévén szó hozzátesszük: hajrá fiúk, csak így tovább!

Névjegykártya és alakos CD-ROM és CD-R CD-DA és CD-ROM gyártás Ipari CD-R és DVD-R másoló- és nyomtató berendezések Floppy- és CD másolás, szitázás, nyomtatás és csomagolás, betétlap nyomtatás, grafikai tervezés

TETA

TETA MAGNETIC KFT.
 H-1131 BP. ROKOLYA U. 1-13.
 Tel: (1)340-2518 Fax: (1)350-6773
 Email : tetamag@matavnet.hu
 URL : http://www.tetamagnetic.hu

User's Hardware – Com-Plus 2001 Kft.

Boltkóstolásunk második „áldozata” kifejezetten kedvező árai miatt tarthat számot a Kedves Olvasó érdeklődésére. A kedvező árakat jelen esetben a merevlemezre, alaplapokra és processzorokra értjük – de megéri belepillantanunk az LCD monitorok listájába is. Természetesen az árlista sem teljes. Részletfizetésre sajnos nincsen lehetőség az üzletben.

1092 Budapest, Ferenc krt. 36
 Tel/Fax: 217-1508
 Nyitva: H-P:10-19 Sz: 10-14
<http://www.users.hu>
INFO users@users.hu

MACROPOLIS COMPUTER

Túl a csúcson...

A pénztárca roppant érdekes „élőlény” – havonta képes változtatni a vastagságát, ráadásul ezzel határozott hatással van gazdjára lelkivilágára. Tegyük fel, hogy éppen olyan állapotban vagyunk, hogy kis kedvencünk roppant dagadozik. Tegyük fel, hogy mániákusan gyűjtjük a notebookokat. Tegyük fel, hogy nem tudjuk ebben az esetben hova menjünk vásárolni. Nos, a választ e havi utolsó boltkóstolónk adja meg...

Egy hívatásos boltkóstoló szeme mindig felcsillan, ha egy kirakatban egy kicsi, elegáns számítógép, azaz egy notebookok sziluettjét látja – nincs még egy termék kategória, a hól ennyire sokféle az ár, ilyen színes a típusválaszték, és persze ennyire gyönyörű (és drága...) maga a termék.

Nem kerülheti el tehát a sorsát a *Macropolis* nevű üzlet sem: egy kisebb vidéki mozivászon méretével versenyző sárga tábla hirdeti ember nagyságú betűkkel: *Notebook Computer*. Odabenn azután kiderül, hogy nem egy csip-csup céggel van dolgunk, hanem egy üzlethálózattal (három helyen találhatóak Budapesten), amely bizony jó ideje van a piacon. Használt és új notebookok, szerviz, használt és új asztali gépek, alkatrészek, palmtopok, minden az égvilágon, talán csak pizza házhozszállítás nincsen.

Nagy cégről lévén szó, a felhalmozott bemutató árukészlet a boltba lépő érdeklődő állkapcsának azonnali leesését vonja maga után – annyi bekapcsolt notebook veszi körül a boltkóstoló-csapatot, hogy áfa nélküli árak kiteszi egy kisebb afrikai ország éves bevételét.

Dell, Compaq, Portocom, HP, Nec, Sony és még vagy ezerféle gyártó legújabb és régebbi modelljéi, bekapcsolva, zümmögve, félköríves tállókon. Komolyan érdemes gondolkodni notebookvásárlás előtt azon, hogy a *Macropolis* valamelyik üzletében járjuk el a százezeinket.

Mindent kipróbálhatunk, a fiatal eladók mindent megmutatnak, elmondanak, ráadásul a termék- és árpaletta olyan széles

spektrumon mozog, hogy ember legyen a talpán, aki itt nem talál kedvére való hozhozható számítógépet!

Az üzlet legnagyobb előnye egyben talán legnagyobb hátránya is: habár a szoftverektől az SDRAM-ig sokminden kapható, a felhalmozott és kiállított csodák miatt a vevő valószínűleg észre sem vesz mást.

Ha túl akarnánk dicsérni a *Macropolis* akkor azt mondanánk, hogy a számítástechnika boltok Ferrari-szalója, de mielőtt írásunkra a PR-cikk kategória rémes árnyéka vetülne, hozzuk fel a negatívumokat is.

Nos, mivel tágas, szépen berendezett, igényes üzletről van szó, kössünk bele abba a ténybe (mivel másba nem tudunk), hogy a bolt annyira hangsúlyozottan kínál

Macropolis – Notebook, Computer

Az üzlet jellegéből adódóan ugyan táblázatunkban a notebookok árainak is szerepelniük kellene, a kínálat azonban akkora hogy nem férne el (kurtítani pedig nem volt szívünk), egyébként is megtalálható CD-mellékletünkön. Így a PC-s alkatrészekből adunk ízelítőt, hiszen ezekből is nagyon széles választékkal rendelkezik az üzlet. Természetesen árúhitel is van !

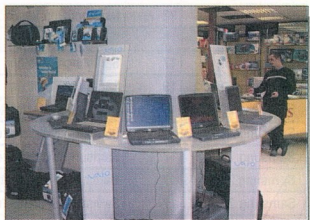
1067 Bp. Teréz krt.11. Tel:478-4070
<http://www.macropolis.hu>
INFO macropolis.notebook@axelero.hu

A polcok roskadoznak, csak össze ne dőljenek, mert egy Royce-Royce ára landolna a földön...

14 darabig számoltuk a kiállított notebookokat, aztán könnyes szemmel feladtuk. Persze mind egyik csúcsmo dell volt...

Csak egy karosszék kellene, és máris el tudnám képzelni, mint az új dolgozószobámat...

ja „drága” és „márkás” termékeit, hogy óhatatlanul elriasztja a kispénzű vásárlókat, azaz a vásárlók 90%-át...

Belépve ugyanis rögtön félmilliósi árceklit virítanak az érdeklődőre, elképzelhető tehát, hogy sokan el sem jutnak az árlistáig. De ha el is jutnak (ahogyan mi is), akkor sem éri őket meglepetés, nos fogalmazzunk úgy, hogy a *Macropolis*, khmm... szóval nem a legolcsóbb üzlet a környéken.

Ha viszont a bevezetőben említett pénztárca éppen széthasadni készül, vagy éppen húsz perce vettük fel lottónyereményünket, akkor bátran merjük ajánlani a PC-s üzletek (egyik) Mekkáját.

Monitorok					
	Képtíto (col)	Info	PC-Direct	Users	Macro-polis
Belinea 102020	15	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	40.500		
Belinea 103020	17	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	51.700		
Belinea 103060	17	Multimédiás	94.400		
Belinea 106030	19	1280x1024/85Hz, 1600x1200/75Hz	96.400		
Daewoo 529B	15	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	42.550 ☹		
Daewoo 712BF	17	FLAT !	58.600		
Daewoo L510B	15	LCD	124.544		
Hyundai V560	15	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	33.300		
Hyundai V770	17	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	50.900		
LG 560N	15	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	34.300		
LG 771B	17	non branded	47.000		
LG 563N	15	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	34.500	33.990	
LG 775FT	17	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	64.960	63.390	
LG 795FT	17	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	86.600	80.490	
LG 795FT+	17	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	104.600	90.900 ☹	
LG 560LS	15	LCD	149.900		
LG 995E	19	1280x1024/85Hz, 1600x1200/75Hz	117.400	89.900	
Iiyama HF703UT	17	visionmaster, Hitachi képcső		75.600	
Iiyama A902MT	19	Diamondtron képcső		141.900	
Iiyama S900MT1	19	n.a.		77.150	
Iiyama S902JT	19	n.a.		121.800	
Iiyama HA202DT	22	Diamondtron képcső		272.900	
Iiyama MA201D	22	Diamondtron képcső		221.400	
Samtron 56E	15	Samsung/Samtron	35.000	34.640	38.320
Samtron 76E	17	Samsung/Samtron	46.800	44.000	52.720
Samtron 96B	19	Samsung/Samtron	80.000	79.900	
Samsung 550B	15	Samsung Syncmaster	44.900	39.800 ☹	45.840
Samsung 550S	15	Samsung Syncmaster	39.600	35.790	41.360
Samsung 700NF	17	Samsung Syncmaster	94.400	91.890	
Samsung 750P	17	Samsung Syncmaster	66.900	71.960	82.000
Samsung 757DFX	17	Samsung Syncmaster	83.308	79.900	
LiteON	17	n.a.	40.240		
Proview PX-566	15	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	35.300		
Proview DX-797	17	Flatron !	68.900		
Proview PK-772	17	n.a.	52.900		
Proview PK-986	19	n.a.	90.900		
MAG 786PF	17	800x600/85Hz, 1024x768/65Hz	n.a.	54.200	
MAG XJ910	22	n.a.		228.900	

Boltkóstoló kedvenc: LG FLATRON 795FT

Méret: 17"(16" viewable)
 Dot Pitch: 0.24mm
 Felbontás: 1600 x 1200 75Hz(NI)

H-Frequency 30 ~ 96KHz
 V-Frequency 50 ~ 160Hz
 Pixel Frequency 203MHz

80 490.- Users Hardware

Hangkártya	
	Info
SoundBlaster 128	PCI
SoundBlaster Live Value	PCI
SoundBlaster Live 5.1	PCI - OEM
SoundBlaster Live 5.1	PCI - dobozos !
SoundBlaster Audigy	PCI - OEM
SoundBlaster Audigy	PCI - dobozos !
SB Live Platinum Box Audigy	PCI - 5.1
Diamond Sound MX400	PCI
Golden Melody	PCI - 6 csatorna
ALS-4000 SB kompatibilis	PCI
Hangszóró, hangfal	
	Info
Jazz J1116A	2.1 sztereo
Jazz J2126B	2.1 sztereo
Jazz Monaco	Flat+SUB 500W
Jazz Vision 1	360W sztereo
Jazz Vision 2	400W sztereo
Creative 5.1	Desktop Theatre
Logitech SoundMan	SR-30
Logitech SoundMan	S-4
Kolink KK691	n.a.
Midiland ML1490	n.a.
Teac Powermax	260/2
Teac Powermax	_60/2
Samsung 2822	n.a.
Samsung 5100	25W
Samsung 7631	10W
Samsung 7841	4W

Merevlemez	
	méret (Gbájt)
Quantum LD ATA100	20GB
Quantum AS72000	20GB
Quantum LD ATA100	30GB
Quantum AS72000	40GB
Quantum AS72000	60GB
Seagate	10GB
Seagate 7200RPM	20GB
Seagate	40GB
Seagate 7200RPM	40GB
Seagate 7200RPM	60GB
Seagate	60GB
Maxtor	20GB
Maxtor 7200RPM	20GB
Maxtor 7200RPM	30GB
Maxtor7200RPM	40GB
Maxtor	40GB
Maxtor	60GB
Maxtor 7200RPM	80GB
IBM 7200RPM	20GB
IBM 7200RPM	30GB
IBM 7200RPM	40GB
IBM 7200RPM	60GB
WD 5400RPM	10GB
WD 7200RPM	20GB
WD 7200RPM	40GB

Boltkóstoló

PC-Direct	Users	Macropolis
4.600	4.290	4.790
9.100	8.500	
9.700	8.570 ☹	
18.200		
18.800	18.500	
26.100	25.900	
68.300		
11.640		
5.800		
2.400		2.530

PC-Direct	Users	Macropolis
1.800	1.990	
4.300 ☹	5.190	
11.900		
5.700	5.990	
8.160	7.990	
28.504	28.000	
		23.900
		6.647
	1.590	
16.500	17.500	
	7.500	
	2.990	
23.200		
10.900		
5.800		
2.600		

Pc-Direct	Users	Macropolis
21.500		22.030
22.400		24.860
23.700		
28.100		
	29.980 ☹	
16.976		
	21.980	
23.040		
28.030	23.980 ☹	
	33.800	
28.880		
18.781	17.740	
23.700	20.500	
26.800	22.400 ☹	
26.500	23.780	
21.300	23.500	
33.900	32.500	
	44.980	
23.700	25.300	
	43.056	
28.700	25.760	
	32.400	
		18.950
	21.980	24.450
	29.900	33.925

Videokártyák				
	Info	PC-Direct	Users	Macropolis
ASUS V6600	32MB	13.200		
ASUS V6600	64MB	16.400		
ASUS V7100	32MB Geforce	29.700	23.900	28.980
ASUS V7100	32MB Geforce +TV	28.200	21.900	32.890
ASUS V7100	mag.32MB MX200	17.600		
ASUS V7100	pro. 32MB MX400	20.600	16.880	
ASUS V7700	32MB	35.748		
ASUS V7700	32MB Deluxe	46.400		
ASUS V7700	32MB TV	40.300		53.475
ASUS V7700	32MB TV OEM	32.760		
ASUS V7700Ti	32MB GF2	32.800	29.900	
ASUS V7700Ti	64MB GF2		35.980	
ASUS V7700Ti	32MB GF2 Deluxe	43.350		
ASUS V8200	64MB GF3 Deluxe	104.900	96.750	130.985
ASUS V8200	64MB GF3 Pure	98.700	86.900	
ATI Radeon	32MB DDR All in	51.000		
ATI Radeon	64MB DDRVivo		49.190	
ATI Radeon	64MB DDRVivo OEM		45.000	
ATI Radeon 7200	64MB SDR		22.900	
ATI Radeon 7500	64MB DDR TVout		43.980	
ATI Rage Fury	64MB Fury Max AGP	23.000		
Butterfly Geforce2	32MB MX200		13.800	
Butterfly Kyro II	32MB		16.860	
Butterfly Kyro II	32MB AGP Tvout		43.980	
Matrox G450	32MB DH DDR	24.320 ☹		30.475
Abit Geforce	32MB MX200 AGP	13.198		
Abit Geforce	64MB MX400 AGP	15.792		
Abit Geforce3	64MB Ti200 DDR	44.000		
Riva Geforce	32MB MX200 AGP	13.700		
Riva Geforce	64MB MX200 AGP	13.360		
Riva Geforce	32MB MX400 AGP	15.300		
Rive Geforce	64MB MX400 AGP	16.160		
Riva TNT2 Ultra RPO	32MB TV	12.669		
Matrox Millenium	32MB G450DH	23.120		
Matrox Millenium	32MB G550DH	28.300		
Riva TNT2 Pro	32MB	9.200		13.310
Riva TNT2 Pro	32MB TV	11.900		15.525
Riva TNT2 M64	32MB AGP	9.280		11.845
Riva TNT2 M64	32MB AGP TV	11.300		
S3 Savage4	32MB AGP	7.200		
Savaga4 PRO	16MB PCI	12.400		
3DFX Voodoo III	3000 AGP TV	23.860		

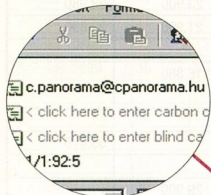
Boltkóstoló kedvenc: ASUS V7100 Pro MX400

Powered by the NVIDIA™ GeForce2 M™ (GPU)
 Built-in SDRAM - 2.9GB/sec bandwidth
 Optional ASUS VR-100 3D
 Dual-texture pixel-fill
 800 M texel (million texel) fill rate -

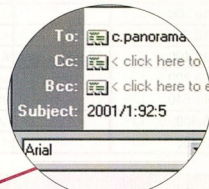
Up to 23M triangles/sec through T&L/ Setting
 Maximum True Color Resolution - 2048 x 1536 at 75Hz.
 Optimized for DirectX® and OpenGL®
16 880,- Users Hardware

Osztályozzon bennünket!

Elyerte a tetszését valamelyik cikkünk? Esetleg bosszankodott valamelyik miatt? Szeretnénk ismerni a véleményét, ezért elkészítjük a **Computer Panoráma olvasói bizonyítványát**, amelyet önök állítanak ki, ha e-mailt küldenek nekünk.

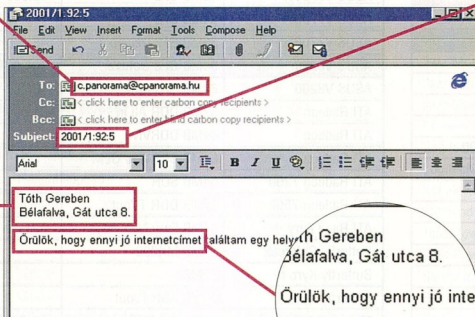
A CP olvasói osztályzat e-mail címe

Értékelés a Tárgy mezőben: az első az évszám, majd az újság száma. Ezt egy kettőspont után az értékelni kívánt cikk első oldalának a száma, majd egy újabb kettőspont után az osztályzat követi

Kérjük, ne feleddzenek meg a postai címről sem

Dicséret vagy kritika, legyen bármelyik, ide kerüljön, amit az értékeltek kapcsolatban közölni szeretne

Így nyerhet!

A sorsoláson minden hónapban minden feladó automatikusan részt vesz (az azonos feladóval többszörösen elküldött e-mailek nem növelik a nyelési esélyt). A szerencsés nyertesek az következő hónapban a *Európa Atlasz* című multimédiás CD-t kapják.

Így küldhetnek osztályozó e-mailt a Computer Panorámának:

1. Nyissák meg a levelezőprogramjukat, és készítsenek egy új üzenetet.
2. Címnek a következőt adják meg: **c.panorama@cpanorama.hu**
3. A „Tárgy” (Subject) mezőbe három adatot írjanak, kettősponttal elválasztva:
  - Annak a Computer Panorámának a számát, amely az érintett cikket tartalmazza. Például: 2001/2 (kérjük a példában megadottak szerint írni, vagyis először az évszám, majd a perjel és a lapszám.
  - Az osztályozni kívánt cikk oldalszáma, például: 75.
  - A cikknek adott osztályzat (vagyis egy

1 és 5 közötti szám). Kérjük a számjegyek használatát, a + vagy – jel mellőzését. Példánkban a tárgy sor: 2002/2:75:5, és a jelentése: a Computer Panoráma 2002. februári szá-

mának 75. oldalán lévő cikkére 5-öst adok. Kérjük a cikk értékelésénél mindhárom adatot megadni.

4. Ha több cikket is értékel, akkor az egyes értékeléseket ne szóközzökkel, hanem pontosvesszővel válassza el egymástól.

5. Az Üzenet mezőben adja meg a postai címét, mert ha nyert, akkor csak így tudjuk postán értesíteni és elküldeni a nyereményét. Ugyancsak ide írhatja le szavakba öntött véleményét.

Európa atlasz

A multimédiás kiadvány egy olyan Európa Atlasz, amely kifejezetten a magyar felhasználóknak készült. Nemcsak Európa országainak a térképét, hanem Magyarországot, Budapest és további 125 magyar város részletes, utca-szintű térképét is tartalmazza, sőt még a települések nevezetességeit is ismerteti. Az Atlasz térképei exportálhatók és kinyomathatók, s még saját pontokat és jelzéseket is elhelyezhetünk rajtuk. Magyarországon belül még útvonaltervezésre is nyílik lehetőség. A programhoz 250 oldal terjedelmű lexikon is kapcsolódik, amelyből a felhasználó sok hasznos információt nyerhet Európa országairól. Megtekinthetünk országászásokat, s meghallgathatjuk 36 ország himnuszát.

Februári „bizonyítványosztóink” közül alábbi olvasóinknak kedvezett a szerencse:

- Gőcze László (Sóstófürdő)
  - Vigh Miklós (Budapest)
  - Simon Tibor (Veszprém)
- A *Magyar fontok és cipartok című multimédiás CD-t* postán küldjük meg számukra.

Amennyiben személyesen is megosztaná velünk a véleményét, küldje el telefonszámát is, további egyeztetésre.

E számunk hirdetői

Acomp	1141 Bp., Álmos vezér park 20.	13
Alphasonic	1134 Bp., Csángó u. 13.	59
Bluefish	1123 Bp., Nagyenyed u. 6.	27
BlumSoftware	8200 Veszprém, Pf. 508.	10
Borland	1143 Bp., Hungária krt. 79-81.	53
Buda Kft.	1141 Bp., Németpróna u. 35.	47
CD Multimédia	1054 Bp., Zoltán u. 13.	53
Compaq	1124 Bp., Németvölgyi út 97.	67
Computerbooks	1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.	24
Crito	1137 Bp., Szent István krt. 18.	19
Digitáltechnika/DIT	1149 Bp., Egressy út 5.	75
DTK Hungary Rt.	1134 Bp., Dózsa György út 61-63.	127
e-Bolt Kft.	1119 Bp., Fehérvári út 83.	107
Fibex	1047 Bp., Baross u. 91-95	133
HCS Hungary	1144 Bp., Remény u. 42/B	119
Hewlett-Packard	1117 Bp., Neumann J. u. 1.	Bill; 15
Interboard Hungary Rt.	1134 Bp., Váci út 45.	79
Interware	1132 Bp., Victor Hugo u. 18-22.	105
Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja út 70.	53
Kvint-R	1089 Bp., Delej u. 41.	17
LG	1097 Bp., Könyves Kálmán krt. 3/A	BIV; 8-9
Lighthouse Nyelviskola	1067 Bp., Teréz krt. 13.	24
Magic Onyx M.o. Kft.	1094 Bp., Balázs Béla u. 18.	59
Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	16
Mercury M.o. Kft.	1141 Bp., Miskolci út 51.	41
Minolta Hungary Ltd.	1117 Bp., Galvani út 4.	41
Napfény Kft.	1119 Bp., Prielle Kornélia u. 4.	11
OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	19
Pointer Multimédia Kft.	1026 Bp., Bimbó u. 160-162.	133
Pont5N	1098 Bp., Ecseri út 2.	CD
Portocom	1115 Bp., Ballagi Mór u. 14	33
Profi Média Kft.	6500 Baja, Zombor u. 1.	CD; 43
Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	45
Robert Bosch Kft.	1103 Bp., Gyömrői út 120.	49
Samsung	1139 Bp., Lehel út 15-17.	Billi;
SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
Scriptum	6771 Szeged, Mályva u. 34.	24
SKK Trade	1106 Bp., Pesti út 35.	43
Teta Magnetic	1132 Bp., Rokolya u. 1-3.	CD; 136
Video-Part	1092 Bp., Ferenc krt. 46.	92
VirusBuster	1031 Bp., Kalászi út 11.	CD; 97
Woodstone	1066 Bp., Teréz krt. 36. I/3.	88-89

Itt keresse!

ATI Radeon Mobility	62
BIOS tuning	109
BookMark Manager	99
Böngésző	99
Burn-Proof	36
CAV	36
CD-írók	36
CD-másolás	47
CD-ROM	120
CloneCD	47
CLV	36
DAO	36
DVD	122
e-book	54
egérmutató	114
e-mail	93
EPOC	54
GPRS játékok	108
grabbelés	36
hackerek	101
ICQ Lite	106
ICQ	106
Internet-szolgáltatók	25
Java játékok	108
Jelszó	109
Joliet	36
Kémprogramok	101
Kódtörők	101
LaserLock	47
Lemezcache	109
Másolásvédelem	47
Microsoft Agent	99
MSCONFIG	117
Multisession Disk	36
Notebook	62
Optikai karakterfelismerő	88
PALMOS	54
Palmtop	54
PDA	54
Playstation	126
Registry	117
SafeDisk	47
ScanDisk	117
SecuROM	47
Seek time	36
SiSoft Sandra	76
Spam	30
SpeedStep technológia	62
Szűkítő	101
tapéta	114
TOC	36
tömörítvény-kezelés	85
trójai programok	101
UDF	36
WAP-játékok	108
Webkamera	103
WinCE/Pocket PC	54
Windows Commander 5.0	85
Windows	109
Z-CLV	36

Computer PANORAMA

2002/5

megjelenik április 18.

linux

Egylemezű Linux-rendszer

Szinte minden Linux disztribúció felkínálja a telepítésnél egy bootflopi elkészítésének a lehetőségét. E vészlemezrel újra elindítható a rendszer, ha megsérült, felülíródott a merevlemez a bootrekord, ám ezen túlmenően is hasznos lehet egy olyan „Onedisk Linux” készítése, amely komplett rendszert tartalmaz.

szoftver

Két ügyes segítő

Írunkban két olyan ügyes programot mutatunk be, amelyekkel egyszerűbbé válhatnak számítógépes hátköznapiaink. Az egyik a tömörítésben segít, míg a másikkal multimédiás beemutatót készíthetünk digitális felvételeinkből.

File	Edit	View	Formats	Tools	Help
Address C:\Doc\7-zip.zip					
Folders					
7-zip.zip	Compress	0	0		
Compress	7-zip.zip	0	0		
BZIP	7-zip.zip	0	0		
LZ	7-zip.zip	0	0		
Plugins	7-zip.zip	0	0		
7-zip.chm	45975	38683			
7-zip.dll	565352	159000			
7-spcfg.exe	176128	73126			
7zapDoc.txt	23168	6799			
file_id.diz	298	186			
License.txt	1004	542			

internet

Internet kézisámítógépen

Az internet egyre inkább függetlenné válik az asztali számítógépektől. Sokan használnak vagy szeretnének használni mobil eszközöket a világháló eléréséhez. S hogy miként történhet mindez? Nos arra mutatunk egy gyakorlati példát, a legújabb technika felhasználásával.

hardver

Botkormányok tesztje

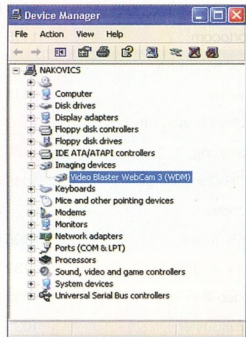
A nyolcvanas évek második felében, amikor hazánkban is megjelentek a mikroszámítógépek, már kaphatók voltak – akkor még digitális – botkormányok. Azóta ezek a kiegészítők, akárcsak a számítógépes piac szinte valamennyi szelete, rengeteget fejlődtek, de a rendeltetésük ugyanaz maradt: a játékok vezérlése, a még öneledtebb kikapcsolódás nyújtása. Tesztünkben áttekintjük a legfontosabb elvárásokat az ilyenféle játékevezérlőkkel szemben, majd megvizsgáljuk, hogyan felelnek meg ezeknek a piacon kapható botkormányok.

szoftver

Windows XP sorozat

Új sorozatunkban a Windows XP világába vezetjük be olvasóinkat. A Microsoft a Windows XP-vel a legmesszebbmenő változtatásokat ígéri a Windows 95 óta. Ez igaz is, ám súlyos következményeket von maga után az áttérés szempontjából, hiszen az XP már nem támogatja az összes „rég”i hardvert és szoftvert. Sorozatunk első részében az „átnyergelés” nehézségeiről szó- lunk.

Segíthetünk?

GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPÉVEL?

Bizonyára Önnel is előfordult már, nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek.

Köhler Zsolt, ☎ 4566-976

A következő témákban tud segíteni: alaplap, processzor, memória, hang- és videokártya, merevlemez, CD-olvasó és -író, valamint DVD-olvasó, hálózatok

Gyarmati László, ☎ 4566-977

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

Nákovics László

A következő témában tud segíteni: programok telepítése

laszlo.nakovics@cpanorama.hu
zsolt.kohler@cpanorama.hu
laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

KÉRDÉSEI VOLNÁNK AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelenő cikkekkel kapcsolatban érdeklék további információk, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőinket!

Gyarmati László: 456-6960
Bányai Ferenc: 456-6962
laszlo.gyarmati@cpanorama.hu
ferenc.banyai@cpanorama.hu

A CP KOMPAKTLEMEZEIVEL KAPCSOLATBAN ÉRDEKLŐDNE?

Ne habozzon megkeresni szerkesztőségünket, ha a CP CD-inek tartalmáról, programok telepítéséről, futtatásukról szeretne többet is megtudni.

laszlo.nakovics@cpanorama.hu

RÉGEBBI KIADVÁNYAINKAT, KÜLÖNSZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNÉ MEGRENDELNI, ELŐFIZETNE A CP-RE?

Ha Önnek hiányzik valamelyik régebbi Computer Panoráma, szeretne különszámainkból, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt rendelheti meg a Computer Panorámát, akár két évre előre.

Jancsó Emőke 456-6964

emoke.jancso@cpanorama.hu

CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weblapunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkban, érdekesebbé olvashatja a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevélünket.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZT SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközt szeretne venni, lapozza fel újságunk ComPass rovatát. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítottá találhatja meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkor akciós termékekről is értesülhet.

Computer PANORÁMA

Számítástechnikai havi szaklap

XIII. évfolyam 4. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
Főszerkesztő-helyettes: Bányai Ferenc
Művészeti vezető: Iszakra Ildikó
Főmunkatárs: Gyarmati László
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
Szerkesztők: Nákovics László, Szincsik László
Munkatárs: Fülöp Norbert
Titkárságvezető: Szőke Erika

Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Internet: <http://www.computerpanorama.hu>
Címlap: STÉG Stúdió

Kiadó: A HVG Kiadó és a WEKA
Computerzeitschriften-Verlag GmbH
közös vállalata,
a Computer Panoráma Kiadói Kft.

Felelős kiadó: Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, e-mail:
terjesztes@cpanorama.hu

Ügyfélszolgálat hétfő-péntek: 9-17 óráig

Terjeszti: a Hírker Rt., az NH Rt. és alternatív terjesztők.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa
hirdetésszervező: Kuba Ilona, Háder Judit
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,
Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182
Telefax: 0049-8121-95-1627
E-mail: ARieger@wekanet.de

Előfizetés: a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóságon (HELP)

1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A, a Postabank Rt.
219-98636/021-12799 pénzforgalmi jeltzszámon.

Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon (H-Szo, 9-20 óráig).

A régebbi számokat keresse a kiadóknál, telefon: 456-6964, 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

A Computer Panorámát készítette:

Levélígátás: HVG Press
Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formája – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

A Hírker és a ComPass rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akcióknál, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadóink akciói, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetésekkel a lehető legnagyobb alaposággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

Beszélgetés Horváth Hubával,
az Axico Kft. kereskedelmi igazgatójával

Szerverek mestere

HÍR

Axico szerverkonferencia

Az Axico Kft. március 5-én rendezte meg a korszerű szerver-építőelemekkel foglalkozó második konferenciáját. A rendezvényen bemutatták a cég beszállítóinak CeBIT-es újdonságait, valamint ismertették az Axico jövőbeni tevékenységét.

– Az Axico neve korábban a minőségi csatolókértákat és a professzionális videovezérlőket jelentette. Mi történt, hogy most egyre többet foglalkoznak a szerverekkel?

– Közel tízéves működésünk során (jövőre leszünk tízévesek) azt láthattuk, hogy az információ jelentősége egyre inkább felértékelődik, gondoljunk csak az adatbázisokra. A hagyományos adatbázisok (céginformációk, pénzügyek, logisztika stb.) mellett azonban az utóbbi 6-8 évben igen megnőtt a multimédiás alkalmazások és adatbázisok jelentősége is: vannak rádióadók, ahol szinte a nap 24 órájában digitális háttérrel megy az adás, sőt vannak már hasonló tévéadók is. Ezek óriási információáramlásigényrel lépnek fel, és nemcsak pusztán tárolási igénnyel, hanem a tárolás biztonságának és az adatátvitel sebességének az igényével is. Az írott sajtó esetében is immár minden anyag elektronikusán is rendelkezésre áll, és még nem beszélünk a webes felhasználók kiszolgálásáról.

Egylőre elsődleges az információ előállítása, de egyre inkább előtérbe kerül az információ kezelése és biztonságos tárolása. Ez pedig azonos múlik, hogy a rendszerekben milyen szervereket alkalmaznak.

– Valóban, mintha manapság minden az adattárolás körül forogna.

– Az adattárolásnak több oldala is van: egyfelől célszerű centralizáltan kezelni, másfelől meg kell oldani az elérhetőséget.

Míg régen egy vállalatnak egyetlen szervere volt, ma egy négy-öt fős irodának akár több szervere is lehet: az adatátvitelre, az ügyvitelre, a levelezésre stb.

Régen a szerver úgy nézett ki, hogy vettek egy közönséges PC-t, rátekelt egy szerverszoftvert, és kinevezték szervernek. Egy igazi szerver, ha adunk a biztonságára, ott kezdődik, hogy kell egy megfelelő alaplap, amely abban különbözik a közönséges alaplaptól, hogy tartalmaz hálózati csatlót, és másképpen kezeli a memóriát és a diszkeket. Sőt, ma már a multimédiás munkafolyamatokat támogató vagy szerverbe való processzorok között is különbséget teszünk. Még tovább menve: a diszkek sem ugyanazok, mert a szerverbe nagyobb kapacitású, nagyobb megbízhatóságú diszkek kellene, amelyek célszerű rendszerbe foglalni, hogy egyetlen diszk kiesése miatt ne omljon össze az egész rendszer.

– És itt jön közbe a backup kérdés, amely elkerülhetetlen feladat a nagy adattárak esetében...

– A mentési feladatra a szalagos háttértáruk a legalkalmasabbak, és mivel óriási adatmennyiségekről van szó, az egyedüli megoldást a felügyelet nélküli backup rendszerek jelentik.

Ezt a komplex feladatkört fogjuk mi össze úgynevezett *Value Added Distributorként*: biztosítjuk a korszerű szerver-építőelemeket a rendszerintegrátorok számára, garantálva ezek egymás közötti kompatibilitását, de akár össze is rakjuk ezeket a szervereket.

Ehhez először is választani kell egy hardverplatformot. Másik sorban az Intel alaplapokat és processzorokat ajánljuk, a folyamatos üzemeltetésre pe-

dig a RAID technológiát, illetve az Adaptec idevágó eszközeit.

A nagy megbízhatóság mellett lényeges még a magas rendelkezésre állás is, ami nemcsak a hardver, hanem a szoftver kérdése is. Irt léptünk be a Linux világába. Stratégiai partnerünk a *Mission Critical Linux*, amely speciális fűrtözési technológiát forgalmaz. A tárolásnál elsősorban az IBM nagy kapacitású SCSI diszkjeire építünk, immár második éve.

A következő lépés a konstrukció; a szerverek stabil és biztonságos elhelyezésére a 19"-os rack házak a legalkalmasabbak. Ezen a téren a *Mapower* a partnerünk.

Hátravan még a szerverek kezelése. Itt jön be a képbe a *Black Box* cég, amely különleges intelligens switcheket készít erre a célra.

– Az Axicot mindig is a termékei sokfélesége jellemezte. Más irányvonalat jelentenek a szerverek?

– Kezdetben, amikor az Axicot elindítottuk, konkrét termékekben gondolkodtunk. Egy idő után elkezdtünk technológiákban gondolkodni: lényegesebb ugyanis egy platform, mint önmagában egy berendezés. És most rá kellett jönnünk arra, hogy a legfontosabb a komplett szerver-szintű megoldás. A felhasználó ugyanis általában rendszer szintű szolgáltatást akar.

– A szerverekkel kapcsolatos stratégián kívül vannak-e az Axicónak más tervei is?

– Ma már a rendszerintegráció a komplex, átfogó megoldásokat jelenti, ahol a szolgáltatások lényegesen előbbre valók, mint az, hogy milyen platformon, milyen hardverrel, illetve szoftverrel elégtük ki az igényeket. Szeretnénk levenni a terhet a partnereink válláról, és olyan hardverplatformot kínálni számukra, amellyel nekik már nem kell külön foglalkozniuk.

BÁNYAI FERENC

SAMSUNG

SyncMaster

A SyncMaster monitorokkal olyan élményekben lesz részed, amelyet eddig csak a fantáziád produkált! A tökéletes kép- és hangminőséget a HIGHLIGHT ZONE és MouScreen funkciók, illetve multimédiás hangszórók segítik. A sík felületnek és a megnövelt fényerőnek köszönhetően olyan borotvaéles, valóságghú képet kapsz – használd akár szórakozásra, vagy mindennapi felhasználásra –, amelyhez mindig ragaszkodni fogsz!

SAMSUNG DIGIT*all*
everyone's invited™

Mennyi időt tölt Ön monitor előtt?
Szemének kímélése mellett
a **FLATRON™**
monitorral ez több is lehet.

A Magyar Optikus Ipartestület
ajánlásával, **FLATRON™**

A Magyar Optikus Ipartestület
ajánlásával, 2000. november 14.

A **FLATRON™** monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

2001. legjobb terméke

FLATRON™

LG Electronics Magyar Kft.
<http://www.flatron.com>

Eco Label